

Olek i Ada

Autorzy
Iwona Fabiszewska
Klaudia Wilk

Projekt okładki i ilustracje
Alicja Gapińska
Agnieszka Serwicka

Autorzy tekstów opowiadań
Małgorzata Strękowska-Zaremba
Stanisław Karaszewski

Redakcja merytoryczna
Anna Kaleta
Wiesława Żaba-Żabińska

Autor scenariuszy zajęć umuzykalniających
Bożena Forma

Redakcja językowa i korekta
Beata Pędziwilk

Kierownik projektu
Iza Parlicka

Skład i łamanie
Marek Zapala

Projekt i koncepcja artystyczna
Agnieszka Serwicka

	ćwiczenia i zabawy ruchowe
	wskazówki dla Nauczyciela
	ćwiczenia logopedyczne
	odwołanie do książki <i>Olek i Ada na szlaku przygód</i>
	ciekawostka
	karty pracy
	zabawa badawcza
	odwołanie do <i>Wyprawki</i>

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie publikacji w całości lub we fragmentach bez zgody wydawnictwa zabronione.

ISBN 978-83-8108-244-0

© Grupa MAC S.A. 2018

Grupa MAC S.A.
25-561 Kielce, ul. Witosa 76
tel. 41 366 55 55; faks 41 366 33 02
e-mail: kontakt@mac.pl; www.mac.pl

Spis treści

1. Ogólny rozkład materiału	4
2. Słowo od zespołu autorskiego i redakcyjnego	5
3. Metoda projektów w przedszkolu	6
4. Scenariusze zajęć	
Marzec, tydzień 1. Zwierzęta z dżungli i sawanny	9
Dzień 1. Niezwykły świat zwierząt	9
Dzień 2. W zoo	16
Dzień 3. Zagadki od żyrafy	21
Dzień 4. Małpka i jej przyjaciel słoń	25
Dzień 5. Kontynentalne safari	31
Marzec, tydzień 2. Zwierzęta naszych pól i lasów	37
Dzień 1. Z wizytą u pszczół	37
Dzień 2. Mieszkańcy lasu	44
Dzień 3. Na polu	49
Dzień 4. Ptaki, ssaki, owady	54
Dzień 5. Skrzydlaci mieszkańcy lasu	57
Marzec, tydzień 3. Marcowa pogoda	61
Dzień 1. Witaminy a przedwiośnie	61
Dzień 2. W marcu jak w garncu	69
Dzień 3. Wiosenne niespodzianki	73
Dzień 4. Marcowe przepisy	79
Dzień 5. Pożegnanie zimy	83
Marzec, tydzień 4. Wiosenne przebudzenia	87
Dzień 1. Wiosna w ogrodzie	87
Dzień 2. Pierwsze kwiaty wiosny	93
Dzień 3. Szukamy wiosny w parku	97
Dzień 4. Wiosna budzi zwierzęta	101
Dzień 5. Wiosenne symetrie	105
Kwiecień, tydzień 1. Wiosenne powroty	108
Dzień 1. Jajko i jego tajemnice	108
Dzień 2. Poznajemy budowę ptaka	115
Dzień 3. Ptasie gniazda	120
Dzień 4. Ptasie koncerty	125
Dzień 5. Ptasie pióra	129
Kwiecień, tydzień 2. Wielkanoc	132
Dzień 1. Wielkanocne malowanie	132
Dzień 2. Koszyczek wielkanocny	138
Dzień 3. Kurczaki i jajka	142
Dzień 4. Życzenia wielkanocne	146
Dzień 5. Zwyczaje świąteczne	149
Kwiecień, tydzień 3. Wiosna na wsi	153
Dzień 1. Gramy w zielone	153
Dzień 2. Mieszkańcy wiejskiego podwórka	160
Dzień 3. Zwierzęta z wiejskiego podwórka i ich dzieci	165
Dzień 4. Człowiek i zwierzęta	169
Dzień 5. W wiejskiej zagrodzie	173
Kwiecień, tydzień 4. Dbamy o przyrodę	177
Dzień 1. Potęga wody	177
Dzień 2. Jestem przyjacielem przyrody	185
Dzień 3. Żabki, żaby, żabusie	189
Dzień 4. Co nam daje las	194
Dzień 5. Mali ekolodzy	198

Ogólny rozkład materiału

MARZEC				
Lp.	Zwierzęta z dżungli i sawanny	Zwierzęta naszych pól i lasów	Marcowa pogoda	Wiosenne przebudzenia
1.	Niezwykły świat zwierząt, s. 9	Z wizytą u pszczół, s. 37	Witaminy a przedwiośnie, s. 61	Wiosna w ogrodzie, s. 87
2.	W zoo, s. 16	Mieszkańcy lasu, s. 44	W marcu jak w garncu, s. 69	Pierwsze kwiaty wiosny, s. 93
3.	Zagadki od żyrafy, s. 21	Na polu, s. 49	Wiosenne niespodzianki, s. 73	Szukamy wiosny w parku, s. 97
4.	Małpka i jej przyjaciel słoń, s. 25	Ptaki, ssaki, owady, s. 54	Marcowe przepisy, s. 79	Wiosna budzi zwierzęta, s. 101
5.	Kontynentalne safari, s. 31	Skrzydłaci mieszkańcy lasu, s. 57	Pożegnanie zimy, s. 83	Wiosenne symetrie, s. 105
KWIECIEŃ				
Lp.	Wiosenne powroty	Wielkanoc	Wiosna na wsi	Dbamy o przyrodę
1.	Jajko i jego tajemnice, s. 108	Wielkanocne malowanie, s. 132	Gramy w zielone, s. 153	Potęga wody, s. 177
2.	Poznajemy budowę ptaka, s. 115	Koszyczek wielkanocny, s. 138	Mieszkańcy wiejskiego podwórka, s. 160	Jestem przyjacielem przyrody, s. 185
3.	Ptasie gniazda, s. 120	Kurczaki i jajka, s. 142	Zwierzęta z wiejskiego podwórka i ich dzieci, s. 165	Żabki, żaby, żabusie, s. 189
4.	Ptasie koncerty, s. 125	Życzenia wielkanocne, s. 146	Człowiek i zwierzęta, s. 169	Co nam daje las, s. 194
5.	Ptasie pióra, s. 129	Zwyczajne święteczne, s. 149	W wiejskiej zagrodzie, s. 173	Mali ekolodzy, s. 198

Drodzy Nauczyciele

Przewodniki z serii *Olek i Ada* umożliwiają pracę w grupach 5-latków, 6-latków i grupach łączonych 5- i 6-latków. Zastosowaliśmy w nich szereg rozwiązań mających na celu podniesienie komfortu Państwa pracy.

Na początku każdego z przewodników zamieściliśmy ogólny rozkład materiału będący także swoistego rodzaju spisem treści. W każdym ze scenariuszy dnia znajdziecie Państwo zarówno propozycje zapisów w dzienniku, jak i punkty z obszarów podstawy programowej – tym samym w jednym miejscu zgromadziliśmy dla Państwa informacje potrzebne przy uzupełnianiu dziennika zajęć. Pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji poszczególnych zabaw oznaczyliśmy wyrazistym kolorem czcionki. To cenne rozwiązanie zwłaszcza dla tych z Państwa, którzy będą korzystać z wybranych zabaw i aktywności proponowanych w scenariuszach. Aby ułatwić pracę w grupach łączonych 5- i 6-latków, wprowadziliśmy system tabel oznaczonych kolorystycznie. W kolumnach oznaczonych pomarańczowym paskiem zawarliśmy treści dla 5-latków, a w kolumnach oznaczonych niebieskim paskiem zawarliśmy treści dla 6-latków. Zajęcia są opisane w taki sposób, aby mogli Państwo równocześnie pracować z 5- i 6-latkami na odpowiednim do ich rozwoju poziomie. Na szczególną uwagę zasługują, zastosowane w przewodniku metodycznym, ikony, które ułatwią Państwu odnalezienie interesujących Państwa treści.

Konstruując poszczególne scenariusze zajęć, Autorki zadbały o wspieranie całościowego rozwoju dziecka będącego głównym celem wychowania przedszkolnego. Dzieli się one z Państwem wiedzą zdobytą w czasie swojej wieloletniej pracy z dziećmi.

Wychodząc naprzeciw założeniom podstawy programowej i najnowszym badaniom, opisaliśmy w przewodnikach cztery projekty edukacyjne (projekt nr 1 – w cz. 2 przewodnika, projekt nr 2 i projekt nr 3 – w cz. 3 przewodnika, projekt nr 4 – w cz. 5 przewodnika). Jako że część z Państwa nie pracowała dotychczas metodą projektów w opisach, poprowadzimy Państwa „za rękę”. Pokażemy jak pracować tą metodą i jakie są jej założenia. Zachęcamy do zapoznania się na wstępie z artykułem dr Barbary Bilewicz-Kuźnii (s. 6), w którym opisuje ona metodę projektów w kontekście edukacji przedszkolnej.

Oddając Państwu niniejszą publikację, wyrażamy wielką nadzieję, że spełni swoje zadanie – pomoże uczynić zajęcia z dziećmi wspaniałą przygodą i zrealizować założenia podstawy programowej.

Zespół autorski i redakcyjny

Metoda projektów w przedszkolu

Pobyt dziecka w przedszkolu ma być czasem przygody poznawczej, eksplorowania świata i badania jego fenomenów, stawiania pytań o sprawy interesujące i szukania na nie odpowiedzi. Wartość takiej edukacji płynie z najnowszych doniesień badawczych, wskazują na to także aktualne dokumenty wyznaczające pracę przedszkola. Nowa podstawa programowa wychowania przedszkolnego (Rozporządzenie z dnia 14 lutego 2017 r.) wyraźnie kładzie nacisk na wspieranie całościowego rozwoju dziecka. Wsparcie to ma umożliwić dziecku gromadzenie doświadczeń pozwalających na odkrywanie własnych możliwości, działanie i odkrywanie sensu tego działania. W związku z takimi priorytetami i potrzebami zmieniają się style myślenia i metody dydaktyczne pracy przedszkola. Odchodzenie od metod tradycyjnych, którym towarzyszą: transmisja wiedzy, pokaz i instrukcja, na rzecz metod aktywnych, w których nauczyciel bardziej organizuje proces gromadzenia nowych doświadczeń i badania, niż przekazuje wiedzę, okazuje się znacznie bardziej korzystne rozwojowo dla dzieci. Metody aktywne, takie jak metoda projektów, zaczynają być w przedszkolu główną metodą pracy.

Czym jest metoda projektów?

Metoda projektów należy do grupy metod aktywizujących o charakterze holistycznym, o szerokim spektrum oddziaływania, czyli wspierających dziecko całościowo, we wszystkich sferach. To metoda związana z działaniem i aktywnym uczestnictwem w niej wszystkich zaangażowanych na każdym etapie realizacji. Sam projekt z definicji jest pogłębionym badaniem, w którym grupa ludzi analizuje problem i wielostronnie go bada, by potem zaprezentować innym swoją wiedzę, swoje umiejętności. Metoda wywodzi się z praktyki rozwiązywania problemów w szkołach zawodowych. Jej głównym popularyzatorem w USA był John Dewey. Jako rozwiązanie metodyczne była znana i praktykowana w Polsce już po II wojnie światowej. Współcześnie publikują na jej temat: Agnieszka Mikina, Bogusława Gołębiak, Krystyna Chałas, Teresa Parczewska i Barbara Bilewicz-Kuźnia, Małgorzata Milczewska. Jako model pracy, który na stałe przyjął się w rzeczywistości przedszkolnej, jest realizowany we Włoszech, w miasteczku i rejonie Reggio Emilia. Przedszkola w regionie, jak i samo Centrum Reggio Children (www.reggiochildren.it/centro-internazionale-loris-malaguzzi), stanowią od lat dla całego świata wzór praktycznej realizacji metody projektów i związanego z tym podejścia pedagogicznego.

Filozofia edukacyjna metody

Metoda projektów nie jest jedynie metodą. Poza charakterystycznymi dla niej etapami praktycznymi zawiera szereg praw, które określają jej fenomen. To przede wszystkim podejście, nastawienie nauczyciela do własnej pracy, do dzieci oraz do zasobów osobistych i materialnych przestrzeni, w której są dzieci. Przyglądając się roli nauczyciela, należy podkreślić, że jest on przede wszystkim organizatorem. Współaranżuje warunki do gromadzenia przez dzieci doświadczeń i budowania wiedzy – nie tylko fizycznej, ale i społecznej. Dorosły wie, że przedszkole, sala i inne przestrzenie są źródłem nowych doświadczeń i uczenia się, dlatego dba o właściwą ich organizację. Wie, że im bogatsze i bardziej przemyślane otoczenie, tym lepiej dla rozwoju dziecka. W metodzie projektów przestrzeń jest bowiem trzecim nauczycielem. Stąd w sali przedszkolnej powinno być dużo (ale nie za dużo) stymulujących, bogatych kącików zainteresowań z materiałami do eksploracji poznawczych, społecznych i twórczych. Środowisko to ma być eksploracyjnie zachęcające do działań i badań. Nowe ośrodki (kąciki), materiały, okazy do badania gromadzi i tworzy się wspólnie. Ich współtwórcami są dorośli, nauczyciel, rodzice, dziadkowie, pracownicy przedszkola, dorośli społeczno-kulturowego otoczenia przedszkola i wreszcie, a może przede wszystkim, dzieci.

Pracujący metodą projektów kierują się zasadą, że etap przedszkolny to etap budowania wiedzy indywidualnej, okres gromadzenia doświadczeń. Dziecko może w tym okresie jeszcze błędzić, tylko obserwować – jeszcze nie działać, zastanawiać się, nie umieć pytać i od razu odpowiadać na pytania. Nie od razu jest też badaczem, eksploratorem, może być początkowo tylko obserwatorem. Dorosły z taką wiedzą i empatyczną percepcją jest cierpliwy; wie, że edukacja to proces, nie cel. Organizuje proces uczenia się; wie, że dzieci uczą się same, nie że są nauczane. Nie stawia zatem celów operacyjnych do pojedynczych zajęć projektowych czy jednostkowej aktywności; wie, że procesy gromadzenia doświadczeń wymagają czasu. Projekt też wymaga czasu. Trwa zazwyczaj co najmniej tydzień, a najlepiej od 2 do 3 tygodni. Na każdym etapie cechują nauczyciela duży szacunek i duże zaufanie do możliwości dziecka, postawa słuchająca, rozumiejąca, empatyczna, ale i inspirująca. Taki dorosły wie, że nie on jest głównym źródłem wiedzy.

Bardzo szanuje wiedzę osobistą dziecka i wie, że większą wartość, niż przekaz wiedzy, ma wspólne, społeczne rozwiązywanie problemów i badanie zjawisk oraz poszukiwanie odpowiedzi poprzez sięganie do różnych źródeł wiedzy, np. wiedzy eksperta. Wie też, że nie mniej ważne jest umożliwienie dzieciom dzielenia się zdobytą wiedzą.

Metodyczne procedury metody projektów

Praca metodą projektów obejmuje 3 etapy. Zastanawiając się, nad jakim projektem będziemy pracować, można sięgnąć do treści wybranego programu wychowania przedszkolnego, wybrać zagadnienie ogólne, wieloaspektowe i np. zrealizować projekty: strażak, lekarz, las itp., lub wybrać wąskie, sensu stricto badawcze obiekty/tematy (np. chleb, dynia, gleba, minerały itp.). Dobrze jest także podążać za zainteresowaniami dzieci, obserwować je i słuchać, co je interesuje, jakie tematy, problemy, zagadnienia chciałyby bardziej zgłębić. Takimi dość uniwersalnymi dziecięcymi tematami są np. psy, koty, dinozaury, kosmos. Można też skupić się na jakimś ważnym lokalnie czy kulturowo problemie, zagadnieniu zdrowotnym czy związanym z przyrodą. Można także zapytać dzieci, o czym by chciały się czegoś więcej dowiedzieć, czego nauczyć, co je interesuje.

Etap 1. dotyczy zatem wyboru tematu, rozeznania się w tym, jaką dzieci mają o nim wiedzę, oraz czego nowego chciałyby się dowiedzieć. Mamy zatem trzy niezbędne elementy etapu 1. Wybór tematu, który musi być ważny z punktu widzenia zainteresowań dzieci, wagi problemu lub treści programowych. Po drugie: należy przekonać się, co dzieci już wiedzą na ten temat. Jest to bardzo ważny element pracy i właściwie punkt wyjścia do dalszych działań. Brak takiego rozeznania powoduje, że z góry zakładamy, że dzieci posiadają określone zasoby wiedzy, których tak naprawdę nie znamy. Wyzwała to u nauczyciela strategię raczej kierowniczą niż konstruktywistyczną. A w założeniu tej ostatniej dziecko ma budować wiedzę na tych podstawach, które już ma, aby tworzyć nowe jej struktury. W praktyce nauczyciel zapyta dzieci, np. przy projekcie lekarz: *Co wiecie na temat pracy lekarza? Kto to jest lekarz? Czym się zajmuje?; a przy projekcie chleb: Co wiecie na temat chleba? Co to jest chleb? Jak wygląda chleb? Jakie są chleby?* Warto jest tę dziecięcą wiedzę przedstawić graficznie. W tym celu można przygotować duży arkusz papieru i w formie mapy myśli zanotować odpowiedzi dzieci. Powstaje wtedy tzw. siatka wstępna/siatka wiedzy. Tworząc taką siatkę, nauczyciel może również na niej notować, kto powiedział daną rzecz. Np. *Lekarz leczy ludzi* (Krzyś). Innym sposobem jest nagrywanie wypowiedzi dzieci na dyktafon i później prezentowanie ich. Uczy to lepszego precyzowania własnych myśli i zaspokaja potrzebę uznania. Dodatkowo, jest punktem wyjścia do kolejnych działań. Po stworzeniu siatki wiedzy nauczyciel może zachęcić dzieci, by w domu spróbowały się jeszcze czegoś więcej dowiedzieć na dany temat. Gdy dzieci zgłoszą posiadanie nowej wiedzy, nauczyciel doda nowe informacje do opracowanej siatki wiedzy. Tu ważne jest też poinformowanie rodziców, nad jakim tematem obecnie grupa pracuje, i zachęcenie ich do zaangażowania się w różny sposób, np. przyniesienie materiałów edukacyjnych na dany temat, zaproszenie do bycia ekspertem itp.

Na pierwszym etapie projektu istotne jest także stworzenie siatki pytań, które mogą być zapisane lub nagrane. Dorosły pyta zatem: *Co chcielibyście o tym wiedzieć więcej? O co chcielibyście zapytać? Co was interesuje w związku z tym tematem?* Na tym etapie można też postawić i zapisać hipotezy dzieci, wynikające z analizy kilku ich pytań. Np. Jeśli dzieci (też dzięki sugestii dorosłego) chciałyby się dowiedzieć, jak się robi chleb, można je zapytać: *A jak myślicie? Czego potrzebujemy do upieczenia chleba?* (Zapisujemy odpowiedzi dzieci). *Kto mógłby nam o tym powiedzieć, pokazać to? Gdzie możemy pójść, kogo zaprosić?* W dalszej kolejności nauczyciel planuje, jaką aktywność zaproponuje dzieciom, by pozwoliła dowiedzieć się więcej o badanym obiekcie, zjawisku, fenomenie.

Etap 2. powinien zawierać więc **działania badawcze** (o różnych charakterze, czasem typowe badanie fizyczne, a czasem badanie zjawiska bardziej od strony społecznej), **wizytę eksperta i/lub wyprawę terenową**. Jeśli temat jest bardziej społeczny, problemy i pytania są rozwiązywane często podczas wyprawy terenowej i/lub wizyty eksperta. Jeśli problem jest badawczy, np. dzieci chcą się dowiedzieć, jaki jest chleb i co w nim jest (mogą badać jego fizyczne właściwości), analizują, badają i rozpatrują temat pod kątem postawionych sobie pytań, z wykorzystaniem narzędzi badawczych i pomiarowych. W tym celu warto założyć w sali kącik badawczy, w którym zgromadzone będą narzędzia i środki do badań, np.: lupy, dyktafon, podkładki do notowania, narzędzia miernicze itp. Poza działaniami w placówce ważne są wyjścia w teren i wycieczki. Jeśli nie ma takiej możliwości, wartościowym doświadczeniem jest spotka-

nie z ekspertem, który wyjaśni dzieciom interesujące je kwestie lub przygotuje dla nich pokaz. Podczas takich wyjść lub spotkań poszczególne dzieci otrzymują zadania. Może to być np. przywitanie eksperta, zadawanie ekspertowi pytań, robienie zdjęć, nagrywanie rozmowy na dyktafon, naszkicowanie czegoś, odnalezienie informacji na dany temat, zanotowanie jakiejś informacji, przyjrzenie się czemuś i zdanie z tego relacji itp. Elementy te wykorzystują wartość uczenia się społecznego (od innych ludzi), więc nauczyciel nie jest jedynym źródłem wiedzy; są nim też eksperci. Mogą być nimi rodzice, dziadkowe i pracownicy przedszkola – wszyscy, którzy mogą się podzielić swoją osobistą lub profesjonalną wiedzą. Tego rodzaju sytuacje powodują nie tylko budowanie bliskości poznawczej, intelektualnej, ale zacieśniają więzi społeczne.

W etapie 3. istotną rolę odgrywa **rozmowa podsumowująca** oraz **przygotowanie wydarzenia kulminacyjnego**, by umożliwić dzieciom dzielenie się z innymi swoją wiedzą. Formami autoprezentacji mogą być: przedstawienia, spotkania tematyczne z rodzicami, wystawa prac, giełda przedmiotów, zabawa tematyczna, pokaz dla innych grup itp. W toku pracy metodą projektów nauczyciel dokonuje obserwacji rozwoju dziecka, sporządza notatki, gromadzi wytwory jego aktywności (prace plastyczne, zdjęcia, książki, gazetki itp.), a dzieci mogą stworzyć pamiątkową kronikę projektu.

Dlaczego warto realizować projekty w przedszkolu?

- Praca metodą projektów badawczych realizuje w praktyce holistyczną koncepcję edukacji.
- Biorąc udział w projekcie, dziecko uczy się rzeczywistego rozwiązywania problemów i zrozumienia zjawisk, samodzielnego ich zgłębiania.
- Metodyka projektu rozbudza i realizuje dziecięce potrzeby poznawcze (pytania, eksplorowania, eksponowania), wspiera eksplorację świata i jego zjawisk, buduje struktury wiedzy, wspomaga indywidualny rozwój każdego jej uczestnika.
- Udział w projekcie jest uczeniem się w działaniu; nadaje procesowi edukacji przedszkolnej emocjonalny, ważny sens.
- Wykonywanie projektu integruje osoby, grupy i środowiska.
- Praca metodą projektów jest zgodna z wytycznymi nowej podstawy programowej.

Barbara Bilewicz-Kuźnia

Zakład Pedagogiki Przedszkolnej
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Przykładowy zapis w dzienniku

I.	Wyłożenie literatury tematycznej do kącika książki. Wzbogacanie wiadomości na temat sposobu życia zwierząt egzotycznych. Oglądanie albumów przedstawiających dżunglę, zwłaszcza jej faunę. Poszerzanie wiadomości na temat wybranych zwierząt egzotycznych żyjących na różnych kontynentach. Wzbogacanie słownictwa. Ćwiczenia manualne. Przygotowanie obrazków zwierząt potrzebnych do zajęć, wycinanie ich ze starych czasopism o zwierzętach, przeliczanie. Kompletowanie obrazków. Słuchanie piosenki <i>Na sawannie</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25.	
II.1.	<i>Ciekawy świat zwierząt egzotycznych</i> – rozmowa inspirowana obrazkiem. Cele: poznawanie znaczenia nowych słów: <i>kontynent, sawanna, dżungla</i> ; zapoznanie z kontynentem afrykańskim oraz wybranymi zwierzętami zamieszkującymi ten kontynent, rozwijanie inwencji twórczej.	
	2. <i>Kolory w świecie zwierząt</i> – rysowanie pastelami olejnymi. Cele: rozwijanie sprawności manualnej i spostrzegawczości wzrokowej, kształtowanie poczucia estetyki.	2. Odkrywanie litery z : małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. Układanie schematów i modeli słów <i>zebra, Zola</i> . Cele: rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słów o prostej budowie fonetycznej, rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter.
	Zabawy na świeżym powietrzu: zwrócenie uwagi na ubieranie się stosownie do pogody. Spacer w okolice przedszkola. Odnajdywanie kolorów w świecie przyrody. Opisywanie spostrzeżeń. Zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Skoki kangura</i> .	
III.	Zabawa ruchowa z elementem czołgania się – <i>Przechodzą jeżozwierze</i> . Zabawa w kole <i>Zwierzę na sylabę...</i> – rozwijanie analizy i syntezy słuchowej.	
	Ćwiczenia słuchu fonematycznego: dzielenie nazw zwierząt na sylaby, słuchanie nazwy zwierzęcia podzielonej na głoski, odczytywanie z N. wyrazu zebra .	Zabawa kostką literową. Utrwalanie wybranych liter, w tym litery z .

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, II 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, **IV 4**, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- zapoznanie z kontynentem afrykańskim oraz wybranymi zwierzętami zamieszkującymi ten kontynent,
- **odkrywanie litery z: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej,**
- **rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter,**
- rozwijanie sprawności manualnej i spostrzegawczości wzrokowej, kształtowanie poczucia estetyki.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wskazuje Afrykę na mapie, wymienia wybrane zwierzęta zamieszkujące ten kontynent,
- **wymienia głoski w słowach zebra, Zola; układa schematy i modele słów zebra, Zola; określa miejsce spółgłoski z w słowach o prostej budowie fonetycznej; opisuje wygląd liter z, Z oraz odtwarza ich kształty,**
- **rozpoznaje i nazywa poznane litery,**
- rysuje pastelami olejnymi.

Przebieg dnia

I

- Wyłożenie literatury tematycznej do kącika książki. Wzbogacanie wiadomości na temat sposobu życia zwierząt egzotycznych. Oglądanie albumów przedstawiających dżunglę, zwłaszcza jej faunę.

Poszerzanie wiadomości na temat wybranych zwierząt egzotycznych żyjących na różnych kontynentach. Wzbogacanie słownictwa.

Albumy i książki o zwierzętach egzotycznych.

N. i dzieci oglądają albumy i książki o zwierzętach egzotycznych. Nazywają zwierzęta zamieszkujące różne kontynenty (przedstawione na zdjęciach). N. czyta opisy pod zdjęciami. Zachęca dzieci do swobodnych wypowiedzi. Następnie proponuje przeglądanie albumów w parach. Na koniec N. ustawia książki w kącie do swobodnego oglądania i komentowania.

Karta pracy, cz. 4, nr 3

Karta pracy, cz. 4, nr 3

Dzieci:

- nazywają zwierzęta schowane pod kocem,
- nazywają zwierzęta przedstawione na zdjęciach,
- rysują ramki po śladach.

- Ćwiczenia manualne. Przygotowanie obrazków zwierząt potrzebnych do zajęć, wycinanie ich ze starych czasopism o zwierzętach, przeliczanie. Kompletowanie obrazków.

Stare czasopisma o zwierzętach, dla każdego dziecka: nożyczki, kalka, karton, ołówek, koperta.

Dzieci przygotowują obrazki zwierząt potrzebne do zajęć: wycinają je ze starych czasopism, wykonują ich kontury, odrysowując je ołówkiem przez kalkę. Następnie przeliczają obrazki i gromadzą je w kopertach.

- Stuchanie piosenki *Na sawannie* (śl. i muz. K. Gowik) w wykonaniu N.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Na sawannie*.

A E7
 Na sa - wan - nie słoń - ce pie - cze, szu - mią tra - wy, a zwie -
 Ge - pard głó - śno chwa - li się, że jest naj - szy - bszy. No - so -
 A
 rzę - ta ma - ją swo - je róż - ne spra - wy. Cho - dzą, bie - gną i pły - wa - ją, i fru -
 ro - żec mar - twi się, że jest naj - brzy - dszy. Ze - bra twie - rdzi, że jest tu - taj naj - pięk -
 E7 A
 wa - ją, więc zo - ba - czmy, ja - kie wa - żne spra - wy ma - ją. Bo to sa -
 niej - sza, a ży - ra - fa, że jest prze - cież naj - mąd - rzej - sza.
 E D A cis h E
 wan - na jest, sa - wan - na peł - na słoń - ca. Bo to sa - wan - na ży - ciem zwie - rząt tęt -
 A E D A A7
 nią - ca. Bo to sa - wan - na tak go - rą - ca, że dla o - chło - dy zwie -
 D E7 A D A
 rza - ki cią - gle wska - ku - ją do wo - dy. Chłup, chłup, chłup, chłup
 E7 A D A E7 A
 chłup, chłup, chłup, chłup! Chłup, chłup, chłup, chłup, chłup, chłup, chłup, chłup!

1. *Na sawannie słońce piecze, szumią trawy,
a zwierzęta mają swoje różne sprawy.
Chodzą, biegną i pływają, i fruwać,
więc zobaczymy, jakie ważne sprawy mają.
Gepard głośno chwali się, że jest najszybszy.
Nosorożec martwi się, że jest najbrzydszy.
Zebra twierdzi, że jest tutaj najpiękniejsza,
a żyrafa, że jest przecież najmądrzejsza.*

Ref.: *Bo to sawanna jest, sawanna pełna słońca.
Bo to sawanna życiem zwierząt tętniąca.
Bo to sawanna tak gorąca, że dla ochłody
zwierzaki ciągle wskazują do wody.
Chlup, chlup, chlup, chlup.
Chlup, chlup, chlup, chlup!*

2. *W cieniu wielkich baobabów śpią lamparty.
Hieny dziś opowiadają sobie żarty,
a pod palmą przyczaiła się pantera.
Na akacji siedzi sęp i myśli zbiera.
Na sawannie dzień jak co dzień, bez pośpiechu,
trochę żartów, trochę kłótni, trochę śmiechu.
Na sawannie słońce piecze, szumią trawy,
a zwierzęta mają swoje różne sprawy.*

Ref.: *Bo to sawanna jest...*

- Rozmowa na temat tekstu piosenki, połączona z oglądaniem zdjęć zwierząt żyjących na sawannie. **Zdjęcia zwierząt żyjących na sawannie.**
- Wyjaśnienie słów: *egzotyka, sawanna, Afryka*. Wskazanie Afryki na mapie lub na globusie.
- Zabawa pobudzająco-hamująca *Wyruszamy w wielką podróż.*

Tamburyny, bębenki, klawesy.

Dzieci są podzielone na trzy grupy. Każdej grupie odpowiada inny instrument. (Samolot – tamburyn, pociąg – bębenek, samochód – klawesy).

N. zwraca się do dzieci: *Za chwilę wyruszymy w daleką podróż do Afryki. Chcemy zwiedzić sawannę, na której mieszka bardzo wiele egzotycznych zwierząt. Musimy jechać kilkoma środkami lokomocji.*

Recytuje tekst B. Formy:

*Na sawannę wyruszamy,
zwierząt wiele tam spotkamy.*

*Są żyrafy i lamparty,
pamiętajcie: to nie żarty.*

Dzieci (samoloty) przechodzą do przysiadu. N. gra cicho na tamburynie. Samoloty czekają na start. Kiedy dźwięki stają się coraz głośniejsze, *samoloty startują* – dzieci przechodzą do pozycji stojącej, wyciągają ręce na boki i przemieszczają się drobnymi krokami w określonym kierunku. Kiedy N. zaczyna grać na bębnie, tworzą pociąg, który porusza się w dowolnych kierunkach. Na sygnał klawesów stają w parach, tworzą samochody, jedno za drugim, i podają sobie ręce. Miarowo przeskakują z nogi na nogę, przemieszczają się w dowolnych kierunkach.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25. **Krążki w kolorach zielonym i czerwonym.**
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Lot samolotem*. N. unosi zielony krążek. Dzieci są samolotami biegają w rozsypce z ramionami wzniesionymi w bok. Gdy N. unosi czerwony krążek, dzieci zatrzymują się i wykonują przysiad podparty. Zabawę powtarzamy 2 lub 3 razy.
- Ćwiczenie ramion *Małki się cieszą*. Dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym, powoli podnoszą ramiona jak najwyżej i spoglądają w górę. Na sygnał N. klaszczą, odliczając do pięciu. Następnie opuszczają ramiona bokiem.

- Ćwiczenia dużych grup mięśniowych – *Żyrafa chce jeść*. Dzieci stają w rozсыpcie, wykonują przysiad podparty, a następnie powolny wyprost z uniesieniem ramion i wspięciem na palcach.
- Ćwiczenie z elementem skoku – *Skoki kangurów*. Dzieci ustawiają się w szeregu, w niewielkiej odległości od siebie. Na zawołanie N.: *Hop, kangury!*, wykonują podskoki obunóż do wyznaczonej linii i z powrotem.
- Ćwiczenia uspokajające *Parada zwierząt*. Dzieci maszerują po obwodzie koła, naśladowując ruchy wybranych zwierząt egzotycznych.

II

Zajęcia 1. *Ciekawy świat zwierząt egzotycznych* – rozmowa inspirowana obrazkiem.

- Powitanie.
N. wita się z dziećmi, wyśpiewując na dowolną melodię słowa: *Dzień dobry, dzieci!* Dzieci odpowiadają na tę samą melodię: *Dzień dobry pani!*
- Wprowadzenie.

Karta pracy, cz. 4, nr 4	Karta pracy, cz. 4, nr 4
Dzieci:	
– mówią, co dzieje się na obrazku,	
– słuchają wypowiedzi 6-latków, – słuchają nazw podzielonych przez N. na głoski, mówią całe słowa, – czytają z N. tekst wyrazowo-obrazkowy.	– odczytują z N. tekst wyrazowo-obrazkowy, – słuchają wypowiedzi 5-latków.

- Rozmowa na temat obrazka.
Karta pracy, cz. 4, nr 4, zdjęcia przedstawiające zebra i antylozę.
N. informuje dzieci, że wiele ciekawostek związanych ze zwierzętami żyjącymi na całym świecie można znaleźć nie tylko w telewizji podczas oglądania filmów przyrodniczych, ale także w internecie oraz w książkach, przewodnikach i atlasach. Zachęca dzieci do przynoszenia z domu i przeglądania książek przyrodniczych.
N. pyta dzieci także o to, jakie zwierzęta widzieli Olek z Adą w telewizji, co dzieci wiedzą np. na temat takich zwierząt jak zebra i antylopa. Pokazuje dzieciom zdjęcia tych zwierząt i prosi o opisanie ich wyglądu. Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Przekazuje ciekawostki na temat wybranych zwierząt.

Zebra na czarnej sierści ma białe pasy. Jest ssakiem, należy do rodziny koniowatych. Zamieszkuje Afrykę – sawannę. Żyje w stadach, gdzie głównie jest jeden samiec z haremem samic. Odżywia się trawami i ziołami. Jej największym wrogiem jest lew, przed którym szybko ucieka. Rodzi jedno młode, które osiąga dojrzałość w wieku trzech lat.
Antylopa to ssak z rodziny wołowatych. Do antylop zalicza się wiele gatunków, np. gnu i gazelę. Antylopy mają małą głowę, długą szyję i długie kończyny. To gatunek stadny.

- Zabawa w formie opowieści ruchowej przy muzyce – *Lot samolotem na sawannę i do dżungli*.
Mapa świata, zdjęcia przedstawiające sawannę i dżunglę, obrazki zwierząt zamieszkujących sawannę i dżunglę, np.: zebry, antylopy, słonia afrykańskiego, lwa, żyrafy, hipopotama, krokodyla, nosorożca, wielbłąda jednogarnego.
N. informuje dzieci, że o zwierzętach, które oglądali w telewizji Ada i Olek, można się wiele dowiedzieć, wybierając się np. w podróż do miejsca zamieszkania tych zwierząt. Pokazuje mapę świata. Wskazuje Afrykę, wyjaśnia pojęcie *kontynent*. Informuje dzieci, że w Afryce naturalnym środowiskiem życia wielu zwierząt są m.in. sawanna i dżungla. Pokazuje zdjęcia dżungli i sawanny i wyjaśnia te pojęcia.

Sawanna – obszar ziemi porośnięty sucholubną trawą. W Afryce na sawannie rośnie trawa słoniowa, która dochodzi do 5 metrów wysokości. Na sawannie wyraźnie zaznaczone są pora sucha i pora deszczowa. Rosną na niej nieliczne drzewa, takie jak: akacje, baobaby i palmy.
Dżungla to w języku potocznym wilgotny las równikowy. Roślinność w dżungli jest bardzo gęsta i bujna. Rośnie tu wiele gatunków drzew. Wnętrze lasu jest bardzo cieniste.

N. zaprasza dzieci na wyprawę. Opowiada o przygotowaniach do lotu. Dzieci naśladują zakładanie czapki, okularów przeciwsłonecznych, sweterka, butów, pakowanie plecaka. N. opowiada dalej o starcie samolotu (dzieci powoli podnoszą się z przysiadu, a następnie biegną z rękami rozłożonymi na boki), o locie do Afryki. Podczas lądowania N. pokazuje duże obrazki zwierząt zamieszkujących sawannę i dżunglę, np.: zebry, antylopy, słonia afrykańskiego, lwa, żyrafy, hipopotama, krokodyla, nosorożca, wielbłąda jednogarbego (N. dostosowuje liczbę obrazków do możliwości percepcyjnych dzieci), nazywa je i zawiesza na tablicy. N. kontynuuje opowiadanie, mówiąc o drodze powrotnej. Dzieci (podróżnicy) lecą z powrotem, lądują przy przygotowanych w sali dywanikach.

- Dobieranie obrazków w kolekcje.

Większa kartka – dywanik dla każdego dziecka, tace, obrazki zwierząt zamieszkujących różne kontynenty, obrazki przedstawiające ubrania na różne pory roku oraz inne obrazki ilustrujące przedmioty i osoby występujące w zajęciach.

Każde dziecko siada przy swoim dywaniku – kartce. N. ustawia z boku tace z dużą liczbą obrazków. Dzieci wybierają obrazki i układają wokół swoich dywaników. Uważnie przyglądają się, co jest na nich przedstawione (obrazki zwierząt zamieszkujących różne kontynenty, obrazki przedstawiające ubrania na różne pory roku oraz inne obrazki ilustrujące przedmioty i osoby występujące w opowiadaniu N.).

- N. prosi dzieci o ułożenie na dywanikach obrazków przedstawiających ubrania, które założyły na wyprawę. Mogą ułożyć także inne obrazki, które kojarzą im się z lotem, np.: obrazek dziewczynki, słońca, bo np. podczas lotu była ładna pogoda. N. sprawdza ułożone obrazki. Wybrane dzieci uzasadniają, dlaczego wybrały takie obrazki, po czym odkładają je na tacę.
- N. prosi, aby dzieci przypomniły sobie, jakie zwierzęta widziały podczas wyprawy do Afryki i aby ułożyły obrazki tych zwierząt na dywanikach. N. może poszerzyć zakres zadań, prosząc dzieci, aby stworzyły kolekcje obrazków zwierząt, które np.: nie potrafią latać, mają cztery nogi, poruszają się szybko, wolno. Wskazane dzieci uzasadniają, dlaczego wybrały takie obrazki. Za każdym razem N. poświęca czas każdemu dziecku, chwali wszystkie dzieci, a zwłaszcza te, które ułożyły bogate kolekcje.
- Zabawa *Zwierzęta w Afryce*. Rozwiązanie zagadki.

Obrazki zwierząt zamieszkujących sawannę i dżunglę, np.: zebry, antylopy, słonia afrykańskiego, lwa, żyrafy, hipopotama, krokodyla, nosorożca, wielbłąda jednogarbego.

N. prosi dzieci o podanie rozwiązania zagadki B. Kosmowskiej.

*Nie podchodzę do dzikich zwierząt,
bo choć są piękne i bajeczne,
bywają także dla ludzi
bardzo... (niebezpieczne)*

N. pyta dzieci: *Co to znaczy, że zwierzęta są dzikie? Dlaczego dzikie zwierzęta są dla ludzi niebezpieczne? Co to są zwierzęta egzotyczne?* Dzieci swobodnie wypowiadają się. N. uzupełnia wypowiedzi dzieci. Następnie prosi dzieci o przypomnienie, jakie gatunki zwierząt spotkały podczas wyprawy do Afryki. Wybrane dzieci wskazują obrazki przypięte do tablicy, nazywają zwierzęta i formułują poprawne gramatycznie zdanie, np.

*W Afryce mieszka lew.
Żyrafy żyją na sawannie.*

N. zwraca uwagę na wygląd niektórych zwierząt, np. paski na ciele zebry. Następnie wskazuje palcem poszczególne kolory na ciele wybranych zwierząt. Dzieci opuszkami palców stukają w podłogę i wypowiadają rytmicznie nazwy tych kolorów, np.: *biały – czarny – biały – czarny* itd. Podobnie N. prezentuje pozostałe zwierzęta.

- Zabawa ruchowa *Węże*.

Dzieci dobierają się po czworo i tworzą czteroosobowe węże. Chwytają się za biodra. Poruszają się po sali zygzakiem, stawiając drobne kroki. Jednocześnie powtarzają krótką rymowaną K. Wilk. Po jej zakończeniu ostatnie dziecko przechodzi na początek i zabawę powtarzamy jeszcze trzy razy, tak aby każde dziecko mogło odegrać rolę głowy węża.

*Pełza wąż, pełza wąż,
wije się i syczy wciąż.*

Zajęcia 2. Kolory w świecie zwierząt – rysowanie pastelami olejnymi.

Obrazki zwierząt zamieszkujących sawannę i dżunglę, np.: zebry, antylopy, słonia afrykańskiego, lwa, żyrafy, hipopotama, krokodyla, nosorożca, wielbłąda jednogarbnego, sztaluga, arkusz kartonu, dla każdego dziecka: biała kartka, pastele olejne.

- Wprowadzenie.
Dzieci siedzą w półkolu przed tablicą, na której są zawieszane obrazki zwierząt. N. pyta: *Jakie ubarwienie miały zwierzęta, które widziałyście podczas wyprawy do Afryki?* Dzieci odpowiadają. N. zadaje dodatkowe pytania tak, aby dzieci wypowiedziały się na temat barw tych zwierząt.
- Omówienie sposobu wykonania pracy.
N. umieszcza na sztaludze arkusz białego kartonu. Demonstruje sposób rysowania pastelami olejnymi. Zwraca uwagę na miękkość kredki i intensywność koloru, jaki można dzięki niej uzyskać.
- Dzieci przy stolikach rysują wybrane zwierzę pastelami olejnymi. Pod koniec pracy dorysowują szczegóły: oczy, nos, uszy, pazury. N. zwraca uwagę na poprawne trzymanie kredki oraz dokładne i estetyczne wykonanie pracy.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery z: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

- Wyodrębnienie wyrazu podstawowego – **zebra**.
Karta pracy, cz. 4, nr 4.
N. odnosi się do karty pracy nr 4 i pyta dzieci: *Jaki film oglądali Olek i Ada? Jak nazywa się czarno-białe zwierzę występujące w filmie?* Następnie dzieci określają pierwszą głoskę w słowie *zebra*. Mówią, z ilu głosek składa się to słowo. Wymieniają inne słowa, w których głoskę z słychać na początku i w środku.
- Budowanie schematu słowa *zebra*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
N. prosi dzieci, aby ponownie podzieliły słowo *zebra* na sylaby, układając dwa białe kartoniki. Dzieci układają kartoniki, wyklaskują sylaby i jednocześnie je wymawiają. N. prosi, aby głośno wypowiedziały całe słowo. Następnie dzieci układają tyle kartoników, ile głosek słyszą w słowie *zebra*, wymawiają głoski głośno, dotykając kolejno kartoników.
- Budowanie schematu słowa *Zola*.
Pluszowa zabawka zebra, białe kartoniki dla każdego dziecka.
N. informuje dzieci, że zebra jest ulubionym zwierzątkiem jednej z koleżanek Ady. Pokazuje pluszowe zwierzątko zebra i mówi, że ma ona na imię *Zola*. Dzieci dzielą słowo *Zola* na sylaby oraz na głoski. Następnie układają z białych kartoników schemat słowa *Zola*, dzielą je na sylaby, dokonują syntezy (jak wyżej).
- Określenie rodzaju głoski z.
N. prosi dzieci o wybrzmiewanie głoski z krótko: *z, z, z...*, a potem długo. Przypomina, że głoski z nie możemy wypowiedzieć długo, bo wtedy zmienia brzmienie. To spółgłoska. Oznaczamy ją na niebiesko.
- Budowanie modeli słów *zebra, Zola*.
Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci głośno wymieniają kolejne głoski w słowach *zebra, Zola*. Pod schematami słów *zebra, Zola* zaznaczają miejsca głoski z niebieskimi kartonikami. Następnie wskazują samogłoski w słowach *zebra, Zola* i zaznaczają je czerwonymi kartonikami. Kolejno je wybrzmiewają.
- Odkrywanie liter **z, Z**.
Dla każdego dziecka: czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki, litery z, Z: mała i wielka.
N. umieszcza na tablicy modele słów *zebra, Zola*. Informuje dzieci, że pod niebieskimi kartonikami ukryta jest pewna litera. Pyta, czy domyślają się, o jaką literę chodzi. Odkrywa niebieskie kartoniki i pokazuje litery **z, Z**: małą i wielką. Dzieci określają ich wygląd. Następnie umieszczają kartoniki z tymi literami we właściwych miejscach pod swoimi modelami słów *zebra, Zola*. N. wyjaśnia, dlaczego w jednym miejscu należało umieścić małą literę **z**, a w drugim – wielką literę. N. przypomina, że imiona rozpoczynają się wielką literą. Prosi dzieci o podanie przykładów imion rozpoczynających się głoską z (np. Zosia, Zenek).

	<ul style="list-style-type: none"> Umieszczenie kartoników z poznanymi wcześniej literami we właściwych miejscach. Kartoniki z poznanymi literami. Dzieci układają kartoniki z poznanymi już wcześniej literami pod modelami słów <i>zebra, Zola</i>. Porównują liczbę samogłosek i spółgłosek w słowach. Zabawa ruchowa <i>Moje ulubione zwierzę.</i> Worek, pluszowe zabawki (różne zwierzęta egzotyczne). N. wyjmuje z worka pluszowe maskotki zwierząt egzotycznych. Pokazuje je dzieciom. Jeśli dane zwierzę jest ich ulubionym zwierzęciem, dzieci skaczą wysoko z radości. Jeśli nie, stoją w miejscu. Karty pracy, cz. 4, nr 5. Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> łączą zdjęcia tak, żeby ostatnia głoska w nazwie jednego zdjęcia była taka sama jak pierwsza głoska w nazwie kolejnego zdjęcia, odczytują sylaby i wyrazy, rozwiązują rebusy, zaznaczają na niebiesko litery z, Z w wyrazach. Karty pracy, cz. 4, nr 6. Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> odczytują podpisy pod zdjęciami, odczytują z N. zdania, kreślą kształty liter pisanych z, Z w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegów/koleżanek, piszą litery z, Z po śladzie, a potem – samodzielnie.
<ul style="list-style-type: none"> Zorganizowanie wystawy prac wykonanych przez dzieci. Prace wykonane przez dzieci. Dzieci oceniają dokładność odtworzenia barw i staranność wykonania pracy. Nazywają narysowane zwierzęta. Próbuje uzasadnić, dlaczego dana praca podoba im się najbardziej. 	

Zabawy na świeżym powietrzu

W szatni: zwrócenie uwagi na ubieranie się stosownie do pogody.

- Spacer w okolice przedszkola. Odnajdywanie kolorów w świecie przyrody. Opisywanie spostrzeżeń. Dzieci szukają kolorów w świecie przyrody, np. zielony świerk, brązowa kora drzew. Wypatrują kolorowych ptaków, np.: gila, sikorki, wrony. Opisują swoje spostrzeżenia.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Skoki kangura*.

Skakanki.

N. układa ze skakanek linię startu i linię mety. Dzieci ustawiają się w szeregu na linii startu. Na sygnał N. wykonują skoki obunóż. Wygrywa to dziecko, które jako pierwsze przekroczy linię mety.

III

- Zabawa ruchowa z elementem czołgania się – *Przechodzą jeżozwierze*.
Dzieci stają w rzędzie, następnie wykonują skłon i opierają ręce o podłogę, tworząc ze swoich ciał tunel. Po kolei dzieci z wyznaczonego końca rzędu czołgają się pod tunelem. Obowiązuje zasada, że *jeżozwierze nie mogą nikogo pokłuć kolcami*. Po wykonaniu zadania dzieci ustawiają się na końcu, przedłużając tunel. Zabawę można powtórzyć, zmieniając kierunek czołgania się.
- Zabawa w kole *Zwierzę na sylabę...* – rozwijanie analizy i syntezy słuchowej.

Kłębek wełny.

N. trzyma kłębek wełny. Turla go do wybranego dziecka i wypowiada pierwszą sylabę. Dziecko łączy kłębek, rozwija go, chwyta nitkę, podaje nazwę zwierzęcia zaczynając się na tę sylabę i turla kłębek

do wybranej osoby, która nie trzyma jeszcze nitki. W czasie zabawy obowiązuje zasada, że można podawać wszystkie znane nazwy zwierząt, nie tylko zwierząt egzotycznych. Gdy kłębek dotrze do wszystkich dzieci, N. zwija nić od końca, przy czym każde dziecko powtarza nazwę wymyślonego zwierzęcia jeszcze raz, np.: *pa – pawian, paw, pantera, papuga, ka – kangur, kawka, kaczką, ko – kotek, kogut, konik*.

Karta pracy, cz. 4, nr 5	Zabawa kostką literową
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dzielą rytmicznie (na sylaby) nazwy zwierząt przedstawionych na zdjęciach, – rysują pod zdjęciami odpowiednią liczbę kresek, – słuchają nazwy zwierzęcia podzielonej na małe części (głoski), – wskazują jego zdjęcie, – odczytują z N. wyraz zebra, układają obok taki sam wyraz z liter odszukanych wśród naklejek. 	<p>Kostka literowa (z samogłoskami), kartonik z literą z dla każdego dziecka.</p> <p>Dzieci dostają kartoniki z literami z. Rzucają kostką literową, na której są umieszczone litery – odpowiedniki samogłosek. Nazywają litery – odpowiedniki samogłosek. Nazywają litery, którą wskazała kostka, i czytają połączenia litery z z tą literą, np.: <i>zy, yz</i>. Próbuje wymyślić słowo zawierające te litery.</p>

Marzec, tydzień 1

Dzień 2

Zwierzęta z dżungli i sawanny

W zoo

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawa językowa *Zwierzęce rodziny* – wzbogacanie słownictwa, ćwiczenia w tworzeniu słów pokrewnych, formułowaniu zdrobnień. Wykonanie i układanie puzzli *Zwierzyńiec egzotyczny*. Ćwiczenie mięśni drobnych rąk, rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25.
- II.1. *W zoo* – rozmowa na podstawie obrazka, połączona z wysłuchaniem i recytowaniem wierszyków I. R. Salach. Cele: zachęcanie do uważnego słuchania tekstów literackich, zdobywanie wiadomości na temat ogrodu zoologicznego, zapoznanie z wybranymi gatunkami zwierząt egzotycznych, ćwiczenie pamięci poprzez słuchanie i odtwarzanie krótkich wierszyków.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13. Cel: rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej.
Zabawy na świeżym powietrzu: spacer po ogrodzie przedszkolnym. Obserwowanie zmian w przyrodzie. Zachęcanie dzieci do dzielenia się spostrzeżeniami. Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – *Przedszkolne zoo*.
- III. Zabawa z elementem czołgania się – *Węże*. Rozegranie gry planszowej *Rozdajemy prezenty zwierzętom w zoo*. Kształtowanie umiejętności dodawania, a także ustalania równoliczności dwóch zbiorów. *Wybiegi dla zwierząt* – konstruowanie z różnych rodzajów klocków. Umieszczanie na wybiegach pluszowych lub gumowych figurek zwierząt. Swobodne zabawy. Zabawa przy muzyce. Słuchanie piosenki *Na sawannie*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, I 6, I 8, II 11, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- poszerzanie wiadomości na temat ogrodu zoologicznego,
- zapoznanie z wybranymi gatunkami zwierząt egzotycznych,
- ćwiczenie pamięci poprzez słuchanie i odtwarzanie krótkich wierszyków,
- rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat ogrodu zoologicznego, wymienia zasady zachowania obowiązujące podczas zwiedzania zoo,
- wymienia nazwy zwierząt egzotycznych, określa ich cechy charakterystyczne – wygląd i zwyczaje,
- dostrzega rytm w poezji i rytmicznie recytuje wiersz,
- sprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne.

Przebieg dnia

I

- Zabawa językowa *Zwierzęce rodziny*. Wzbogacanie słownictwa, ćwiczenia w tworzeniu słów pokrewnych oraz w formułowaniu zdrobnień.

Obrazki przedstawiające samce, samice i potomstwo różnych zwierząt egzotycznych.

N. rozkłada obrazki przedstawiające samce, samice i potomstwo różnych zwierząt egzotycznych, np.: słonia, lwa. Dzieci dobierają pasujące do siebie obrazki, następnie nazywają przedstawione na nich zwierzęce rodziny: samca, samicę i potomstwo (np. słoń, słońca, słońciatko; lew, lwica, lwiatko).

- Wykonanie i układanie puzzli *Zwierzyniec egzotyczny*. Ćwiczenie mięśni drobnych rąk, rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Pudeko, dla każdego dziecka: tekturka, sylweta wybranego zwierzęcia egzotycznego, klej, mazaki, nożyczki, koperta.

Każde dziecko przykleja na tekturce sylwetę wybranego zwierzęcia. Po drugiej stronie rysuje mazakiem pięć, sześć lub więcej linii – według uznania. Następnie rozcina obrazek wzdłuż linii na elementy. Układa puzzle. Po ułożeniu dzieci wymieniają się puzzlami. Po zabawie umieszczają puzzle w kopertach i odkładają je do pudełka.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25 (przewodnik, cz. 4, s. 11).

II

Zajęcia 1. W zoo – rozmowa na podstawie obrazka, połączona z wysłuchaniem i recytowaniem wierszyków I. R. Salach.

- Powitanie.
Dzieci wraz z N. stoją w kole i trzymają się za ręce. Mówią głośno: *Dzień dobry!* Kłaniają się i siadają w siadzie skrzyżnym.
- Wprowadzenie. Rozmowa na temat ogrodu zoologicznego.

Napis zoo.

N. prosi dzieci o rozwiązywanie zagadki K. Wilk.

– *Co to za ogród – zapytał Olka tata –
gdzie żyją zwierzęta z różnych stron świata?* (ogród zoologiczny)

N. pyta dzieci: *Co to jest ogród zoologiczny? Dlaczego ludzie zakładają ogrody zoologiczne? Jak należy się zachowywać w zoo?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Następnie N. prosi dzieci, aby spróbowały wyjaśnić znaczenie słów *zwierzęta egzotyczne*. Dzieci odpowiadają, a N. zawiesza na tablicy wyraz **zoo** i omawia ten skrót. N. odwołuje się do doświadczeń dzieci. Pyta: *Czy byliście już z rodzicami w ogrodzie zoologicznym, a jeśli tak, to jakie zwierzęta tam spotkałyście.* Chętne dzieci wypowiadają nazwy tych zwierząt.

	Karta pracy, cz. 4, nr 7
Dzieci: – słuchają wypowiedzi 6-latków.	Dzieci: – oglądają zdjęcie, – opowiadają o zoo, – odczytują tekst.

N. zaprasza dzieci na wycieczkę do zoo.

- Słuchanie wierszy I. R. Salach z serii *Zwierzęta egzotyczne*.

Duże zdjęcia (obrazki) przedstawiające wybrane zwierzęta: słonia, kangura, żyrafę, małpę, lwa, krokodyla, hipopotama, nosorożca, panterę, klocki.

Podczas recytacji N. spaceruje z dziećmi po sali, w której, w różnych miejscach, są zawieszane duże zdjęcia (obrazki) przedstawiające wybrane zwierzęta. N. zatrzymuje się przy zdjęciach (obrazkach), wskazuje dane zwierzę i recytuje o nim wierszyk.

Uwaga! N. może zmniejszyć liczbę wprowadzanych wierszyków, biorąc pod uwagę możliwości percepcyjne dzieci.

Słoń
*Słoń ma trąbę, słoń ma kły,
ale wcale nie jest zły.
To łagodne, miłe zwierzę
– idź do zoo, to uwierzysz.*

Żyrafa
*Długą szyję ma żyrafa,
wysoka jest jak szafa.
Na palce się nie wspina,
gdy liście z drzewa wcina.*

Lew
*Złota grzywa łśni w słońcu,
to król zwierząt jest w końcu.
Głośno ryczy, ale...
nie boję się go wcale.*

Hipopotam
*Małe oczy, małe uszy,
z wody wcale się nie ruszy.
Lecz nie drażnij tego zwierza,
bo do szarży zaraz zmierza.*

Pantera
*Na arenę wkroczy teraz
cętkowana pantera.*

*Na drzewo się wspina, na płotek.
O! To bardzo groźny kotek.*

Kangur
*Zakupów nie robi,
ale torbę trzyma,
a w tej torbie śpi
kangurza dziecina.*

Małpy
*Różnie bywa z małpami,
popisują się figlami.
Skaczą z drzewa na drzewo,
lubią małpki na pewno.*

Krokodyl
*Krokodyl w Nilu mieszka,
zna go Bambo, nasz koleżka.
Ja mu wcale nie zazdroścę,
że krokodyla nie goszczę.*

Nosorożec
*Nosorożec szczyci się rogiem,
ja tego zrobić nie mogę.
To zwierzę srogie i dzikie,
uciekam od niego z krzykiem.*

- Rozmowa na temat wierszyków.

Zdjęcia przedstawiające słonia, kangura, żyrafę, małpę, lwa, krokodyla, hipopotama, nosorożca i panterę.

N. zadaje pytania: *Jakie miejsce przed chwilą odwiedziliśmy? Jakie zwierzęta spotkaliśmy w zoo? Czego dowiedzieliśmy się o żyrafie (o słoniu)?* N. prosi dzieci także o podanie nazw innych zwierząt, które można spotkać w ogrodzie zoologicznym. Chętne dzieci podają informacje na temat tych zwierząt.

- Przygotowanie narządów artykulacyjnych do recytacji.

N. opowiada o zachowaniu różnych zwierząt. Prosi dzieci o naśladowanie jej ruchów.

Przykłady ćwiczeń:

- *małpa się cieszy, małpa jest smutna* – dzieci robią odpowiednie miny,
- *krokodyl otwiera paszczę* – dzieci otwierają szeroko usta,
- *antylopa zjada trawę* – dzieci naśladują żucie (usta mają zamknięte),
- *tygrys się najadł* – dzieci oblizują wargi,
- *żyrafa wyciąga szyję* – dzieci dotykają czubkiem języka do nosa,
- *zebry biegną* – dzieci kłaskają językiem,
- *lew jest śpiący* – dzieci ziewają.

- Recytowanie wierszyków.

Zdjęcia przedstawiające słonia, kangura, żyrafę, małpę, lwa, krokodyla, hipopotama, nosorożca i panterę. Napisy: zoo, słoń, kangur, żyrafa, małpy, lew, krokodyl, hipopotam, nosorożec, pantera.

Dzieci siadają przed N. N. układa zdjęcia oglądanych zwierząt na dywan, miesza je i prosi dzieci o przypomnienie kolejności zwierząt spotkanych podczas zwiedzania zoo. Dzieci oglądają zdjęcia i układają je w odpowiedniej kolejności. N. sprawdza kolejność i zawiesza zdjęcia na tablicy pod

napisem **zoo**. N. wprowadza nazwy zwierząt do globalnego czytania. Prezentuje zapisy wyrazów. Wybrane dziecko umieszcza napis pod zdjęciem danego zwierzęcia. N. prosi dzieci także o podanie głoski, jaką słyszą w nagłosie i wygłosie nazwy każdego zwierzęcia.

Następnie N. wypowiada jedną wybraną głoskę, np. *k*. Prosi dzieci o wymienienie zwierzęcia, którego nazwa rozpoczyna się na tę głoskę, i rytmicznie recytuje wierszyki o krokodylu. W połowie każdego wersu zawieszają głos i zachęca dzieci do dokończenia wersu. W ten sam sposób utrwała wszystkie wierszyki.

- **Co jeszcze wiemy o zwierzętach?** Opisywanie wyglądu i zwyczajów wybranych zwierząt.

Zdjęcia przedstawiające słonia, kangura, żyrafę, małpę, lwa, krokodyla, hipopotama, nosorożca i panterę.

N. odwołuje się do wiedzy dzieci. Wskazuje poszczególne zwierzęta na zdjęciach i prosi dzieci o opisanie ich wyglądu i opowiedzenie tego, co wiedzą na temat ich zwyczajów. Chętne dzieci się wypowiadają. N. uzupełnia informacje, przekazuje ciekawostki na temat sposobu życia wybranych zwierząt.

Lew to mięsożerny ssak z rodziny kotowatych. Żyje w zorganizowanych grupach. Jest jednym z najniebezpieczniejszych zwierząt afrykańskich. Samiec lwa rozpoznawany jest po charakterystycznej grzywie. Zajmuje się zdobywaniem i obroną terytorium oraz ochroną stada. Samice lwa polują i opiekują się lwiątkami.

Hipopotam to duży roślinożerny ssak żyjący w Afryce. Zasadza rzeki i jeziora. Prowadzi ziemno-wodny tryb życia. W dzień hipopotamy najczęściej pozostają w wodzie, aktywne są dopiero po zmierzchu i nocą. Żywią się trawą, zjadają także rośliny wodne.

Nosorożce zamieszkują sawanny i zarośla Afryki oraz Azji Południowo-Wschodniej. Ich ciało pokrywa gruba skóra koloru siwego. W okolicy nosa wyrastają nosorożcom rogowe wyrośla (jedno lub dwa). Nosorożce prowadzą głównie nocny tryb życia. Żyją raczej samotnie.

- **Zabawa ruchowa *Zwierzęta – na wybiegi!***

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki do biegu, marszu i podskoków, mała obręcz dla każdego dziecka.

N. rozkłada na dywanie małe obręcze dla każdego dziecka. Dzieci zajmują miejsca w obręczach. Na dźwięk muzyki N. mówi: *Zwierzęta – na wybiegi!* Dzieci biegają, spacerują, podskakują. Na pauzie w muzyce starają się jak najszybciej dobiec do swojej obręczy. N. powtarza zabawę kilka razy.

Karta pracy, cz. 4, nr 6	Karta pracy, cz. 4, nr 8
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – idą przez labirynt tak, aby minąć każde zwierzę, – nazywają każde zwierzę, – słuchają wypowiedzi 6-latków, 	<ul style="list-style-type: none"> – słuchają wypowiedzi 5-latków, – odczytują tekst zapisany pod labiryntem, – rozwiązują rebusy.
Karta pracy, cz. 4, nr 6	Karta pracy, cz. 4, nr 7
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rysują szlaczek po śladzie. 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – piszą litery z, Z po śladach, a potem – samodzielnie.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13.

Tamburyn, trójkąt, szarfy, woreczek dla każdego dziecka.

- **Zabawa orientacyjno-porządkowa *Mama i tata*.**

N. wyznacza troje dzieci, które otrzymują szarfy. Dwoje dzieci to mama i tata, a trzecie to dziecko. Rodzice stają na obwodzie koła, w dużych odległościach od siebie. Dzieci bawią się w rytm tamburynu – przemieszczają się w podskokach wewnątrz koła. Na mocniejsze uderzenie w tamburyn i hasło: *Do mamy i taty*, każde dziecko staje przed swoimi rodzicami. Zabawę powtarzamy kilka razy, pamiętając o zmianie ról.

- **Ćwiczenie tułowia *Pajacyki*.**

Każde dziecko stoi w rozkroku, trzyma oburącz woreczek w górze. Na dźwięk trójkąta kładzie woreczek między nogami na podłodze, prostuje się i unosi ręce w górę. Na kolejny dźwięk trójkąta wykonuje skłon i podnosi woreczek z podłogi. Zabawę powtarzamy trzy razy.

- Ćwiczenie z elementem skłonu – *Splyw*.
Dzieci siedzą w rozkroku, jedno za drugim – jedno jest rodzicem, a drugie dzieckiem. Dziecko trzyma rodzica w pasie. Wspólnie pochylają się równocześnie w tym samym rytmie w przód i w tył. Rodzic naśladuje ruchy wykonywane wiosłem.
- Ćwiczenie wyprostne *Głowa prosto*.
Dzieci maszerują w różnych kierunkach, trzymając woreczki na głowach tak, aby nie spadły. Co pewien czas przykucają i powracają do pozycji stojącej.
- Zabawa ruchowa wzmacniająca mięśnie brzucha i nóg – *Rowery*.
Dzieci dobierają się w pary, kładą się na plecach, ich stopy przylegają do siebie, ręce kładą wzdłuż tułowia. Równocześnie unoszą nogi, naśladują jazdę na rowerze.
- Ćwiczenie z elementem czworakowania – *Mostek*.
Dzieci dobierają się parami. Jedno z nich stoi w rozkroku, a drugie przechodzi na czworakach między jego nogami raz w jedną, raz w drugą stronę. Po kilku przejściach następuje zmiana ról.
- Ćwiczenie przeciw płaskostopiu – *Gąsienica*.
Dzieci ustawiają się jedno za drugim i próbują iść tak jak gąsienica – stopy przylegają do podłoża, podciągają palce i przesuwiają stopy.
- Zabawa uspokajająca.
Dzieci maszerują parami po obwodzie koła.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer po ogrodzie przedszkolnym. Obserwowanie zmian w przyrodzie. Zachęcanie dzieci do dzielenia się spostrzeżeniami.
N. zwraca dzieciom uwagę na pojawiające się na gałęziach krzewów pączki. Przekazuje informacje na temat warunków, jakie są potrzebne roślinom do wzrostu. Dzieci porównują między sobą gałązki różnych krzewów.
- Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – *Przedszkolne zoo*.
Dzieci ustawiają się w dwóch rzędach. Odliczają do trzech. N. zamienia dzieci w zwierzęta: pierwsze dziecko w każdym rzędzie będzie lwem, drugie – papugą, trzecie – słoniem. Ustala z dziećmi sposób poruszania się zwierząt. Wyznacza miejsca startu i mety. Wygrywa ten rząd, który pierwszy pokona wyznaczoną trasę.

III

- Zabawa ruchowa z elementem czołgania się – *Węże*.
Dzieci stają w szeregu, następnie wykonują skłon i opierają ręce o podłogę, tworząc ze swoich ciał tunel. Dzieci z wyznaczonego końca szeregu po kolei przeczołgują się pod tunelem, sycząc przy tym. Po wykonaniu zadania ustawiają się na końcu, przedłużając tunel. N. powtarza zabawę, zmieniając kierunek czołgania.
- Rozegranie gry planszowej *Rozdajemy prezenty zwierzętom w zoo*. Rozwijanie umiejętności dodawania, a także ustalania równoliczności dwóch zbiorów.
Arkusze szarego papieru, kredki, klocek do odmierzania pól, mazak, 2 pionki, 2 pojemniki, kostka do gry, figury geometryczne w pudełku.
N. wraz z dziećmi mazakiem rysuje zoo, a w nim drogę (chodnik). Odmierza klokiem na chodniku pola i rysuje przylegające do chodnika wybiegi dla zwierząt – kwadraty. Na każdym kwadracie za pomocą kropek (lub liczb) oznacza, ile zwierząt spaceruje po wybiegu. Informuje dzieci, że na wybiegu jest tyle zwierząt, ile jest kropek (jaka jest liczba). Wyznacza linię startu i kierunek wędrowania. Następnie N. rozdziela pionki i figury geometryczne między siebie i chętne dzieci, po czym wszyscy rzucają kostką (na przemian). Poruszają się pionkami po drodze. Wykładają na wybiegi tyle prezentów – figur geometrycznych, ile jest kropek (liczb).
- *Wybiegi dla zwierząt* – konstruowanie z różnych rodzajów klocków.
Pluszowe lub gumowe figurki zwierząt, klocki.
Dzieci konstruują wybiegi z różnych rodzajów klocków. Umieszczają na nich pluszowe lub gumowe figurki zwierząt. Bawią się swobodnie zwierzętami.
- Zabawa przy muzyce.
Odtwarzacz CD, nagranie muzyki tanecznej, obrazki zwierząt egzotycznych.

Przy nagraniu muzyki o charakterze tanecznym N. unosi kolejno wybrane przez siebie obrazki zwierząt afrykańskich. Dzieci w rytm muzyki starają się naśladować ich ruchy, wykonując dowolne, swobodne improwizacje ruchowe. Po zakończeniu piosenki zwierzęta przechodzą do leżenia na dywanie i zasypiają.

- Słuchanie piosenki *Na sawannie* z płyty CD lub w wykonaniu N. (przewodnik, cz. 4, s. 10).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Na sawannie*.

Marzec, tydzień 1

Dzień 3

Zwierzęta z dżungli i sawanny

Zagadki od żyrafy

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawa kostką z obrazkami. Poszerzanie wiadomości na temat wybranych zwierząt. Opisywanie wyglądu, sposobu życia wybranych zwierząt egzotycznych i naśladowanie ich odgłosów. Zabawa *Zgadnij, co się zmieniło*. Ekspozycja zwierząt w układzie szeregowym, odgadywanie wprowadzonych zmian. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25.
- II.1. *Zagadki od żyrafy* – rozwiązywanie zagadek. Cele: poszerzanie wiadomości na temat zwierząt egzotycznych, aktywizowanie logicznego myślenia poprzez rozwiązywanie różnego typu zagadek, rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i słuchowej, zachęcanie do samodzielnego układania zagadek.
  2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawy przy piosence *Na sawannie*. Cel: kształtowanie poczucia rytmu.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna *Gońcie żyrafę, gońcie...!* Rysowanie kredą na chodniku konturów fantastycznych zwierząt. Rozwijanie wyobraźni i sprawności manualnej.
- III. Zabawa ruchowa *Lwy i żyrafy*. Zabawa *Z Ilu sylab składa się nazwa?* Odtwarzanie liczby sylab za pomocą układania takiej samej liczby kartoników. *Memo ze zwierzętami egzotycznymi*. Odszukiwanie dwóch takich samych obrazków, rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i pamięci.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- poszerzanie wiadomości na temat zwierząt egzotycznych,
- aktywizowanie logicznego myślenia poprzez rozwiązywanie różnego typu zagadek, zachęcanie do samodzielnego układania zagadek,
- kształtowanie poczucia rytmu,
- reagowanie na ustalone sygnały.

Cele operacyjne

Dziecko:

- podaje wiadomości na temat zwierząt egzotycznych,
- rozwiązuje i układa zagadki,
- porusza się rytmicznie przy muzyce,
- reaguje odpowiednim ruchem na ustalone sygnały.

Przebieg dnia

I

- Zabawa kostką z obrazkami. Poszerzanie wiadomości na temat wybranych zwierząt egzotycznych. **Kostka z obrazkami przedstawiającymi, np. lwa, lamparta, kangura, nosorożca, hipopotama, strusia.** N. pokazuje kostkę z obrazkami wybranych zwierząt. Dzieci siedzą w kole i kolejno rzucają kostką. Nazywają wylosowane zwierzę i wypowiadają informacje na jego temat, np. opisują wygląd, sposób życia, naśladowują odgłos, jaki wydaje dane zwierzę. N. uzupełnia wypowiedzi dzieci. Przekazuje ciekawostki na temat tych zwierząt.

- Zabawa *Zgadnij, co się zmieniło*. Ekspozowanie zwierząt w układzie szeregowym, odgadywanie wprowadzonych zmian.

Pluszowe zwierzęta z sali.

N. układa w rzędzie kilka pluszowych zwierząt różnej wielkości (dobiera liczbę zabawek do możliwości dzieci). Prosi dzieci o uważne przyjrzenie się zwierzętom, nazwanie ich i policzenie. Następnie wybrane dziecko odwraca się. N. w tym czasie zmienia ułożenie jednej zabawki. Dziecko odpowiada, które zwierzę zmieniło swoje miejsce i którym z kolei było wcześniej. Następnie dziecko układa maskotkę tak, jak była ułożona na początku. Po kilku ćwiczeniach N. utrudnia zadanie, zmienia ułożenie więcej niż jednej zabawki, a także wybiera chętne dziecko do zmiany ułożenia zabawek.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25 (przewodnik, cz. 4, s. 11).

II

Zajęcia 1. Zagadki od żyrafy – rozwiązywanie zagadek.

- Powitanie rymowanką.

Bębenek.

Dzieci stoją w kole. N., w rytmie wygrywanym na bębenku, mówi słowa rymowanki: *Witam, witam wszystkich was*. Zatrzymuje się. Kończy rymowankę słowami: *Na zagadki nadszedł czas*. Dzieci powtarzają słowa za N.

N. zaprasza je do rozwiązywania zagadek. Nim to jednak nastąpi, prosi o wysłuchanie wiersza.

- Słuchanie wiersza P. Beręsewicza *Gdzie jest żyrafa?*

*Na regale wielka księga,
Krzyś ze stołka po nią sięga,
może dzięki niej odkryje,
jak żyrafa myje szyję.
Do czytania zuch się bierze
i co strona – inne zwierzę:
antylopy, bąk, ćmy, dorsze,*

*emu, foki, lecz najgorsze,
że choć przejrzał stron już dwieście,
nie ma żyraf. Gdzie jesteście!?
Długa szyja, w chmurach głowa,
gdzie się taki olbrzym chowa?
Może wy przypadkiem wiecie?
Tak! Na końcu w alfabecie!*

CC-BY-3.0 http://www.epodreczniki.pl/reader/c/237911/v/3/t/student-canon/m/KL1_ORE_V9_LATO_1_4_29_146_p2

- Rozmowa na temat wiersza.

Zdjęcie przedstawiające żyrafę.

N. pyta dzieci: *Po co sięgał Krzyś? Czego chciał się dowiedzieć z książki? O jakich zwierzętach czytał w książce? Nad czym zastanawiał się Krzyś, gdy kończył oglądać książkę?* N. wyjaśnia pojęcie *alfabet*. Dzieci 6-letnie wypowiadają głoski odpowiadające literom, które już poznały.

N. pyta także dzieci o to, czy pomogłyby Krzysiovi i powiedziały mu coś ciekawego na temat żyrafy. Dzieci mówią, co wiedzą na temat żyrafy. N. uzupełnia ich wypowiedzi. Pokazuje zdjęcie żyrafy i przekazuje ciekawostki na jej temat.

Żyrafa to najwyższe zwierzę lądowe żyjące na afrykańskich sawannach. Szyja żyrafy osiąga 5–6 metrów wysokości. Żyrafy lubią zjadać liście akacji rosnące na wysokości niedostępnej dla większości zwierząt roślinożernych. Żyrafy nie tworzą rodzin, ale przebywają razem w luźnych grupkach. Największym niebezpieczeństwem dla żyraf są lwy, lamparty i hieny.

- Rozwiązywanie zagadek o zwierzętach.

Obrazki przedstawiające węża, słonia, krokodyla, żółwia.

N. zadaje zagadki. Po podaniu rozwiązania zagadek tekstowych i słuchowych dzieci wybierają właściwy obrazek. N. przypina go na tablicy.

- Zagadki tekstowe – *O kim mówię?*

Dzieci losują ze skrzyneczki kartki z zagadkami K. Wilk i podają ich rozwiązania.

*Nie chodzi a pełza,
nie mówi a syczy.
Gdy małpa go spotka,
ze strachu aż krzyczy. (wąż)*

*Wielkie uszy, długi nos,
grube nogi, ostry cios.
To ogromny szary zwierz.
Kim on jest? Czy już wiesz? (słoń)*

Dużą paszczę ma
ten zielony zwierz.
W rzece świetnie pływa,
ale to nie ryba. (krokodyl)

Czterema łapkami
powoli tupie.
Gdy się czegoś boi,
chowa się w skorupie. (żółw)

- Zagadki słuchowe – *Jakie zwierzę wydaje takie odgłosy?*
Odtwarzacz CD, nagrania odgłosów zwierząt, np.: małpy, słonia, lwa i papugi.
N. prezentuje z płyty CD odgłosy wydawane przez zwierzęta egzotyczne, np.: małpę, słonia, lwa i papugę. Dzieci odgadują nazwę zwierzęcia, które wydaje prezentowany odgłos.
- Zagadki obrazkowe – *Jakie zwierzę tak wygląda?*
Duże zdjęcia przedstawiające wybrane zwierzęta, np.: zebra, wielbłąda, antylope, kartony z naciętymi okienkami.
Na tablicy są zawieszane duże zdjęcia przedstawiające wybrane zwierzęta, zakryte kartonami z naciętymi okienkami. N. odsłania część zdjęcia i pyta: *Jakie zwierzę ukryło się na zdjęciu?* Dzieci odgadują, np.: zebra, wielbłąd, antylopa. Po podaniu przez dzieci prawidłowego rozwiązania N. odsłania cały obrazek.
- Rozpoznawanie niedorzeczności – *Czy się zgadza?*
Obrazki przedstawiające połączone dwa lub trzy gatunki zwierząt, np. strusia z nogami kangura, małpę z szyją i głową żyrafy, słonia ze skorupą żółwia i nosem nosorożca.
N. pokazuje dzieciom obrazki przedstawiające połączone dwa gatunki zwierząt. Zadaniem dzieci jest podanie, do jakich zwierząt należą poszczególne części ciała. Dzieci, odwołując się do posiadanej wiedzy, uzasadniają swoje wypowiedzi. Następnie wymyślają nazwy dla przedstawionych zwierząt.
Przykłady:
struś z nogami kangura – *strusiokangur*,
małpa z szyją i głową żyrafy – *małpożyrafa*,
słoń ze skorupą żółwia i nosem nosorożca – *słoniożółwionosorożec*.
- *Prawda czy nieprawda?*
N. wypowiada zdania. Jeśli są one prawdziwe, dzieci klaszczą; jeśli są nieprawdziwe, dzieci tupią nogami. Przykłady zdań:
Słonie lubią bujać się na gałęzi.
Żyrafa ma krótką szyję.
Tygrys jest nazywany królem zwierząt.
- Kończenie wypowiedzi *Czy wiesz, że wśród zwierząt naj...?*
N. rozpoczyna zdanie i dopowiada jego zakończenie bez podania nazwy zwierzęcia. Dzieci odgadują, o jakie zwierzę chodzi, np.: *Czy wiesz, że wśród zwierząt najbardziej rozbrykane i figlujące zwierzęta to...? (małpy)*
Inne przykłady:
najwolniej poruszają się... (żółwie)
najszybszy biegacz z wszystkich zwierząt to... (gepard)
najwyższa z wszystkich zwierząt jest... (żyrafa)
najdłuższą szyję ma... (żyrafa)
najcięższy ssak na lądzie to... (słoń)
najlepszym skoczkiem jest... (kangur)
najbardziej leniwe zwierzę to... (leniwiec)
największe uszy ma... (słoń)
najostrzejszy nos ma... (nosorożec).
- Próby samodzielnego układania zagadek.
Dzieci układają zagadki o wybranych zwierzętach, np.: o hipopotamie, o żyrafie.
- Zabawa ruchowa *Parada zwierząt.*
Grzechotka, bębenek, tamburyn, kołatka.
N. umawia się z dziećmi, że na dźwięk instrumentów perkusyjnych będą naśladować sposób poruszania się wybranych zwierząt: grzechotki – pełzać jak węże, bębenka – chodzić ciężko na czworakach jak słonie, tamburynu – biegać jak pantery, kołatki – iść wolno jak żółw, trzymając się za kostki stóp.

Dzieci:
– numerują za pomocą kropek odpowiednie fragmenty zdjęcia żyrafy,
– rysują szlaczek po śladzie, a potem – samodzielnie.

Dzieci:
– numerują odpowiednio fragmenty zdjęcia żyrafy,
– rozwiązują rebusy.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawy przy piosence *Na sawannie*.

- Słuchanie piosenki *Na sawannie* w wykonaniu N. (przewodnik, cz. 4, s. 10). Kiedy w tekście pojawią się nazwy zwierząt, dzieci unoszą prawe ręce w górę.

- Zabawa rozwijająca poczucie rytmu – *Taniec małpek*.

Klocki drewniane – pełniące funkcję instrumentu, odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Na sawannie*, tamburyn.

Dzieci zajmują dowolne miejsca na środku sali, zwiijając się w kłębuszki (*małpki śpią*). W każdej ręce trzymają drewniany klocek. N. uderza w tamburyn. Każde uderzenie to sygnał do przyjęcia kolejnej figury, po której przez chwilę pozostają w bezruchu: uniesienie głowy – zatrzymanie, siad – zatrzymanie, przysiad – zatrzymanie, pozycja stojąca – zatrzymanie, naśladowanie przeciągania – zatrzymanie. Kiedy pojawia się nagranie piosenki, dzieci wykonują taniec, grając rytmicznie na swoich instrumentach.

- Zabawa pobudzająco-hamująca *Wesoła zabawa*.

Dzieci zajmują dowolne miejsca na środku sali. Przechodzą do siadu, nogi mają ugięte, lekko uniesione nad podłogą. Na sygnał – dźwięki bębenka – próbują, odpychając się rękami, obracać się w miejscu wokół własnej osi.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Gońcie żyrafę, gońcie...!*

Koperta, obrazki przedstawiające różne zwierzęta egzotyczne, np. żyrafę, obręcz.

Chętne dziecko losuje z koperty obrazek przedstawiający zwierzę egzotyczne, np. żyrafę. Następnie N. wyznacza linię startu i miejsce schronienia żyrafy – kładzie w tym miejscu obręcz. Dzieci ustawiają się luźno na linii startu. Dziecko, które jest żyrafą, stoi kilka kroków przed nimi. Na słowa: *Gońcie żyrafę!* dzieci gonią żyrafę, póki nie schroni się w obręcz. Zabawę powtarzamy, a N. prosi inne dziecko o wylosowanie nowego obrazka.

- Rysowanie kredą na chodniku konturów fantastycznych zwierząt. Rozwijanie wyobraźni i sprawności manualnej.

Kolorowa kreda.

Dzieci rysują na chodniku kontury wymyślonych zwierząt. Pozostałe przyglądają się rysunkom, próbują odgadnąć, o jakie zwierzę chodzi. Autorzy rysunków nadają nazwy swoim zwierzętom. Wypełniają kontury kolorem.

III

- Zabawa ruchowa *Lwy i żyrafy*.

Dzieci samodzielnie dzielą się na dwie grupy: lwy i żyrafy. Wywołana grupa dzieci naśladuje sposób poruszania się danego zwierzęcia, np. lwy – chodzą na czworakach z wysoko uniesioną głową, z jednoczesnym przenoszeniem do przodu lewej ręki i lewej nogi, a następnie prawej ręki i prawej nogi; żyrafy – chodzą po sali we wspięciu na palcach, z wyciągniętą szyją, wysoko unosząc kolana i wolno rozglądając się dookoła.

- Zabawa *Z ilu sylab składa się nazwa?* Odtwarzanie liczby sylab za pomocą układania takiej samej liczby kartoników.

Dwa pudełka, obrazki przedstawiające różne zwierzęta egzotyczne, dzwonki diatoniczne z pałeczką, dla każdego dziecka zestaw prostokątnych kartoników.

N. stawia przed dziećmi pudełko z kartonikami w kształcie prostokąta. Prosi o skoncentrowanie się. Wybiera z drugiego pudełka jeden obrazek. Wygrywa na dzwoneczkach tyle dźwięków, z ilu sylab składa się nazwa zwierzęcia przedstawionego na obrazku. Dzieci układają przed sobą tyle kartoników, ile usłyszą dźwięków. N. sprawdza wykonanie zadania, a następnie wybiera chętne dziecko do zagrania na dzwoneczkach.

- *Memo ze zwierzętami egzotycznymi*. Odszukiwanie dwóch takich samych obrazków, rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i pamięci.

Po dwa takie same obrazki przedstawiające wybrane zwierzęta egzotyczne.

N. kładzie przed dziećmi zestaw obrazków, prosi o dobranie ich w pary (dzieci szukają dwóch takich samych obrazków). Następnie N. odwraca kartoniki obrazkami do dołu i je miesza. Dzieci odkrywają jeden obrazek. Szukają drugiego takiego samego obrazka. Jeśli dziecko nie znajdzie pasującego obrazka, kolejny ruch wykonuje inne dziecko.

Obowiązuje zasada: każde dziecko za jednym razem może odkryć tylko dwa obrazki. Jeśli dziecko znajdzie dwa takie same obrazki, zabiera je. Na koniec dzieci liczą zdobyte pary obrazków. Uczestnik posiadający najwięcej par obrazków wygrywa. N. ogłasza zwycięzcę.

Marzec, tydzień 1

Dzień 4

Zwierzęta z dżungli i sawanny

Małpka i jej przyjaciel słoń

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Wykonanie ćwiczenia *Słoń* z zakresu kinezylogii edukacyjnej. Zabawa techniczno-muzyczna *Słoniowa trąba*. Naśladowanie gry na trąbce. Wyśpiewywanie sylab rozpoczynających się na wybrane zbitki spółgłoskowe. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25.
- II.1. *Małpka i jej przyjaciel słoń* – słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Przyjaciel małpki*, połączone z badaniem smaku bananów. Cele: wdrażanie do uważnego słuchania opowiadania, poszerzanie wiadomości na temat wybranych zwierząt egzotycznych, poznawanie właściwości bananów, w tym ich walorów smakowych, rozwijanie wyobraźni.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13. Cel: rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa w parach – *Zawody zwierząt*. Mierzenie stoperem czasu pokonywania wyznaczonej trasy. Zabawa ruchowa *Małpki się cieszą*. Przeciwdziałanie marznięciu: machanie rękami, rozcieranie dłoni, tupanie, podskakiwanie, bieganie po wyznaczonym terenie. Zabawy swobodne na dostępnych zabawkach ogrodowych. Rozwijanie motoryki dużej.
- III. Zabawa w formie opowieści ruchowej *Gość z Afryki*. Zabawa *Zamówienia*. Rozwijanie umiejętności formułowania poprawnych zdań. Zabawa *Poszukiwane zwierzę*. Rozwijanie umiejętności wytyczania kierunków od osi swego ciała i ustalania położenia przedmiotów w stosunku do siebie. Opisywanie otoczenia z punktu widzenia drugiej osoby. Zabawa rozwijająca dużą motorykę – *Taniec wesolego tygrysa*. *Tańcz z nami* – utrwalanie kroków tańców znanych dzieciom.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- wdrażanie do uważnego słuchania opowiadania,
- poszerzanie wiadomości na temat wybranych zwierząt egzotycznych,
- poznawanie właściwości bananów, w tym ich walorów smakowych,
- rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- z uwagą słucha opowiadania,
- opisuje wybrane zwierzęta egzotyczne: ich wygląd, sposób życia i odżywiania; poznaje znaczenie słów *roślinożerne*, *mięsożerne*,
- bada właściwości banana: jego kształt, kolor, wielkość, ciężar, strukturę powierzchni, smak,
- wykonuje ćwiczenia według instrukcji podanej przez N.

Przebieg dnia

I

- Wykonanie ćwiczenia *Słoń* z zakresu kinezylogii edukacyjnej. Dzieci wyciągają przed siebie rękę i przykładają ucho do ramienia. Wyciągniętą ręką kreślą leniwe ósemki (ręka i bark są jakby przyklejone do siebie, ósemki wynikają z ruchów całego ciała).
- Zabawa techniczno-muzyczna *Słoniowa trąba*. Naśladowanie gry na trąbce. Wyśpiewywanie sylab rozpoczynających się na wybrane zbitki spółgłoskowe.

Arkusze gazet dla każdego dziecka.

Dzieci zwijają gazety w rulon. Formują trąbki. Naśladowują grę na trąbce. Wyśpiewują sylaby rozpoczynające się na wybrane zbitki spółgłoskowe, np.: *tra-ta-ta, tru-tu-tu, tro-to-to, try-ty-ty, tre-te-te, tri-ti-ti*, według ustalonego kryterium: cicho, głośno, w wyższej tonacji, w niższej, wolno, szybko. Następnie N. organizuje konkurs na najlepszego muzyka. Wszyscy słuchają kompozycji i oklaskują wykonawców.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25 (przewodnik, cz. 4, s. 11).

II

Zajęcia 1. *Małpka i jej przyjaciel słoń* – słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Przyjaciel małpki, połączone z badaniem smaku bananów*.

- Wprowadzenie do tematu zajęć. Zabawa paluszkowa *Pięć małpek* (według K. Sąsiadka). N. zapowiada przeczytanie dzieciom opowiadania. Najpierw jednak chce przedstawić im głównego bohatera tego opowiadania. Zaprasza dzieci do zabawy paluszkowej.

*W dżungli kilka małpek żyło,
a dokładnie pięć ich było.*

*Pierwsza małpka, taka mała,
druga małpka wciąż skakała,
trzecia małpka wciąż płakała,
czwarta małpka wciąż się śmiała,
piąta małpka tak śpiewała:*

*w dżungli kilka małpek żyło,
a dokładnie pięć ich było... itd.*

Dzieci:

wysuwają do przodu zaciśniętą pięść,

wysuwają najmniejszy palec,
wysuwają palec serdeczny,
wysuwają palec środkowy,
wysuwają palec wskazujący,
wysuwają kciuki i pokazują całą dłoń,

trzymają zaciśniętą pięść itd.

- Słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Przyjaciel małpki*.

Książka (s. 46–47) dla każdego dziecka.

Dzieci siedzą w kole. Otwierają książki i słuchają opowiadania czytanego przez N.

W tropikalnej dżungli żyła sobie malutka małpka. Ta małpka miała na imię Mamunka, ale rodzice i przyjaciele wołali na nią Munka. Małpka, jak każde dziecko, nie zawsze słuchała rodziców i bardzo lubiła psocić.

– *Munko, dżungla to bardzo niebezpieczne miejsce! Można tam spotkać groźne zwierzęta, które tylko czyhają, żeby cię pożreć!* – ostrzegał tata szympans.

– *Jestem bardzo zwinna, szybka. Wskoczę na drzewo i ucieknę!*

– *A jeśli nie będzie drzew? – zapytała mama szympansica.*

– *To... to... przycupnę pod krzakiem i udam, że mnie nie ma!*

– *Nie wiem, czy to dobry sposób na ratunek!* – pokiwał głową tata.

– *To co mam robić?*

– *Nie oddalaj się od nas, nie schodź z drzewa! A gdyby coś ci groziło, głośno krzycz, a my pospieszymy ci na pomoc!*

– *Dobrze, mamo, tato! I małpka, nie tracąc czasu, wspięła się na czubek drzewa, skakała z gałęzi na gałąź, huśtała się na lianach. Potem przeskoczyła na palmę, zerwała banana i zjadła ze smakiem. Później chwyciła za lianę, chcąc przeskoczyć na inne drzewo, i wtedy... liana się poruszyła i zaczęła się okręcać wokół małpki, rozdziawiła paszczę i zasyczała, wysuwając drgający rozdwojony język. Sploty zacisnęły się na małpce i zaczęła się dusić, bo była w objęciach węża boa dusiciela.*

– *Mamo, tato, ratunku!* – zakrzyknęła cieniutkim głosem małpka, z trudem łapiąc oddech.

Tata szympans i mama szympansica szybko przeskakiwali z gałęzi na gałąź. Tata w locie odłamał gruby suchy konar i z rozpędem uderzył węża w głowę. Straszna paszcza się zamknęła. Ogłoszony wąż zwołnił uścisk i zsunął się z drzewa.

– Mamo, tato – Ikała małpka. – Jak dobrze, że jesteście!
 – Nie oddalaj się od nas, a zawsze przyjdziemy ci z pomocą!
 Drugiego dnia małpka grzecznie się bawiła i nie odchodziła daleko. Przez cały czas widziała tatę szympansa i mamę szympansicę i bawiła się w zasięgu wzroku rodziców.
 Trzeciego dnia zapomniała o niebezpiecznej przygodzie i chwilami traciła rodziców z oczu.
 Pod drzewami płynęła rzeka, a na drugim brzegu...
 – Ojej, jakie cudne kwiaty!
 Na drugim brzegu rosły piękne orchidee. Ich upajający, cudowny zapach rozchodził się daleko i drażnił nozdrza małpki.
 – Muszę zerwać kilka cudownych kwiatów!
 Rzeka płynęła leniwie, a w niej leżało coś, co przypominało przewrócone pnie drzew.
 – Przeskocz po pniach na drugi brzeg i zerwę kwiaty! – postanowiła małpka.
 Hyc, hyc, zwinnie zeskoczyła z drzewa, odbiła się od brzegu i zaczęła przeskakiwać po pniach. Nagle... co to? Pnie poruszyły się i rozdziawiły ogromne zębate paszcze, bo to nie były kłody drzew, tylko straszne krokodyle!
 Prerażona małpka chciała wracać na swój brzeg, ale krokodyle odpłynęły i Munka, wykonawszy rozpaczliwy skok, znalazła się na drugim, obcym brzegu. Struchlała i prerażona wdrapała się na najbliższe drzewo, kurczowo złapała za pień i tak tkwiła, odrętwiała ze strachu.
 – Mamoooo, tatooooo, ratunkuuuuuu! – zawołała Munka. Ale była za daleko. Rodzice jej nie widzieli i nie słyszeli. Nagle coś się poruszyło. Munka zobaczyła pasiaste futro i oczy wpatrujące się w nią. Zadrżała ze strachu.
 – Mammmmo, tattttoo – szeptała, szcękając zębami. Ukryty w liściach stwór poruszył się, otworzył strasliwą uzębioną paszczę i zaryczał: – Roooooaarrrrrr! To był tygrys!
 Małpka skakała z gałęzi na gałąź, za nią pędził tygrys, już ją doganiał, gdy...
 Munka zrozumiała, że nie ma szans na drzewie. Zeskoczyła na coś, co przypominało dużą szarą skałę. Nagle skała się podniosła, a tygrys, który miał skoczyć na małpkę, zawahał się.
 – Truuuuuuu – zatrąbiła skała, unosząc trąbę i poruszając wielkimi uszami.
 – Tyyyygrrrrrryyysieeeee, czego chcesz? – spytał słoń, bo to właśnie on był tą skałą.
 – Roarrrrrr! Oddaj mi małpkę. Jestem głodny. Muszę ją zjeść na obiad! – warknął tygrys.
 – Zapomnij o tym! Jest na moim grzbiecie, udzielam jej azylu!
 – Ale...
 – Nawet nie próbuj! Widziałeś, jakie mam ostre ciosy? Z łatwością przebiłbym cię na wylot! A jakie grube nogi? Rozdeptałbym cię na miazgę! A jaką mam długą i silną trąbę? Jakbym cię złapał trąbą, wyrzuciłbym cię tam, gdzie pieprz rośnie!
 – No dobrze, dobrze! – powiedział tygrys i odszedł jak niepyszny. Tygrys, najgroźniejszy drapieżnik w dżungli, nie miał ochoty zadzierać ze słońmi.
 – Jak jeszcze mogę ci pomóc, małpeczko? – spytał słoń.
 – Chciałabym wrócić do taty i mamy – szepnęła małpka.
 – Czemu nie? – powiedział słoń. – A gdzie są twoi rodzice?
 – Na drugim brzegu, na wysokim drzewie! – powiedziała małpka.
 – Trzymaj się mocno moich uszu, ja przejdę wodą na drugi brzeg rzeki i przeniosę cię bezpiecznie!
 – A mogę zerwać kilka kwiatków? – zapytała małpka, która zapomniała o strachu.
 – Czemu nie? Zrywaj, ile chcesz!
 Małpka zerwała kwiatka, wskoczyła na grzbiet słońa, złapała drugą ręką za jego ucho.
 – Uwważaj, wchodzę do rzeki!
 Groźne krokodyle ustępowały miejsca słońowi i w kilka chwil słoń z małpką dotarli pod rodzinne drzewo.
 – Mamo, tato! – Munka rzuciła się rodzicom na szyję, upuszczając kwiaty, które mama chwyciła w locie.
 – Jak dobrze, że jesteście! I Munka opowiedziała o tym, co jej się przytrafiło. Rodzice złapali się za głowy.
 – Jak mogłaś być tak lekkomyślna! Ostrzegliśmy cię, że dżungla jest bardzo niebezpieczna!
 – Mamo, tato, wybaczcie! Byłam bardzo głupia! Od dzisiaj zawsze będę was słuchać!
 – To nie żarty, Munko! Jeśli chcesz przetrwać w dżungli, musisz być bardzo ostrożna!
 – Podziękuj słońowi! Uratował ci życie!
 – Serdeczne dzięki, słońiu! Jak mogę ci się odwdziżyć?

– Hmm... – zastanawiał się słoń. – Bardzo lubię banany, ale rosną za wysoko. Nie mogę ich osiągnąć moją trąbą!

– Och, to żaden kłopot! – uśmiechnęła się Munka. Błyskawicznie wspięła się na palmę. Zrywała całe kiście bananów, które słoń łapał trąbą w locie i zjadał ze smakiem.

– Słoni, mam takie pytanie, a właściwie prośbę... – szepnęła nieśmiało Munka.

– Słucham? – słoń nadstawił uszu.

– Moglibyśmy zostać przyjaciółmi?

– Och, dlaczego nie. Oczywiście! – ucieszył się słoń.

Munka i słoń zaprzyjaźnili się i nigdy się nie rozstawali. Małpka była całkowicie bezpieczna pod opieką słonia. Rodzice Munki ufali mu i pozwalali małpce na dalekie wyprawy w towarzystwie słonia. Jeździła na jego grzbiecie i żaden wąż, krokodyl ani tygrys jej nie zagroził. Bo słoń jest potężnym zwierzęciem i wszystkie drapieżniki omijają go z daleka. A Munka zrywała z wysokich drzew przysmaki dla słonia, swojego najlepszego przyjaciela i obrońcy.

- Rozmowa na temat opowiadania.

Książka (s. 46–47) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce i mówią, czy duzi mogą zaprzyjaźnić się z małymi. Opowiadają o przyjaźni małpki i słonia. N. prosi dzieci o przypomnienie znaczenia pojęcia *dżungla*. Wyjaśnia znaczenie słowa *tropikalna*. Następnie N. pyta dzieci także o to, co dla nich znaczy słowo *przyjaciel*, jakie cechy powinien mieć prawdziwy przyjaciel. N. zwraca także uwagę dzieci na konieczność słuchania rodziców, nieoddalania się od nich i nienarażania się na niebezpieczeństwa. N. pyta dzieci, co wiedzą na temat zwierząt występujących w opowiadaniu. Dzieci swobodnie się wypowiadają. N. przekazuje ciekawostki na temat tych zwierząt.

Małpy należą do ssaków o czterech chwytnych kończynach. Kończyny przednie są zwykle dłuższe od tylnych. Mózg małp jest silnie rozwinięty. Ciało pokryte jest włosami. Podobnie jak ludzie małpy mają 32 zęby. Wiele gatunków małp posiada ogon, który spełnia często rolę chwytnej. Większość małp żyje w stadach.

Węże należą do gadów. Charakteryzują się wydłużonym ciałem pozbawionym nóg. Aparat szczękowy węży umożliwia szerokie rozwarcie, dzięki czemu węże mogą połykać w całości dużo większe od siebie ofiary. Wśród węży występują gatunki jadowite.

Krokodyle to duże gady drapieżne wodzące ziemno-wodny tryb życia. Krokodyle mają długie spłaszczone pyski. Świetnie pływają. Skóra krokodyli jest bardzo gruba. Pokrywają ją niezachodzące na siebie łuski. Gady te mają silne szczęki. Samice składają jaja w zagłębieniach terenu i – w przeciwieństwie do większości gadów – opiekują się swoim potomstwem.

Tygrys to największy ssak drapieżny. Jest blisko spokrewniony z lwem, lampartem i jaguarem. Poluje głównie wieczorem i o świcie. Jego rdzawobrunatne ubarwienie ciała posiada charakterystyczne czarne pręgi.

Słonie to największe współcześnie żyjące zwierzęta lądowe. Żyją w grupach rodzinnych. Żywią się roślinami. Trąba służy słoniom do oddychania, wachania, picia, zbierania pożywienia i kąpieli. Ciosy słoni to nic innego jak przedłużone zęby – siekacze, które rosną w ciągu całego życia słonia. Stopy słoni po spodniej stronie są miękkie, dzięki czemu, mimo swojej dużej masy, może poruszać się bezszelestnie. Słonie wykorzystują uszy do chłodzenia swojego ciała.

- Rozwiązanie zagadek *Co to za zwierzę?* Opisywanie wyglądu wybranych zwierząt.

Pudełko, obrazki przedstawiające małpę, węża, krokodyla, tygrysa, słonia.

N. stawia przed dziećmi pudełko, w którym znajdują się obrazki zwierząt egzotycznych występujących w opowiadaniu. Każde dziecko kolejno losuje jeden obrazek i opisuje wygląd wylosowanego zwierzęcia. Zadaniem pozostałych dzieci jest podanie rozwiązania – nazwy zwierzęcia.

- *Czym żywią się zwierzęta?* Wprowadzenie pojęć *roślinożerne*, *mięsożerne*.

Dwie obręcze hula-hoop, obrazki zwierząt żywiących się roślinami oraz zwierząt żywiących się mięsem.

N. układa na podłodze dwie duże obręcze. Wyjaśnia dzieciom pojęcia: *roślinożerne*, *mięsożerne*. Następnie prosi dzieci o pogrupowanie obrazków zwierząt ze względu na rodzaj spożywanego przez nie pożywienia. Pomaga dzieciom, jeśli zajdzie taka konieczność, mówiąc ciekawostki na temat tych

zwierząt. Dzieci do jednej obręczy wkładają obrazki zwierząt, które żywią się roślinami, do drugiej – zwierząt żywiących się mięsem. N. prosi dzieci o policzenie zwierząt w każdej obręczy, podanie ich liczby oraz określenie, których zwierząt jest więcej, a których mniej – roślinożernych czy mięsożernych.

- Część badawcza – badanie właściwości bananów.

Banan.

N. prosi dzieci o przypomnienie sobie opowiadania. Pyta dzieci: *O jaki przysmak poprosił słoń małpkę? Czy dzieci także lubią jeść banany?* Następnie pokazuje dzieciom banana i zaprasza je do części badawczej.

- Zorganizowanie stanowisk.

Trzy stoliki, taca z całymi bananami, taca z chipsami bananowymi, blender, lupy, nożyk, dwie miski, wysokie naczynie, talerzyk i łyżeczka dla każdego dziecka, zdjęcie przedstawiające bananowiec.

N. ustawia trzy stoliki. Na pierwszym kładzie tacę z całymi bananami oraz talerzyki. Na drugim stoliku kładzie miseczki z chipsami bananowymi, na trzecim stawia blender. Na każdym stoliku znajdują się lupy.

- Badanie całych bananów.

Taca z bananami, lupy.

N. gromadzi dzieci przy pierwszym stanowisku. Prezentuje banany. Dzieci badają zgromadzone banany: oglądają je, dotykają ich, wykorzystują lupy. Opisują ich cechy, np.: kształt, kolor, wielkość, ciężar, strukturę powierzchni.

- Badanie chipsów bananowych.

Taca, chipsy bananowe, lupy.

N. przechodzi z dziećmi do drugiego stanowiska. Pokazuje tacę z suszonymi plasterkami bananów – chipsami bananowymi. Przełamuje jeden. Następnie proponuje dzieciom zbadanie ususzonych plasterków. Dzieci wachają chipsy bananowe, badają je przez lupy, a następnie wypowiadają się na temat swoich spostrzeżeń.

- Badanie części jadalnej bananów.

Banany, nożyk, dwie miski, wysokie naczynie, blender, lupy.

Przy trzecim stanowisku N. obiera banany ze skórki. Zwraca uwagę na część jadalną bananów oraz na konieczność wyrzucania skórki po bananach do kosza. Następnie dzieli banany na dwie części. Jedne banany kroi na mniejsze części i wkłada do miski. Pozostałe banany wkłada do wysokiego naczynia i miksuje blenderem. Przekłada zmiksowane banany do osobnej miski. Dzieci oglądają banany w obu miskach. Wypowiadają się na temat różnic w konsystencji bananów.

- Degustowanie bananów.

Talerzyk i łyżeczka dla każdego dziecka, zdjęcie przedstawiające bananowiec.

N., z pomocą dzieci, rozkłada na stolikach talerzyki i łyżeczki. Nakłada na każdy talerzyk banan w trzech postaciach: chips bananowy, kawałek banana, zmiksowany banan. Dzieci łyżeczkami degustują banany. Określają walory smakowe każdej postaci banana. Porównują smak bananów: świeżych, ususzonych i zmiksowanych. Typują, która postać banana według nich jest najsmaczniejsza. Uzasadniają swoje zdanie.

Na koniec N. pyta dzieci, co wiedzą na temat bananów, do czego ludzie wykorzystują banany. Mówi dzieciom o właściwościach odżywczych bananów i ich zastosowaniu w przemyśle spożywczym. Następnie pokazuje dzieciom na zdjęciu bananowiec. Przekazuje ciekawostki na temat banana.

Banany rosną na bananowcach. Uprawiane są w Afryce, Azji i w Australii. Owoce banana są pokryte grubą żółtą skórką. Banany są bardzo zdrowe, zawierają wiele błonnika, składników mineralnych (magnezu, fosforu, wapnia i bardzo dużo potasu), a także witamin (A, C, E, K oraz witamin z grupy B). Warto jeść banany, zwłaszcza wtedy, gdy cierpi się na biegunkę i wrzody.

- *Co by było, gdyby...?* Wymyślanie innego zakończenia opowiadania.

N. prosi dzieci o przypomnienie opowiadania. Chętne dzieci się wypowiadają. Następnie N. pyta: *Co by było, gdyby małpka nie spotkała słonia tylko np. żyrafę?* Dzieci podają przykłady innego zakończenia opowiadania. Po kilku wypowiedziach pytania mogą zadawać chętne dzieci.

- Zabawa z piłką – *Prezenty*.

Piłka.

N. pyta dzieci: *W jaki inny sposób małpka mogłaby podziękować słoniowi za uratowanie życia?* Następnie N. turla piłkę do dzieci. Dzieci podają przykłady prezentów, z których mógłby cieszyć się słoń. Uzasadniają swoje zdanie, np. *Słoń ucieszyłby się z dużej chustki do nosa, ponieważ ma długi nos*. N. może kontynuować zabawę, wymieniając nazwy innych zwierząt egzotycznych. Dzieci, biorąc pod uwagę cechy charakterystyczne tych zwierząt, wymyślają niespodzianki, z jakich ucieszyłoby się dane zwierzęta, np.: małpa – z huśtawki, zebra – z podków, papuga – z kolorowych piórek, krokodyl – ze szczoteczki do zębów, lew – z korony, żyrafa – z długiego szalika, żółw – z ozdobionej skorupy.

- Zabawa ruchowa *Jak poruszały się zwierzęta?*

Dzieci naśladują ruchy zwierząt występujących w opowiadaniu:

- *małpka skakała* – dzieci podskakują obunóż,
- *wąż pęzał* – czołgają się i syczą,
- *krokodyl kłapał paszczą* – otwierają szeroko usta i zamykają,
- *tygrys skradał się* – dzieci, lekko pochylone, chodzą powoli,
- *słoń trąbił* – maszerują, zwijają dłoń w pięść i naśladują trąbienie.

Karta pracy, cz. 4, nr 8	Nasze zwierzątko
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – otaczają pętlami po sześć zwierząt, – nazywają zwierzęta w każdej pętli, – nazywają pierwsze, drugie... szóste zwierzę przedstawione na rysunkach, kolorują je. 	<p>Zdjęcia (pocztówki) zwierząt, kolorowy papier, bibuła, ścinki materiałów, kredki.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonują pracę w parach, – wybierają zdjęcie (pocztówkę) i nakleją je (ją) na karton, – wykonują na kartonie tło pasujące do tła na zdjęciu lub pocztówce, – z innych materiałów tworzą drzewa, krzewy, niebo, chmury, dorysowują elementy, – nazywają przedstawione zwierzęta.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13 (przewodnik, cz. 4, s. 19).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa w parach *Zawody zwierzątek*. Odmierzanie stoperem czasu pokonywania wyznaczonej trasy.

Stoper, kartka, mazak.

N. zamienia dzieci w wybrane zwierzęta, np.: kangury, słonie, pумы. Dzieci przemierzają wyznaczoną trasę na różne sposoby: skokami, dużymi krokami, biegiem. N. odmierza czas stoperem. Zapisuje wyniki. Sprawdza osiągnięty czas pokonania wyznaczonej trasy. Ogłasza zwycięzcę.

- Zabawa ruchowa *Małpki się cieszą*. Przeciwdziałanie marznięciu. Dzieci patrzą na wybrane dziecko (małpkę), naśladują wykonywane przez nie ruchy: machają rękami, rozcierają dłonie, tupią, podskakują, biegają po wyznaczonym terenie.
- Zabawy swobodne na dostępnych zabawkach ogrodowych. Rozwijanie motoryki dużej.

III

- Zabawa w formie opowieści ruchowej – *Gość z Afryki* (według M. Bogdanowicz).

Dzieci siedzą na podłodze ze skrzyżowanymi nogami, ruchem ilustrują opowieść. W miarę opowiadania dodają kolejne gesty, wykonując je jednocześnie.

*Przyjechał gość z Afryki do Ameryki,
patataj, patataj, patataj.
Przyjechał gość z Afryki do Ameryki,
patataj, patataj, patataj.
Jechał na wielbłądzie,
hip-hop, hip-hop, hip-hop.*

Dzieci:
uniesioną ręką wykonują ruchy przypominające kręcenie lassem,
uniesioną ręką wykonują ruchy przypominające kręcenie lassem,
podskakują, wysoko unosząc się w siodle,

*Przyjechał gość z Afryki do Ameryki,
patataj, patataj, patataj.
Jechał na wielbłądzie,
hip-hop, hip-hop, hip-hop.
I popijał coca-colę:
gul, gul, gul, gul, gul.*

uniesioną ręką wykonują ruchy przypominające
kręcenie lassem,
podskakują, wysoko unosząc się w siodło,

drugą ręką naśladują picie coca-coli z butelki.

- Zabawa *Zamówienia*. Rozwijanie umiejętności formułowania poprawnych zdań.
Pluszowe zabawki zwierząt, np.: lwa, zebra, słoń.
Dzieci siedzą w kole. N. ustawia na środku kilka pluszowych zabawek, zwraca uwagę na kolor i kształt każdej zabawki. Następnie wchodzi do środka koła. Dzieci kolejno składają zamówienia na konkretną zabawkę. Muszą podać jak najwięcej cech charakteryzujących dane pluszowe zwierzątko, aby otrzymać to, o które proszą, np. *Zamawiam zwierzątko w czarno-białe pasy*. Po pewnym czasie następuje zmiana osoby w środku koła.
- Zabawa *Poszukiwane zwierzę*. Rozwijanie umiejętności wytyczania kierunków od osi swego ciała i ustalania położenia przedmiotów w stosunku do siebie. Opisywanie otoczenia z punktu widzenia drugiej osoby.
Pluszowe zwierzątka z sali.
Wybrane dziecko staje twarzą do ściany, a N. chowa pluszowe zwierzątko. Po odwróceniu się dziecko ma odnaleźć maskotkę, wykonując polecenia N.: *Otwórz oczy. Idź do przodu. Przesuń się w prawo. Popatrz w lewo* itp. Następnie dziecko chowa zwierzątko i kieruje krokami N. tak, aby zabawka została odnaleziona.
- Zabawa rozwijająca dużą motorykę – *Taniec wesołego tygrysa*.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Na sawannie*.
Dzieci maszerują w rytmie nagrania piosenki (przewodnik, cz. 4, s. 10). Podczas przerwy w nagraniu N. zwraca się do nich: *Zamieniamy się w wesołego tygrysa. Tańczymy tak samo jak on. Stajemy na jednej nodze. Stajemy na drugiej nodze. Podskakujemy. Unosimy wysoko ręce. Przeskakujemy z nogi na nogę*. Zabawę powtarzamy kilka razy.
- *Tańcz z nami* – utrwalanie kroków tańców znanych dzieciom.

Marzec, tydzień 1

Dzień 5

Zwierzęta z dżungli i sawanny Kontynentalne safari

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawa *Ukryte zwierzęta*. Rozwijanie słuchu fonematycznego. Zabawa *Prawda – fałsz*. Utrwalanie wiadomości o zwierzętach. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25.
- II.1. *Kontynentalne safari* – zajęcia matematyczne inspirowane wierszem I. R. Salach *Podróże*. Cele: wdrażanie do uważnego słuchania wiersza i udzielania odpowiedzi na pytania dotyczące treści utworu, zapoznanie z wybranymi kontynentami oraz zamieszkującymi je zwierzętami (z wykorzystaniem mapy świata), utrwalanie nazw liczebników głównych i liczebników porządkowych.
Przeliczanie zwierząt w pętlach, oznaczanie ich liczby i numerowanie krokami. Naśladowanie i określanie min zwierząt. Odkrywanie zapisu cyfrowego liczby **10**.
2. *Lew, zebra, słoń* – zajęcia plastyczne. Cele: kształtowanie umiejętności współpracy w zespole, usprawnianie drobnych mięśni dłoni.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa *Węże. Pochód żółwi*. Lepienie babek z mokrego piasku i stawianie ich na obrzeżu piaskownicy.
- III. Zabawa orientacyjno-porządkowa *Szukaj swojej rodziny*. Loteryjka obrazkowa. Rozpoznawanie zwierząt po ich konturach. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i sprawności manualnej. Zabawy konstrukcyjne. Układanie na podłodze z patyczków zagród i ścieżek dla kartonowych zebra, lwów i słońki wykonanych na zajęciach. *Tańcz z nami* – utrwalanie kroków tańców znanych dzieciom.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, I 6, II 1, II 2, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, **IV 15**, IV 18

Cele ogólne

- wdrażanie do uważnego słuchania wiersza i udzielania odpowiedzi na pytania dotyczące jego treści,
- zapoznanie z wybranymi kontynentami oraz zamieszkującymi je zwierzętami (na podstawie mapy świata),
- **odkrywanie zapisu cyfrowego liczby 10**,
- usprawnianie drobnych mięśni dłoni.

Cele operacyjne

Dziecko:

- uważnie słucha pytań dotyczących tekstu wiersza i udziela na nie odpowiedzi,
- rozpoznaje na mapie świata wybrane kontynenty i je nazywa, nazywa wybrane zwierzęta zamieszkujące poszczególne kontynenty,
- **rozpoznaje i nazywa liczbę 10**,
- wypycha i składa elementy według instrukcji.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Ukryte zwierzęta*. Rozwijanie słuchu fonemacyjnego.
Obrazki przedstawiające zwierzęta egzotyczne.
N. układa obrazki i wypowiada słowa, np.: *zebranie, królewicz, słońce, pawilon* itd. Dzieci poszukują w słowach ukrytych nazw zwierząt. Jeśli dziecko poda prawidłową odpowiedź, N. prosi je o wskazanie odpowiedniego obrazka. N. utrudnia zabawę. Odwraca obrazki rysunkami do spodu. Dzieci wysłuchują nazw zwierząt bez spoglądania na obrazki.
- Zabawa *Prawda – fałsz*. Utrwalanie wiadomości o zwierzętach.
Paski papieru z zapisanymi zdaniem.
N. odczytuje zdania zapisane na paskach papieru. Dzieci oceniają, czy zdania są prawdziwe, czy fałszywe. Jeżeli uznają, że zdanie jest prawdziwe, podnoszą ręce w górę i klaszczą, a jeżeli według nich zdanie jest fałszywe – tupią w podłogę. Następnie podają prawidłową odpowiedź.
Przykładowe zdania:
Słoń jest największym zwierzęciem lądowym.
Najniebezpieczniejszym zwierzęciem jest małpa.
Lwy lubią jeść trawę.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25 (przewodnik, cz. 4, s. 11).

II

Zajęcia 1. *Kontynentalne safari* – zajęcia matematyczne inspirowane wierszem I. R. Salach *Podróże*.

- Powitanie zabawą z piłką – *Jakie zwierzątko lubię?*
Piłka.
Dzieci, siedząc w kręgu, turlają do siebie piłkę. Dziecko, które złapie piłkę, mówi zdaniem, jakie lubi zwierzątko. Próbuje uzasadnić swoje zdanie, np. *Lubię małpki, ponieważ są wesołe. Lubię lwa, bo lew jest królem zwierząt.*
- Wprowadzenie do tematu zajęć.
Globus, papier pakowy, mapa świata.
N. stawia przed dziećmi opakowany w papier globus i zwiniętą mapę świata. Pyta dzieci, czy domyślają się, co ze sobą przyniosł. Następnie wyjmuje globus i zawiesza mapę na ścianie. Zapoznaje dzieci z mapą świata. Wyjaśnia znaczenie pojęcia *kontynent*. Następnie N. zaprasza dzieci w podróż, podczas której będą mogły odwiedzić poznane dotąd zwierzęta, poznać kolejne zwierzęta i robić im zdjęcia. Zaprasza dzieci do wysłuchania wiersza. Recytując wiersz, zawiesza w odpowiednich miejscach głos i wskazuje na mapie kontynent, o którym mówi.

- Słuchanie wiersza I. R. Salach *Podróż*.

*Razem z panią zwiedzaliśmy
kraje egzotyczne,
widzieliśmy tam rośliny
i zwierzęta fantastyczne.
Pierwszy etap tej podróży
– słoneczna Afryka.
Tutaj żyje lew, żyrafa,
pawian, co koziołki fika.
Słonie możesz też zobaczyć
i hipopotamy.
Gdy krokodyl się pojawi,
to zmykaj do mamy.*

*Czas na Indie tajemnicze.
Ileż tutaj zwierząt żyje:
tygrys, pyton, aligator,
nawet koralowe żmije.
Zaś w Australii na nas czeka
dingo, kangur i papuga,
struś, koala, nawet rekin,
co do dzieci oczkiem mruga.
Tak, on mruga do nas okiem
z kartki kolorowej.
Te podróże odbyliśmy
dzięki książce naszej nowej.*

- Rozmowa na temat wiersza.

Mapa świata.

N. pyta dzieci: *Dla jakich zwierząt domem jest Afryka? Dla jakich zwierząt domem są Indie? Dla jakich zwierząt domem jest Australia?* N. wyjaśnia dzieciom, że Indie znajdują się w Azji. Wskazuje Azję na mapie.

- Kontynentalne safari.

Mapa świata, napisy: **Afryka, Azja, Australia, Antarktyda, Ameryka, globus.**

N. pokazuje dzieciom mapę świata. Chętne dzieci wskazują i nazywają kontynenty wymienione w wierszu. W razie potrzeby N. wskazuje ruchem ręki obszar danego kontynentu i go nazywa. Następnie N. prezentuje inne kontynenty oraz pokazuje kartoniki z wyrazami do czytania całościowo: **Afryka, Azja, Australia, Antarktyda, Ameryka**. Dzieci wypowiadają je, wyklaskują liczbę sylab, wyróżniają głoskę *a* w nagłosie i wygłosie wszystkich nazw. Dzieci przyporządkowują kartoniki do poszczególnych kontynentów i zawieszają je w odpowiednich miejscach na mapie.

N. stawia przed dziećmi globus. Pyta, czy pamiętają, co on przedstawia. Kręci kilka razy globusem. Za każdym razem zatrzymuje globus i pokazuje palcem inny kontynent – miejsca, gdzie mieszkają zwierzęta wymienione w wierszu. Pokazuje także Antarktydę i Amerykę.

- Zabawa dydaktyczna *Gdzie mieszkają zwierzęta?*

Mapa świata, obrazki przedstawiające: pawiana, lwa, żyrafę, kobrę, hipopotama, hienę, słonia z dużymi uszami, wielbłąda jednogarbnego, krokodyla, tygrysa, pytona, żmiję koralową, tygrysa, słonia z małymi uszami, wielbłąda dwugarbnego, gawiala, kangura, dingo, papugę, strusia, koalę, rekina, pingwina, aligatora.

Dzieci losują obrazki. Nazywają zwierzęta przedstawione na obrazkach i zastanawiają się, na jakim kontynencie one żyją. Z pomocą N. przymocowują obrazki na mapie, na poszczególnych kontynentach, tworząc jeden ciąg.

N. pokazuje dzieciom także obrazki przedstawiające wielbłąda jednogarbnego i wielbłąda dwugarbnego, słonia – z małymi i z dużymi uszami, krokodyla, gawiala i aligatora (gatunki krokodyli). Przekazuje ciekawostki na temat zwierząt.

Słonie żyją w Afryce i w Azji. Słonie afrykańskie są większe i mają większe uszy od słoni azjatyckich. Wielbłądy żyjące w Afryce mają jeden garb, a żyjące w Azji mają dwa garby. W rzekach afrykańskich żyją krokodyle, w azjatyckich – gawiale, a w amerykańskich – aligatory (gatunki krokodyli).

Przykład uporządkowania obrazków:

Afryka – pawian, lew, żyrafa, kobra, hipopotam, hiena, słoń z dużymi uszami (afrykański), wielbłąd jednogarbny, krokodyl,

Azja – tygrys, pyton, żmija koralowa, słoń z małymi uszami (azjatycki), wielbłąd dwugarbny, gawial,

Australia – kangur, dingo, papuga, struś, koala, rekin,

Antarktyda – pingwin,

Ameryka – aligator.

Dzieci przeliczają zwierzęta umieszczone na poszczególnych kontynentach. Określają, na którym kontynencie umieszczonych jest najwięcej zwierząt, a na którym – najmniej i o ile mniej. N. zadaje pytania. Pyta np.: *Którym z kolei zwierzęciem na mapie, na kontynencie afrykańskim, jest pawian, a którym – lew; na jakim kontynencie żyje wielbłąd dwugarbny itd.*

- Zabawa ruchowa w kole – *Czy jest ktoś...?*

N. informuje dzieci, że ludzie czasami używają porównań do zwierząt dla określenia cech człowieka. N. wypowiada porównania. Jeśli dzieci poczują, że ono ich dotyczy, zmieniają miejsce w kole, skacząc raz na lewej, raz na prawej nodze. Przykłady porównań:

Silny jak lew.

Zwinny jak małpa.

Powolny jak żółw.

- Zabawa z liczeniem *Tworzymy zwierzęce rodziny.*

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej żywej muzyki, kartoniki z różną liczbą kropek (lub z liczbami).

N. zamienia dzieci w zwierzęta. Dzieci maszerują przy nagraniu muzyki w różne strony sali. Na przerwę w muzyce zatrzymują się. N. podnosi kartonik z narysowaną odpowiednią liczbą kropek (lub z liczbą). Dzieci liczą kropki (lub odczytują liczbę) i tworzą *zwierzęce rodziny* – koła składające się z tyłu członków rodziny, ile kropek (jaka liczba) jest na kartoniku. N. pyta dzieci, jaką rodzinę zwierząt utworzyły.

- Zabawa ruchowa w kole – *Szamański taniec.*

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki afrykańskiej.

N. włącza nagranie muzyki afrykańskiej, w której wyraźnie słychać dźwięki bębnów. Dzieci po kolei pokazują wymyślone ruchy, które naśladuje cała grupa.

Karta pracy, cz. 4, nr 9

Odkrywanie zapisu cyfrowego liczby 10

Dzieci:

- liczą zwierzęta w pętlach,
- rysują w kołach obok pętli odpowiednią liczbę kropek,
- numerują zwierzęta, rysując odpowiednią liczbę kropek,
- nazywają zwierzęta,
- naśladują miny zwierząt.

N. kontynuuje zajęcia przy mapie świata.

- Utrwalanie zapisów cyfrowych liczb od 1 do 9.
Dla każdego dziecka: kartoniki z liczbami: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Dzieci liczą obrazki zwierząt przyklepione na kontynencie afrykańskim i je numerują, umieszczając pod każdym obrazkiem kartonik z odpowiednią liczbą. N. pyta, jak nazywa się pierwsze, drugie, trzecie, czwarte, piąte, szóste, siódme, ósme i dziewiąte zwierzę.

- Zapoznanie z wyglądem liczby 10.

Obrazek przedstawiający zebra, kartonik z dziesięcioma kropkami, kartonik z liczbą 10.

N. pyta dzieci: *Jaki kontynent zamieszkuje zebra?* Prosi dzieci o przyklepienie obrazka na kontynencie afrykańskim. Pyta: *Ile teraz obrazków zwierząt jest przyklepionych na kontynencie afrykańskim?* Pod dziesiątym obrazkiem dzieci układają kartonik z dziesięcioma kropkami. Następnie N. pokazuje kartonik i mówi: *To liczba 10.* Pyta: *Jak wygląda liczba 10? Co wam przypomina ta liczba? Czy gdzieś spotkałyście się z tą liczbą? Czego w naszej sali mamy dziesięć?* N. zamienia kartonik z dziesięcioma kropkami na kartonik z liczbą 10.

- Karty pracy, cz. 4, nr 10.

Dzieci:

- oglądają obrazek, opowiadają, co przedstawia, np. zapis: *Na gałęzi siedzi 9 papug. Leci do nich jeszcze jedna,*

- odpowiadają na pytanie: *Ile jest zwierząt w pętli po lewej stronie, a ile w pętli po w prawej stronie?*
- nakleją odpowiednie liczby,
- piszą liczby **10** po śladach, a potem – samodzielnie.
- Karta pracy, cz. 4, nr 11.
- Dzieci:
  - kończą numerować zwierzęta w rzędzie po lewej stronie, wpisuje odpowiednie liczby,
  - numerują zwierzęta w rzędzie po prawej stronie, wpisują odpowiednie liczby,
  - nazywają zwierzęta,
  - dzielą nazwy trzech wybranych zwierząt na głoski,
  - piszą liczby **10** po śladach, a potem – samodzielnie.

Zajęcia 2. Lew, zebra, słoń – zajęcia plastyczne.

- Zabawa na powitanie *Witam kolory*.
Dwukolorowe naklejki (pomarańczowo-brązowe, szaro-białe, czarno-białe).
 Dzieci siedzą w kole. N. rozdaje im dwukolorowe naklejki. Dzieci nakleją je na swoje ubrania. N. wymienia nazwy dwóch kolorów, np.: pomarańczowy, brązowy. Dzieci, które mają takie kolory, wstają i jak najszybciej zmieniają swoje miejsce, podskakując na jednej nodze. N. powtarza zabawę kilka razy tak, aby wszystkie dzieci zamieniły się miejscami i utrwaliły sobie kolory, jakie mają na naklejkach.
- Wprowadzenie do tematu zajęć. Szukanie odpowiedzi na pytanie: *O czym informują kolory w świecie zwierząt?*

Sylwety: lwa, zebry i słonia, wycięte z czarnego kartonu.

N. opowiada o zwierzętach, które mają problem – straciły swoje kolory. Pokazuje dzieciom czarne sylwety lwa, zebry i słonia. Dzieci patrzą na sylwety, próbują odgadnąć, o jakie zwierzęta chodzi. W razie potrzeby N. podaje charakterystyczne cechy tych zwierząt. Dzieci mówią, o jakie zwierzęta chodzi i jakie mogło być ich wcześniejsze ubarwienie. Próbują wyjaśnić, dlaczego kolor w świecie zwierząt jest taki ważny. N. uzupełnia informacje.

Dzięki odpowiednim barwom zwierzęta chronią się przed drapieżnikami, upodabniając się do kolorów otoczenia, w którym żyją; ostrzegają inne zwierzęta przed swoją jadowitością.

- Przygotowanie do poszukiwań.
Mapa.
 N. prosi dzieci, by pomogły zwierzętom odzyskać ich kolory. Informuje, że aby pomóc zwierzętom, trzeba dostać się na tropikalną wyspę, odszukać zieloną skrzynię i wykonać zadanie. N. wyjmuje mapę. Wskazuje na niej wyspę na tle morza. Na wyspie jest zaznaczone miejsce ukrycia skrzyni. Na wyspę można się dostać statkiem. Dzieci muszą więc wybrać się w podróż. N. dzieli dzieci na trzy zespoły (według kolorów naklejek), a następnie wyznacza zespołom miejsca na sali.
- Zabawa *Podróż statkiem*.
Lina, nagranie odgłosów szumu morza pozyskane przez N.
 N. opowiada, że aby dostać się na wyspę, trzeba wejść na statek. N. kładzie na podłodze długą linę i łączy ją w pętlę. Umawia się z dziećmi, że jest to statek. Dzieci wchodzi do środka pętli, siadają w siadzie skrzyżnym i przy nagraniu dźwięków szumu morza naśladują poruszanie się statku: przechylają się na boki. Podczas rejsu powtarzają za N. słowa: *Płyniemy hen daleko, by pomóc zwierzętom*. Dzieci recytują tekst kilkakrotnie. Za każdym razem urozmaicają recytację, wodząc palcem w powietrzu, rysując falistą linię na dywanie, dzieląc słowa na sylaby, wyklaskując je, wyspiewując wersy – raz w wysokiej, a raz w niskiej tonacji.

- Odnalezienie skrzyni. Degustowanie melona.
Lina, zielone pudełko, koperta z listem, melon, nóż, talerz, widelczyk dla każdego dziecka.
N. prosi dzieci o opuszczenie statku i zejście na ląd. Zwija linę i odkłada ją na bok. Przypomina dzieciom, że skrzynia jest zielona. Dzieci szukają skrzyni w sali. Po jej odnalezieniu wybrane dziecko wkłada dłoń do skrzyni i opisuje słowami to, czego dotyka, np.:

To, co trzymam, jest z papieru. To jest w kształcie prostokąta.

W to zawsze wkładamy listy przed wysłaniem. (koperta)

To, co trzymam, jest duże, ciężkie i kuliste.

Jest twarde. (melon)

W razie trudności z odgadnięciem dziecko wyjmuje owoc. Dzieci próbują odgadnąć nazwę owocu po jego wyglądzie. Następnie N. otwiera kopertę. Czyta dzieciom, że aby zwierzętom powróciły kolory, muszą zjeść egzotyczny owoc, a następnie wykonać kartę pracy. N. biera owoc, dzieli go na części i rozdaje dzieciom do spróbowania. Dzieci częstują się, jedzą melon widelczykami. Określają smak melona.

- Zabawa ruchowa *Uważaj na mnie.*
Pelerynka w jaskrawym kolorze.
Dzieci biegają swobodnie, zwracając uwagę, aby nie potrącać innych dzieci. Gdy N. wywoła imię jednego z nich, pozostałe dzieci, które są drapieżnikami, próbują je złapać. Ratunkiem dla tego dziecka jest jak najszybsze narzucenie na siebie pelerynki w jaskrawym kolorze, który odstraszy drapieżniki. Jeśli to się uda, goniony odkłada pelerynkę na miejsce i zabawa się powtarza.

- Praca *Lew, zebra, słoń.*
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 7, kredki, bibuła, włóczka, flamastry, klej.
N. mówi dzieciom, że dzięki wykonaniu zadania zwierzęta odzyskały kolor. Mogą to sprawdzić w karcie pracy. N. zaprasza dzieci do stolików. Omawia sposób wykonania pracy. Dzieci:
  - wyjmują z karty nacięte kształty zwierząt (pamiętają o otworach na kończyny, którymi będą palce ich dłoni),
  - dorysowują zebry paski czarnym flamastrem,
  - lwu dokleją grzywę z pomarańczowej włóczki,
  - wykonują różową kokardę z włóczki lub bibuły dla słonia i przykleją ją na ogonie.
- Prezentowanie prac. Zorganizowanie parady zwierząt.

Kartka, flamaster.

Dzieci oglądają prace. Ustalają, czy wszystkie zwierzęta zostały prawidłowo wykonane. Liczą poszczególne zwierzęta. Ustalają ich liczbę. Wkładają palce swojej dłoni w otwory. Po kolei prezentują swoje zwierzęta – bawią się w chodzące zwierzęta. Następnie N. organizuje wystawę z pomocą dzieci. Dzieci umieszczają swoje zwierzątka na stoliku. N. umieszcza napis – informację na temat wykonanej pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Węże.*
Dzieci dzielą się na dwa zespoły. Każdy zespół trzyma się za ręce, tworząc dwa łańcuchy. Osoba prowadząca każdy łańcuch przechodzi pod ramionami kolegów w swoim łańcuchu. Ważne jest, aby nie rozerwać łańcucha, poruszać się powoli i przechodzić delikatnie.
- *Pochód żółwi.* Lepienie babek z mokrego piasku i stawianie ich na obrzeżu piaskownicy.
Łopatki i foremki do piasku.
Dzieci lepią babki (żółwie) z mokrego piasku. Stawiają je na obrzeżu piaskownicy. Następnie przeliczają. Rysują patyczkiem wzory na skorupach żółwi.

III

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Szukaj swojej rodziny.*
Obrazki różnych zwierząt egzotycznych (po troje zwierząt tego samego gatunku: samiec, samica i ich potomstwo), odtwarzacz CD, nagranie szybkiej muzyki.
Dzieci losują obrazki różnych zwierząt egzotycznych (po troje zwierząt tego samego gatunku: samiec, samica i ich potomstwo). N. włącza nagranie szybkiej muzyki. W czasie gdy gra muzyka, dzieci

poruszają się swobodnie, spacerują i podskakują. Na pauzę w muzyce odszukują członków swojej rodziny i stają w trzyosobowych grupkach. Po wykonaniu zadania wybrane dzieci mówią, jakiego członka rodziny reprezentują, np.: lwa, lwicę czy lwiątko. Następnie wymieniają się obrazkami z dziećmi mającymi inną rodzinę i zabawa się powtarza.

- Loteryjka obrazkowa. Rozpoznawanie zwierząt po konturach. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i sprawności manualnej.

Koszyk, rysunki konturowe przedstawiające różne zwierzęta, książki przyrodnicze o zwierzętach, kredki.

Dzieci losują z koszyka rysunki konturowe. Oglądają je, a następnie rozpoznają przedstawione na nich zwierzęta i je nazywają. Odnajdują te zwierzęta w książkach przyrodniczych. Patrząc na zdjęcia, kolorują kontury zwierząt – zwracają uwagę na odpowiedni dobór kolorów.

- Zabawy konstrukcyjne. Układanie z patyczków na podłodze zagród i ścieżek dla kartonowych zebra, lwów i słoni wykonanych na zajęciach.
- *Tańcz z nami* – utrwalanie kroków tańców znanych dzieciom.

Nagrania: krakowiaka, grozika, poloneza, kujawiaka.

N. przygotowuje nagrania lub wykonuje na pianinie akompaniament: krakowiaka, grozika, poloneza, kujawiaka. Do zmieniającego się akompaniamentu dzieci utralają poznane wcześniej kroki tych tańców.

Marzec, tydzień 2

Dzień 1

Zwierzęta naszych pól i lasów

Z wizytą u pszczół

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Uczestniczenie w tworzeniu gazetki tematycznej. Wypowiadanie się na temat obrazków. Zabawa *Posłuchaj, policz, wykonaj* – ćwiczenie słuchu fonematycznego. Słuchanie piosenki *W lesie*. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26.

II.1. *Słodkie jak miód* – zabawy badawcze. Cel: wzbogacenie wiedzy na temat życia pszczół i ich znaczenia w życiu człowieka.

2. *Plaster miodu* – zajęcia plastyczne. Cel: rozwijanie sprawności manualnej.

2. Odkrywanie litery **u**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. Układanie schematów i modeli słów *ule, Ula*. Cele: rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słów o prostej budowie fonetycznej, rozpoznawanie i nazywanie małych liter i wielkich liter.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem celowania – *Celuj do obręczy*. Poszukiwanie pierwszych oznak wiosny.

III. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Przejdź pod przeszkodą*. Porównywanie zdjęć osy, szerszenia, trzmieła, bzyga. Opisywanie różnic i podobieństw w wyglądzie owadów.

Ćwiczenie kreatywności – tworzenie całości z przedstawionych elementów.

Utrwalanie liter **u, U**.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, II 2, III 2, III 3, III 4, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiedzy na temat życia pszczół i ich znaczenia w życiu człowieka,
- **rozpoznawanie i nazywanie małych liter i wielkich liter**,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat życia pszczoł i ich znaczenia w życiu człowieka,
- wymienia głoski w słowach *ule, Ula*; układa schematy i modele słów *ule, Ula*; określa miejsce samogłoski *u* w słowach o prostej budowie fonetycznej,
- opisuje wygląd liter *u, U* oraz odtwarza ich kształty,
- wykonuje *plaster miodu*, wycina i koloruje sylwetę pszczoły.

Przebieg dnia

I

- Uczestniczenie w tworzeniu gazetki tematycznej. Wypowiadanie się na temat obrazków. **Obrazki przedstawiające zwierzęta mieszkające w lesie i na polu.**
N. wygląda przez okno i wyraża swoje spostrzeżenia na temat zmian dokonujących się w przyrodzie. Zastanawia się, co słychać u zwierząt mieszkających w lesie i na polach. Prosi, aby dzieci wybrały spośród zgromadzonych obrazków te, które je przedstawiają. Umieszcza obrazki na tablicy. Dzieci wypowiadają się na ich temat.
- Zabawa *Posłuchaj, policz, wykonaj* – ćwiczenie słuchu fonematycznego. **Obrazki przedstawiające zwierzęta mieszkające w lesie i na polu, skakanka.**
N. wyznacza linię startu za pomocą skakanki, na której ustawiają się dzieci. Staje naprzeciwko, na drugim końcu sali. Wypowiada zdania dotyczące zwierząt, których obrazki znajdują się na tablicy, np. *Niedźwiedź już wstał. Kret kopie tunele.* Dzieci przeliczają po cichu słowa w wypowiedzianym zdaniu i kolejno wykonują tyle kroków do przodu, ile słów było w zdaniu. Kto się pomyli, wraca na linię startu. Wygrywa dziecko, które pierwsze dotknie N.
- Słuchanie piosenki *W lesie* (śl. i muz. J. Kucharczyk), w wykonaniu N. lub z płyty CD. **Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *W lesie*.**

F C F

Lu - bię spa-ce - ro-wać po le - sie zie - lo - nym, ob - ser-wo-wać żu - ki, bie -

C F C F

dro-nki i pszczo-ły. Kwia-tkiem się za-chwy-cić, spró - bo - wać po - zio - mkę,

B F B C F F

słu - chać, ja - ki pię - kny las nam da - je kon-cert. Las tak pię-knie szu-mi -

g C F

szu, szu, szu, szu, szu, stru-myk wo - dy to - czy - chlu - pu, chlu-pu, chlup.

d g C

Pszczo-ły, o - sy bzy-czą - bzy, bzy, bzy, bzy, bzy, pta-szek gdzieś za-śpie-wa -

F

tir - li, tir - li, li. Ku - ku - le - czka ku - ka - ku - ku, ku - ku, ku - ku,

dzię-cioł w drze-wo stu-ka - stu - ku, stu - ku, stuk. Ci - cho jeż prze-my - ka - tu - pu, tu - pu, tup. Leś - na gra or - kie - stra, leś - ny śpie - wa chór. Leś - na gra or - kie - stra, leś - ny śpie - wa chór.

1. *Lubię spacerować po lesie zielonym, obserwować żuki, biedronki i pszczoły. Kwiatkiem się zachwycić, spróbować poziomkę, słuchać, jaki piękny las nam daje koncert.*

Ref.: *Las tak pięknie szumi – szu, szu, szu, szu, szu, strumyk wody toczy – chlupu, chlupu, chlup. Pszczoły, osy bzyczą – bzy, bzy, bzy, bzy, bzy, ptaszek gądzieś zaśpiewa – tirlu, tirlu, li. Kukułeczka kuka – kuku, kuku, kuku, dzięcioł w drzewo stuka – stuku, stuku, stuk. Cicho jeż przemyka – tupu, tupu, tup. Leśna gra orkiestra, leśny śpiewa chór. Leśna gra orkiestra, leśny śpiewa chór.*

2. *Tu rosną paprocie, tam mech, jak dywanik, i leśne jeżyny, i słodkie maliny. Pod listkiem się schował muchomor czerwony, białymi kropkami pięknie przystrojony.*

Ref.: *Las tak pięknie szumi...*

Dzieci odpowiadają na pytania dotyczące tekstu.

- Co oznacza, że las daje nam koncert?
- O jakich mieszkańcach lasu jest ta piosenka?
- Co to jest mech? Co to są jeżyny?
- Jakie dźwięki, głosy możemy usłyszeć podczas spaceru po lesie?
- Jakie rośliny można spotkać w lesie?

- Określanie budowy piosenki, charakteru melodii. Próby nucenia melodii piosenki na sylabie *la*.
- Opowieść ruchowa *W lesie*.

Odtwarzacz CD, nagranie spokojnej melodii.

N. rozpoczyna opowiadanie, równocześnie wykonując odpowiednie improwizacje ruchowe do muzyki. Dzieci słuchają i starają się ją naśladować.

Wchodzimy do lasu, oddychamy świeżym powietrzem.

Jesteśmy ptakami, fruniemy z gałęzi na gałąź.

Dzieci:

maszerują, zatrzymują się i powoli wciągają powietrze nosem, wypuszczają ustami, biegną na palcach za N., na hasło: *Odpočzywamy* przechodzą do przysiadu, opuszczają głowy, następnie ponownie *fruną*,

*Słyszczyć szum leśnego strumyka.
Za chwilę do wodopoju przyjdą zwierzęta.
Będziemy je obserwować. Wyciągamy lornetki.*

naśladując obserwowanie zwierząt przez lornetkę, następnie wykonują przeskoki obunóż przez *leśny strumyk*, przechodzą do leżenia na plecach.

Odpoczywamy na polanie.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pszczółki w zimowym kłębie*.
Nagranie utworu N. Rimskiego-Korsakowa *Lot trzmiela* pozyskane przez N., tamburyn, szarfy w kolorze zielonym.
N. włącza dzieciom nagranie utworu, np. N. Rimskiego-Korsakowa *Lot trzmiela*. Dzieci biegają po całej sali, naśladując lot pszczoł, które wyleciały z ula sprawdzić, jaka pogoda jest na dworze. Na przerwę w nagraniu muzyki ustawiają się na środku sali, bardzo blisko siebie – tworzą zimowy kłąb (tak jak w ulu, aby zachować ciepło i przetrwać zimą).
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Powitanie*.
Dzieci stoją w parach, tyłem do siebie, w niewielkiej odległości i w lekkim rozkroku. Wykonują skłon do przodu i podają ręce swojemu partnerowi przez okienko utworzone z nóg. Następnie prostują się, a potem klaszczą w ręce nad głową.
- Zabawa bieżna *Myszy w pułapce*.
Dzieci są podzielone na dwa zespoły. Dziewczyny tworzą koło (pułapkę na myszy), podając sobie ręce. Chłopcy wchodzi do środka koła – są myszkami. Kiedy N. gra na tamburynie, myszki biegają w różnych kierunkach – chłopcy wchodzi do pułapki i z niej wychodzą. Na przerwę w grze pułapka się zamyka – dziewczynki przykucają. Myszki, które znajdują się w środku, zostają złapane. Następuje zmiana ról.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Zajęczki na polanie*.
N. rozkłada w sali szarfy w kolorze zielonym (krzaczkami). Dzieci (zajęczki) skaczą po sali (polanie) przy dźwiękach tamburynu. Na przerwę w grze chowają się za krzaczkami. Przy jednym krzaczku mogą być maksymalnie trzy zajęczki.
- Ćwiczenie uspokajające.
Dzieci maszerują parami po obwodzie koła, licząc do czterech. Na *cztery* – zatrzymują się w miejscu. Na *jeden* – kontynuują marsz.

II

Zajęcia 1. *Słodkie jak miód* – zabawy badawcze.

- Zabawa na powitanie.
Dzieci stoją w kole. N. wita dzieci, których imiona zaczynają się na taką samą głoskę jak nazwa zwierzęcia, które wymieni. Powitane dzieci wykonują krok do przodu.
- Poznawanie różnego rodzaju miodu.
Miód w szklanych, przezroczystych słoikach: wielokwiatowy, gryczany, lipowy, rzepakowy.
N. ustawia na stołach (w szklanych, przezroczystych słoikach) różne rodzaje miodu: wielokwiatowy, gryczany, lipowy, rzepakowy. Pyta dzieci, co według nich znajduje się w środku słoików. Podaje nazwy poszczególnych rodzajów miodu. Następnie zaprasza do poznawania ich właściwości. Dzieli dzieci na cztery zespoły. Zespoły pracują przy stołach.
Miód (wielokwiatowy, gryczany, lipowy, rzepakowy) w szklanych, przezroczystych słoikach tej samej wielkości (najlepiej, aby na każdym stole stały słoiki z czterema gatunkami miodu), jednorazowe plastikowe talerzyki ciastko (np. wafel) i łyżeczka dla każdego dziecka.
Dzieci porównują konsystencję (gęstość) miodu w słoikach – poruszają zakręconymi słoikami z miodem i obserwują, czy się przelewa. Następnie porównują ciężar (podnoszą kolejno zakręcone słoiki i wskazują, który słoik z miodem jest najcięższy, a który – najlżejszy) i kolor (wskazują miód, który ma najjaśniejszą barwę i najciemniejszą barwę).
(Jeśli nie będzie możliwe zgromadzenie tylu słoików, aby na każdym stole znalazły się miody w czterech gatunkach, N. może zmodyfikować przebieg zajęcia i na początku ustawić wszystkie słoiki z miodem na jednym stole, przy którym dzieci dokonają wstępnych obserwacji).

N. przygotowuje na plastikowych talerzykach różne rodzaje miodu. Rozdaje dzieciom łyżeczki i po kawałku ciastka, np. wafła. Odkręca słoiki z miodem. Dzieci badają miód i określają jego smak (np. umieszczają wafel w miodzie i próbują), zapach (wąchają kolejno każdy gatunek miodu), gęstość (np. mieszają miód łyżeczką lub kawałkiem wafła – porównują, czy ich wstępne obserwacje były słuszne), lepkość miodu (obserwują, jak miód przywiera do łyżeczki lub do ciastka). Wyciągają wnioski i dyskutują o nich z członkami pozostałych zespołów.

N. wcześniej zasięga informacji, czy żadne dziecko nie ma uczulenia na miód.

Dla każdego dziecka: plastikowy przezroczysty kubeczek z ciepłą przegotowaną wodą, plastikowa łyżeczka.

N. ustawia przed każdym dzieckiem plastikowy, przezroczysty kubeczek z ciepłą, przegotowaną wodą.

Dzieci wkładają do kubeczka z wodą po łyżeczce miodu. Badają, czy rozpuszcza się on w wodzie; próbują, jaki smak ma woda i jak smakuje miód rozpuszczony w wodzie (woda jest słodka, a miód łagodniejszy w smaku).

Miód wielokwiatowy nazywany jest miodem tysiąca kwiatów. Pszczoły wytwarzają go z nektarów zebranych z wielu roślin, które kwitną w różnych miejscach, ale w tym samym czasie. Kolor miodu jest uzależniony od okresu, w którym pszczoły zbierały nektar. Jeśli była to wiosna, miód ma jasny kolor, ładny zapach i łagodny smak. Jeśli nektar był zbierany latem, miód jest ciemniejszy, ma mocniejszy zapach i smak. Miód rzepakowy charakteryzuje lekki zapach kwiatów rzepaku. Jest prawie bezbarwny. Bardzo szybko przechodzi z postaci płynnej w stałą (krystalizuje się). Jest wtedy podobny do smalcu i ma białą lub kremową barwę. Miód lipowy charakteryzuje się lekko gorzkim smakiem. Jego zapach przypomina kwiat lipy. Jest jasnożółty, a czasem bursztynowy z zielonkawym odcieniem. Podobnie jak miód rzepakowy zmienia swoją konsystencję i staje się biało-żółty. Miód gryczany ma ciemną barwę, która pogłębia się pod wpływem światła. Ma intensywny zapach i dość ostry, nieco piekący smak.

- Poznawanie znaczenia miodu dla człowieka.

Miodowe pastylki do ssania, opakowanie lub słoik po kremie z dodatkiem miodu, miód w słoiku.

N. pyta dzieci: *Do czego wykorzystujemy miód?* Podsumowuje wypowiedzi dzieci, informując, że miód oprócz tego, że jest pokarmem dla pszczoł, ma też ogromne znaczenie dla ludzi. Wykorzystywany jest np. w medycynie (N. pokazuje np. miodowe pastylki do ssania), w przemyśle kosmetycznym (N. pokazuje np. opakowanie lub słoik po kremie z dodatkiem miodu), jako środek spożywczy, do jedzenia (N. pokazuje np. miód w słoiku).

- Poszukiwanie odpowiedzi na pytania: *Kto produkuje miód? W jaki sposób to robi?*

Dla każdego dziecka: obrazek przedstawiający pszczołę, szkło powiększające.

N. pyta: *Kto produkuje miód? W jaki sposób to robi?* Następnie wręcza każdemu dziecku obrazek przedstawiający pszczołę i szkło powiększające. Dzieci oglądają dokładnie pszczołę, wymieniają elementy jej ciała. N. podsumowuje uzyskane wiadomości. Informuje, że miód jest wytwarzany przez pszczoły. Najpierw jednak zbierają one za pomocą swoich odnóży (pokazuje je na obrazku) pyłek z kwiatów i zlizują języczkiem słodki nektar. Następnie zanoszą wszystko do ula i rozpoczynają produkcję miodu. Bardzo ciężko przy tym pracują. Gdy miód jest gotowy, zasklepiają komórki woskiem. Porozumiewają się między sobą za pomocą tańca i dźwięków.

- Samodzielne kreowanie tańca pszczoł, inspirowane utworem N. Rimskiego-Korsakowa *Lot trzmiela*. **Nagranie utworu N. Rimskiego-Korsakowa *Lot trzmiela* pozyskane przez N.**

Dzieci słuchają nagrania utworu N. Rimskiego-Korsakowa *Lot trzmiela*. Wypowiadają się na temat skojarzeń, które nasuwają się im podczas słuchania muzyki. Następnie wykonują taniec według własnej inwencji.

- Swobodne wypowiedzi dzieci na temat: *Co słychać w ulu w czasie przedwiośnia?*

N. pyta: *Co pszczoły robią w zimie? Jak myślicie, co teraz, w czasie przedwiośnia, słychać w ulu?* N. podsumowuje wiadomości dzieci. Informuje, że pszczoły w zimie nie śpią. Siedzą jednak w ulu, odżywiają się, karmią larwy i przytulają się mocno do siebie. Tworzą tak zwany kłęb zimowy, który jest umiejscowiony na plastrach wypełnionych wcześniej zgromadzonym pokarmem. Wylatują z ula tylko w wyjątkowo ciepłe dni. W marcu, gdy temperatura powietrza wzrośnie powyżej 10 stopni C, pszczoły zaczną masowo wylatywać z ula.

Dzieci:

- opowiadają, co dzieje się na obrazku,
  - nazywają osoby, które zajmują się pszczołami,
  - oglądają i omawiają strój pszczelarza; uzasadniają, dlaczego tak on wygląda,
  - odpowiadają na pytania: *Dlaczego hodujemy pszczoły? Co by było, gdyby pszczoł zabrakło?*,
– czytają razem z N. tekst, dopowiadają nazwy obrazków, – słuchają tekstu czytanego przez 6-latkę.	– słuchają tekstu czytanego przez 5-latkę, – czytają tekst.

Pszczoły zapylają kwiaty bardzo wielu roślin, umożliwiając im tym samym wydawanie plonów i dalszy rozwój. Jeśli zabraknie pszczoł, to ogromna część warzyw i owoców przestanie rosnąć. Zabraknie przez to pożywienia – nie tylko dla ludzi, ale i dla zwierząt.

Zajęcia 2. Plaster miodu – zajęcia plastyczne.

- Rozwiązywanie zagadki I. Fabiszewskiej.
Pszczoły pyłek i nektar z kwiatów zbierają, a potem słodki przysmak z nich wytwarzają. (miód)
- Rozmowa na temat plastrów miodu.
Obrazki przedstawiające plastry miodu.
Podczas rozmowy N. nawiązuje do poprzednich zajęć. Pokazuje dzieciom słoik z miodem. Pyta: *Jak miód jest przechowywany w ulu?*
Wyjaśnia dzieciom, że pszczoły gromadzą miód w plastrach, które same wcześniej budują z wosku. Pokazuje dzieciom, jak wygląda plaster miodu. Dzieci omawiają jego budowę.
- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.
Dla każdego dziecka: żółta kartka papieru (formatu A4), klej, taśma dwustronna, nożyczki, kredki, biała kartka, szablon przedstawiający sylwetę pszczoły.
N. proponuje dzieciom samodzielne wykonanie plastra miodu. Demonstruje, jak należy wykonać pracę. Następnie wręcza każdemu dziecku przeciętą na pół żółtą kartkę papieru A4 (dwie połówki dla każdego dziecka). Dzieci dzielą kartki na wąskie paski. Każdy pasek sklejają, tworząc małe koła. Następnie łączą ze sobą wszystkie koła za pomocą kleju lub taśmy dwustronnej. Odrysowują na białej kartce papieru sylwetę pszczoły, wycinają ją i kolorują. Umieszczają sylwetę pszczoły na plastrze miodu.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery u: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

- Wyodrębnienie wyrazu podstawowego – **ule**.
Dzieci rozwiązują zagadkę I. Fabiszewskiej.
Pszczoły w nich mieszkają, miodek pyszny wyrabiają. (ule)
- Analiza i synteza słuchowa słowa *ule*.
Dzieci dzielą słowo *ule* na głoski. Liczą, ile jest w słowie *ule* sylab, a ile głosek. Wymieniają kolejno wszystkie głoski. Następnie wymieniają inne słowa, w których głoskę *u* słychać na początku, na końcu oraz w środku słowa.
- Budowanie schematu słowa *ule*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci układają tyle kartoników, ile sylab słyszają w słowie *ule*; rozsuwają kartoniki i wymawiają głośno sylaby. Następnie układają tyle kartoników, ile głosek słychać w słowie *ule*; wymawiają głoski głośno, dotykając kolejno kartoników.
- Budowanie schematu słowa *Ula*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
N. wymawia, głoskując, imię dziewczynki: *U-l-a*. Dzieci dokonują syntezy i wymawiają słowo głośno. Następnie samodzielnie dzielą słowo *Ula* na sylaby oraz na głoski. Układają z kartoników schemat imienia.
- Budowanie modeli słów *ule, Ula*.
Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci głośno wymieniają kolejne głoski w słowach *ule, Ula*. Określają, czy głoska *u* jest spółgłoską, czy samogłoską. Pod schematami słów zaznaczają miejsca głoski *u* czerwonymi kartonikami. Wskazują kolejną samogłoskę. Porównują liczbę samogłosek i spółgłosek w słowach.
- Odkrywanie liter **u, U**.
Dla każdego dziecka: czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki, litery u, U.

	<p>N. umieszcza na tablicy modele słów <i>ule</i>, <i>Ula</i>. Pokazuje litery u, U. Dzieci określają ich wygląd. Następnie umieszczają kartoniki z literami u, U we właściwych miejscach pod swoimi modelami słów <i>ule</i>, <i>Ula</i>. N. przypomina, że imiona rozpoczynają się wielką literą.</p> <ul style="list-style-type: none"> Umieszczenie kartoników z poznanymi wcześniej literami we właściwych miejscach. <p>Kartoniki z literami: l, a, e (dla każdego dziecka). Dzieci umieszczają kartoniki z odpowiednimi literami pod modelami słów <i>ule</i>, <i>Ula</i>. Czytają wyrazy ule, Ula.</p> <ul style="list-style-type: none"> Karta pracy, cz. 4, nr 12 (kontynuacja). Dzieci zwracają uwagę na podział słowa <i>ule</i> na sylaby, na głoski oraz na samogłoski i spółgłoski. Karta pracy, cz. 4, nr 13. Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> piszą liczby, które informują o miejscach głoski <i>u</i> w nazwach zdjęć, czytają sylaby i wyrazy, rozwiązują rebusy, zaznaczają na czerwono litery u, U w wyrazach.
<ul style="list-style-type: none"> Prezentowanie wykonanych prac. Tworzenie jednego dużego plastra miodu z wieloma pszczołami. Dzieci układają na dywanie wykonane przez siebie plastry miodu i sylwety pszczoł w taki sposób, aby jeden plaster przylegał do drugiego. Tworzą jeden duży, rodzinny plaster z wieloma pszczołami. 	

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem celowania – *Celuj do obręczy*.

Obręcz, piłka.

N. zawiesza w dowolnym miejscu w ogrodzie obręcz (na wysokości wzroku dzieci). Dzieci ustawiają się jedno za drugim. Kolejno wrzucają piłkę do obręczy.

- Poszukiwanie pierwszych oznak wiosny.

Lupy lub szkła powiększające dla każdego dziecka.

Dzieci spacerują po terenie ogrodu przedszkolnego z lupami i szklami powiększającymi. Oglądają i porównują pąki na drzewach. Zastanawiają się, czy wiosna przyjdzie szybko, czy trzeba będzie jeszcze na nią poczekać.

III

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Przejdź pod przeszkodą*.

Kolorowy sznurek.

N. rozciąga w kilku miejscach sali sznurek (nisko nad podłogą). Dzieci pokonują wyznaczoną trasę, poruszając się na czworakach.

- Porównywanie zdjęć: osy, szerszenia, trzmieła, bzyga. Opisywanie różnic i podobieństw w wyglądzie owadów.

Zdjęcia: osy, szerszenia, trzmieła, bzyga, szkła powiększające, rysunki owadów przedstawionych na zdjęciach.

Dzieci oglądają zdjęcia owadów przypominających pszczoły: osy, szerszenia, trzmieła, bzyga, przez szkła powiększające. Opisują różnice i podobieństwa w wyglądzie owadów. N. zwraca dzieciom uwagę na to, że spotkanie z osą lub szerszeniem może być niebezpieczne. Wyjaśnia, jak się zachować, kiedy zauważymy je w swoim otoczeniu. Wskazuje zdjęcie bzyga. Informuje dzieci, że jest to niegroźna mucha, która nie ma nawet żądła. Jego wygląd to kamuflaż. (N. wyjaśnia pojęcie). Inne zwierzęta, widząc paski na jego ciele, myślą, że jest groźny i może użądlić. Boją się więc go. Dzieci kolorują rysunek wybranego owada.

Dla każdego dziecka obrazek z narysowanym kształtem przypominającym spadzisty daszek ula, kredki.

N. układa przed każdym dzieckiem obrazek z narysowanym kształtem przypominającym spadzisty daszek ula. Dzieci wykorzystują narysowany element i tworzą własne obrazki.

Dzieci:

- czytają wyrazy zapisane w ramkach,
- odszukują je i zaznaczają w wyrazach zapisanych obok ramek,
- zaznaczają wyrazy z ramek w wyrazach znajdujących się obok nich,
- kreślą kształty liter pisanych **u, U** w powietrzu, na dywanie, na plecach kolegów/koleżanek,
- piszą litery **u, U** po śladach, a następnie samodzielnie.

Marzec, tydzień 2

Dzień 2

Zwierzęta naszych pól i lasów

Mieszkańcy lasu

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. *Kto mieszka w lesie?* – ćwiczenie rozwijające sprawność manualną. Kalkowanie i wycinanie sylwet zwierząt leśnych.

Ozdabianie pasteliną sylwet zwierząt leśnych.

Jakie to zdanie? – układanie i rozróżnianie zdań oznajmujących i zdań pytających.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26.

- II.1. *Co słycać w lesie?* – słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Leśny dom*. Cele: wzbogacanie wiadomości na temat życia i zwyczajów zwierząt mieszkających w lesie, dokonywanie oceny wartości logicznej wypowiedzianych zdań.

2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa zręcznościowa *Tor przeszkód*. Obserwowanie przez lupy i szkła powiększające pąków na gałęziach drzew lub krzewów. Opisywanie ich wyglądu, porównywanie kształtu i sposobu osadzenia na gałązkach. Rysowanie kredą na chodniku gałązek z pąkami.

- III. Zabawa ruchowa z elementem czołgania się – *Zajac w kryjówce. Dopasuj cienie* – ćwiczenie sportowawczości i koordynacji wzrokowo-ruchowej. Dobieranie białych cieni i czarnych cieni zwierząt do ich kolorowych sylwet. Układanie rymów. *Wzory i wzorki* – łączenie tekstów z elementami ruchowymi i graficznymi. Zabawa wyrabiająca szybką reakcję na przerwę w muzyce – *Zajaczki i lisy*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat życia i zwyczajów zwierząt mieszkających w lesie,
- dokonywanie oceny wartości logicznej wypowiedzianych zdań,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat zwierząt mieszkających w lesie,
- dostrzega nieprawidłowości w wypowiedzianych zdaniach, dokonuje ich korekty,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- *Kto mieszka w lesie?* – ćwiczenie rozwijające sprawność manualną. Kalkowanie i wycinanie sylwet zwierząt.

Książki, czasopisma, obrazki, które przedstawiające różne zwierzęta, dla każdego dziecka: kalka techniczna, ołówek, nożyczki, koperta, mała wizytówka z imieniem, klej.

N. przygotowuje na stole książki, czasopisma, obrazki przedstawiające różne zwierzęta. Dzieci wybierają spośród nich te zwierzęta mieszkające w lesie. Podają ich nazwy. Wyróżniają w nich pierwszą głoskę (5-latki), głoski ostatnią i środkową (6-latki). Następnie kalkują obrazki i wycinają sylwety zwierząt. Gromadzą wycięte sylwety w kopertach, na które naklejają wizytówki ze swoimi imionami – przygotowują pomoce do zajęć.

Ozdabianie plasteliną sylwet zwierząt leśnych

Poznanie i rozróżnianie zdań pytających i oznajmujących

Obrazek przedstawiający las i jego mieszkańców, sylwety zwierząt przedstawionych na obrazku.

N. układa na stole obrazek przedstawiający las i jego mieszkańców oraz wycięte z papieru sylwety zwierząt, które są na nim przedstawione.

Dla każdego dziecka: wycięta z papieru sylweta zwierzęcia (ta sama, co na obrazku), plastelina, patyczki lub wykałaczki.

Dzieci wybierają spośród sylwet zwierząt jedną, która najbardziej im się podoba. Wskazują na obrazku zwierzę i podają jego nazwę. Następnie pokrywają sylwetę zwierzęcia plasteliną (rozcierają plastelinę palcem na całej powierzchni) i za pomocą patyczka rysują charakterystyczne cechy ciała zwierzęcia (np. oczy, nos, sierść, skrzydła).

Kartoniki: żółty i zielony.

N. wypowiada dwa zdania na temat obrazka – oznajmujące i pytające (np. *Na obrazku jest przedstawiony las. Co jest przedstawione na obrazku?*). Prosi, aby dzieci porównały te dwa zdania. Wyjaśnia, co to jest zdanie pytające. Zwraca uwagę na intonację głosu. Następnie dzieci losują kartonik – żółty (zdanie oznajmujące) lub zielony (zdanie pytające). Układają zdania do obrazka zgodnie z wylosowanym kartonikiem.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26 (przewodnik, cz. 4, s. 40).

II

Zajęcia 1. Co słycać w lesie? – słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Leśny dom*.

- Zabawa na powitanie – rozwijanie schematu ciała.

Tamburyn.

N. gra na tamburynie. Na przerwę w grze dzieci witają się ze sobą, machając do siebie prawą ręką, podnosząc do góry lewą rękę w geście powitania, dotykają się lewym kciukiem, podają sobie prawe dłonie.

- Słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Leśny dom*.

Książka (s. 48–49) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce i słuchają opowiadania.

– *Jak ty wyglądasz! Jak jednorozec! – śmiała się łania z jelenia, który zgubił róg, przedzierając się przez krzaki.*

– *Oj, urosły takie wielkie. Tylko mi przeszkadzają! Rozkrzewiły się na wszystkie strony i ciągle zawadzam nimi o gałęzie.*

– *I co zrobisz?*

– *Będę uderzał tym jednym rogiem o drzewo, aż odpadnie. Nie mogę chodzić z jednym rogiem, bo tracę równowagę!*

– *Jeleń musi mieć rogi! Chcesz, żeby cię brali za konia?*

– *Konie nie biegają po lesie, tylko pasą się z krowami na łące! – odpowiedział jeleń. – Nikt mnie nie pomyli z koniem! Nie mam końskiej grzywy ani końskiego ogona! A poza tym rogi szybko odrosną i znów będą ozdobą mojej głowy!*

Jeleń zniknął na kilka godzin. Wrócił zadowolony, bez rogów na głowie.

– *I jak teraz wyglądam?*

– *Trochę łysy! Trudno mi się przyzwyczaić! Wyglądasz jak łania!*

– *Myślałem, że jak koń!*

- Nie masz pięknej końskiej grzywy i końskiego ogona!
- A skąd mam mieć, jeśli nie jestem koniem, tylko jeleniem?
- Jeleniem to ty będziesz, jak ci rogi odrosną!

* * *

- Co robisz, boberku? – pytała pani bobrowa swego męża.
- Jak to, co robię? Ścinam drzewo!
- Ściąłeś już dzisiaj ze dwa tuziny! Nie masz dosyć?
- Nie!
- A tak w ogóle, to po co ci te drzewa?
- Jak to po co? Muszę je spławić i zbudować z nich tamę!
- To już kolejna tama w tym miesiącu! Po co tyle tam?
- Jak to po co? Muszę podwyższyć poziom wody, żeby zabezpieczyć żeremie, nasze gniazdo!
- Wejście do gniazda musi być ukryte w wodzie, aby żadna wydra, żadna norka amerykańska ani żaden drapieżnik nie dostał się do naszego gniazda i nie zagroził nam i naszym małym dzieciom!
- No dobrze, ścinaj te drzewa, ale uważaj na siebie, bo gdyby coś ci się stało, tobym się zapłakała!

* * *

- Sąsiedzie, znam miejsce, gdzie jest mnóstwo jada! – powiedział dzik do dzika.
- Nie opowiadaj! Naprawdę tyle jedzenia? A co?
- Coś dużo lepszego niż żołądzie! Można się najeść do syta!
- Oj, to chętnie tam pójdę! A gdzie to jest?
- Po drugiej stronie drogi!
- Ale jak przejść przez drogę? Tam pędzi tyle samochodów!
- Pokażę ci jak. Wybieramy się w kilka rodzin. Tak będzie raźniej i bezpieczniej. Spotkajmy się wieczorem!
- I co, jak przechodzimy przez drogę? – pyta dzik, gdy wieczorem zebrało się kilka rodzin dzików.
- Najpierw odyniec dochodzi do drogi, rozgląda się i wychodzi na drogę. Przechodzi przez drogę. Za nim warchlaki, a na końcu locha. Pilnuje, aby warchlaki się nie rozchodziły. Warchlaki idą jeden za drugim. Tata czeka na końcu drogi, aż wszystkie przejdą. Tak samo przechodzi druga rodzina dzików, trzecia i czwarta. A samochody grzecznie stoją i czekają, aż przejdą wszystkie dziki. Wtedy dopiero ruszają.
- A jak będziemy wracać?
- Tak samo, tylko w drugą stronę!
- No to ruszajmy!

* * *

- Mamo, dlaczego wyganiaasz nas na łąkę? – pytały małe zajęczki mamę zajęczycę.
- Jesteście dość duże, możecie zadbać o siebie! – odpowiedziała mama zajęczycza.
- Wcale nie jesteśmy duże, w gniazdku jest ciepło i przytulnie, a na łące jest niebezpiecznie! Można spotkać lisa, krążą drapieżne ptaki!
- Macie bystre oczka, świetny słuch, doskonały węch i silne nóżki! Chowajcie się, żeby drapieżnik was nie zobaczył. A gdy was wykryje, uciekajcie ile sił w nogach!
- Dlaczego nie możemy dłużej pobyc w norce, jak małe króliczki?
- Och, króliczki rodzą się ślepe i niezdarne, potrzebują więcej czasu, by przejrzeć na oczy i nabrać samodzielności!
- Ale my wolałybyśmy być króliczkami i zostać w gniazdku!
- A sio, maluchy! Gdybyście były króliczkami, tobym was nie kochała!

* * *

- Hej, kukułko, co ty tu robisz?
- Kuku, kuku, dużo latałam, bardzo się zmęczyłam, na chwilę przysiadłam, żeby odpocząć!
- Uciekaj, kukułko, i nie pokazuj się więcej!
- Dobrze, już lecę!
- Sprawdź, mężu, czy nie ukradła nam jajka!
- Raz, dwa, trzy... Tylko do trzech umiem liczyć. Nie, żadnego nie brakuje.
- Na pewno nie brakuje?
- Nawet tak jakby było więcej... Ale chyba mi się wydaje...
- Rzeczywiście, jedno jest jakby trochę inne... Mieliśmy takie?
- Nie pamiętam. Ale najważniejsze, że żadnego nie brakuje!

- Rozmowa na temat opowiadania.

Książka (s. 48–49) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce i odpowiadają na pytania: *Jaki problem miał jeleni? Czym różni się koń od jelenia? Dlaczego jeleni nie miał rogów? Dlaczego bobry budują tamy? W jaki sposób bobry zdobywają drewno do budowy tam? Dlaczego dziki chciały przejść na drugą stronę drogi? W jaki sposób dziki przechodziły przez drogę? Co myślicie o wędrówce dzików? Dlaczego mama kazała zajączkom wyjść na łękę? Dlaczego zajączkom nie podobał się pomysł mamy? Co wydarzyło się w gnieździe ptaka?*

- Zabawa ruchowa *Leśne zwierzęta*.

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnego utworu do marszu.

N. włącza dowolne nagranie utworu do marszu. Na przerwę w grze dzieci odtwarzają ruchem różne sytuacje z opowiadania, np.: uderzenie jelenia porożem o drzewo, pływanie bobra, skoki zająca, lot kukułki.

- *Co słyhać w czasie przedwiośnia u mieszkańców lasu?* – wzbogacenie wiadomości o życiu i zwyczajach zwierząt leśnych.

Dla każdego z pięciu zespołów: koperta, pocięte na części obrazki przedstawiające zwierzęta leśne, które wystąpiły w opowiadaniu.

N. dzieli dzieci na 5 zespołów. Przed każdym zespołem układa kopertę z umieszczonym w niej, pociętym na części, obrazkiem przedstawiającym dowolne zwierzę leśne, które wystąpiło w opowiadaniu (bóbr, jeleni, dzik, zając, kukułka). Dzieci składają obrazek w całość, rozpoznają nazwę zwierzęcia. N. pyta: *Jak spędza zimę zwierzę, którego obrazek macie przed sobą? Jak myślicie, co słyhać u niego teraz, podczas przedwiośnia? Co ciekawego wiecie jeszcze o tym zwierzęciu?* Dzieci w zespole uzgadniają między sobą odpowiedzi na poszczególne pytania. Lider zespołu przedstawia je dzieciom. N. uzupełnia wypowiedzi dzieci.

Jelenie są zwierzętami bardzo towarzyskimi. Zimą i wiosną gromadzą się w stada zwane chmarami. Chmarze przewodniczy łania. Jelenie są roślinożercami. Jedzą pędy, liście, owoce, korę drzew i krzewów. Wszystkie gatunki jeleni (samce) posiadają poroże. Ma ono różną wielkość – zależnie od gatunku. Jelenie wymieniają poroże na nowe pod koniec lutego. Wyrasta ono wczesną wiosną – w marcu lub w kwietniu.

Bobry spędzają zimę we wspólnej norcie lub żeremiu. Wcześniej pod powierzchnią wody gromadzą zapasy pożywienia. Ich przysmakiem są niemal wszystkie gatunki roślin wodnych oraz tych rosnących przy brzegach wód. Nie zapadają w sen zimowy. Po pokarm najczęściej wybierają się nocą. Wciągają gałązki do norki i tam się posilają. Teraz, podczas przedwiośnia, kiedy nadejdą ciepłe wiosenne dni, aktywność bobrów stanie się coraz większa. Całymi rodzinami wyjdą wtedy na zewnątrz. Jeśli jeden z bobrów zauważy niebezpieczeństwo, nurkuje w wodzie i zawiadomia o tym inne osobniki silnym klaśnięciem ogona o wodę. Jeśli niebezpieczeństwo zostanie je na lądzie, ostrzegą swoich towarzyszy, wydając charakterystyczne dźwięki.

Dziki są zwierzętami stadnymi, żyją w watahach, którym przewodzi stara locha. W watasze obowiązuje określony porządek. Za prowadzącym odyńcem idą zwykle warchlaki, a na końcu – locha. W zimie dziki tworzą większe watahy, bo łatwiej im przetrwać, gdyż starsze i silniejsze zwierzęta orają głębiej śnieg i dokopują się do karmy. Głównym pożywieniem dzików są m.in. trawy, zioła, krzewy, liście, korzenie, owoce leśne (żołędzie i bukiwy). Uwielbiają też ziemniaki. Dziki żerują w nocy. W dzień pozostają w swoich barłogach, które robią sobie w gęstwinach leśnych (młodnikach świerkowych, sosnowych i maliniakach) lub w szuwarach, w miejscach podmokłych.

Zając najbardziej lubi otwarte przestrzenie: łąki i pola. Zimą jego futro zmienia nie tylko swoją gęstość, ale i kolor. Staje się jaśniejsze, a przez to mniej widoczne na śniegu. Najbardziej aktywny jest o zmierzchu. Śpi w pozycji siedzącej, z zamkniętymi oczami. Lubi wygrzewać się w słońcu i kąpać w piasku. Ma doskonale rozwinięte zmysły: słuchu, węchu, dotyku, smaku, ale niezbyt ostry wzrok. Dobrze pływa. Lubi żyć w pojedynkę. Bardzo przywiązuje się do swojego terenu. Jest roślinożercą. Rzadko pije wodę, najczęściej wystarcza mu rosa.

Kukułka przylatuje do nas na początku maja. Wczesną wiosną więc jeszcze jej u nas nie ma. Nadal przebywa w ciepłych krajach. Kukułka ma charakterystyczny wygląd: szarą pierś i szary wierzch ciała oraz prążkowany brzuch. Zjada owady, szczególnie gąsienice motyli. Podrzuca swoje jaja do gniazd innych ptaków. Często po prostu podmienia jajo, zabierając w dziobie jajo gospodarza. Wybiera te

gniazda, w których znajdują się jaja najbardziej podobne do jej własnych. Pisklę kukułki po wykluciu się usuwa z gniazda inne jaja lub młode pisklęta. Samiec wydaje charakterystyczny, donośny głos przypominający dźwięk *kuku*.

- Zabawa ruchowa *Dziki na spacerze*.

Tamburyn.

Dzieci poruszają się zgodnie z rytmem wygrywanym przez N. na tamburynie. Na przerwę w grze tworzą pięcioosobowe zespoły – rodziny dzików. Stają jedno za drugim. N. sprawdza poprawność wykonania zadania, licząc wspólnie z dziećmi członków każdego zespołu.

- Ocenianie wartości logicznej zdań.

N. wyjaśnia, że za chwilę będzie wypowiadała różne zdania. Psotny chochlik (wesołe lichy) pozamieniał (pozamieniało) w nich różne słowa. N. prosi, aby dzieci odnalazły błędy i wyjaśniły żart chochlika. Proponowane zdania: *Jeleniowi poroże odrasta latem. Dzikowi ryj służy do opukiwania pnia drzewa. Kukułka jest bardzo dobrą matką, gdyż dba o swoje pisklęta. Zające żyją w stadach. Zając zjada owady. Jeleń siedzi na drzewie i kuka. Bobry mają słabe zęby. Zające nie umieją pływać. Kukułka jest czarna. Jelenie żyją samotnie.*

Karta pracy, cz. 4, nr 11	Karta pracy, cz. 4, nr 15
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają z N. nazwy zwierząt, – odszukują nazwy zwierząt wśród naklejek i nakleją je na te same wyrazy, – rozwiązują rebus, – czytają z N. wyraz ule, – układają obok taki sam wyraz z liter odszukanych wśród naklejek. 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nazywają zwierzęta na zdjęciach, – odszukują wśród naklejek kartoniki z sylabami, tworzą z nich nazwy zwierząt, nakleją je pod zdjęciami odpowiednich zwierząt, – czytają zdanie, uzupełniają tekst nazwami zwierząt, – piszą litery u, U po śladach, a potem – samodzielnie.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13 (przewodnik, cz. 4, s. 19).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa zręcznościowa *Tor przeszkód*.

Plastikowe butelki wypełnione piaskiem lub wodą, sznurek, koszyk, szyszki, obręcz.

N. przygotowuje tor przeszkód: wyznacza linie: startu i mety, ustawia w odstępach, w rzędzie plastikowe butelki wypełnione piaskiem lub wodą (dzieci pokonują tę część trasy slalomem), rozwiesza na niewielkiej wysokości sznurek (dzieci przeskakują przez niego), ustawia koszyk z szyszkami i układa obręcz (dzieci wrzucają szyszki do obręczy). Dzieci tworzą dwa rzędy. Na sygnał N. dzieci kolejno pokonują wyznaczoną trasę. Wygrywa zespół, który szybciej wykona zadanie.

- Obserwowanie przez lupy i szkła powiększające pąków na gałęziach drzew lub krzewów. Opisywanie ich wyglądu, porównywanie kształtu i sposobu osadzenia na gałązkach.

Lupy lub szkła powiększające dla każdego dziecka.

Dzieci odnajdują pąki na gałęziach drzew i krzewów. Oglądają je przez szkła powiększające. Opisują ich wygląd, porównują kształt i sposób osadzenia na gałązkach.

- Rysowanie kredą na chodniku gałązek z pąkami.

Kolorowa kreda dla każdego dziecka.

Dzieci rysują na chodniku gałązki z pąkami, które zaobserwowały na drzewach i krzewach.

III

- Zabawa ruchowa z elementem czołgania się – *Zając w kryjówce*.

Dzieci stają w rzędzie, następnie wykonują skłon i opierają ręce o podłogę, tworząc ze swoich ciał tunel (kryjówkę dla zająca). Dzieci (zajęce) z wyznaczonego końca rzędu po kolei czołgają się pod tunelem. Obowiązuje zasada, że zające nie mogą nikogo dotknąć. Wtedy bowiem zostaną zauważone i znajdą się w niebezpieczeństwie. Gdy przejdzie jedno dziecko, dzieci tworzące tunel prostują plecy i głęboko oddychają, po czym z powrotem wracają do pierwszej pozycji. Po przejściu przez tunel dzieci ustawiają się na końcu, przedłużając go.

- *Dopasuj cienie do sylwet* – ćwiczenie spostrzegawczości i koordynacji wzrokowo-ruchowej. Dobieranie białych cieni i czarnych cieni zwierząt do ich kolorowych sylwet. Układanie rymów.
Kolorowe sylwety zwierząt leśnych oraz ich białe cienie i czarne cienie dla każdego dziecka.
N. kładzie przed dzieckiem kolorowe sylwety zwierząt leśnych. Dzieci dobierają do każdej sylwety cienie: białe i czarne. Następnie wymawiają głośno nazwę zwierzęcia i układają do niej rym, np.: bo-bry – kobry, jelenie – chodzenie, kukułki – kapsułki.
- *Wzory i wzorki* – łączenie tekstu z elementami ruchowymi i graficznymi.
Dla każdego dziecka: kartka z narysowanym wzorem literopodobnym, kolorowe paski krepiny.
N. umieszcza na tablicy, na wysokości wzroku dziecka, kartkę z dowolnym wzorem. Za pomocą ry-mowanek wybiera chętne dziecko, które staje przed tablicą. Podczas wspólnego śpiewania piosenki, której dzieci uczą się w tym tygodniu, dziecko wodzi palcem po wzorze narysowanym na kartce. Następnie N. rozdaje kartkę z takim samym wzorem każdemu dziecku. Śpiewając, dzieci wodzą pal-cem po kartce, potem odtwarzają ten sam wzór w powietrzu, na dywanie, na swojej ręce, na tacce z piaskiem, ale już tylko patrząc na tablicę. Na koniec układają wzór z kolorowych pasków krepiny.
- Nauka pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *W lesie* (przewodnik, cz. 4, s. 38).
- Śpiewanie wspólnie z N. na zasadzie echa muzycznego.
- Ćwiczenia emisyjne na sylabach: *chlup, szu, tirlu, bzy*.
- Zabawa wyrabiająca szybką reakcję na przerwę w muzyce – *Zajęczki i lisy*.
Plastikowe klocki, wybrany instrument muzyczny.
W dowolnych miejscach w sali N. rozkłada duże plastikowe klocki. Dzieci (zajęczki) przemieszczają się w dowolnych kierunkach między klockami (krzakami) w rytmie akompaniamentu granego na wy-branym instrumencie. Na hasło: *Lis* – każde dziecko zajmuje miejsce przy wybranym klocku i próbuje pozostać przez chwilę w bezruchu.

Marzec, tydzień 2

Dzień 3

Zwierzęta naszych pól i lasów

Na polu

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. *Sadzenie ziemniaków* – ćwiczenie obustronnej koordynacji, utrwalanie stron: prawej i lewej. *Polna myszka* – wykonanie sylwety myszki z szarego papieru. *Bywalczy pól* – ćwiczenie pamięci. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26.
- II.1. *Poznajemy mieszkańców pól* – rozwiązywanie zagadek. Cele: wzbogacanie wiadomości na temat zwierząt żyjących na polu; utrwalanie nazw środowisk przyrodniczych, w których żyją wybrane zwierzęta; rozwijanie logicznego myślenia.
  2. Zajęcia umuzykalniające. Tworzenie akompaniamentu do refrenu piosenki *W lesie*. Cel: rozwijanie umiejętności tworzenia akompaniamentu.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Dzwoneczek*. Rysowanie kre-dą dowolnych wzorów. Podążanie śladem wzorów.
- III. Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – *Stopa do stopy*. Zabawa kształtująca spostrzegaw-czość i refleks – *Myszki – do norki*.

Nazywanie i opisywanie zwierząt mieszkają-cych w lesie.	Łączenie wskazanych liczbami głosek w na-zwach obrazków. Rysowanie zwierząt.
Ćwiczenia graficzne.	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, II 8, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 6, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat zwierząt żyjących na polu,
- rozwijanie logicznego myślenia,
- opanowanie tekstu i melodii piosenki,
- rozwijanie umiejętności tworzenia akompaniamentu.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa zwierzęta żyjące na polu,
- rozwiązuje zagadki,
- śpiewa piosenkę,
- akompaniuje do piosenki na określonych instrumentach perkusyjnych.

Przebieg dnia

I

- *Sadzenie ziemniaków* – ćwiczenie obustronnej koordynacji, utrwalanie stron: prawej, lewej.
Plastikowa tacka, piasek, patyczki, np. do szaszłyków, guziki, sztywny kawałek papieru lub tektura.
N. ustawia na stole tackę z piaskiem. Dziecko rysuje patykiem na piasku (polu) proste linie – zagony. Następnie – raz prawą, a raz lewą ręką – wkłada głęboko w piasek guziki (ziemniaki). Kiedy wszystkie ziemniaki zostaną już zasadzone, kolejne dziecko szuka ich w piasku (ziemi), wyjmuje i układa na stole. Następnie sztywnym kawałkiem papieru wyrównuje powierzchnię i ponownie robi zagony. Zaprasza do zabawy kolegę lub koleżankę, który (która) sadi ziemniaki raz z lewej, a raz z prawej strony zagonu.
- *Polna myszka* – wykonanie sylwety myszki z szarego papieru.
Zdjęcie myszki, dla każdego dziecka: prostokąt wycięty z szarego papieru, taśma przezroczysta, kredki, klej, nożyczki, szary papier.
N. wręcza każdemu dziecku wycięty kawałek szarego papieru w kształcie prostokąta. Dzieci zwijają papier w stożek i skleją go taśmą przezroczystą. Dorysowują myszce nos, oczy, wąsy, dokleją uszy. (N. pokazuje na zdjęciu, jaki mają one kształt). Odrzywają z dużego arkusza szarego papieru kolejny kawałek. Zwijają go w kulkę – raz jedną, raz drugą ręką. Prostują go, jednocześnie masując się po brzuchu. Odrzywają kawałek papieru i robią z niego ogonek. Pozostały papier ponownie zwijają w kulkę i wypełniają nim wnętrze myszki (stożka).
- *Bywalcy pól* – ćwiczenie pamięci.
Dzieci siedzą przy stole. N. wymienia nazwy zwierząt, które spotkała na polu. Mówi np.: *Kiedy byłam rano na polu, spotkałam bociana, myszkę, kreta.* Dzieci muszą powtórzyć nazwy zwierząt w takiej samej kolejności, w jakiej wymieniła je N. Jeśli dzieci dobrze radzą sobie z zadaniem, N. może zwiększyć liczbę zwierząt, których nazwy należy zapamiętać, lub proponuje dzieciom samodzielnie układanie i wypowiedzianie zdania o polu.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26 (przewodnik, cz. 4, s. 40).

II

Zajęcia 1. Poznajemy mieszkańców pól – rozwiązywanie zagadek.

- Powitanie.
Powitanie zabawą *Uśmiech i isierka*.
Dzieci stoją w kręgu i trzymają się za ręce. Przekazują sobie uścisk dłoni z jednoczesnym uśmiechem na twarzy.
- Wprowadzenie do tematu. Rozwiązywanie zagadki I. Fabiszewskiej.
N. mówi dzieciom zagadkę:

*Rosną tu ziemniaki,
rośnie tu też zboże.
Mała szara myszka
najeść się tu może. (pole)*

- Układanie definicji słowa *pole*.

Zeszyt Wymyślanki-nazywanki.

N. pyta dzieci: *Co według was znaczy słowo pole? Jak inaczej nazwalibyście to miejsce?* Zapisuje propozycje dzieci w zeszycie *Wymyślanki-nazywanki*. Wyjaśnia, że pole jest terenem, na którym żyją różne zwierzęta: ssaki, ptaki, owady.

- Opisywanie wyglądu pola w czasie przedwiośnia. Rozwiązywanie zagadek.

Obrazek przedstawiający pole w czasie przedwiośnia, kolorowe koła z narysowanymi na nich kolorowymi kropkami lub liczbami – dwa komplety (przy czym na jednym, na odwrocie kół, są zapisane zagadki), sylwety polnych zwierząt (myszy, kreta, ślimaka, biedronki, bociana, zająca, skowronka), pudełko, kartoniki z zapisanymi na nich zagadkami.

N. umieszcza na tablicy obrazek przedstawiający pole w czasie przedwiośnia. Na obrazku znajdują się przypięte koła, pod którymi zostały ukryte sylwety polnych zwierząt (myszy, kreta, ślimaka, biedronki, bociana, zająca, skowronka). Na każdym kole znajduje się inna liczba czerwonych kropek i liczba (np. jedna czerwona kropka lub liczba 1). Dzieci losują z pudełka kartoniki z kropkami (5-latki) lub liczbami (6-latki). N. czyta umieszczone na nich zagadki. Po rozwiązaniu zagadki dziecko zdejmuje z obrazka koło z taką samą liczbą kropek lub z taką samą liczbą. Podaje nazwę zwierzęcia, które się pod nim ukryło. N. pyta dzieci: *Co wiecie np. o myszy? Jak mysz spędziła zimę? Co mysz robi teraz, w czasie przedwiośnia?* Te same pytania N. zadaje po odgadnięciu każdej zagadki I. Fabiszewskiej.

Mieszka pod ziemią

i kopie tunele.

Rolnicy go nie lubią,

bo szkód robi wiele. (kret)

Szara, z długim ogonkiem,

w małej norce mieszka.

Z kotem bawi się w berka,

taka z niej mała śmieszka. (mysz)

Czerwone nogi, czerwony dziób,

po polu kroczy, bo myszek tu w bród. (bocian)

Ma skoki, słuchy i ogon króciutki.

Skacze po polu, jest bardzo cichutki. (zając)

Nad polem wysoko głos jego rozbrzmiewa.

O nadchodzącej wiosnie pierwszy piosenki śpiewa. (skowronek)

Ma muszlę na grzbiecie i śmieszne małe rogi.

Dzieci go pytają: Chcesz sera na pierogi? (ślimak)

Na czerwonym płaszczyku

czarne kropki ma.

Mszyce z liści zjada.

Czy ktoś z was ją zna? (biedronka)

Mysz zamieszkuje pola, łąki i lasy. Gromadzi zapasy pokarmu. Zimą przebywa w stogach siana lub w stodołach. Chętnie również wprowadza się do domów ludzi. Wiosną przenosi się na pola uprawne. Wyrządza szkody w plonach. Kopie płytkie, ale dość długie nory. Jest wszystkożerna. Żywi się m.in. nasionami traw, zbóż, owadami.

Kret mieszka pod ziemią, gdzie buduje gniazdo z mchu i trawy. Obok gniazda organizuje sobie spiżarnię, w której gromadzi pożywienie, np. dżdżownicę. To jego zapasy na zimę. Nie zapada w sen zimy. Żyje samotnie. Ma silne łapy i mocne pazury, dzięki czemu może budować długie, podziemne tunele. Niszczy wtedy korzenie roślin. Ziemię wypycha na zewnątrz, tworząc kopce. Na powierzchni ziemi porusza się niezgrabnie. Rzadko się tu pojawia. Żywi się m.in. robakami, dżdżownicami, owadami. Niszczy rośliny.

Skowronek najbardziej lubi przebywać na polach, łąkach i pastwiskach. W lutym, kiedy jeszcze ptasie koncerty są rzadko słyszalne, głos skowronka rozbrzmiewa już nad polami. Śpiewa najczęściej w czasie lotu. Jego głos jest bardzo przyjemny dla ludzkiego ucha.

- Zabawa ruchowa *W krecich tunelach*. Dzieci ustawiają się po jednej stronie sali. Na sygnał N. muszą się przedostać na przeciwną stronę, czółgając się – tworzą podziemne korytarze.
- Odnajdywanie i opisywanie różnic między polem a łąką.

Obrazki (zdjęcia) przedstawiające pole i łąkę.

N. umieszcza obok siebie obrazki (zdjęcia) pola i łąki. Prosi, aby dzieci znalazły i opisały różnice między tymi dwoma środowiskami przyrodniczymi. Podsumowuje informacje, wyjaśniając, że *charakterystyczną cechą łąk jest duża różnorodność roślin, zaś na polu uprawia się najczęściej jeden gatunek roślin, np. ziemniaki, kukurydzę, buraki, pszenicę, żyto. Na łące przez wiele lat rosną te same rośliny, na polu natomiast w kolejnych latach sieje się lub sadzi inną roślinę. Pola się orze, natomiast na łące nie ingeruje się w to, co na niej rośnie. Na polach i łąkach najczęściej żyją te same zwierzęta, ale na polach jest ich znacznie mniej. Przychodzą tu po to, aby znaleźć coś do zjedzenia, a potem wracają na łąkę lub do lasu. Wiosną można często zauważyć na polach stada dzikich gęsi, które wracają do nas z ciepłych krajów, i usłyszeć piękny śpiew skowronka. Na polach żyje również wiele owadów, które żywią się danym gatunkiem roślin. Niektóre z nich są szkodnikami, np. stonka ziemniaczana. Niszczy ona zbiory i jest zwalczana przez rolników.*

- Układanie zdań, w których każde słowo rozpoczyna się tą samą głoską.

Piłka.

Dzieci siedzą w kole. N. toczy piłkę do wybranego dziecka. Ono układa dowolne zdanie, w którym każde słowo zaczyna się tą samą głoską, np. *Pająk przeszedł przez płot. Kret kopie korytarze*. Dziecko toczy piłkę do kolejnego dziecka. Zdania wypowiedziane przez dzieci nie muszą mieć logicznego sensu. Ważne, aby każde słowo zaczynało się tą samą głoską.

Karta pracy, cz. 4, nr 12

Karta pracy, cz. 4, nr 16

Dzieci:

- nazywają miejsca przedstawione na zdjęciach,
- odszukują zdjęcia zwierząt żyjących w określonych środowiskach (las, staw, łąka), nakleją je obok zdjęć tych miejsc,
- kończą rysować bociana według wzoru.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Tworzenie akompaniamentu do refrenu piosenki *W lesie*.

- Utrwalanie piosenki *W lesie* (przewodnik, cz. 4, s. 38).
- *Śpiewamy i gramy* – tworzenie akompaniamentu do refrenu piosenki.

Kastaniety, klawesy.

Dzieci zajmują miejsca na okręgu. Wspólnie z N. wymyślają różne sposoby wydobywania dźwięków. Następnie wykorzystują je podczas refrenu piosenki.

Ref.: *Las tak pięknie szumi – szu, szu, szu, szu.*
Strumyk wodę toczy – chlupu, chlupu, chlup.
Pszczółki, osy brzęczą – bzy, bzy, bzy, bzy, bzy.

Ptaszek gdzieś zaśpiewa – tirlu, tirlu, li.
Kukułeczka kuka: kuku, kuku, kuku,
dzięcioł w drzewo stuka: stuku, stuku, stuk.
Cicho jeź pomyka – tupu, tupu, tup.
Leśna gra orkiestra, leśny śpiewa chór.
Leśna gra orkiestra, leśny śpiewa chór.

Dzieci:

pocierają dłonią o dłoń,
uderzają w uda,
uderzają palcami prawej ręki w rozwartą dłoń
lewej ręki,
biegną w miejscu na palcach, drobnymi krokami,
grają na kastanietach
grają na klawesach,
miarowo tupią,
wszystkie razem tupią.

- *Dzięcioły i dziuple* – rozwijanie umiejętności szybkiej reakcji na ustalony sygnał.

Ob ręce (o jedną mniej niż jest dzieci), tamburyn.

N. rozkłada na środku sali obręcz (o jedną mniej niż jest dzieci). Dzieci w rytmie piosenki o lesie biegają między obręczami (dziuplami) w określonym kierunku. Na sygnał – mocne uderzenie w tamburyn – zajmują miejsca w obręczach (dziuplach). Dziecko, które nie znajdzie swojej dziupli, zajmuje miejsce z boku. Zabawę powtarzamy kilka razy.

Inna wersja zabawy

Dzieci są podzielone na grupę dzięciołów czarnych i grupę dzięciołów zielonych. W rytmie piosenki o lesie wszystkie dzięcioły biegają między dziuplami. Pamiętajmy, że obręczy jest o jedną mniej niż par dzięciołów. Na sygnał – mocne uderzenie w tamburyn – dzieci dobierają się w pary: dzięcioł czarny i dzięcioł zielony. Każda para zajmuje miejsce w jednej obręczy (dziupli). Para, dla której zabraknie obręczy, zajmuje miejsce z boku.

- *Co rośnie w lesie* – ćwiczenie koncentracji uwagi podczas działania.

Tamburyn, bębenek, marakasy, szablony z dębami i sosnami, malinami i jagodami (dla każdej z czterech grup po jednym rodzaju), odtwarzacz CD, nagranie piosenki *W lesie*.

Dzieci są podzielone na cztery grupy: dęby, sosny, maliny, jagody. W rytmie nagrania piosenki *W lesie* maszerują w określonym kierunku. Podczas przerwy w muzyce N. zaczyna grać na tamburynie. Dzieci dobierają się w pary zgodnie z zawieszonymi na sztykach szablonami: *dęby i sosny, maliny i jagody*. Maszerują w parach po okręgu. Dźwięk marakasów to sygnał zachęcający do utworzenia czteroosobowych grup: *dąb, sosna, malina, jagoda*. Dzieci podają sobie ręce i maszerują w małych kołach. Na dźwięk bębna tworzą czteroosobowe rzędy (malina, jagoda, dąb, sosna) i maszerują jedno za drugim w różnych kierunkach.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Dzwonek*.

Dzwonek, piłka.

N. zawiesza w ogrodzie, w dowolnym miejscu, dzwonek. Wyznacza linię rzutu, przed którą dzieci ustawiają się jedno za drugim. Kolejno rzucają piłką, starając się trafić w dzwonek tak, aby wszyscy usłyszeli jego dźwięk.

- Rysowanie kredą dowolnych wzorów. Podążanie po śladach wzorów.

Kolorowa kreda.

Dzieci rysują na chodniku dowolne wzory literopodobne. Następnie stopa za stopą idą po narysowanych wzorach.

III

- Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – *Stopa do stopy*.

Trójkąt.

Dzieci poruszają się po sali w rytm wygrywany przez N. na trójkącie. Na przerwę w grze dobierają się parami, kładą się na podłodze na plecach, naprzeciwko siebie, unoszą nogi do góry i przykładają swoje stopy do stóp kolegi. Utrzymują nogi w tej pozycji do czasu, gdy usłyszą ponowny dźwięk trójkąta.

- Zabawa ruchowa kształtująca spostrzegawczość i refleks – *Myszki, do norki*.

Szary arkusz papieru, sylwety myszek wykonane przez dzieci.

N. z pomocą dzieci wydziera dziurkę pośrodku szarego arkusza papieru. To norka myszki. Wybiera dwoje dzieci, które trzymają papier z obu stron. Pozostałe dzieci ustawiają się w rzędzie na wyznaczonej przez N. linii. Kolejno starają się tak rzucić myszką (wykonaną podczas porannych zajęć), aby wpadła ona do norki. Dzieci, którym się to uda, siadają z boku (myszki są już bezpieczne). Pozostałe ustawiają się ponownie w rzędzie i próbują swoich sił.

Inna wersja zabawy

Pięcioro dzieci wydziera w szarym papierze np. 5 dziurek (nerek), bierze swoje myszki i siada po jednej stronie papieru. N. wybiera dwoje dzieci, które trzymają papier, oraz jedno dziecko, które będzie kotem. Siada ono po drugiej stronie papieru niż dzieci trzymające myszki. Dzieci starają się wrzucić myszki do nerek (dziurek), a kot im w tym przeszkadza, zakrywając dłońmi wejścia do nerek. Jeśli dziecku uda się umieścić myszkę w norce, ustępuje miejsca kolejnemu dziecku lub zamienia się rolami z kotem.

Dzieci:
 – nazywają zwierzęta przedstawione na rysunkach,
 – odpowiadają na pytanie przeczytane przez N.,
 – kolorują rysunki,

– rysują ślimaki po śladach..

Dzieci:
 – łączą wskazane liczbami głoski w nazwach obrazków,
 – rysują zwierzęta, których nazwy otrzymały

Marzec, tydzień 2

Dzień 4

Zwierzęta naszych pól i lasów

Ptaki, ssaki, owady

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. *W poszukiwaniu zwierząt* – ćwiczenia słownikowe. *Kopiec kreta* – budowanie z plasteliny kopca kreta, drążenie w nim tuneli. *Czyj to trop?* – rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26.
- II.1. *Leśne zebranie* – zajęcia matematyczne. Cele: wyjaśnianie pojęć: *ptaki, ssaki, owady*; tworzenie kolekcji, porządkowanie elementów według jednej cechy (5-latk), klasyfikowanie tych samych obiektów wielokrotnie – każdorazowo według innych cech (6-latk).
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.
 Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z piłką – *Polowanie na piłkę. Co słychać w ogrodzie?* – rozwijanie spostrzegawczości słuchowej, z elementem ćwiczeń artykulacyjnych.
- III. Zabawa tropiąca *Po śladach. Czyj to ogon?* – utrwalanie wiedzy na temat wybranych zwierząt. Rysowanie drogi motyla do krokusa, rysowanie po śladach. Powiedzenia o zwierzętach – rytmiczne wyklaskiwanie i dzielenie słów na sylaby. Zabawa pobudzająco-hamująca *Wesołe wiewiórki*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, **IV 15**, IV 18

Cele ogólne

- wyjaśnianie pojęć: *ptaki, ssaki, owady*,
- **rozwijanie umiejętności klasyfikowania**,
- **tworzenie kolekcji, porządkowanie elementów według jednej cechy**,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- podaje charakterystyczne cechy ssaków, ptaków i owadów,
- **segreguje sylwety zwierząt wielokrotnie – każdorazowo według innych cech**,
- **tworzy kolekcje, porządkuje elementy według jednej cechy**,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- *W poszukiwaniu zwierząt* – ćwiczenia słownikowe.

Piłka.

Dzieci siedzą w kole. N. toczy piłkę kolejno do wszystkich dzieci 5-letnich, prosząc o wypowiedzianie nazw zwierząt, które rozpoczynają się na podaną głoskę, np. b – borsuk, bocian, k – kret, m – mysz, mrówka itd., lub 6-letnich, prosząc o wypowiedzianie nazw zwierząt, które rozpoczynają się na ostatnią głoskę wymienioną przez N. nazwy zwierzęcia, np. lis – sarna.

- *Kopiec kreta* – budowanie z plasteliny kopca kreta, drążenie w nim tuneli.
Dla każdego dziecka: plastelina, tekturowa podkładka, patyczki do szaszłyków lub plastikowe łyżeczki.
N. układa na stole podkładki wykonane np. z tektury. Dzieci lepią z plasteliny górę – kopiec kreta. Następnie za pomocą np. patyczków do szaszłyków lub plastikowych łyżeczek drążą w budowlu tunele – krecie korytarze.
- *Czy to trop?* – rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej.
Obrazki przedstawiające tropy pozostawione przez różne zwierzęta leśne, np.: dzika, jelenia, zająca.
N. pokazuje obrazki przedstawiające tropy pozostawione na ziemi przez np. dziką, jelenia, zająca. Dzieci porównują je, opisują różnice.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26 (przewodnik, cz. 4, s. 40).

II

Zajęcia 1. Leśne zebranie – zajęcia matematyczne.

- Wywołanie miłego nastroju. Wspólne zaśpiewanie piosenki.
N. wita wszystkie dzieci. Celem wywołania dobrego nastroju proponuje wspólne zaśpiewanie piosenki *W lesie* (przewodnik, cz. 4, s. 38), której dzieci uczą się w tym tygodniu.
- Poinformowanie o leśnym spotkaniu. Odczytanie ogłoszenia.

Ogłoszenie zapisane na kartce.

N. informuje dzieci, że w lesie ma się odbyć zebranie zwierząt – niektórych mieszkańców lasu. Organizuje je dzięcioł. Postanowił, że podczas zebrania zwierzęta mają ustawić się w określonym porządku. Zwierzęta mają jednak problem – nie bardzo wiedzą, kto ma iść na to spotkanie i kto ma gdzie stanąć. Pyta dzieci, czy pomogą zwierzętom rozwiązać problem. Czyta ogłoszenie.

Dzisiaj na leśnej polanie odbędzie się ważne dla wszystkich zebranie. Chcę ogłosić zatem, byście, moi mili, wszyscy koniecznie się na nim stawili. Ważny jest porządek, bo spraw będzie wiele – dlatego na polanie miejsca wam przydzielę. Pod krzakami z prawej niechaj staną ssaki, na gałązkach z lewej niech usiądą ptaki. Pośrodku polany kogo umieścimy? Tak, owady małe – wtedy się zmieścimy. Gdy zajmiecie miejsca, rozpocznę zebranie. Każde zwierzę leśne musi zdążyć na nie.

Dzięcioł.

- Rozmowa na temat ogłoszenia.
N. pyta: *Kto napisał ogłoszenie? Kogo dzięcioł zaprosił na zebranie? Jak mają się ustawić poszczególne zwierzęta? Jakie zwierzęta można zaliczyć do grupy ssaków, ptaków, owadów? Jakie są charakterystyczne cechy zwierząt należących do poszczególnych grup?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Proponuje wykonanie ćwiczenia.

Karta pracy, cz. 4, nr 14

Karta pracy, cz. 4, nr 18

Dzieci:

- otaczają zieloną pętlą zwierzęta czworonożne (ssaki),
- otaczają czerwoną pętlą zwierzęta dwunożne (ptaki),
- otaczają brązową pętlą małe fruwające zwierzęta (owady),
- rysują kroki po śladach, a potem po drodze osy.

- Klasyfikowanie sylwet zwierząt.

Trzy obręcze, dla każdego dziecka: koperta, wycięte wcześniej przez dzieci sylwety różnych zwierząt.

N. prosi, aby dzieci wzięły koperty z wyciętymi we wtorek sylwetami zwierząt. Prosi, aby po prawej stronie sali usiadły 5-latki, a po lewej stronie sali – 6-latki. Przed każdą z grup układa 3 obręcze.

Dzieci:

- układają obręcze według wskazań dzięcioła: jedną z prawej strony, drugą – z lewej strony, a trzecią – trochę niżej, ale pośrodku,
- wyjmują z koperty wycięte sylwety zwierząt i zastanawiają się, które z nich mają wziąć udział w zebraniu,
- sylwety zwierząt, które nie zaliczają się do żadnej z tych grup (gady i płazy), odkładają z powrotem do koperty,
- sylwety zwierząt uczestniczących w spotkaniu wkładają do odpowiednich obręczy,
- wskazują, w której obręczy są ssaki, ptaki, owady,

<ul style="list-style-type: none"> – segregują sylwety zwierząt według podanej przez N. cechy, np. do jednej obręczy wkładają te, które mają skrzydła, a do drugiej te, które skrzydeł nie mają; te, które mają cztery nogi, dwie nogi, sześć odnóży, 	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikują sylwety zwierząt według innych, wybranych przez siebie cech, które wcześniej między sobą wspólnie ustalają,
<ul style="list-style-type: none"> – porównują liczebność zbiorów – układają sylwety zwierząt trójkami: ssak, ptak, owad, lub nakładają je na siebie; sprawdzają, których sylwet zwierząt jest więcej i o ile, – układają sylwety zwierząt według podanego przez N. rytmu: ssak, ptak, owad, ssak, ptak, owad... – odtwarzają ruchem rytm przedstawiony za pomocą sylwet zwierząt, np. przysiad, klaśnięcie, podskok, przysiad, klaśnięcie, podskok (jedno dziecko proponuje zestaw ruchów, pozostałe dzieci go powtarzają). 	

- Podziękowanie za pomoc w rozwiązaniu problemu.
N. dziękuje dzieciom w imieniu zwierząt za pomoc w rozwiązaniu problemu.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13 (przewodnik, cz. 4, s. 19).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z piłką – *Polowanie na piłkę*.
Piłka.
N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Członkowie pierwszego zespołu tworzą zewnętrzne koło. Członkowie drugiego zespołu wchodzi do środka koła. Dzieci z pierwszego zespołu podają do siebie piłkę tak, aby dzieci z drugiego zespołu jej nie złapały. Jeśli tak się stanie, następuje zmiana ustawienia.
- *Co słychać w ogrodzie?* – rozwijanie spostrzegawczości słuchowej, z elementem ćwiczeń artykulacyjnych.
Dzieci wsłuchują się w dźwięki, które można usłyszeć podczas pobytu w ogrodzie. Opisują swoje wrażenia, rozpoznają, nazywają i naśladują dźwięki.

III

- Zabawa tropiąca *Po śladach*.
Białe sztywne kartki z tropami zwierząt.
Dzieci siedzą w szeregu po jednej stronie sali. N. prosi, aby dzieci odliczyły do trzech. Informuje, że *jedynki* będą dzikami, *dwójki* – zającami, a *trójki* – jeleniami. Rozkłada pośrodku sali białe kartki, na których są przedstawione tropy tych zwierząt. Dzieci przechodzą na drugą stronę sali po śladach charakterystycznych dla zwierzęcia, które reprezentują. Utrzymują równowagę i starają się nie pomylić tropów. Jeśli tak się stanie, muszą się cofnąć i zacząć od początku.
- *Czyj to ogon?* – utrwalanie wiedzy na temat wybranych zwierząt.
Obrazki zwierząt, którym brak ogona, np. myszy, lisa, zająca, wiewiórki, obrazki ogonów tych zwierząt.
Dzieci siedzą przy stole. N. układa obrazki zwierząt, którym brak ogona, np. myszy, lisa, zająca, wiewiórki, a obok umieszcza obrazki przedstawiające ogony. Zadaniem dzieci jest dopasowanie ogona do odpowiedniego zwierzęcia.

Karta pracy, cz. 4, nr 15

Karta pracy, cz. 4, nr 19

Dzieci:

- rysują drogę motyla cytrynka do krokusa,
- rysują motyle po śladach.

- Powiedzenia o zwierzętach – rytmiczne wyklaskiwanie i dzielenie słów na sylaby.
N. pyta dzieci, czy znają jakieś powiedzenia o zwierzętach zamieszkujących pola lub lasy. Podaje kilka przykładów znanych powiedzeń i omawia z dziećmi ich znaczenie, np. *cichy jak mysz; gdy kota nie ma, myszy harcują; jedna jaskółka wiosny nie czyni; sowa huczy, choć nikt jej nie uczy; ciągnie wilka do lasu*. Informuje, że powstało wiele przysłów i powiedzonek o zwierzętach. Używa się ich dla przekazania ostrzeżenia, udzielenia rady lub opisanie cech charakteru. Dzieci powtarzają przysłowia, wyklaskując poszczególne słowa, a następnie dzieląc słowa na sylaby.

- Zabawa ruchowa pobudzająco-hamująca *Wesołe wiewiórki*. Odtwarzacz CD, nagranie muzyki o pogodnym charakterze, bębenek, dla każdego dziecka: szarfa, kilka orzechów włoskich.

Dzieci formują swoje dziuple z szarf. Obok każdej szarfy leży kilka orzechów włoskich. Każde dziecko (wiewiórka) zajmuje miejsce obok wybranej szarfy (dziupli). N. włącza nagranie muzyki o pogodnym charakterze. Wiewiórki manipulują orzechami – *zbierają zapasy do swoich dziupli*. Przenoszą powoli orzechy do szarf. Turlają je, podrzucają, wkładają między dłonie i wprawiają w ruch. Następnie przechodzą do stania, naśladują ruchy wiewiórek, podskakują, poruszają ogonkami, robią daszek nad oczami i spoglądają: raz w jedną, raz w drugą stronę. Mocne uderzenie w bębenek oznacza zmianę miejsca – *wiewiórki biegną do najbliższej leżącej dziupli*. Kiedy muzyka staje się coraz cichsza, zmęczone wiewiórki zwijają się w kłębuszki obok dziupli i odpoczywają.

Marzec, tydzień 2

Dzień 5

Zwierzęta naszych pól i lasów

Skrzydłacy mieszkańcy lasu

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Oglądanie albumów ptaków. Rozpoznawanie i nazywanie znanych dzieciom gatunków. Ćwiczenia grafomotoryczne. Utrwalanie nazw figur geometrycznych. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26.
- II.1. *Między gałęziami* – słuchanie wiersza M. Strękowskiej-Zaremby *Leśne piosenki*, z elementami ćwiczeń ortofonicznych. Cele: utrwalanie wiadomości na temat ptaków charakterystycznych szczególnie dla środowisk lasu i pola, rozwijanie sprawności narządów artykulacyjnych.
2. *Jaskółka* – praca plastyczna inspirowana wierszem K. Datkun-Czerniak *Jaskółka*. Cele: rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej, rozwijanie umiejętności wykonywania pracy plastycznej na podstawie instrukcji fotograficznej.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna z elementem współdziałania – *Do drzewa i z powrotem*. Obserwowanie trawy w ogrodzie, określanie jej koloru.
- III. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Jaskółki*. Składanie w całość obrazka przedstawiającego zwierzęta zamieszkujące pola i lasy. Utrwalanie wiadomości o zwierzętach – określanie wartości logicznej zdań. Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- utrwalanie wiadomości na temat ptaków charakterystycznych szczególnie dla środowisk lasu i pola,
- rozwijanie sprawności narządów artykulacyjnych,
- rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- rozwijanie umiejętności wykonywania pracy plastycznej na podstawie instrukcji fotograficznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia nazwy ptaków żyjących w lesie i na polu,
- naśladuje dźwięki wydawane przez ptaki,
- wycina z papieru sylwetę jaskółki,
- tworzy przestrzenną sylwetę jaskółki, kierując się instrukcją fotograficzną.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie albumów ptaków. Rozpoznawanie i nazywanie znanych dzieciom gatunków. **Albumy ze zdjęciami różnych ptaków zamieszkujących Polskę.** Dzieci oglądają albumy ze zdjęciami różnych ptaków zamieszkujących Polskę. Rozpoznają i nazywają znane gatunki. N. opowiada dzieciom ciekawostki na ich temat lub czyta fragmenty tekstu z książki.

Dzieci:

- rysują drogi w środku ścieżek,
- nazywają figury.

Dzieci:

- rysują według wzoru,
- kończą rysować figury według podanego wzoru (rytmu) z poprzedniej karty.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26 (przewodnik, cz. 4, s. 40).

II

Zajęcia 1. *Między gałęziami* – słuchanie wiersza M. Strękowski-Zaremby *Leśne piosenki*, z elementami ćwiczeń ortofonicznych.

- Powitanie.
Dzieci siedzą w kole. Kolejno witają się ze swoimi kolegami i koleżankami, naśladując głos dowolnego ptaka. Po wysłuchaniu propozycji kolegi pozostałe dzieci naśladują wypowiedziany przez niego dźwięk – odpowiadają na *dzień dobry*.
- *W leśnych gałęziach* – poszukiwanie sylwety ptaka ukrytej w gałęziach drzew.
Krepina – brązowa i zielona, patyki różnej wielkości, sylweta wróbla (najlepiej, aby było to zdjęcie naklejone na papier), małe ziarna fasoli, pudełko z wyciętym otworem.
N. przed zajęciem, nie pokazując dzieciom, owija (np. brązową krepiną) różnej wielkości patyki – gałęzie drzew (mogą się na nich znajdować małe zielone pąki). W gałęziach drzewa ukrywa sylwetę wróbla. Dzieci odnajdują kryjówkę ptaka, zbierając po drodze np. małe ziarna fasoli i wkładając je do pudełka ze specjalnie wyciętym w tym celu otworem (aby więcej dzieci wzięło udział w zabawie, N. może zmieniać co pewien czas dzieci poszukujące kryjówki). Dzieci odnajdują sylwetę ptaka, podają jego nazwę oraz naśladują jego śpiew.
- Słuchanie wiersza M. Strękowski-Zaremby *Leśne piosenki*.

*Do, re, mi, do, re, mi,
skaczą sobie, dwa i trzy,
jedna nuta – jeden skok,
w przód, do góry, potem w bok.
Skaczą sobie pośród drzew,
a nad głową słyszą śpiew:
do, re, mi,
fa, sol, la,
ktoś te nuty w lesie gra.
Mruczy, nuci, gwizdże, śpiewa,
w rytm melodii szumią drzewa,*

*wkoło słyszę skoczne dźwięki...
Czy to leśne są piosenki?
Tony niskie i wysokie,
zerkam w górę jednym okiem,
widzę ptaki, ćwiczą gamę,
myślą, że są w lesie same.
Chcesz im pomóc, powtórz to:
do, re, mi,
fa, sol, la,
si, do.*

CC-BY-3.0 http://www.epodreczniki.pl/reader/c/237374/v/3/t/student-canon/m/KL1_ORE_V9ZIMA_1_2_20_104_p2

- Rozmowa na temat wiersza.
Dla każdego dziecka: dzwonki chromatyczne, pałeczki.
N. pyta: *Kto śpiewał leśne melodie? Co ćwiczyły ptaki?* Dzieci powtarzają poszczególne dźwięki gamy. Następnie wspólnie z N. śpiewają gamę, wygrywając kolejne dźwięki na dzwoneczkach. (Jeśli nie ma wystarczającej liczby dzwoneczków, N. za pomocą wyliczanki wybiera dzieci, które będą grały). N. kontynuuje zadawanie pytań: *Głosy jakich ptaków możemy usłyszeć teraz, na przedwiośniu?* (Np. sikory, dzięcioła, skowronka, dzikiej gęsi, wróbla). *Głos którego ptaka jest najmiłszy dla waszych uszu?* Dzieci wymieniają nazwę ptaka, naśladują jego głos (jeśli jest taka potrzeba – z pomocą N.). Pozostałe dzieci powtarzają dźwięki.
- Opisywanie charakterystycznych cech wyglądu ptaków, których głos można usłyszeć na przedwiośniu.
Zdjęcia ptaków, których głos można usłyszeć na przedwiośniu (np. sikory, dzięcioła, skowronka, dzikiej gęsi, wróbla), białe kartki lub szary papier (do zakrycia zdjęć).

N. umieszcza na tablicy zakryte zdjęcia ptaków, których głos można usłyszeć na przedwiośniu (np. sikory, dzięcioła, skowronka, dzikiej gęsi, wróbla). Odkrywa każde zdjęcie po małym fragmencie do chwili, aż ktoś poda prawidłową nazwę ptaka. Dzieci opisują wygląd zewnętrzny ptaków, podając ich charakterystyczne cechy. N. informuje, że skowronki i dzikie gęsi jako pierwsze wracają do Polski z ciepłych krajów.

- Zabawa ruchowa *Koncert*.

Emblematy z narysowaną na nich odpowiednią liczbą kropek (5-latki) lub liczbą (6-latki), tamburyn. Dzieci stoją w kole. N. prosi, aby odliczyły do pięciu. Następnie informuje, że *jedynki* będą sikorami, *dwójki* – dzięciołami, *trójki* – skowronkami, *czwórki* – gęsiami, *piątki* – wróblami. Oznacza dzieci emblematami z narysowanymi na nich odpowiednimi liczbami kropek (5-latki) lub liczbami (6-latki). Przy dźwiękach tamburynu wszystkie ptaki wykonują swój lot. Na przerwę w muzyce N. wymienia nazwę ptaków, których głosy słyszą, a dzieci naśladują te głosy.

- Podawanie nazw zwierząt – mieszkańców lasu – rozpoczynających się daną głoską lub w których w środku słyszą daną głoskę.

Woreczek.

Dzieci siedzą w kole. Podają sobie woreczek w prawą stronę z rąk do rąk. Na hasło: *Stop!* – dziecko trzymające w ręce woreczek wymienia nazwę zwierzęcia – mieszkańca lasu – rozpoczynającą się daną głoską (5-latki) lub zawierającą ją w środku (6-latki). Po udzieleniu prawidłowej odpowiedzi dziecko podaje woreczek dalej..

Podawanie nazw środowisk przyrodniczych	Układanie i odczytywanie nazw zwierząt
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obserwują, jak 6-latki składają całe wyrazy, – podają nazwę środowiska przyrodniczego zwierząt, których nazwy ułożyły i odczytały 6-latki. 	<p>Dla każdego dziecka: koperty, litery, z których można ułożyć nazwy zwierząt (np.: wilki, kret, kos, wrona, sroka, lis, sowa, borsuk, sarna, karp) – w każdej kopercie znajdują się litery do ułożenia innego wyrazu</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – układają z liter nazwy zwierząt, kolejno głośno je odczytują.

(N. w pierwszej kolejności wyjaśnia polecenie 6-latkom).

Karta pracy, cz. 4, nr 18	Karta pracy, cz. 4, nr 22
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – słuchają zagadek, a potem je rozwiązują, – odszukują pod nimi zdjęcia zwierząt – ich rozwiązania, 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwiązują krzyżówkę, – nakleją litery odszukane wśród naklejek, – rysują zwierzę, którego nazwa powstała.
<ul style="list-style-type: none"> – rysują po śladzie drogę lecącego skowronka. 	

Zajęcia 2. *Jaskółka* – praca plastyczna inspirowana wierszem K. Datkun-Czerniak *Jaskółka*.

- Słuchanie wiersza K. Datkun-Czerniak *Jaskółka*.

*Znoszę grudki błota,
gałązki i trawy.
Lepię z tego domek
pod okapem dachu.*

*Kot tutaj nie zajrzy
i moje jaskółki
nie będą żyć w strachu.*

- Rozmowa na temat wiersza.

Zdjęcie jaskółki.

N. pyta: *Jaki ptak był bohaterem wiersza? Gdzie jaskółka lepi swoje gniazdo? Z czego jaskółka buduje swoje gniazdo? Czy w czasie przedwiośnia możemy spotkać w Polsce jaskółkę?* N. wyjaśnia, że jaskółki wrócą do nas dopiero w kwietniu. Umieszcza na tablicy zdjęcie jaskółki. Dzieci opisują jej wygląd.

W Polsce żyją trzy odmiany jaskółek: dymówka, oknówka i brzegówka. Różnią się nieco od siebie wyglądem i zwyczajami. Dymówka ma na szyi i pod dziobem rdzawą plamę, natomiast oknówka ma brzuch zupełnie biały i białą plamę powyżej ogona. Widać to dokładnie, kiedy ptaki siedzą np. na drutach elektrycznych. Oba te gatunki jaskółek lubią żyć w sąsiedztwie człowieka: dymówka preferuje wieś, w mieście jej spotkać nie można. Lepi gniazda wewnątrz budynków gospodarczych. Robi je z błota wymieszanego z kawałkami słomy. Jej gniazdo jest odkryte od góry. Oknówka lubi zarówno wieś, jak i miasto. Unika jednak ruchliwych ulic. Gniazda buduje na zewnątrz domów, najczęściej tuż pod okapem czy gzymsiem okiennym. Mają one kształt zamkniętej kuli z bocznym wejściem. Jaskółka brzegówka ma zupełnie inne zwyczaje. Nie lubi przebywać w pobliżu człowieka. Gniazda buduje w ziemnych norkach, obok innych jaskółek z jej gatunku. Drąży je w piaszczystych skarpach nad brzegami rzek.

- Wyjaśnienie sposobu wykonania pracy.
N. proponuje dzieciom wykonanie z papieru sylwety jaskółki. Informuje, że sposób jej wykonania jest przedstawiony w instrukcji fotograficznej.

- Praca z papieru *Jaskółka*.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta nr 18, kredki, pasek sztywnego kartonu, spinacze.

Dzieci wycinają z karty kształt jaskółki. Zaginają poszczególne jej części wzdłuż szarej linii, kierując się instrukcją fotograficzną. Nacinają formę jaskółki w miejscu zaznaczonym linią przerywaną. Kolorują ptaka. Umieszczają sylwety jaskółek na kartonowym pasku imitującym druty wysokiego napięcia. Przypinają je spinaczami. Kierują się fotografią.

- Przygotowanie wystawy wykonanych prac.

Prace wykonane przez dzieci.

N. wspólnie z dziećmi zawiesza w szatni, w kącie dla rodziców, kartonowy pasek z sylwetami jaskółek. Dzieci z pomocą N. liczą ptaki na pasku. Porządkują swoje miejsce pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna z elementem współdziałania – *Do drzewa i z powrotem*.

N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Ich członkowie ustawiają się w rzędzie przed wyznaczoną linią. Na sygnał N. dzieci kolejno biegną w kierunku drzewa wskazanego wcześniej przez N., dotykają ręką pnia i z powrotem wracają na swoje miejsce. Kolejna osoba może rozpocząć bieg dopiero wtedy, gdy poprzednia dotknęła jej dłoni. Wygrywa zespół, którego członkowie szybciej pokonali wyznaczoną trasę.

- Obserwowanie trawy w ogrodzie, określanie jej koloru.

Lupy lub szkła powiększające.

Dzieci obserwują źdźbła trawy, wykorzystując lupy i szkła powiększające. Określają kolor trawy. Szukają w ogrodzie miejsc, gdzie trawa rośnie najlepiej. Zastanawiają się, dlaczego tak się dzieje.

III

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Jaskółki*.

Bęberek.

Dzieci poruszają się po sali w rytm wygrywany przez N. na bębnie. Na przerwę w grze zamieniają się w jaskółki – stają na jednej nodze, drugą nogę (wyprostowaną) wysuwają do tyłu, ręce wznoszą w bok, ciało pochylają do przodu. Ustawiają się na wyznaczonej przez N. linii.

Karta pracy, cz. 4, nr 19	Składanie obrazka w całość
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają z N. wyrazy: tak, nie, – słuchają wypowiedzi o zwierzętach przedstawionych na rysunkach, – jeżeli są prawdziwe, stawiają x pod wyrazem tak, a jeżeli fałszywe – pod wyrazem nie, – kolorują rysunki, – rysują po śladzie drogę lecącej sowy. 	<p>Dla każdego dziecka: koperta, pocięty na części obrazek przedstawiający zwierzę zamieszkujące pola i lasy.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjmują z koperty pocięte na części obrazki przedstawiające zwierzęta zamieszkujące pola i lasy, – składają obrazki w całość, – podają nazwę zwierzęcia; określają, czy jest ono ssakiem, ptakiem czy owadem.

Składanie obrazka w całość	Karta pracy, cz. 4, nr 23
<p>Dla każdego dziecka: koperta, pocięty na części obrazek przedstawiający zwierzę zamieszkujące pola i lasy.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjmują z kopert pocięte na części obrazki przedstawiające zwierzęta zamieszkujące pola i lasy, – składają obrazki w całość, – podają nazwę zwierzęcia; określają, czy jest ono ssakiem, ptakiem czy owadem. 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają, co mówią o sobie zwierzęta, – skreślają fałszywe wypowiedzenia, – kolorują rysunki, – rysują po śladzie drogę lecącej sowy.

- Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Marzec, tydzień 3

Dzień 1

Marcowa pogoda Witaminy a przedwiośnie

Przykładowy zapis w dzienniku

I.	Oglądanie przez lupy i szkła powiększające gałązek z bazią – wierzbowymi i leszczynowymi – porównywanie i opisywanie ich wyglądu. Założenie zielonego ogródka. Wycinanie sylwet owoców i warzyw. Słuchanie piosenki <i>Żartowniś marzec</i> , prezentowanej przez N. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27.
II.1.	<i>Witaminki, witaminki dla chłopczyka i dziewczynki</i> – rozmowa inspirowana wierszem S. Karaszewskiego <i>Witaminowe abecadło</i> . Cele: poznawanie znaczenia witamin dla zdrowia człowieka, rozpoznawanie i nazywanie różnych produktów żywnościowych bogatych w witaminy.
2.	<i>Wesoła cebula</i> – zajęcia plastyczne. Cele: rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.
	2. Odkrywanie litery c : małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. Układanie schematów i modeli słów. Cele: rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słów o prostej budowie fonetycznej, rozpoznawanie i nazywanie małych liter i wielkich liter.
	Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem toczenia – <i>Sprawna noga</i> . Obserwowanie i naśladowanie poruszania się ptaków. Liczenie ptaków spacerujących po ogrodzie.
III.	Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – <i>Wycinanki</i> . Ćwiczenia intonacyjne – wypowiedzianie zdania z odpowiednim zabarwieniem emocjonalnym. Wykonanie pracy <i>Witaminowe abecadło</i> – umieszczenie przy odpowiedniej literze, będącej oznaczeniem witaminy, właściwego zestawu produktów spożywczych. Praca w zespołach.
	Zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań.
	Czytanie wypowiedzeń i ich ilustrowanie. Utrwalanie liter c, C .

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, II 1, II 2, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 6, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- poznawanie znaczenia witamin dla zdrowia człowieka,
- rozpoznawanie i nazywanie różnych produktów żywnościowych bogatych w witaminy,
- **rozpoznawanie i nazywanie małych liter i wielkich liter,**
- rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wyjaśnia znaczenie witamin dla zdrowia człowieka,
- rozpoznaje i nazywa produkty żywnościowe bogate w witaminy,
- wymienia słowa rozpoczynające się głoską *c*; dzieli słowa na sylaby; wymienia głoski w słowach *cebula, Cella*; układa schematy i modele słów *cebula, Cella*; określa miejsca samogłosek i spółgłosek w słowach o prostej budowie fonetycznej,
- opisuje wygląd liter *c, C* oraz odtwarza ich kształty,
- wykonuje sylwetę cebuli.

Przebieg dnia

- Oglądanie przez lupy i szkła powiększające gałązek z baziami – wierzbowymi i leszczynowymi, – porównywanie i opisywanie ich wyglądu.

Gałązki z baziami – leszczynowymi i wierzbowymi, wazon, lupy lub szkła powiększające.

N. umieszcza w wazonie w kąciку przyrody gałązki z baziami – leszczynowymi i wierzbowymi. Pyta dzieci, czy wiedzą, jak się one nazywają. Wyjaśnia, że pojawienie się bazi na gałązkach jest jedną z pierwszych oznak nadchodzącej wiosny. Dzieci oglądają bazię przez lupy i szkła powiększające. Dotykają ich i opisują swoje wrażenia. Następnie porównują sposób osadzenia bazi na gałązkach. Sprawdzają, gdzie jest ich więcej.

- Założenie zielonego ogródka.

Napis Zielony ogródek, ziarna fasoli, gaza, plastikowy pojemnik (przezroczysty) lub słoik, gumka recepturka, konewka.

N. proponuje dzieciom założenie w sali zielonego ogródka. Razem z dziećmi ustala, co jest potrzebne roślinom do rozwoju, a następnie wspólnie wybierają odpowiednie miejsce w sali. Umieszczają w nim napis **Zielony ogródek**. Zakładają hodowlę fasoli. Górną część pojemnika lub słoika N. zakrywa gazą, a następnie przy pomocy dzieci mocuje ją za pomocą gumki recepturki. Wskazuje dziecko kładzie na środku gazy fasolę i wlewa do pojemnika lub słoika wodę tak, aby fasola była w niej lekko zanurzona. Odstawia hodowlę w wyznaczone słoneczne miejsce. N. zachęca dzieci do codziennego obserwowania rośliny oraz dbania o to, aby fasola zawsze miała odpowiednią ilość wody.

- Wycinanie sylwet owoców i warzyw z różnych sklepowych gazetek reklamowych.

Gazetki reklamowe z różnych sklepów, cztery duże koperty, nożyczki dla każdego dziecka.

N. dzieli dzieci na cztery zespoły. Układa na stołach różne sklepowe gazetki reklamowe. Dzieci szukają w nich różnych produktów spożywczych (w tym warzyw i owoców). Wycinają je i wkładają do dużych kopert – przygotowują pomoce do zajęć.

- Słuchanie piosenki *Żartowniś marzec* (sł. i muz. K. Gowik) – prezentowanej przez N.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Żartowniś marzec*.

G e C D
I - dzie ma - rzec po - przez po - la i łą - ki pod - mok - łą,
G e A7 D
a u - bra - nie ma od desz - czu pra - wie cał - kiem mo - kre.
G e C D
Gwiź - dze so - bie we - so - lu - tko, ska - cze tak ra - doś - nie!

Tu na - pso - ci, tam na - pso - ci swo - jej cio - ci, wio - śnie.
 W mar - cu, w mar - cu jest jak w garn-cu, ta - ki po - go - do - wy sos!
 Kto nie wie - rzy, ten do - sta - nie przty - czka w nos!
 Kap, kap, kap, kap - deszcz. Ciap, ciap, ciap, ciap - śnieg.
 Puk, puk, puk, puk - grad. U, u, u, u, u - wiatr!

1. *Idzie marzec poprzez pola i łąki podmokłe,
a ubranie ma od deszczu prawie całkiem mokre.
Gwiżdże sobie wesolutko, skacze tak radośnie!
Tu napsoci, tam napsoci swojej cioci, wiośnie.*

Ref.: *W marcu, w marcu jest jak w garncu,
taki pogodowy sos!
Kto nie wierzy, ten dostanie prztyczka w nos!
Kap, kap, kap, kap - deszcz.
Ciap, ciap, ciap, ciap - śnieg.
Puk, puk, puk, puk - grad.
Uuuuu - wiatr!*

2. *Wiosna wzięła się pod boki,
dzieci jest jej szkoda.
- Oj, ty marcu łobuziaku, co to za pogoda!
Dzieci chcą iść do ogrodu, chcą iść na spacerek.
Przydałby się promyk słońca i ciepły wiaterek.*

Ref.: *W marcu, w marcu...*

3. *Marzec skoczył hop! pod chmury
i mówi do cioci:
- Ciociu wiosno, zaraz słońce cały świat ozłoci.
Ale to jest przecież nudne, gdy tak słońce świeci.
Deszczu, śniegu, gradu troszkę rzucę więc na dzieci!*

Ref.: *W marcu, w marcu...*

- Rozmowa na temat piosenki.

N. zadaje dzieciom pytania: *O czym jest ta piosenka? Z ilu zwrotek się składa? Czy ma refren? Jaki nastrój ma jej melodia? Co to jest przysłowie?*

N. analizuje wspólnie z dziećmi znaczenie przysłowia, o którym jest mowa w refrenie.

- Nauka refrenu na zasadzie echa.
Dzieci określają metrum piosenki. Pierwszą miarę zaznaczają kłaśnięciem. Taktują w metrum dwudzielnym.
- Zabawa wyrabiająca reakcję na zmiany tempa – *Marcowy deszcz*.
Szarfy, instrumenty wykonane z kubków po jogurtach, gumki recepturki, bębenek.
N. rozkłada na dywanie szarfy (kałuże). W nich umieszczone są instrumenty wykonane z kubków po jogurtach. Dzieci biegają między kałużami w rytmie ćwierćnut, wystukiwanym na bębenu.
Na przerwę w muzyce *deszcz przestał padać* – dzieci przechodzą do przysiadu obok najbliższej leżącej szarfy. Biorą kubki po jogurtach. Na każdy kubek są założone dwie lub trzy gumki recepturki. Dzieci grają za pomocą gumek. Ich dźwięki naśladują odgłos spadających kropli deszczu. Na dźwięk bębena w rytmie ósemek dzieci biegają na palcach – *uciekają przed deszczem*, następnie przechodzą do przysiadu i uderzają opuszkami palców o podłogę – *pada deszcz*.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Przeplatanka pogodowa*.
Emblematy, na których są narysowane płatki śniegu, krople deszczu, sylwety: słońca, drzewa z pochylonymi gałązkami, szarfa dla każdego dziecka, szarfy lub skakanki do ułożenia koła, tamburyn.
N. oznacza dzieci emblematami z różnymi symbolami pogody. Pyta dzieci, co one oznaczają. Na środku sali układa ze skakanek lub z szarf koło – przedszkolny ogród. Dzieci mające jednakowe emblematy stają w wyznaczonym przez N. miejscu. N. wyjaśnia, że w marcu pogoda na dworze jest bardzo zmienna. Mówi, np.: Śnieg, a dzieci mające taki emblemat wchodzą do środka koła (ogrodu) i biegają. Na hasło: *Deszcz*, dzieci mające emblemat z płatkami śniegu wychodzą, a wchodzą dzieci z emblematami słońca. N. może wymieniać np. dwa lub trzy składniki pogody, np.: śnieg z deszczem, wiatr i słońce.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Wiosenny wiatr*.
Dzieci stoją w rozsypce, w lekkim rozkroku. Na uderzenie w tamburyn wyciągają do góry prawą rękę i palcem wskazującym zataczają jak największe kręgi – od strony prawej do lewej i z powrotem. Następnie zmieniają rękę.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Na wąskiej dróżce*.
Dzieci układają z szarf na podłodze długą prostą linię – dróżkę w lesie. Wybierają się na spacer. Kolejno przechodzą po dróżce stopa za stopą na drugą stronę. Tam ponownie ustawiają się w rzędzie i, po wykonaniu zadania przez wszystkie dzieci, zaczynają zabawę od początku.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Pileczki*.
Dzieci układają z szarf kółeczka. Przeskakują obiema nogami z jednej strony szarfy na drugą. N. zwraca uwagę, aby nogi podczas wykonywania skoku były złączone.
- Ćwiczenie uspokajające.
Dzieci maszerują w kole, jednocześnie licząc. Na *dwa* i na *cztery* mocno tupią prawą nogą.

II

Zajęcia 1. *Witaminki, witaminki dla chłopczyka i dziewczynki – rozmowa inspirowana wierszem S. Karaszewskiego Witaminowe abecadło.*

- Zabawa na powitanie.
N. wita dzieci, śpiewając na dowolnym fragmencie melodycznym słowa: *Już niedługo przyjdzie wiosna, oj tak, tak, oj tak, tak. Już w ogródku widać przecież wiosny znak, wiosny znak.*
- Zapoznanie z gośćmi. Wprowadzenie do tematu.
Sylwety witaminek (np. osadzone na patyczkach i umieszczone na kolorowych kółkach litery: A, B, C, D), kosz z warzywami i owocami.
N. nawiązuje do zbliżającej się wiosny. Informuje, że w tym okresie nasz organizm szczególnie potrzebuje wartościowego pożywienia. Przedstawia dzieciom gości. Mówi: *Oto chłopcy i dziewczynki. Nasi goście – witaminki* (na patyczkach znajdują się ozdobione kolorowe litery: **A, B, C, D**). Kolejno pokazuje kukielki i mówi:
Witamy witaminę A (litery czytają 6-latki), *co o oczy nasze dba.*
Witamy witaminę B. *Ruszać nam się po niej chce.*
Witamy witaminę C, co chorobom mówi nie.
Witamy witaminę D. *Kościom bez niej bardzo źle.*

Witaminy mówią wspólnie: *Witamy was, chłopcy i dziewczynki. Czy wiecie, co to są witaminki?* (N. umieszcza kukielki np. w koszu z warzywami i owocami. Wyjmuje tę kukielkę, która w odpowiednim momencie jest jej potrzebna).

- Wyjaśnienie pojęcia *witaminy*. Wymyślanie innej nazwy dla słowa *witaminy*.
Karton formatu A2, flamaster, napis witaminy, zeszyt Wymyślanki–nazywanki.
N. umieszcza na tablicy duży karton, a nad nim napis **witaminy**, który odczytują dzieci 6-letnie. Prosi o wyjaśnienie słowa *witaminy*. Zapisuje odpowiedzi dzieci na kartonie. Następnie proponuje dzieciom znalezienie innego określenia dla słowa *witaminy*. Zapisuje propozycje w zeszycie *Wymyślanki–nazywanki*.
- Słuchanie wiersza S. Karaszewskiego *Witaminowe abecadło*.
Kukielki witaminek.
N. recytuje dzieciom wiersz, wykorzystując kukielki poszczególnych witamin.

*Oczy, gardło, włosy, kości
zdrowsze są, gdy A w nich gości.*

*A w marchewce, pomidorze,
w maśle, mleku też być może.*

*B – bądź bystry, zwinny, żwawy
do nauki i zabawy!*

*W drożdżach, ziarnach i orzeszkach,
w serach, jajkach B też mieszka.*

*Naturalne witaminy
lubią chłopcy i dziewczyny.*

Bo najlepsze witaminy to owoce i jarzyny. (Ten fragment wiersza mówią wszystkie kukielki, dzieci im pomagają).

*C – to coś na przeziębienie
i na lepsze ran gojenie.*

*C – porzeczka i cytryna –
świeży owoc i jarzyna!*

*Zęby, kości lepiej rosną,
kiedy D dostaną wiosną.*

*Zjesz ją z rybą, jajkiem, mlekiem,
na krzywicę D jest lekiem.*

*Naturalne witaminy
lubią chłopcy i dziewczyny.*

Bo najlepsze witaminy to owoce i jarzyny. (Ten fragment mówią wszystkie kukielki. Dzieci im pomagają).

- Analizowanie wiersza.
N. pyta: *Jak nazywają się nasi goście, czyli bohaterowie wysłuchanego wiersza? Gdzie można znaleźć witaminę A (B, C, D)?* (Pyta kolejno o każdą witaminę). *Jaką rolę pełni witamina A (B, C, D)?* (Pytania zadaje pojedynczo).

- Zabawa ruchowa *Taniec witaminek*.
Odtwarzacz, nagranie dowolnego utworu muzycznego, emblematy, na których znajdują się litery: A, B, C, D.

N. nakleja dzieciom emblematy, na których znajdują się litery: **A, B, C, D**. Włącza nagranie dowolnej muzyki. Dzieci tańczą. Na przerwę w muzyce starają się jak najszybciej utworzyć witaminowe koła, składające się z dzieci oznaczonych tą samą literą.

Karta pracy, cz. 4, nr 20

Karta pracy, cz. 4, nr 24

Dzieci:

- opowiadają, co dzieje się na obrazku,
- wymieniają składniki, z jakich mama, Olek i Ada robią sałatkę,
- wyjaśniają, dlaczego jedzenie sałatek jest zdrowe,
- z pomocą N. wskazują warzywa, w których są zawarte witaminy: A, B, C, D,

- słuchają tekstu czytanego przez 6-latkę,
- słuchają nazw podzielonych na głoski, dokonują syntezy i wypowiadają całe słowa,
- słuchają tekstu czytanego przez N. i na niego patrzą, wstawiają w odpowiednim miejscu nazwy obrazków.

- czytają tekst umieszczony pod obrazkiem,
- wskazują głoski: pierwszą, ostatnią i środkową, w słowach wypowiedzianych przez 5-latkę,
- słuchają tekstu czytanego przez N. i 5-latkę, odpowiadają na pytanie z tekstu.

- Założenie hodowli cebuli.

Cebula, plastikowy pojemnik, plastikowa łyżka lub mała łopatką, ziemia, konewka.

N. proponuje dzieciom założenie hodowli cebuli, z której wyrosnie warzywo, które ma dużo witamin C i B. Pyta dzieci, czy wiedzą, co to jest (szczypior). Pokazuje cebulę. Prosi o opisanie jej wyglądu. Wspólnie z dziećmi obiera cebulę z pierwszych warstw. Daje dzieciom cebulę do powąchania. Prosi o opisanie wrażeń. Pyta: *Czy zdarzyło się, że byliście blisko kogoś, kto obierał cebulę? Co wtedy czuliście?* Następnie wskazane przez N. dzieci napełniają plastikowy pojemnik ziemią, robią w niej otwór, do którego wkładają cebulę. Delikatnie podlewają. N. umieszcza hodowlę cebuli w kąci przyrody. Zachęca dzieci do systematycznych obserwacji.

Zajęcia 2. Wesola cebula – zajęcia plastyczne.
Farby plakatowe, pędzle, szablon cebuli do odrysowania, ołówki, zielona krepina, klej, nożyczki, opcjonalnie – sznurek.

- Rozmowa na temat cebuli.
 N. nawiązuje do poprzednich zajęć. Pyta: *Co się dzieje, kiedy obieramy cebulę lub jesteśmy w pomieszczeniu, gdzie ktoś obiera cebulę?*
- Zapoznanie z tematem pracy.
 N. proponuje dzieciom wykonanie sylwetki cebuli, ale takiej, która nie będzie kojarzyła się innym z płaczem. Cebula bowiem ma bardzo dużo witamin C, B, a także wiele innych wartościowych składników. Zachęcimy więc innych do jej spożywania, malując na sylwecie cebuli uśmiech.
- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy. Samodzielne wykonanie prac przez dzieci.
 N. zapoznaje dzieci ze sposobem wykonania pracy. Następnie dzieci podejmują samodzielne działania. Odrysowują od szablonu sylwetkę cebuli. Malują ją farbami. Następnie z zielonej krepiny wycinają paski (szczypior) i dokleją do sylwetki cebuli. Domalowują cebuli oczy i uśmiech. Mogą również zaznaczyć poszczególne warstwy cebuli, przyklejając wzdłuż na sylwecie sznurek.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery c: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

- Wyodrębnienie wyrazu podstawowego – **cebula**.
 N. pyta: *Hodowlę jakiej rośliny założyliśmy na poprzednich zajęciach?*
- Analiza i synteza słuchowa słowa **cebula**.
 Dzieci dzielą słowo **cebula** na sylaby. Liczą, ile jest w słowie sylab, a ile głosek. Wymieniają kolejno wszystkie głoski. Następnie wymieniają inne słowa, w których głoskę **c** słyszą na początku, na końcu oraz w środku słowa.
- Budowanie schematu słowa **cebula**.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
 Dzieci układają tyle kartoników, ile sylab słyszą w słowie **cebula** – rozsuwają kartoniki i wymawiają głośno sylaby. Następnie układają tyle kartoników, ile głosek słyszą w słowie, wymawiają głoski głośno, dotykając kolejno kartoników.
- Budowanie schematu słowa **Cela**.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
 N. informuje, że Ada ma koleżankę, której imię zaczyna się na tę samą głoskę co słowo **cebula**. Wymawia, głoskując, imię dziewczynki: **C-e-l-a**. Dzieci dokonują syntezy i wymawiają słowo głośno. Następnie samodzielnie dzielą słowo na sylaby oraz na głoski. Układają z kartoników schemat imienia.
- Budowanie modeli słów **cebula, Cela**.
Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.
 Dzieci głośno wymieniają kolejne głoski w słowach. Określają, czy głoska **c** jest spółgłoską, czy samogłoską. Pod schematami słów zaznaczają miejsca głosek niebieskimi kartonikami. Wskazują inne spółgłoski. Porównują liczbę samogłosek i spółgłosek w słowach.

	<ul style="list-style-type: none"> • Odkrywanie liter c, C. Dla każdego dziecka: czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki, litera c: mała i wielka. N. umieszcza na tablicy modele słów <i>cebula</i>, <i>Cela</i>. Pokazuje literę c: małą i wielką. Dzieci określają ich wygląd. Układają litery z kolorowych sznurków, a następnie umieszczają kartoniki z literami we właściwych miejscach pod swoimi modelami słów <i>cebula</i>, <i>Cela</i>. N. przypomina, że imiona rozpoczynają się wielką literą. • Umieszczenie kartoników z poznanymi wcześniej literami we właściwych miejscach. Kartoniki z poznanymi wcześniej literami (dla każdego dziecka). Dzieci umieszczają pod modelami słów <i>cebula</i>, <i>Cela</i> kartoniki z odpowiednimi literami. Czytają wyrazy. • Karty pracy, cz. 4, nr 24 (kontynuacja). Dzieci zwracają uwagę na podział słowa <i>cebula</i> na sylaby, na głoski oraz na samogłoski i spółgłoski. • Karty pracy, cz. 4, nr 25. Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – kolorują rysunki, w których nazwach występuje głoska <i>c</i>, – czytają sylaby i wyrazy, – rozwiązują rebusy, – zaznaczają na niebiesko litery c, C w wyrazach..
<ul style="list-style-type: none"> • Prezentowanie wykonanych prac. Dzieci siedzą w półkolu. Kolejno wychodzą na środek (5-latki) i prezentują wykonane przez siebie prace. Po zakończeniu prezentacji dzieci 6-letnie odpowiadają na pytanie: <i>Jakie uczucia wzbudziły w tobie przedstawione sylwety cebuli?</i> 	

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Sprawna noga*.
Plastikowe butelki wypełnione wodą lub piaskiem, piłka.
N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Wyznacza linie – startu i mety. Ustawia slalom z plastikowych butelek wypełnionych wodą lub piaskiem. Dzieci kolejno pokonują wyznaczoną trasę slalomem, tocząc piłkę jedną nogą (w tę i z powrotem). Wygrywa rząd, który wcześniej wykona zadanie.
- Obserwowanie i naśladowanie poruszania się ptaków po ziemi. Liczenie ptaków spacerujących po ogrodzie.
Dzieci obserwują ptaki znajdujące się na terenie ogrodu przedszkolnego, zwracając szczególną uwagę na sposób ich poruszania się po ziemi. Porównują, czy wszystkie ptaki poruszają się tak samo, próbują naśladować chód ptaków. Liczą, ile ptaków spaceruje po ogrodzie przedszkolnym. Określają, którego gatunku ptaków jest najwięcej.

III

- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Wycinanki*.
Kolorowe skakanki.
Dzieci stoją w dwóch rzędach. N. przed każdym rzędem układa prostopadłe do stojących dzieci, np. 3 skakanki. Dzieci kolejno przeskakują obunóż z jednej strony skakanki na drugą, posuwają się do przodu – robią wycinanki. Po wykonaniu zadania ustawiają się po przeciwnej stronie w rzędach i przeskakują przez skakanki w ten sam sposób co poprzednio, ale w drugą stronę.

- Ćwiczenia intonacyjne.
N. wypowiada zdania: *Owoce i warzywa codziennie jemy. Silni i zdrowi przez to będziemy.* (Między zdaniami robi wyraźną przerwę). Dzieci liczą, ile zdań wypowiedział N., a następnie liczą słowa w poszczególnych zdaniach. Wypowiadają je w różny sposób, np.: głośno, cicho, szeptem, ze złością, z radością, ze zdziwieniem.
- Wykonanie pracy *Witaminowe abecadło* – umieszczenie przy odpowiedniej literze właściwego zestawu produktów spożywczych. Praca w zespołach.

Dla każdego zespołu: koperta z wyciętymi rano przez dzieci obrazkami różnych produktów spożywczych, biała kartka formatu A3, litery: A, B, C, D, klej.

N. dzieli dzieci na cztery zespoły. Przed każdym zespołem układa białą kartkę formatu A3 oraz koperty, w których znajdują się wycięte rano przez dzieci obrazki przedstawiające różne produkty spożywcze. Liderzy zespołów losują literę oznaczającą witaminę, którą będą się zajmować. Przyklejają ją na kartce. Odnajdują wśród obrazków produkty, w których jest ona zawarta, i przyklejają na kartonie: witamina A (np. mleko, ser, pomidor, masło, kapusta, marchewka), witamina B (np. drożdże, sery, jajka, cebula, śliwki, orzechy, ziemniaki, jabłka), witamina C (np. cytryna, cebula, porzeczki, czosnek, papryka), witamina D (np. mięso, jaja, śmietana, ryby). Dzieci mogą zwracać się do N. z prośbą o pomoc dotyczącą umieszczenia produktu w odpowiedniej grupie. Po zakończeniu działań przez zespoły N. umieszcza wykonane prace na tablicy. Liderzy wychodzą na środek i kolejno wymieniają produkty, w których występuje dana witamina. N. zachęca dzieci do codziennego spożywania produktów zawierających witaminę.

Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań	Karta pracy, cz. 4, nr 26
Dzieci bawią się po cichu w kąciakach zainteresowań.	Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – czytają wypowiedzenia, – ilustrują je, – kreślą kształty liter pisanych c, C w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegów/koleżanek, – piszą litery c, C po śladach, a potem – samodzielnie.

Przykładowy zapis w dzienniku

<p>I. Rozwijanie inwencji twórczej – wykonanie obrazka na temat przedwiośnia.</p> <p>Ćwiczenie słuchu fonemacyjnego i spostrzegawczości wzrokowej. Wskazywanie pierwszej głoski w słowach. Układanie wyrazu według wzoru. Kolorowanie rysunku.</p> <p>Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27.</p>	<p>I. Czytanie tekstu. Udzielanie odpowiedzi na pytania do tekstu. Ćwiczenie słuchu fonemacyjnego. Utrwalanie liter c, C.</p> <p>Rozwijanie inwencji twórczej – wykonanie obrazka na temat przedwiośnia.</p>
<p>II.1. <i>Psołny marzec</i> – słuchanie wiersza E. Stadtmüller <i>Pokaż, pokaż, marcu, co tam mieszasz w garncu</i>. Cele: kojarzenie zjawisk atmosferycznych z porami roku, rozpoznawanie znaków synoptycznych, rozwijanie sprawności manualnej.</p> <p>2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14. Cel: zachęcanie do dbałości o prawidłową postawę ciała.</p> <p>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Znajdź swoje miejsce</i>. Spacer w okolicy przedszkola. Zwracanie uwagi na charakterystyczne cechy pogody panującej podczas przedwiośnia. Oglądanie drzewa przeznaczonego do całorocznej obserwacji.</p>	
<p>III. Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – <i>Przesyłka</i>. Układanie rytmu z obrazków przedstawiających różne elementy pogody. Zabawa <i>Prognoza pogody</i> – budowanie wypowiedzi poprawnych pod względem gramatycznym. Przekazanie informacji o przewidywanych warunkach atmosferycznych w ciekawy sposób, z odpowiednią modulacją głosu. Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki <i>Żartowniś marzec</i>.</p>	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- kojarzenie zjawisk atmosferycznych z porami roku,
- rozpoznawanie znaków synoptycznych,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- zachęcanie do dbałości o prawidłową postawę ciała.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla pogody wczesną wiosną,
- poprawnie odczytuje znaki synoptyczne,
- wykonuje zegar pogody,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

Obrazek na temat przedwiośnia	Karta pracy, cz. 4, nr 27
<p>Dla każdego dziecka: kartka, kroplomierz, tusz, kredki.</p> <p>N. układa na stoliku kartki, tusz, kroplomierz i kredki. Dzieci za pomocą kroplomierza umieszczają na kartce kroplę tuszu, którą potem rozdmuchują. Dorysowują do powstałego kleksa (po jego wyschnięciu) różne elementy, tworząc obrazek na temat przedwiośnia.</p>	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyglądają się obrazkowi, – czytają tekst, – odpowiadają na pytania związane z przeczytanym tekstem, np. <i>Gdzie poszedł Olek z mamą? Co Olek kupił w sklepie? Komu Olek da zakupy?</i>, – czytają sylaby, dokonują syntezy i wypowiadają całe słowa, – piszą litery ć, C po śladach, a potem – samodzielnie.

Karta pracy, cz. 4, nr 21	Obrazek na temat przedwiośnia
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oglądają rysunki, – wypowiadają głoskę, którą słyszą na początku każdej nazwy, – kolorują wybrane rysunki, – czytają z N. wyraz cebula, odszukują wśród naklejek odpowiednie litery i układają z nich taki sam wyraz. 	<p>Dla każdego dziecka: kartka, kroplomierz, tusz, kredki.</p> <p>N. układa na stoliku kartki, tusz, kroplomierz i kredki. Dzieci za pomocą kroplomierza umieszczają na kartce kroplę tuszu, którą potem rozdmuchują. Dorysowują do powstałego kleksa (po jego wyschnięciu) różne elementy, tworząc obrazek na temat przedwiośnia.</p>

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27 (przewodnik, cz. 4, s. 64)

II

Zajęcia 1. *Psołny marzec* – słuchanie wiersza E. Stadtmüller *Pokaż, pokaż, marcu, co tam mieszasz w garncu.*

- Powitanie.
N. wita dzieci, które *lubią, gdy np. świeci słońce, pada deszcz, wieje wiatr, pada śnieg, jest mgła*. Dzieci, które czują się powitane, machają do N. prawą ręką.
- Słuchanie wiersza E. Stadtmüller *Pokaż, pokaż, marcu, co tam mieszasz w garncu.*

<p>– <i>Pokaż, pokaż, marcu, co tam mieszasz w garncu.</i></p> <p>– <i>Mieszam śniegi, mieszam deszcze, więc na świecie zimno jeszcze. Szarobure dni, a wiosenka śpi.</i></p> <p>– <i>Pokaż, pokaż, marcu, co tam mieszasz w garncu.</i></p> <p>– <i>Chociaż chłodno jest na razie,</i></p>	<p><i>już na wierzbach kwitną baze, słońce uśmiech śle. Wiosno, pospiesz się!</i></p> <p>– <i>Pokaż, pokaż, marcu, co tam mieszasz w garncu.</i></p> <p>– <i>Już dokoła pachnie wiosną, a mnie w garncu kwiatki rosną oraz kielki zbóż, kwiecień już tuż-tuż.</i></p>
---	---
- Rozmowa na temat wiersza.
N. pyta: *Jaki teraz mamy miesiąc? Jaki miesiąc będzie po marcu? Jaką teraz mamy porę roku? Co marzec mieszał w garncu? Po czym można poznać, że wiosna jest już blisko?*

Karta pracy, cz. 4, nr 22	Karta pracy, cz. 4, nr 28
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają razem z N. tekst, 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają tekst,
<ul style="list-style-type: none"> – opowiadają o marcowej pogodzie, – słuchają rymowanki o wiosennej pogodzie, uczą się jej z pomocą N., – nazywają przedstawione elementy pogody, rysują po śladach. 	

- Zabawa ruchowa *Przedwiosenny spacer*.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki w rytmie marsza, przedstawione na obrazkach symbole pogody: słońce, deszcz, śnieg.

Przy nagraniu muzyki w rytmie marsza dzieci spacerują po całej sali. Na przerwę w muzyce, w zależności od podniesionego przez N. symbolu pogody, wykonują różne zadania: słońce – siadają skrzyżnię, podnoszą do góry obie ręce i poruszają nimi (tak jak przy wkręcaniu żarówek), deszcz – maszerują, przeskakując kałuże, śnieg – toczą kule śniegowe.

- Zapoznanie z przysłowiem *W marcu jak w garncu*. Umieszczenie obrazków przedstawiających różne symbole pogody wewnątrz sylwetki garnka.

Sylweta garnka, obrazki przedstawiające różne symbole pogody (drzewo z pochylonymi gałęziami, słońce, płatki śniegu, krople deszczu, płatki śniegu i krople deszczu).

N. zapoznaje dzieci z przysłowiem *W marcu jak w garncu*. Prosi o wyjaśnienie jego znaczenia. Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Następnie umieszcza na tablicy dużą sylwetę garnka. Pyta dzieci: *Co marzec może włożyć do garnka?* Dzieci wymieniają poszczególne składniki pogody. Następnie wybierają ze zgromadzonych na dywanie obrazków te, które symbolizują wymienione składniki pogody. N. zwraca uwagę na bardzo dużą zmienność warunków atmosferycznych podczas przedwiośnia.

- Wykonanie zegara pogody.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta z zegarem pogody, pineski, klej.

N. proponuje dzieciom systematyczne obserwowanie warunków atmosferycznych i wykonanie w tym celu zegara pogody. Dzieci wypychają koło, wskazówkę i obrazki. Obrazki przyklejają na kole, w miejscach oznaczonych kropkami (w dowolnej kolejności). Mocują wskazówkę w środku koła za pomocą pineski. Wykorzystując wskazówkę, zaznaczają pogodę w danym dniu.

- Ustalanie i zapisywanie w kalendarzu pogody warunków atmosferycznych panujących na dworze.

Symbolizujące poszczególne składniki pogody.

N. zachęca dzieci do systematycznych obserwacji. Proponuje zaznaczenie zaobserwowanych dzisiaj elementów pogody w kalendarzu pogody (jeśli nie ma gotowego kalendarza pogody, N. przygotowuje go wcześniej, dzieląc duży karton na siedem kolumn (zapisując w nich nazwy dni tygodnia), i pięć wierszy (oznaczając w nich kolejne dni tygodnia). Zachęca dzieci 6-letnie do korzystania z termometru zaokiennego. Jeśli dzieci mają trudności, pomaga odczytać wysokość temperatury i zapisuje ją w kalendarzu pogody. Pozostałe składniki pogody, np.: opady, zachmurzenie, wiatr, wskazane dzieci oznaczają odpowiednimi symbolami lub rysują na kartonie. Następnie N. wspólnie z dziećmi ustala porę dnia, w której będą dokonywać obserwacji.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14.

Plastikowe kręgle dla każdego dziecka, bębenek, tamburyn.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Posłuszne kręgle*.
Dzieci poruszają się swobodnie po sali, trzymając kręgle w rękach. Na mocne uderzenie w bębenek zatrzymują się i manipulują kręglami: podają je sobie z jednej ręki do drugiej, z przodu, za plecami, pod kolanami; podrzucają je i łapią.
- Ćwiczenia mięśni brzucha – *Jak najdalej w przód*.
Dzieci w siadzie prostym, kręgle trzymają w obu rękach. Wykonują skłon tułowia w przód, sięgając rękami z kręglami jak najdalej w kierunku stóp (kolana mają proste).
- Skręty – *Na prawo, na lewo*.
Dzieci w siadzie skrzyżnym, trzymają kręgle na głowach, przytrzymując je rękami, łokcie mają skierowane na zewnątrz. Wykonują skręty tułowia w prawo i w lewo; co pewien czas wykonują kilka rzutów i chwytów kręgli.
- Skrętoskłony – *Witamy stopy*.
Dzieci w siadzie rozkrocznym, kręgle trzymają oburącz w górze; wykonują skrętosklon do lewej stopy – przywitanie jej kręglem, wyprost; wykonują skrętosklon do prawej stopy – przywitanie jej, wyprost (podczas ćwiczenia dzieci starają się nie zginać kolan, kręgle trzymają obiema rękami).
- Ćwiczenie mięśni grzbietu – *Oglądamy kręgle*.
Dzieci w leżeniu przodem, trzymają kręgle w obu rękach przed głową. Unoszą głowę, prostują ręce; oglądają kręgle, wytrzymują przez chwilę. Potem powracają do leżenia – odpoczywają.

- Ćwiczenie mięśni brzucha – *Spotkanie*.
Dzieci w leżeniu tyłem, trzymają kręgle w obu rękach wyciągniętych za głowę. Jednocześnie wznoszą obie nogi i ręce – dążą do spotkania nóg z kręglami; potem powracają do pozycji wyjściowej.
- Ćwiczenie mięśni grzbietu i brzucha – *Z nóg do rąk*.
Dzieci w leżeniu tyłem, kręgle trzymają pomiędzy stopami. Przekazują kręgle nogami do rąk, za głowę, i powracają do siadu. Ponownie wkładają kręgle pomiędzy stopy i wykonują ćwiczenie od nowa.
- Bieg *Postaw kręgle*.
Dzieci biegają z kręglami w różnych kierunkach przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze stawiają kręgle na podłodze tak, aby się nie przewróciły.
- Ćwiczenia przeciw płaskostopiu – *Sprytnie stopy*.
Dzieci w siadzie prostym podpartym, kręgiel mają ułożony pomiędzy stopami (pionowo). Krążą obunóż w prawo i w lewo.
Wałkują kręgle: raz jedną stopą, raz drugą stopą.
W siadzie podpartym – chwytają stopami kręgle i podnoszą je do góry.
- Zabawa rytmiczna *Zgodnie z rytmem*.
Dzieci spacerują po sali w różnych kierunkach, w rytm bębienka. Podczas przerwy w grze zatrzymują się, słuchają rytmu wystukiwanego przez nauczyciela na bębnieku, starając się go zapamiętać, a następnie wystukują ten rytm, uderzając kręglami o podłogę.
- Zabawa uspokajająca *Marsz parami*.
Dzieci maszerują parami po obwodzie koła; odkładają kręgle na wyznaczone miejsce.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Znajdź swoje miejsce*.
Gwizdek.
Dzieci biegają po wyznaczonym przez N. terenie. Na sygnał N., np. dźwięki gwizdka, ustawiają się w kole. Starają się zapamiętać, obok kogo stoją. N. wydaje polecenie: *Biegające skrzaty* – dzieci biegają jak poprzednio. Na kolejny sygnał – dźwięki gwizdka, ustawiają się w kole w ten sam sposób co poprzednio. N. wspólnie z dziećmi sprawdza, czy wszyscy stoją na właściwym miejscu. Zabawę powtarzamy kilka razy, zmieniając za każdym razem ustawienie w kole.
- Wycieczka w okolice przedszkola.
W czasie wycieczki dzieci obserwują zmiany zachodzące w przyrodzie podczas przedwiośnia, np. topnienie śniegu i lodu, pojawiające się w ogrodach pierwsze kwiaty, kwitnienie wierzby i leszczyny, pąki na drzewach i krzewach. Odwiedzają miejsce, w którym znajduje się drzewo wybrane do całorocznej obserwacji. Przyglądają się jego gałązkom. Opisują różnice w wyglądzie drzewa zimą i teraz.

III

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Przesyłka*.
Piłka dla każdej pary dzieci.
Dzieci dobierają się parami i stają naprzeciwko siebie. Rzucają do siebie piłkę i ją łapią. Starają się, aby piłka nie upadła na podłogę. Jeśli dzieci dobrze radzą sobie z tym ćwiczeniem, N. podwyższa stopień trudności. Kiedy jedno dziecko rzuca piłkę, drugie musi najpierw klasnąć, a dopiero potem ją złapać.
- Układanie rytmu z obrazków przedstawiających różne elementy pogody.
Obrazki przedstawiające różne elementy pogody.
N. kładzie na stole obrazki przedstawiające różne elementy pogody, np.: słońce, płatki śniegu, krople deszczu, deszcz ze śniegiem. Układa z nich dowolny rytm (trzy sekwencje). Dzieci dostrzegają rytm w ciągu obrazków i go kontynuują. Następnie samodzielnie układają rytmy według własnych pomysłów. Nazywają składniki pogody przedstawione na obrazkach, liczą takie same symbole.
- Zabawa *Prognoza pogody*.
Tekturowe pudełko, nożyczki, plastikowy pojemnik, kartoniki ze znakami synoptycznymi.
N. tworzy ramę telewizora, np. z tekturowego pudełka. W plastikowym pojemniku umieszcza kartoniki ze znakami synoptycznymi. Chętne dziecko losuje z pudełka trzy kartoniki. *Prezentuje w telewizji prognozę pogody*, wykorzystując i pokazując innym dzieciom wylosowane symbole. N. zwraca uwagę na wyraźną wymowę, prawidłowe budowanie zdań i odpowiednią modulację głosu.
- Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *Żartowniś marzec* (przewodnik, cz. 4, s. 62).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki Żartowniś marzec.

- Zabawa woreczkami – rozwijanie poczucia rytmu.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Żartowniś marzec*, dowolny akompaniament muzyczny, woreczek dla każdego dziecka.

Woreczki (ich ilość odpowiada liczbie dzieci) są rozrzucone w dowolnych miejscach sali. Dzieci maszerują między woreczkami w rytmie dowolnego akompaniamentu. Kiedy usłyszą piosenkę *Żartowniś marzec*, każde dziecko podchodzi do najbliższej leżącego woreczka, podnosi go i przerzuca z dłoni do dłoni. Kiedy usłyszy refren piosenki, podrzuca woreczek w górę w rytmie ćwierćnut.

Marzec, tydzień 3

Dzień 3

Marcowa pogoda
Wiosenne niespodzianki

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Założenie w kąciку przyrody hodowli rzeżuchy. Zachęcanie do systematycznej obserwacji wzrostu rośliny. Odrysowywanie i wycinanie rysunków dziecięcych stóp. Utrwalanie pojęć: *prawa, lewa*. *Gdzie jest słońce?* – określanie położenia słońca na niebie. Wiązanie położenia słońca z porą dnia. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27.
- II.1. *Psołny marzec* – słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Marcowy dzień*. Cele: rozumienie konieczności dostosowania ubioru do warunków atmosferycznych; wdrażanie do dłuższych, logicznych wypowiedzi na określony temat; wzbogacanie słownictwa; rozumienie informacji podawanych w prognozie pogody oraz wykorzystanie ich podczas dokonywania wyboru odpowiedniej garderoby.
  2. Zajęcia muzyczniające. Zabawa ilustracyjna – *Żartowniś marzec*. Cel: rozwijanie umiejętności wokalnych.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawy badawcze – sprawdzanie twardości ziemi. Zabawa bieżna *Berek z piłką*. Zwrócenie uwagi na położenie słońca na niebie. Porównanie jego pozycji z miejscem, gdzie znajdowało się rankiem.
- III. Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – *Ruchomy woreczek*. Wysłuchanie komunikatu o pogodzie. Wyjaśnienie znaczenia słowa *komunikat*. Powtórzenie swoimi słowami informacji, które zawierał komunikat – ćwiczenia pamięci i logicznego myślenia. *Wiosenny wietrzyk* – ćwiczenie palców dłoni, rozwijanie spostrzegawczości słuchowej. Zwrócenie uwagi na położenie słońca na niebie. Porównanie jego pozycji z miejscem, gdzie znajdowało się w południe.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 5, IV 6, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- rozumienie konieczności dostosowania ubioru do warunków atmosferycznych,
- wdrażanie do dłuższych, logicznych wypowiedzi na określony temat; wzbogacanie słownictwa,
- rozumienie informacji podawanych w prognozie pogody oraz wykorzystanie ich podczas dokonywania wyboru odpowiedniej garderoby,
- rozwijanie umiejętności wokalnych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia i nazywa części garderoby, ubiera się odpowiednio do pogody,
- wypowiada się na określony temat,
- odczytuje pogodę zapisaną w postaci umownych znaków,
- śpiewa piosenkę, ilustruje tekst piosenki ruchem.

Przebieg dnia

I

- Założenie w kąci przyrody hodowli rzeżuchy. Zachęcanie do systematycznej obserwacji wzrostu rośliny.

Dla każdego zespołu: nasiona rzeżuchy, szkła powiększające, plastikowy talerzyk, plastikowa miseczka, wata lub lignina, konewka z wodą, patyczki, wizytówki z imionami dzieci.

N. dzieli dzieci na zespoły. Zachęca do założenia w kąci przyrody hodowli rzeżuchy. Opowiada o jej wartościach odżywczych. Pokazuje nasiona rzeżuchy. Dzieci oglądają je przez szkła powiększające, opisują ich wygląd, dotykają. Następnie N. na każdym stole układa plastikowy talerzyk, plastikową miseczkę, wate lub ligninę, konewkę z wodą, nasiona rzeżuchy. Dzieci ustawiają na talerzyku odwróconą do góry dnem miseczkę, okładają ją ligniną lub watą i dokładnie nasączają wodą. Następnie posypują wate lub ligninę nasionami rzeżuchy. Odstawiają rzeżuchę do kącia przyrody.

- Odrysowywanie i wycinanie rysunków dziecięcych stóp. Utrwalanie pojęć: *prawa, lewa*.

Dla każdego dziecka: biała kartka, ołówek, nożyczki.

Dzieci dobierają się w pary. Odrysowują na kartonie stopy swojego partnera (jedno dziecko obrysowuje stopy drugiego dziecka). Następnie wycinają narysowane ślady swoich stóp. Rozpoznają prawą stopę i lewą stopę. Sprawdzają poprawność swoich odpowiedzi, ustawiając stopę na odrysowanym wzorze.

- *Gdzie jest słońce?* – określanie położenia słońca na niebie. Wiązanie położenia słońca z porą dnia.

N. zachęca dzieci do obserwacji położenia słońca na niebie. Dzieci wyglądają przez okno. Wskazują, gdzie znajduje się słońce – określają stronę (np. z prawej strony okna, z lewej strony okna, naprzeciwko okna). Następnie nazywają porę dnia (rano). N. prosi, aby dzieci zapamiętały, gdzie rano znajdowało się słońce. Zachęca do obserwacji wędrówki słońca na niebie i określania jego położenia w różnych porach dnia.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27 (przewodnik, cz. 4, s. 64).

II

Zajęcia 1. *Psotny marzec* – słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Marcowy dzień*.

- Powitanie.

N. wita dzieci, które dzisiaj przyszły do przedszkola w kaloszach, założyły czapkę, sweter, spodnie itd. Dzieci, które czują się powitane, podskakują.

- Słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Marcowy dzień*.

Książka (s. 50–51) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce i słuchają opowiadania.

– *Jaka piękna pogoda!* – zawołał Olek, wyglądając przez okno. *Rzeczywiście, wiatr rozwił chmury, niebo było czyściutkie, błękitne jak w lecie. Choć był dopiero marzec, wiosenne słońce mocno grzało, zapraszając do zabawy na świeżym powietrzu.*

– *Mamo, wychodzę na plac zabaw! Ada, idziesz ze mną?*

Młodsza siostra nie raczyła się odwrócić. Jej lalki, ubrane w bajkowe stroje, wybierały się na bal do pałacu księcia. Ada pomachała tylko ręką na pożegnanie.

– *Tylko ciepło się ubierz!* – przypomniała Olkowi mama. – *Marcowa pogoda jest nieprzewidywalna, ciągle się zmienia. Trzeba tak się ubrać, aby cię nie zaskoczyła! Nie zapomnij o czapce i rękawiczkach! I weź kalosze, bo są kałuże!*

– *Dobrze, mamo! Złapał czapkę i rękawiczki, ale przy drzwiach zatrzymał się i wrzucił je do szafy. „A, co tam... Taka piękna pogoda, ciepło, czapka i rękawiczki będą mi tylko przeszkadzały!” Jeszcze raz wyjrzał przez okno. Chodniki były suche. „Nie będę człapać w kaloszach, to żadna zabawa!” Zamiast kaloszy założył trampki.*

Upojony wiosną, nadrabiał zaległości w zabawach na ogrodowych sprzętach. Po chwili poczuł, jak woda chlupie mu w butach. Chodniki były suche, ale trawa była nasiąknięta wodą jak gąbka. „A, co tam! Wróć do domu, położę trampki na kaloryferze, to wyschną!”

Na placu był sam, więc mógł bez przeszkód wspinać się na drabinki, chodzić po linach „pajęczynki”, huśtać się na huśtawce i kręcić na karuzeli. Wkrótce się zgrzał, więc rozpiął kurtkę. Ale rozwiane poły kurtki przeszkadzały w zabawie.

„A, co tam, zdejmę kurtkę, nic mi nie będzie!” – i rzucił kurtkę na ławkę.
 Nagle powiał zimny wiatr i nadciągnęły czarne chmury. Zaczął sypać gęsty śnieg.
 „Śnieg? A, co tam, popada i przestanie! Nie przegoni mnie z placu zabaw!” – przekonywał sam siebie Olek, nie przerywając zabawy.
 Jeszcze mocniej zawiąło i nie był to zwykły śnieg, ale prawdziwa śnieżycza, chwilami przerywana grubymi kroplami deszczu.
 „A, co tam, niech pada! I tak nie dam się wypłoszyć z placu zabaw”. Olek wziął kurtkę, którą zostawił na ławce, i nakrył nią głowę. Zaczął coraz szybciej biegać po placu zabaw, biegać po drabince, aby się rozgrzać.
 Nadciągnął jeszcze silniejszy wiatr, zakręcił chmurami i zmroził Olka podmuchem lodowatego powietrza.
 „Chyba rzeczywiście trzeba wracać” – pomyślał Olek.
 Na schodach chwycił go dreszcze, szczękała głośno zębami, ledwie poruszał nogami, kolana nie chciały się zginać, zgrabiętymi rękami z trudem otworzył drzwi.
 Na widok Olka mama załamała ręce. Rozebrała go i kazała wejść pod prysznic.
 – Jesteś bardzo wychłodzony. To może się źle skończyć! Przy wyziębieniu organizm jest osłabiony i gorzej się broni przed chorobami!
 W nocy Olek dostał wysokiej gorączki, rozboleło go gardło, miał dreszcze. Był cały obolały. Bolała go głowa.
 – Módl się, żeby nie przyplątała się prawdziwa grypa! – powiedziała mama.
 Następnego dnia Olek został w domu, w łóżku. O przedszkolu i o zabawie na podwórku nie było mowy. Mógł tylko pozazdrościć koleżankom i kolegom bawiącym się na placu zabaw.
 – A, co tam! Najwyżej pobawię się zabawkami albo pogram na tablecie! – powiedział Olek.

- • Rozmowa na temat opowiadania.
Książka (s. 50–51) dla każdego dziecka.
 Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce, opowiadają, jak wyglądała zabawa Olka na placu. Czytają tekst umieszczony na poszczególnych obrazkach (6-latki).
- ✎ • Zabawa ruchowa *Kałuże*.
Odtwarzacz CD, nagranie odgłosu padającego deszczu, tamburyn.
 Dzieci biegają po sali przy dźwiękach tamburynu. Na odgłos padającego deszczu przystają, podnoszą do góry ręce i naśladują spadające krople.
- • Omawianie znaczenia przysłowia. Czytanie tekstu (6-latki).
Książka (s. 52) dla każdego dziecka.
 Dzieci otwierają książki. Czytają przysłowie (6-latki). Wyjaśniają jego sens. Następnie czytają umieszczony pod przysłowiem tekst (6-latki), uzupełniając go nazwami obrazków (5-latki).
- Rozmowa na temat konsekwencji wynikających z niedostosowania ubrania do panujących warunków atmosferycznych. Dokonanie wyboru garderoby odpowiedniej do prognozowanej pogody.
Rama telewizora wykonana z tektury, biały karton formatu A3, kredki.
 N. nawiązuje do opowiadania. Pyta: *Dlaczego Olek zachorował? Co powinien zrobić, aby uniknąć przeziębienia?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci, zwracając szczególną uwagę na to, że w czasie przedwiośnia pogoda zmienia się bardzo szybko i zawsze musimy być przygotowani na takie zmiany. Pyta: *Skąd możemy się dowiedzieć, jaka będzie pogoda następnego dnia?* Następnie, wykorzystując wykonaną wczoraj ramę telewizora, przedstawia przykładową prognozę pogody. Dzieci wymieniają jej charakterystyczne cechy, a N. rysuje odpowiednie symbole na tablicy, na dużym kartonie. Pod nimi zapisuje nazwy zaproponowanych przez dzieci części garderoby, które należy wtedy na siebie założyć, aby uniknąć przeziębienia. Jeśli dzieci są zainteresowane zabawą, mogą samodzielnie przedstawiać prognozę pogody i wybierać stosowną garderobę (symbole pogody rysują dzieci, a nazwy części garderoby zapisuje, jak poprzednio, N).

Karta pracy, cz. 4, nr 23

Karta pracy, cz. 4, nr 29

Dzieci:

- słuchają tekstu, rysując po śladach rysunków,
- rysują po śladach, a kończą rysować według wzoru z poprzedniej karty.

- Dzieci:
- kończą ozdabiać parasole według instrukcji,
  - słuchają wyrazów czytanych przez 6-latkę, wskazują w nich pierwszą głoskę,
  - rysują na parasolach o jedną kropkę mniej.

- Dzieci:
- piszą po śladach poznanych liter,
  - czytają wyrazy umieszczone na parasolach,
  - rysują na parasolach o jedną kropkę więcej.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawa ilustracyjna – *Żartowniś marzec*.

- Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *Żartowniś marzec* (przewodnik, cz. 4, s. 62).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Żartowniś marzec*.
- Nauka drugiej zwrotki piosenki na zasadzie echa muzycznego.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Żartowniś marzec*.

Dzieci zajmują miejsca na okręgu. Śpiewają kolejno po cztery takty piosenki.

- Ćwiczenia emisyjne na głoskach: *kap, ciap, bum*.
- Zabawa ilustracyjna – *Żartowniś marzec*.

Ustawienie: dzieci stoją na okręgu, twarzami do środka.

1. *Idzie marzec poprzez pola i łąki podmokłe,
a ubranie ma od deszczu prawie całkiem mokre.
Gwiżdże sobie wesolutko, skacze tak radośnie.
Tu napsoci, tam napsoci swojej cioci, wiośnie.*

Ref.: *W marcu, w marcu jest jak w garncu,
taki pogodowy sos.
Kto nie wierzy, ten dostanie prztyczka w nos.
Kap, kap, kap, to deszcz.
Ciap, ciap, ciap, to śnieg.
Puk, puk, puk, to grad.
Uuuu – to wiatr!*

2. *Wiosna wzięła się pod boki, dzieci jest jej szkoda.
– Oj, ty marcu, łobuziaku, co to za pogoda!
Dzieci chcą iść do ogrodu, chcą iść na spacer.
Przydałby się promyk słońca i ciepły wiaterek.*

Ref.: *W marcu, w marcu...*

3. *Marzec skoczył: hop, pod chmury, i mówi do cioci:
– Ciociu wiosno, zaraz słońce cały świat ozłoci.
Ale to jest przecież nudne, gdy tak słońce świeci.
Deszczu, śniegu, gradu troszkę rzucę więc na dzieci!*

Ref.: *W marcu, w marcu...*

Dzieci:
maszerują w miejscu,
naśladują, jak pada deszcz,
naśladują gwizdanie, wykonują podskoki,
wykonują obrót wokół własnej osi,

naśladują mieszanie w garnku,
miarowo klaszczą,
uderzają dłońmi o podłogę,
przechodzą do stania – tupią,
pukają dłońią o dłoń,
kołyszą rękami w powietrzu,

przenoszą ręce na biodra, maszerują jedno
za drugim po okręgu,
grożą,
wykonują zwrot, maszerują do środka koła,
ręce unoszą w górę, maszerują tyłem do
pozycji wyjściowej,
tak samo jak po pierwszej zwrotce,

miarowo podskakują,
trzymają palec na ustach,
rozkładają dłonie,
wykonują młynek przed sobą,
tak samo jak po pierwszej zwrotce.

- Zabawa wyrabiająca reakcję na ustalone sygnały – *Marzec i dzieci*.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Żartowniś marzec*, trójkąt, grzechotka, obrazki przedstawiające śnieg, drzewo na wietrze, deszcz.

Dzieci zajmują miejsca w kole. W środku stoi marzec. Dzieci podają sobie ręce i maszerują po okręgu w rytmie nagrania muzyki. Marzec trzyma w ręce obrazki przedstawiające śnieg, drzewo na wietrze, deszcz. Na przerwę w nagraniu muzyki marzec unosi dowolny obrazek. Obraca się dookoła, pokazując go wszystkim w kole. Dzieci wykonują odpowiedni ruch do obrazka (ustalony na początku zabawy):

– *deszcz* – klaszczą, powtarzając proponowane przez N. zdania w odpowiednim rytmie: *kap, kap, kap, pada deszcz, zatańcz z nim, jeśli chcesz; w marcu jak w garncu,*

– śnieg – unoszą ręce w górę (tańczą płatki śniegu), powoli je opuszczają, przechodząc do przysiadu (N. gra na trójkącie),

– wiatr – kołyszają rękami w dowolnych kierunkach, nie odrywając nóg od podłogi i wypowiadając sylaby: *szu, szu* (N. potrząsa grzechotką: raz mocniej, raz słabiej) – dzieci obrazują ruchem wiatr porywisty i lekki wietrzyk.

- *Marcowe przysłowia* – ćwiczenie poczucia rytmu.

N. zapoznaje dzieci z przysłowiami związanymi z marcem. Tłumaczy ich znaczenie, następnie wypowiada je w wymyślonym przez siebie rytmie. Dzieci – najpierw zbiorowo, potem indywidualnie – starają się je powtórzyć. Podczas recytacji, w zależności od polecenia: klaszczą, tupią, uderzają dłońmi o kolana. Wypowiadają przysłowia z różnym natężeniem głosu, wesoło, smutno.

Czasami w marcu zetnie wodę w garncu.

Cza - sa - mi w mar - cu ze - tnie wo - dę w garn - cu.

Marzec, co z deszczem chadza, mokry czerwiec sprowadza.

Ma - rzec, co z desz - cem cha - dza (z kłaśnięciem), mo - kry czer - wiec spro - wa - dza (z kłaśnięciem).

Marzec zielony – niedobre plony.

Ma - rzec zie - lo - ny – nie - do - bre plo - ny.

W marcu, gdy są grzmoty, urosnie zboże ponad płoty.

W mar - cu, gdy są grzmo - ty, u - ro - śnie zbo - że po - nad plo - ty (z kłaśnięciem).

Gdy w marcu topnieje, to na wiosnę mróz bieleje.

Gdy w mar - cu to - pnie - je, to na wio - snę mróz bie - le - je.

Na świętego Grzegorza płyną rzeki do morza.

Na świę - te - go Grze - go - rza pły - ną rze - ki do mo - rza

- *Odpocznijmy* – ćwiczenie relaksacyjne.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki relaksacyjnej.

Dzieci zajmują miejsca na dywanie. Przechodzą do leżenia na plecach. Równomiernie oddychając, zamykają oczy i słuchają muzyki relaksacyjnej.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawy badawcze – sprawdzanie twardości ziemi.

Termometr zaokienny, patyki.

Przed wyjściem do ogrodu N. sprawdza na termometrze zaokiennym, jaka jest dzisiaj temperatura. Informuje o tym dzieci. Przypomina, że to między innymi od temperatury powietrza uzależniamy ubiór. Po wyjściu do ogrodu dzieci sprawdzają patykami twardość ziemi. Zastanawiają się, kiedy ziemia jest twarda (nie można w nią wbić patyka), a kiedy miękka (można w nią wbić patyk). Dostrzegają związek z wysokością temperatury. Sprawdzają, czy w każdym miejscu w ogrodzie twardość gleby jest taka sama. Zastanawiają się, od czego to zależy.

- Zabawa bieżna *Berek z piłką*.

Piłka.

N. wyznacza dziecko, które będzie berkiem. Berek trzyma piłkę. Biegając, rzuca piłką w wybraną osobę. Jeśli rzut będzie celny, osoba ta staje się berkiem. Jeśli nie, dziecko próbuje dalej.

- Zwrócenie uwagi na położenie słońca na niebie. Porównanie jego pozycji z miejscem, gdzie znajdowało się rankiem.

Dzieci wskazują, gdzie na niebie usytuowane jest słońce (punktem odniesienia jest przedszkolne okno). Określają różnicę, jaka zaszła w położeniu słońca.

III

- Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – *Ruchomy woreczek*.

Woreczki.

Dzieci dobierają się parami. Stają naprzeciwko siebie w dwóch rzędach. Pierwsze dziecko z każdego rzędu trzyma woreczek. Zadanie polega na jak najszybszym podawaniu woreczka z rąk do rąk, uważając, aby nie spadł na ziemię. Wygrywa ten rząd, w którym ostatnie dziecko jako pierwsze otrzymało woreczek i podniosło rękę do góry.

- Wysłuchanie komunikatu o pogodzie. Wyjaśnienie słowa *komunikat*. Powtórzenie swoimi słowami informacji, które zawierał komunikat – ćwiczenia pamięci i logicznego myślenia.

Dowolne nagranie komunikatu o pogodzie, np. z radia, z telewizji, z internetu, zeszyt *Wymyślanki-nazywanki*.

N. proponuje dzieciom wysłuchanie profesjonalnego komunikatu o pogodzie, np. z radia, z telewizji, z internetu. Następnie pyta, jakie informacje zawierał komunikat i dla kogo mogą być one szczególnie ważne (np. dla żeglarzy, marynarzy, pilotów). Prosi o wyjaśnienie znaczenia słowa *komunikat* i znalezienie dla tego słowa innego określenia. Propozycje dzieci zapisuje w zeszycie *Wymyślanki-nazywanki*.

- *Wiosenny deszcz* – ćwiczenie palców dłoni, rozwijanie spostrzegawczości słuchowej.

Dzieci siedzą przy stole. N. wystukuje odgłosy wiosennego deszczu, uderzając palcami dłoni o stół. Dzieci kolejno je powtarzają. Następnie rytm spadających kropli deszczu wystukuje chętne dziecko. Dalej zabawa przebiega według tych samych zasad.

- Zwrócenie uwagi na położenie słońca na niebie. Porównanie jego pozycji z miejscem, gdzie znajdowało się w południe.

Dla każdego dziecka: biała kartka, kredki.

Dzieci wyglądają przez okno. Wskazują, gdzie na niebie usytuowane jest słońce. Zakreślają ręką łuk, jaki ono zatoczyło. Określają położenie słońca rano, w południe i po południu. N. pyta, gdzie słońce będzie wieczorem. Wyjaśnia, że słońce nie znika, tylko chowa się za horyzontem. Pokazuje dzieciom rysunek przedstawiający wędrówkę słońca po niebie. Dzieci tworzą własne obrazki.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Pielęgnowanie hodowli w kąciku przyrody. Zwracanie uwagi na zmiany w wyglądzie roślin. Założenie dzienniczka wzrostu rośliny. Rozmowa na temat wędrówki słońca po niebie. Utrwalanie nazw pór dnia: rano, południe, popołudnie, wieczór. Układanie zdań. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27.
- II.1. *Przepis na marcową pogodę* – zajęcia matematyczne.
Cele: rozwijanie umiejętności posługiwania się, w celowo stworzonych sytuacjach, liczebnikami w aspektach kardynalnym i porządkowym (w zakresie 6). Porównywanie liczebności zbiorów.	Cele: rozwijanie umiejętności posługiwania się, w celowo stworzonych sytuacjach, liczebnikami w aspektach kardynalnym i porządkowym (w zakresie 10)
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14. Cel: zachęcanie do dbałości o prawidłową postawę ciała.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem rywalizacji – *Przejdź przez szarfę*. Obserwowanie siły wiatru. Określanie i naśladowanie ruchu gałęzi. Rysowanie kredą.
- III. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Zabawy kotków. Mów i rysuj* – rytmiczne wypowiedzianie rymowanki z jednoczesnym kreśleniem skośnych linii.
Odszukiwanie różnic między dwoma obrazkami przedstawiającymi krajobraz przedwiośnia. Porównywanie wzrostu dzieci oraz wysokości wybranych elementów. <i>Deszcz, śnieg, grad, wiatr</i> – ćwiczenia dykcji i artykulacji. Swobodny marsz w rytmie piosenki poznanej w tym tygodniu śpiewanej przez N.	Układanie z poznanych liter dowolnych wyrazów. Głośne czytanie.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 15, IV 16, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie umiejętności posługiwania się, w celowo stworzonych sytuacjach, liczebnikami w aspektach kardynalnym i porządkowym, w zakresie 6, w zakresie 10,
- porównywanie liczebności zbiorów,
- zachęcanie do dbałości o prawidłową postawę ciała.

Cele operacyjne

Dziecko:

- liczy elementy zbioru, podaje prawidłowy wynik,
- poprawnie stosuje nazwy liczebników porządkowych w zakresie 6, w zakresie 10,
- łączy ze sobą zbiory mające tyle samo elementów; rysuje tyle elementów, ile wskazuje liczba kropek,
- łączy pętle z odpowiednimi liczbami; rysuje tyle elementów, ile wskazuje liczba,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Pielęgnowanie hodowli w kąciku przyrody. Zwrócenie uwagi na zmiany w wyglądzie roślin. Założenie dzienniczka wzrostu rośliny.
Założone przez dzieci hodowle roślin, dla każdego dziecka: kartka, kredki.
 Dzieci obserwują hodowle roślin w kąciku przyrody. Podlewiają rośliny, zwracają uwagę na ich wzrost. N. proponuje założenie dzienniczka wzrostu rośliny, w którym dzieci będą zaznaczać zaobserwowane zmiany. Prosi, aby każdy wybrał sobie jedną roślinę do systematycznej obserwacji. Dzieci składają kartki A4 na cztery części. Na pierwszej stronie N. zapisuje tytuł **Dzienniczek hodowli np. fasoli** (lub innej rośliny, zależnie od wyboru dzieci). Dzieci rysują zaobserwowane zmiany. Każdego dnia, o ile

zajdzie potrzeba, uzupełniają dzienniczek. Jeśli zabraknie kartek, dokładają złożoną na cztery części kolejną kartkę A4 i wkładają ją do środka.

- Rozmowa na temat wędrówki słońca po niebie. Utrwalanie nazw pór dnia: rano, południe, popołudnie, wieczór. Układanie zdań.

Kartniki, na których są przedstawione różne symbole elementów pogody, np.: słońce, krople deszczu, płatki śniegu, płatki śniegu z deszczem, piorun, drzewo z pochylonymi gałęziami (wiatr), obrazek przedstawiający wędrówkę słońca po niebie (od wschodu do zachodu).

N. układa na stole kartoniki, na których są przedstawione różne symbole elementów pogody. Pokazuje obrazek przedstawiający wędrówkę słońca po niebie. Pyta, gdzie znajduje się słońce rankiem, gdzie w południe, gdzie po południu, a gdzie wieczorem. Prosi o ułożenie zdania związanego z marcową pogodą oraz z każdą porą dnia. Dzieci wybierają jeden symbol pogody i układają zdania, np.: *Rano świeciło słońce. W południe padał deszcz. Wieczorem wiał silny wiatr.*

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27 (przewodnik, cz. 4, s. 64).

II

Zajęcia 1. Przepis na marcową pogodę – zajęcia matematyczne.

- Powitanie.

Dzieci stoją w kole. N. za pomocą dowolnej wylicznicy wybiera jedno dziecko, które staje w środku. Podaje nazwę części ciała, które mają się powitać, np. nogi, ręce, plecy. Dzieci witają się z kolegą (lub z koleżanką) stojącym (stojącą) po swojej prawej stronie, a następnie po lewej stronie. Dziecko stojące w środku wybiera inne dziecko, które wchodzi do środka koła i podaje nazwę innej części ciała.

- Przygotowanie przepisu na marcową zupę. Liczenie składników wchodzących w skład potrawy.

Kartniki, na których są przedstawione różne symbole składników pogody, np. słońce, krople deszczu, płatki śniegu, płatki śniegu z deszczem, piorun, drzewo z pochylonymi gałęziami (wiatr) – kartoników z symbolami pogody tego samego rodzaju musi być 10, wycięta z papieru sylweta dużego garnka.

Dzieci siedzą w kole. N. układa w środku koła wyciętą z papieru dużą sylwetę garnka, a obok różne symbole składników pogody. Proponuje dzieciom przygotowanie przepisu na marcową zupę. Dzieci kolejno podają składniki, to znaczy wymieniają nazwy i liczbę (do 10 – 6-latków, do 6 – 5-latków) poszczególnych składników pogody, następnie biorą odpowiednie symbole i umieszczają je na sylwecie garnka. Kiedy wszystko, co jest potrzebne, znajdzie się w garnku, dzieci wstają. Naśladując prawą ręką ruch mieszania zupy łyżką, mieszają zupę. Następnie kładą się na brzuchu dookoła sylwety garnka i mocno dmuchają. Te kartoniki z symbolami pogody, które zsuną się z sylwety garnka, są już miękkie. Chętne dzieci liczą je, np. ile jest już miękkich słoneczek, ile chmurek itd. Jeśli w garnku zostały jeszcze składniki niedogotowane, dzieci ponownie mieszają zupę, kładą się na brzuchu i dmuchają. Dalej zabawa toczy się według tych samych zasad, aż do momentu, gdy wszystkie składniki w zupie będą miękkie, czyli zdmuchnięte.

- *Zabawy z marcem* – utrwalanie nazw liczebników porządkowych.

Kartniki, na których są przedstawione różne symbole składników pogody, np. słońce, krople deszczu, płatki śniegu, płatki śniegu z deszczem, piorun, drzewo z pochylonymi gałęziami (wiatr) – kartoników ze składnikami pogody tego samego rodzaju musi być 10.

Dzieci siedzą w półkołu. N. układa w jednej linii (przed dziećmi) kartoniki z symbolami pogody, np.: słońce, chmura, deszcz, słońce, chmura, deszcz (początkowo dwie sekwencje). Dzieci głośno nazywają symbole znajdujące się na kartonikach. Następnie N. odwraca obrazki tak, aby nie było widać, co się na nich znajduje (nie zmienia kolejności). Pyta: *Co znajduje się np. na drugim obrazku?* Chętne dziecko, po udzieleniu odpowiedzi, podchodzi, odwraca obrazek i sprawdza, czy odpowiedź była prawidłowa. Zostawia odkryty obrazek i wraca na miejsce. N. pyta: *Co znajduje się na piątym obrazku?* Dalej zabawa toczy się według tych samych zasad, do chwili aż wszystkie obrazki zostaną odkryte. N. może wprowadzić podział na dzieci 5-letnie i 6-letnie. Wtedy dzieci siadają w innych miejscach sali, a N. układa przed każdą z grup inną sekwencję – dla 5-latków tak jak wyżej (dwie sekwencje), natomiast dla 6-latków – trzy sekwencje (9 obrazków). Dostosowuje pytania do poszczególnych grup.

- *Marcowe niespodzianki* – ćwiczenia oddechowe, liczenie symboli przedstawiających składniki pogody.

Kartniki, na których są przedstawione różne symbole składników pogody, np.: słońce, krople deszczu, płatki śniegu, płatki śniegu z deszczem, piorun, drzewo z pochylonymi gałęziami (wiatr) – dla każdego dziecka jeden kartonik, duża sylweta garnka wycięta z kartonu, pudełko, budzik.

N. układa na środku sali sylwetę garnka. Dzieli dzieci na dwa zespoły, które ustawiają się po obu stronach sali w szeregu. Odległość obu zespołów od garnka musi być taka sama. Każde dziecko losuje z pudełka jeden kartonik przedstawiający symbol pogody i układa go przed sobą na podłodze. N. nastawia budzik na pięć minut. Dzieci kładą się na brzuchu. Próbuje wdmuchnąć swój kartonik do sylwetki garnka. Jeśli im się to uda, siadają skrzyżnie w miejscu, gdzie stały na początku zabawy, aby nie przeszkadzać innym. Dźwięk budzika kończy zabawę. Dzieci sprawdzają, jaka pogoda będzie tego dnia – liczą, których kartoników jest więcej, np. ze słońcem, z chmurami, z deszczem, ze śniegiem. N. przypomina, że marzec to miesiąc, w którym pogoda zmienia się bardzo szybko, dlatego trzeba pamiętać o odpowiedniej garderobie.

- Zabawa ruchowa *Marcowe słońeczko*.

Kartka z narysowanym słońcem (z różną liczbą promyków) dla każdego dziecka, bębenek, tamburyn.

N. wręcza dzieciom kartki z narysowanymi słońcami (z różną liczbą promyków). Gra na tamburynie. Dzieci trzymają w rękach kartki ze słońcami i poruszają się po sali zgodnie z rytmem wygrywanym przez N. na bębnieku. Na przerwę w grze odnajdują dziecko lub dzieci z taką samą liczbą promyków i tworzą z nimi koła.

- Liczenie promyków słońca. Układanie odpowiedniej liczby elementów zastępczych.

Kartoniki z narysowanymi słońcami z różną liczbą promyków (dla 5-latków słońeczka z maksymalnie sześcioma promykami, dla 6-latków słońeczka z dziesięcioma promykami), 2 pudełka, guziki lub małe klocki.

Dzieci losują z pudełka kartoniki z narysowanymi słońcami z różną liczbą promyków (z uwagi na grupę mieszaną N. powinna mieć dwa pudełka: w jednym znajdują się słońeczka, które mają maksymalnie do 6 promyków (5-latki), w drugim – słońeczka, które mają do 10 promyków (6-latki). Dzieci liczą promyki i układają na podłodze tyle samo, np. guzików (można też wykorzystać klocki), ile promyków ma słońeczko. N. sprawdza poprawność wykonania zadania przez wszystkie dzieci.

Karta pracy, cz. 4, nr 25	Karta pracy, cz. 4, nr 31
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rysują w tabeli tyle elementów, ile wskazuje liczba kropek, 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rysują w tabeli tyle elementów, ile wskazuje liczba,
<ul style="list-style-type: none"> – kończą rysować parasole według wzoru; kolorują je jedną kredką, ale tak, aby każdy był inny. 	

Karta pracy, cz. 4, nr 26	Karta pracy, cz. 4, nr 32
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – łączą liniami pętle, w których jest tyle samo elementów, 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – łączą pętle z odpowiednimi liczbami,
<ul style="list-style-type: none"> – rysują linie i szlaczek po śladach. 	

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14 (przewodnik, cz. 4, s. 71).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem rywalizacji – *Przejdź przez szarfę*.

Dwie szarfy.

N. dzieli dzieci na dwa zespoły, które ustawiają się w rzędach na wyznaczonej przez nią linii. Na sygnał N. pierwsze dziecko z każdego rzędu biegnie do miejsca, w którym jest położona szarfa, przechodzi przez nią (podnosi szarfę i przesuwa się przez nią od góry do dołu) i jak najszybciej wraca do swojego zespołu, ustawiając się na końcu rzędu. Drugie dziecko może rozpocząć bieg dopiero wtedy, gdy pierwsze dziecko, wracając, dotknęło jego ręki. Wygrywa zespół, którego uczestnicy wcześniej wykonali zadanie.

- Obserwowanie siły wiatru. Określanie i naśladowanie ruchu gałęzi. Rysowanie kredą drzew z pochylonymi gałęziami.

Kolorowa kreda.

Dzieci obserwują, czy na dworze jest wiatr. Wyjaśniają, w jaki sposób można to sprawdzić. Przyglądają się uważnie gałęziom drzew. Opisują słowami to, co widzą. Naśladują rękami ruch gałęzi. Następnie rysują kolorową kredą drzewo z pochylonymi gałęziami.

III

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Zabawy kotków*.
Odtwarzacz CD, nagranie odgłosów padającego deszczu, mała piłeczka.
 Dzieci (kotki) poruszają się po sali na czworakach, tocząc przed sobą jedną ręką małą piłeczkę. Kiedy usłyszą odgłos padającego deszczu, muszą jak najszybciej znaleźć się w wyznaczonym wcześniej przez N. miejscu. Piłeczki zostawiają tam, gdzie leżały w chwili pojawienia się dźwięku deszczowych kropelek. Kiedy deszcz przestanie padać, kotki kontynuują zabawę piłeczkami.
- *Mów i rysuj* – rytmiczne wypowiadanie rymowanki z jednoczesnym kreśleniem skośnych linii.

Dla każdego dziecka: kartka, ołówek.

Dzieci siedzą przy stole. Przed sobą układają kartkę i ołówek. Wypowiadają rymowankę: *Raz deszcz pada, raz śnieg prószy. Gdy się źle ubierzesz, to ci zmarzną uszy*, kreśląc jednocześnie na kartce skośne linie: raz w górę i raz w dół (na każdą sylabę jedna linia).

Wskazywanie różnic	Rozsypanka literowa
<p>Dla każdego dziecka: dwa obrazki różniące się np. sześcioma szczegółami, przedstawiające krajobraz przedwiośnia.</p> <p>Dzieci: – wskazują różnice na obrazkach, liczą je.</p>	<p>Rozsypanka literowa (litery, które dzieci dotąd poznały).</p> <p>Dzieci: – układają z poznanych liter dowolne wyrazy i czytają je głośno.</p>

- Porównywanie wzrostu dzieci oraz wysokości wybranych elementów.
 Dzieci dobierają się trójkami (mogą łączyć się również w większe zespoły – ważne, aby w każdym z nich był chociaż jeden 6-latek). Dwoje dzieci odwraca się do siebie tyłem, a trzecie sprawdza, które z nich jest wyższe. Następnie dzieci porównują swój wzrost z wysokością np. stołu, szafki, parapetu, zawieszanej tablicy. Zapamiętują jedną rzecz, od której były wyższe, i jedną rzecz, od której były niższe.

- *Deszcz, śnieg, grad, wiatr* – ćwiczenia dykcji i artykulacji.

Tamburyn.

N. ustala z dziećmi, co oznaczają różne dźwięki tamburynu:

- *deszcz* – delikatne, miarowe uderzenie w tamburyn, wypowiadanie sylaby: *kap, kap, kap* (najpierw krótko, potem długo) połączone z miarowym klaskaniem,
- *wiatr* – tremolo, wypowiadanie *uuuuu* (najpierw cicho, potem głośno) połączone z wykonywaniem obrotów wokół własnej osi,
- *śnieg* – potrząsanie tamburynem, tupanie i wypowiadanie sylaby *szu* (krótko, długo, cicho, głośno),
- *grad* – mocne uderzenia w tamburyn połączone z wykonywaniem podskoków, wypowiadanie sylaby: *bum, bum* (cicho, głośno).

- Swobodny marsz w rytmie piosenki poznanej w tym tygodniu śpiewanej przez N. (przewodnik, cz. 4, s. 62).

Tamburyn.

Na przerwę w śpiewie N. gra na tamburynie. Dzieci wykonują czynności odpowiednie do sposobu gry.

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Obserwowanie kalendarza pogody. Podsumowanie spostrzeżeń, wyciąganie wniosków. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27.	
Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.	Układanie zadań do sytuacji przedstawionych na rysunku. Ćwiczenia grafomotoryczne.
Słuchanie rymowanki. Odszukiwanie odpowiednich naklejek i naklejanie ich we właściwych miejscach. Kolorowanie rysunku. Ćwiczenia grafomotoryczne.	Odszukiwanie różnic między dwoma obrazkami przedstawiającymi krajobraz przedwiośnia.
II.1. <i>Żegnaj, Marzanno, witaj, wiosno</i> – inscenizowanie wiersza A. Widzowskiej <i>Pożegnanie Marzanny</i> . Cele: zapoznanie z ludowym zwyczajem pożegnania zimy, utrwalanie nazw pór roku oraz dostrzeżenie regularności w ich występowaniu.	
2. <i>Wierzbowe bacie</i> – praca plastyczna. Cele: zapoznanie z wyglądem kwitnącej wierzby, rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.	
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Zaczarowany berek</i> . Symboliczne pożegnanie Marzanny. Powitanie wiosny piosenką.	
III. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – <i>Wiosenna wycieczka. Co było najpierw? Co było potem?</i> – układanie historyjki obrazkowej o tematyce wczesnowiosennej. <i>Co by było, gdyby...?</i> – rozwijanie myślenia twórczego. Konkurs piosenek – śpiew zbiorowy i indywidualny piosenek poznanych od początku roku. Utrwalanie zabawy ilustracyjnej piosenki <i>Żartowniś marzec</i> .	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 15, IV 16, IV 18

Cele ogólne

- zapoznanie z ludowym zwyczajem pożegnania zimy,
- utrwalanie nazw pór roku oraz dostrzeganie regularności w ich występowaniu,
- zapoznanie z wyglądem wierzby,
- rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wyjaśnia, na czym polega zwyczaj pożegnania zimy,
- nazywa i wymienia w odpowiedniej kolejności następujące po sobie pory roku,
- opisuje wygląd kwitnącej wierzby,
- wykonuje obrazek przedstawiający bacie.

Przebieg dnia

I

- Obserwowanie kalendarza pogody. Podsumowanie spostrzeżeń, wyciąganie wniosków.

Kalendarz pogody.

N. prosi, aby dzieci przyjrzały się prowadzonemu w tym tygodniu kalendarzowi pogody. Dzieci patrzą na kalendarz i wymieniają zjawiska atmosferyczne, jakie wystąpiły w minionym tygodniu. Porównują pogodę w poszczególnych dniach. Wskazują te elementy pogody, które wystąpiły najczęściej. N. przypomina o konieczności dostosowania ubioru do panujących warunków atmosferycznych.

Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań	Karta pracy, cz. 4, nr 33
Dzieci bawią się swobodnie w kąciakach zainteresowań.	Dzieci: – układają zadania do przedstawionych sytuacji, – wpisują rozwiązania, – rysują linie i szlaczek po śladach.

- Dzieci:
- słuchają rymowanki,
  - odszukują wśród naklejek obrazki skowronka, przebiśniegu i słonka, nakleją je w odpowiednich miejscach,
  - kolorują rysunek,
  - rysują linie i szlaczek po śladach.

Dla każdego dziecka: dwa obrazki różniące się np. sześcioma szczegółami, przedstawiające krajobraz przedwiośnia.

- Dzieci:
- wskazują różnice na obrazkach, liczą je.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27 (przewodnik, cz. 4, s. 64).

II

Zajęcia 1. Żegnaj, zimo, witaj, wiosno – inscenizowanie wiersza A. Widzowskiej *Pożegnanie Marzanny*.

- Powitanie.
Dzieci siedzą w kole. Kolejno, idąc w prawą stronę, witają się z grupą słowami, które samodzielnie wybierają. Rozpoczyna N., mówiąc np.: *Witam serdecznie wszystkie dzieci.*
- Oglądanie inscenizacji wiersza A. Widzowskiej *Pożegnanie Marzanny*.

Kukiełki dzieci, Marzanna.

N. przedstawia inscenizację wiersza, wykorzystując kukiełki.

*Wskakuj na miotłę, mroźna Marzanno!
Czas się pożegnać, zimowa panno!
Nadal ze szronu dziergasz nam getry,
a dla bałwanków bielutkie swetry?
Przestań zamieniać nosy w mroźonki
i pieskiem wplatać sople w ogonki!
Spójrz! Wiosna biegnie do nas ze słonkiem,
próbuje zbudzić misia skowronkiem!
Obsypie drzewa brokatem z kwiatków,
na ławkach złoży dywan z bławatków,
z norek wygoni śpiochy – zwierzaki,
zwoła na koncert pszczoły i ptaki!*

*– Jestem Marzanną, panią zamieci,
zmiotę was miotłą, wiosenne dzieci!
Czy nie lubicie śmigać na sankach,
nurkować w zaspach, lepić bałwanka?
Dla was wymyślam bitwy na śnieżki,
wiewiórkom w dziuplach mrozę orzeszki,
sypię wam białe gwiazdki na głowy!
Ja mam stąd zniknąć? Nie! Nie ma mowy!
– A kysz, Marzanno, mroźca lodem!
Czas na słoneczko i ule z miodem.
Witamy Wiosnę, twą koleżankę!
A ty idź wcinąć zimną owsiankę!*

- Rozmowa na temat inscenizacji.
N. pyta: *Kogo przedstawia Marzanna? Dlaczego dzieci chciały pożegnać się z Marzanną? Jakie zmiany w przyrodzie zaobserwowały dzieci? Jak zachowywała się Marzanna? Co ostatecznie postanowiły zrobić dzieci?*
- Zapoznanie z ludowym zwyczajem topienia Marzanny.

Kalendarz ścienny, obrazki (zdjęcia) przedstawiające zwyczaj topienia Marzanny.

N. opowiada dzieciom o ludowym zwyczaju związanym z topieniem Marzanny. Pokazuje obrazki (zdjęcia). Przypomina dzieciom, pokazując w kalendarzu ściennym datę 22 grudnia, kiedy zaczęła się zima. Prosi, aby dzieci wymieniły kolejne miesiące, w których panowała zima.

Marzanna to kukła często wykonana ze słomy i ubrana, np. w stare, porozrywane stroje, które zniszczyła, królując na ziemi przez trzy miesiące roku: od 22 grudnia do 21 marca. Symbolizuje zimą. 21 marca, czyli pierwszego dnia kalendarzowej wiosny, Marzannę topiono, czyli wrzucano do rzeki, aby wraz z wodą popłynęła do morza i nie wróciła już w danym roku. W ten sposób ludzie żegnali zimą. Wszyscy bowiem tęsknili już za ciepłem, zapachem kwiatów i śpiewem ptaków. Topienie Marzanny to zwyczaj, który oprócz Polski znany jest również w Czechach i na Słowacji.

- *Wiosenna wycieczka* – układanie pociętych na części obrazków w całość, bez wzoru (5-latk); układanie nazw obrazków z liter, odczytywanie ich (6-latk).
N. pyta dzieci: *Dlaczego tęskniliśmy za wiosną? Zachęca dzieci do częstych wycieczek i obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie. Informuje, że podczas takich wycieczek mogą być przydatne niektóre rzeczy. Proponuje dzieciom zastanowienie się, o jakie rzeczy chodzi.*

Układanie obrazków w całość	Układanie nazwy obrazka
<p>Dla każdego dziecka: koperta, pocięty na części obrazek przedstawiający to, co może być przydatne podczas wiosennej wycieczki, np. czapkę, kalosze, płaszcz przeciwdeszczowy, lornetkę, kurtkę</p> <p>Dzieci układają pocięte na części obrazki w całość (bez wzoru) i podają ich nazwy. Odpowiadają na pytanie: <i>Dlaczego ta rzecz może być przydatna na wiosennym spacerze?</i></p>	<p>Dla każdego dziecka: koperta, obrazek przedstawiający np. kurtkę, parasol, rower, plecak, rozsypanka literowa.</p> <p>Wyjmują z koperty obrazek i rozsypankę literową. Układają pod obrazkiem jego nazwę. Odczytują ją. Odpowiadają na pytanie: <i>Dlaczego ta rzecz może być przydatna na wiosennym spacerze?</i></p>

- ✚ Zabawa ruchowa *Pory roku*. Utrwalanie kolejności występowania pór roku.
Szarfy w kolorach: czerwonym, niebieskim, zielonym, żółtym (dla każdego zespołu szarfy w jednym kolorze), cztery obręcze w kolorach: czerwonym, niebieskim, zielonym, żółtym, tamburyn.

N. dzieli dzieci na cztery zespoły odpowiadające porom roku i wręcza im szarfy: zielone – *wiosna*, żółte – *lato*, czerwone – *jesień*, niebieskie – *zima*. N. układa cztery obręcze w takich samych kolorach jak szarfy. Dzieci zajmują w nich miejsca, kierując się kolorem szarfy (jeśli jest mało miejsca, dzieci siadają dookoła obręczy). N. gra na tamburynie. Wymienia kolejno nazwy pór roku, zaczynając od wiosny. Dzieci, które mają szarfy odpowiadające wymienionej porze roku, wybiegają i poruszają się w różne strony. W czasie przerwy w muzyce wracają na swoje miejsca. N. powtarza zabawę trzy razy, aby dzieci zapamiętały kolejność pór roku, następnie zmienia jej przebieg. Zbiera obręcze. Teraz na przerwę w muzyce dzieci mają ustawić się jak najszybciej w jednym rzędzie, zgodnie z zasadą następstwa pór roku, czyli: wiosna, lato, jesień, zima, wiosna, lato itd. N. przypomina, że jako pierwsze ustawia się dziecko z szarfą w kolorze zielonym – wiosna. Zabawę powtarzamy 3 razy.

Karty pracy, cz. 4, nr 28–29	Karty pracy, cz. 4, nr 34–35
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – słuchają tekstu i rysują po śladach rysunków, – słuchają zdania czytanego przez N., – rysują po śladzie. 	

Zajęcia 2. *Wierzbowe bacie – praca plastyczna.*

- N. mówi zagadkę I. Fabiszewskiej:
*Na gałązce wierzbowej.
Srebrne i mięciutki.
Zwiastują, że wiosna idzie,
choć dni są jeszcze króciutki.* (bacie)
- Utrwalanie wyglądu bazi. Podanie ich cech charakterystycznych.
Wierzbowe bacie, wazon, obrazek przedstawiający kwitnącą wierzbę.
N. pokazuje obrazek przedstawiający kwitnącą wierzbę. Dzieci opisują wygląd drzewa. Następnie N. ustawia przed dziećmi wierzbowe bacie w wazonie. Prosi o przypomnienie ich cech charakterystycznych. Wyjaśnia, że na bacie mówi się również kotki. Przypomina, że bacie są jednym z pierwszych zwiastunów wiosny. Zwraca uwagę na sposób rozmieszczenia bazi na gałązkach (naprzemienny).
- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.
N. zapoznaje dzieci ze sposobem wykonania pracy. Omawia poszczególne jej etapy. Zwraca uwagę na sposób formowania z krepiny cienkich wałeczków.
- Samodzielna praca dzieci.
Kolorowe kartki z bloku technicznego, małe wizytówki dzieci, klej, nożyczki, kredki, brązowa krepina, wata.
N. układa na stole kolorowe kartki z bloku technicznego oraz małe wizytówki dzieci. Dzieci wybierają jedną kartkę, odszukują swoją wizytówkę i przyklejają ją w dolnym, prawym rogu kartki. Wycinają z kolorowego papieru wazon według własnego pomysłu. Mogą ozdobić go w dowolny sposób. Następnie formują z brązowej krepiny cieniutki wałeczki (gałązki) i przyklejają je na kartonie. Z waty robią małe kuleczki i przyklejają na gałązkach. Odkładają prace do wyschnięcia i porządkują swoje miejsce pracy.

- Przygotowanie wystawy wykonanych prac.

Prace wykonane przez dzieci.

Dzieci siedzą w półkolu. Kolejno wychodzą na środek i prezentują swoje prace. Liczą, ile bazi umieściły na jednej gałązce. Wskazują gałązkę, na której jest najwięcej bazi. Następnie przy pomocy N. wykonują dla rodziców wystawę wykonanych prac.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Zaczarowany berek*.

N. wyznacza teren do zabawy. Wybiera jedno dziecko, które będzie berkiem. Zadaniem dziecka jest dotknąć, czyli zaczarować, jak największą liczbę osób. Zaczarowane dziecko stoi z rękami rozłożonymi na boki i czeka, aż inne dziecko je odczaruje, czyli dotknie. Następuje zmiana berka i zabawa toczy się dalej.

- Symboliczne pożegnanie Marzanny. Powitanie wiosny piosenką.

Kukła Marzanny, niebieska krepina.

Dzieci stają w kole. N. w środku koła układa wykorzystywaną podczas zajęć kukłę Marzanny. Dzieci przykrywają kukłę niebieską krepiną, wypowiadając słowa: *Do widzenia, Marzanno, zimowa panno. Ciebie już żegnamy, bo wiosenkę witamy*. Następnie witają wiosnę, śpiewając piosenkę (przewodnik, cz. 4, s. 62), której uczyły się w tym tygodniu.

III

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Wiosenna wycieczka*.

Kolorowe szarfy, woreczki.

N. układa na podłodze z szarf wąską ścieżkę. Proponuje dzieciom wiosenną wycieczkę. Przypomina, że trzeba się odpowiednio ubrać. Dzieci ustawiają się w rzędzie przed ścieżką ułożoną z szarf. Kolejno kładą woreczek na głowie (zakładając czapkę), przechodzą na drugą stronę, siadają skrzyżnię, w dalszym ciągu trzymają woreczek na głowie. Zdejmują woreczki dopiero wtedy, gdy wszystkie dzieci wykonają zadanie.

- *Co było najpierw? Co było potem?* – układanie historyjki obrazkowej o tematyce wczesnowiosennej.

Historyjka obrazkowa o tematyce wczesnowiosennej (5-latki – cztery obrazki, 6-latki – sześć obrazków).

N. proponuje dzieciom ułożenie w małych zespołach historyjki obrazkowej według kolejności zdarzeń (5-latki – cztery obrazki, 6-latki – sześć obrazków), a następnie opowiedzenie jej. Zwraca uwagę na to, aby każde dziecko miało możliwość zabrania głosu. Zmienia kolejność obrazków w historyjce. Pyta, czy tak może być. Prosi o uzasadnienie odpowiedzi. Następnie zakrywa ostatni obrazek. Pyta, czy ta historyjka mogłaby skończyć się inaczej. Dzieci podają swoje propozycje.

- *Co by było, gdyby...?* – rozwijanie myślenia twórczego.

Piłka.

Dzieci siedzą w kole. N. toczy piłkę do wybranego dziecka, wypowiadając zdanie: *Co by było, gdyby zawsze u nas panowała zima?* Dziecko odpowiada na pytanie, a następnie toczy piłkę do kolegi lub koleżanki.

- Konkurs piosenek – śpiew zbiorowy i indywidualny piosenek poznanych od początku roku.
- Utrwalanie zabawy ilustracyjnej do piosenki *Żartowniś marzec* (przewodnik, cz. 4, s. 76).

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Przygotowanie gazetki tematycznej. Swobodne wypowiedzi na temat obrazków. Wskazywanie szczegółów na obrazkach. Obserwowanie hodowli roślin w kąci przyrody. Sprawdzanie i porównywanie wzrostu roślin. Analizowanie dzienniczków wzrostu rośliny. Słuchanie piosenki *Nareszcie wiosna*. Ćwiczenia ortofoniczne – *Wiosenne odgłosy*. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28.
- II.1. *Tajemnice ziemi* – zabawy badawcze inspirowane wierszem B. Formy *Nasze kwiaty*. Cele: kształcenie postawy badawczej, poznawanie właściwości ziemi i piasku, wzbogacanie wiedzy na temat kwiatów doniczkowych i zasad ich pielęgnacji.
2. *Tulipany w wazonie* – zajęcia plastyczne. Cel: rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.
2. Odkrywanie litery **ł**: małej, wielkiej, drukowanej, pisanej. Układanie schematów i modeli słów *łopata*, *łatka*. Cele: rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słów o prostej budowie fonetycznej, rozpoznawanie i nazywanie małych i wielkich liter.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa *Piłka w górę*. Wycieczka w okolice przedszkola. Poznawanie charakterystycznych cech przedwiosennego krajobrazu.
- III. Zabawa orientacyjno-porządkowa *Tulipany na grządkach*.
- Łączenie rysunków, których nazwy rozpoczynają się taką samą głoską. Kolorowanie rysunków. Układanie wyrazów według wzoru.
- Układanie na piasku kompozycji według własnych pomysłów.
- Układanie na piasku kompozycji według własnych pomysłów.
- Łączenie liniami obrazków z ich nazwami. Czytanie tekstu. Utrwalanie liter **ł**, **Ł**.
- Wykonanie kolorowanki wodnej *Tulipany*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, II 2, II 3, II 4, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- poznawanie właściwości ziemi i piasku,
- wzbogacanie wiedzy na temat kwiatów doniczkowych i zasad ich pielęgnacji,
- **rozpoznawanie i nazywanie małych liter i wielkich liter**,
- rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia właściwości ziemi i piasku,
- wymienia i rozpoznaje na zdjęciach kwiaty doniczkowe, wymienia zasady pielęgnacji kwiatów,
- **wymienia słowa rozpoczynające się głoską ł; dzieli słowa na sylaby; wymienia głoski w słowach łopata, łatka; układa schematy i modele słów łopata, łatka; określa miejsca samogłosek i spółgłosek w słowach o prostej budowie fonetycznej**,
- **opisuje wygląd liter ł, Ł oraz odtwarza ich kształty**,
- wykonuje kompozycję kwiatową w wazonie według wcześniejszych instrukcji N.

Przebieg dnia

I

- Przygotowanie gazetki tematycznej. Swobodne wypowiedzi na temat obrazków. Wskazywanie na obrazkach szczegółów wymienionych przez N.
Obrazki przedstawiające krajobraz w różnych porach roku, w tym wczesnowiosenny, z widocznymi pierwszymi oznakami wiosny.

N. układa na tablicy obrazki przedstawiające krajobraz w różnych porach roku. Dzieci wybierają spośród obrazków te, które przedstawiają krajobraz wczesną wiosną i pierwsze oznaki wiosny. Uzasadniają swój wybór. Wypowiadają się na temat obrazków. Wskazują wymienione przez N. szczegóły.

- Obserwowanie hodowli roślin w kąci przyrody. Sprawdzanie i porównywanie wzrostu poszczególnych roślin. Analizowanie dzienniczek wzrostu rośliny.

Hodowle roślin założone przez dzieci w kąci przyrody, dzienniczek wzrostu roślin, lupy lub szkła powiększające.

Dzieci, wykorzystując lupy i szkła powiększające, sprawdzają wzrost hodowli roślin założonych w kąci przyrody. Analizują dzienniczki, w których systematycznie prowadziły obserwacje. Omawiają poszczególne etapy wzrostu roślin. Porównują między sobą, czy wszystkie rośliny rozwijały się w jednakowym tempie. Poszukują przyczyn zaistniałych różnic (o ile takie są). Jeśli zajdzie potrzeba, uzupełniają dzienniczki, rysując w nich dalszy etap rozwoju roślin.

- Słuchanie piosenki *Nareszcie wiosna* (śl. i muz. J. Kucharczyk) w wykonaniu N. lub jej nagrania z płyty CD.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Nareszcie wiosna*.

1. *Przyszła do nas wiosna – słoneczna, radosna.
Budzi kwiaty, budzi drzewa, ze skowronkiem śpiewa.* /2x
  2. *Przywitała ptaki, bo właśnie wrócili,
gdy się tylko dowiedziały, że już nie ma zimy.* /2x
  3. *Wiosennym deszczykiem kaczęce podlewa
i przygląda się radośnie listeczkom na drzewach.* /2x
  4. *Teraz budzi żabki, pszczoły i chrabąszcze,
tańczy razem z motylami na kwitnącej łące.* /2x
  5. *Woła do niedźwiedzia: „Wstawaj, misiu, wstawaj!
Już wiosenne kwiaty kwitną, zielenieje trawa!”* /2x
  6. *I dzieci łaskocze słońca promieniami.
Chodźcie, dzieci, chodźcie, dzieci, z wiosną się pobawić.* /2x
- Zapoznanie z tekstem piosenki, połączone z prezentowaniem obrazków przedstawiających zmiany zachodzące w przyrodzie wiosną.

Obrazki przedstawiające zmiany zachodzące w przyrodzie wiosną.

- Zadawanie pytań związanych z tekstem.

- *Jakie zmiany zachodzą w przyrodzie, kiedy nadchodzi wiosna?*
- *Jak nazywają się ptaki, które wracają do nas z dalekich stron?*
- *Co rośnie na łące, kiedy wiosną mocniej przygrzeje słońce?*
- *Czy znacie zwierzęta, które budzą się ze snu zimowego?*

- Ćwiczenie ortofoniczne – *Wiosenne odgłosy.*

Odtwarzacz CD, nagranie melodii o pogodnym charakterze, obrazki przedstawiające: żabę, bociana, pszczołę, deszcz, ptaka,

Dzieci przemieszczają się w określonym kierunku, w rytmie nagrania melodii o pogodnym charakterze. Na przerwę w nagraniu N. unosi wybrany przez siebie obrazek. Dzieci zatrzymują się i wydają charakterystyczny głos odpowiadający zwierzęciu przedstawionemu na obrazku.

- Nauka pierwszej zwrotki piosenki na zasadzie echa muzycznego.

Próby nucenia melodii piosenki na sylabach: *la, ba, wio*.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28.

Szyfonowe chustki w kolorach: czerwonym, zielonym, niebieskim, żółtym (liczba kolorów musi być parzysta) lub kolorowe kawałki krepiny dla każdego dziecka, tamburyn.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wiosenny taniec*.

N. rozdaje dzieciom kolorowe szyfonowe chustki (np.: czerwone, zielone, niebieskie, żółte) lub kolorowe kawałki krepiny. Dzieci poruszają się po całej sali zgodnie z rytmem wygrywanym przez N. na tamburynie. Na przerwę w grze tworzą jednobarwne koła, które kręcą się raz w prawą, raz w lewą stronę – zgodnie z poleceniem N.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Wiosna maluje świat*.

Dzieci trzymają w obu dłoniach chustę (za jej przeciwległe rogi). Podnoszą ręce do góry i zataczają jak największe kręgi: raz w prawą, raz w lewą stronę.

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Układamy mosty*.

Dzieci układają z chust jednobarwne mosty (prosta linia, ułożona z chust w jednym kolorze). Następnie ustawiają się przed nimi i przechodzą przez nie, idąc stopa za stopą.

- Zabawa ruchowa z elementem pełzania – *Kolorowe tunele*.

N. dzieli dzieci na zespoły według kolorów chust. Dzieci z chustami w kolorach czerwonym i niebieskim tworzą tunele. Ustawiają się jedno za drugim (jeden tunel to dzieci z chustami w jednym kolorze) i rozstawiają szeroko nogi. Dzieci z chustami w kolorach żółtym i zielonym ustawiają się przed tunelami (np. dzieci z chustami zielonymi ustawiają się przed tunelem utworzonym przez dzieci z czerwonymi chustami, a dzieci, które mają chusty w kolorze żółtym, stoją przed tunelami utworzonymi przez dzieci z chustami niebieskimi). Przechodzą przez tunele, czólgając się.

- Ćwiczenie uspokajające – *Kwiaty rosną*.

Dzieci stoją w rozsypcie. Zwijają i ściskają chustę w jednej dłoni. Na sygnał N., uderzenie w tamburyn, powoli rozluźniają uścisk – *kwiat powoli rośnie*. Dzieci ściskają chustę raz jedną, raz drugą dłonią (jeśli chusta jest duża, dzieci ściskają ją oburącz).

- Marsz z chustami po obwodzie koła.

Dzieci maszerują po obwodzie koła. Liczą do czterech. Na cztery głośno wołają: *Hej!* i podnoszą rękę z chustą do góry.

II

Zajęcia 1. Tajemnice ziemi – zabawy badawcze inspirowane wierszem B. Formy Nasze kwiaty.

- Zabawa na powitanie.

Dzieci siedzą w kole. N. wymienia nazwę dowolnego koloru. Dzieci, które mają na sobie ubranie w tym kolorze, zamieniają się miejscami. Jeśli dany kolor występuje na ubraniu tylko jednego dziecka, obiega ono koło i ponownie siada na swoim miejscu.

- Słuchanie wiersza B. Formy *Nasze kwiaty*.

Zdjęcia kwiatów, których nazwy wystąpiły w wierszu: paproci, anturium, azalii, gardenii, fiołka, kaktusa, bluszcz, aloesu, papirusa, palmy.

N. czyta dzieciom wiersz, pokazując jednocześnie zdjęcia kwiatów, których nazwy występują w wierszu.

*W przedszkolnych salach kwiaty zadbane,
przez dzieci i panią wyhodowane.*

*Paprocie mają przepiękne liście –
odcienie zieleni głębokie, soczyste.*

*Dumne anturium o dużych liściach,
obok azalia, naprawdę prześliczna.*

*Pachnąca gardenia, fiołki chabrowe,
małe kaktusy – jak ludki bajkowe.*

*Bluszcze krzaczaste, aloes gruby,
papirus, palma to powód do chluby.*

*Miękką flanelą liście czyścimy,
aby oddychać mogły rośliny.*

*Zawsze na wiosnę je przesadzamy,
do nowej ziemi ostrożnie wkładamy.*

*A gdy szkodniki liście zjadają,
specjalnym płynem je panie przyskają.*

*Kiedy słońeczko mocno przygrzewa,
stoją w ogrodzie, gdzie ptaszek im śpiewa.*

*Bardzo to lubią i rosną wspaniale,
barwy ich wtedy są doskonałe.*

- Rozmowa na temat wiersza.
Zdjęcia kwiatów, których nazwy wystąpiły w wierszu: paproci, anturium, azalii, gardenii, fiołka, kaktusa, bluszcz, aloesu, papirusa, palmy.

N. pyta: *Jakie kwiaty dzieci hodowały w sali?* Dzieci wymieniają nazwy poszczególnych kwiatów, podchodzą do N., wybierają odpowiednie zdjęcie i pokazują go innym dzieciom. Opisują charakterystyczne cechy kwiatów. N. pyta: *W jaki sposób dzieci pielęgnowały kwiaty? Dlaczego na wiosnę dzieci przesadzały kwiaty? Czy wszystkie kwiaty lubią taką samą ziemię?* N. zachęca dzieci do zbadania właściwości ziemi.

- Poznawanie właściwości ziemi.

Ziemia do kwiatów doniczkowych (np. ziemia do roślin zielonych, ziemia do kaktusów, ziemia do storczyków), zdjęcia draceny, gardenii, paproci, kaktusa, storczyka, goździka, lawendy, średnioziarnisty lub gruboziarnisty piasek, plastikowe łyżki jednorazowe, nieduże plastikowe pojemniki – po cztery na każdy stół, plastikowy kubeczek – do odmierzania wody, konewka z wodą, małe doniczki do kwiatów (z podstawkami), plastikowe tacki, lupy, szkła powiększające, różnego rodzaju sitka, słoiki (przezroczyste) – najlepiej takie, aby swobodnie na nich opierały się sitka.

N. dzieli dzieci na cztery zespoły. Zespoły pracują przy stołach. Na każdym stole N. ustawia tacki z różnymi rodzajami ziemi (np.: ziemia do roślin zielonych, ziemia do kaktusów, ziemia do storczyków) oraz piasek. Pokazuje dzieciom zdjęcia kwiatów, które na nich rosną (np. dracena najlepiej rośnie w ziemi do roślin zielonych, kaktus w ziemi do kaktusów, storczyk w ziemi do storczyków). Proponuje poznanie właściwości poszczególnych rodzajów ziemi oraz piasku. Dzieci:

- wykorzystując lupy i szkła powiększające, badają i opisują kolor ziemi i piasku oraz ich skład (porównują drobinki, rozpoznają małe elementy (np.: małe granulki, korę, łupiny, węgiel drzewny),
  - dotykają ziemi i piasku (przesiewają przez palce), opisują i porównują wrażenia,
  - rozpoznają za pomocą dotyku (przy zamkniętych oczach), którego rodzaju ziemi lub piasku dotknęły,
  - określają i porównują zapach ziemi i piasku,
  - przesypują łyżką ziemię i piasek do plastikowych, niedużych pojemników (koniecznie takiej samej wielkości); liczą, ile łyżek wsypały do poszczególnych pojemników; badają, co ma najmniejszą objętość: ziemia czy piasek (6-latek),
  - układają ziemię i piasek na różnego rodzaju sitkach, które wcześniej umieszczają na przezroczystym naczyniu (np. słoiku) – badają przepuszczalność wody,
  - określają i porównują zapach mokrej ziemi i mokrego piasku,
  - wsypują suchą ziemię i suchy piasek do małych doniczek z podstawkami; sprawdzają, czy po podlaniu woda przesiąkła i znalazła się na podstawce – jeśli nie, dodają do ziemi niewielką ilość średniego lub grubego piasku i powtarzają doświadczenie (za każdym razem dzieci muszą wlewać taką samą ilość wody, najlepiej, aby wcześniej zostało to ustalone przez N.),
  - odstawiają doniczki z wodą w ustalone miejsce i po określonym przez N. czasie sprawdzają, która ziemia (lub piasek) zatrzymała najdłużej wodę (czyli będzie wilgotna).
- Po zakończeniu prac badawczych N. zwraca uwagę na to, aby dzieci bardzo dokładnie umyły ręce.

Każdy kwiat doniczkowy ma swoje wymagania co do ziemi. Ziemia do roślin zielonych to mieszanina torfu i keramzytu – ciemnoszarych lub brązowych glinianych kuleczek. Torf sprawia, że ziemia jest lekka i ma zdolność do magazynowania wody, a keramzyt spulchnia ziemię. Do kaktusów najbardziej nadaje się ziemia, która zawiera duże ilości średniego lub grubego piasku. Przypomina wtedy środowisko pustynne i przepuszcza dobrze wodę. Storczyki natomiast najlepiej czują się w ziemi zawierającej np. łupiny orzecha kokosowego, korę sosnową, węgiel drzewny i keramzyt, czyli gliniane kuleczki.

- Wyjaśnienie wieloznaczności słowa *ziemia*.
N. pyta: *Z czym kojarzy się wam słowo ziemia?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci, nawiązując do nazwy naszej planety i ziemi jako podłoża, w którym żyją rośliny, i do powierzchni, po której chodzą ludzie.

- Poznanie znaczenia ziemi.

N. pyta: *Do czego jest potrzebna ziemia? Co by było, gdyby ziemi nie było?* Jeśli zajdzie potrzeba, N. uzupełnia wypowiedzi dzieci.

- Zabawa ruchowa *Zadbane – zaniedbane*.

Tamburyn.

Dzieci poruszają się po sali zgodnie z rytmem wygrywanym przez N. na tamburynie. Na przerwę w grze i hasło: *Rośliny zadbane*, dzieci przystają, klękają na kolana i wyciągają ręce ku górze – *kwiat rośnie, listki kieruje ku słońcu, ma wystarczającą ilość wody*. Na hasło: *Rośliny zaniedbane* – dzieci przystają, klękają na kolana, ręce luźno opuszczają przed sobą, pochylają tułów – *kwiaty są niepodlane, więdną*.

Karta pracy, cz. 4, nr 30	Karta pracy, cz. 4, nr 36
<p>Dzieci: – opowiadają, co dzieje się na obrazku,</p>	<p>Dzieci: – słuchają tekstu czytanego przez 5-latkę.</p>
<p>Dzieci: – czytają z N. tekst, wstawiając w odpowiednich miejscach nazwy obrazków.</p>	

<p>Zajęcia 2. Tulipany w wazonie – zajęcia plastyczne. Farby plakatowe, zdjęcia tulipanów, dla każdego dziecka: plastikowa lub tekturowa tacka, widelec jednorazowy, papier kolorowy, nożyczki, biała kartka, klej.</p> <ul style="list-style-type: none"> Wprowadzenie do tematu. Opisywanie charakterystycznych cech tulipanów. N. pyta: <i>Jakie kwiaty rosły w ogrodzie Olka?</i> Pokazuje dzieciom zdjęcia tulipanów. Dzieci opisują wygląd – zwracają uwagę na kolor, budowę kielicha, płatki, łodygę, liście. Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy. N. zachęca do wykonania kwiatowej kompozycji w wazonie. Wyjaśnia poszczególne etapy wykonania pracy. Samodzielne wykonywanie prac przez dzieci. N. przygotowuje na stołach gęste farby plakatowe w różnych kolorach (musi ich być dużo, aby bez problemu zanurzyć widelec w farbie). Dzieci wycinają z papieru kolorowego wazon i przyklejają go na kartce. Następnie zanurzają widelec w farbie tak, aby był on w całości nią pokryty. Odbijają ślad widelca na kartce w miejscu, gdzie chcą umieścić kwiat. Mocno dociskają widelec do kartki. Następnie zanurzają widelec w kolejnej farbie i odbijają go blisko poprzedniego. Wykonują kompozycję kwiatową z dowolnej liczby tulipanów. Na końcu zanurzają w zielonej farbie bok widelca i również odbijają go na kartce – malują w ten sposób łodygi i liście. Odkładają prace do wyschnięcia. 	<p>Zajęcia 2. Odkrywanie litery ł: małej, wielkiej, drukowanej, pisanej.</p> <ul style="list-style-type: none"> Wyodrębnienie wyrazu podstawowego – łopata. N. pyta: <i>Jakiego narzędzia używali tata i Olek podczas prac w ogrodzie?</i> Analiza i synteza słuchowa słowa <i>łopata</i>. Dzieci dzielą słowo na głoski. Liczą, ile jest w słowie sylab, a ile głosek. Wymieniają kolejno wszystkie głoski. Następnie wymieniają inne słowa, w których głoskę <i>ł</i> słychać na początku, na końcu oraz w środku słowa. Budowanie schematu słowa <i>łopata</i>. Białe kartoniki dla każdego dziecka. Dzieci układają tyle kartoników, ile sylab słyszą w słowie. Rozsuwają kartoniki i wymawiają głośno sylaby. Następnie układają tyle kartoników, ile głosek słychać w słowie; wymawiają głoski głośno, dotykając kolejno kartoników. Budowanie schematu słowa <i>łatka</i>. Białe kartoniki dla każdego dziecka, zdjęcie psa dowolnej rasy. N. pokazuje zdjęcie pieska (dowolnej rasy). Informuje dzieci, że bardzo lubi on odwiedzać ogródek dziadka Olka. Wymawia, głoskując, imię psa: <i>ł-a-t-k-a</i>. Dzieci dokonują syntezy i wymawiają słowo głośno. Następnie samodzielnie dzielą słowo na sylaby oraz na głoski. Układają z kartoników schemat imienia. Budowanie modeli słów <i>łopata</i>, <i>łatka</i>. Czerwone i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka. Dzieci głośno wymieniają kolejne głoski w słowach. Określają, czy głoska <i>ł</i> jest spółgłoską czy samogłoską. Pod schematami słów zaznaczają miejsca głoski niebieskimi kartonikami. Wskazują kolejną spółgłoskę. Porównują liczbę samogłosek i spółgłosek w słowach. Odkrywanie liter ł, Ł. Dla każdego dziecka: czerwone i niebieskie kartoniki, litery: ł, Ł.
--	--

	<p>N. umieszcza na tablicy modele słów <i>łopata</i>, <i>łatka</i>. Pokazuje litery ł: małą i wielką. Dzieci określają ich wygląd. Umieszczają kartoniki z literami ł, Ł we właściwych miejscach pod swoimi modelami słów. N. przypomina, że imiona rozpoczynają się wielką literą.</p> <ul style="list-style-type: none"> Umieszczenie kartoników z poznanymi wcześniej literami we właściwych miejscach. <p>Kartoniki z poznanymi literami dla każdego dziecka.</p> <p>Dzieci umieszczają pod modelami słów kartoniki z odpowiednimi literami. Czytają wyrazy łopata, łatka.</p> <ul style="list-style-type: none"> Karty pracy, cz. 4, nr 36 (kontynuacja). Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> czytają tekst umieszczony pod obrazkiem, zwracają uwagę na podział słowa na sylaby, na głoski oraz na samogłoski i spółgłoski. Karty pracy, cz. 4, nr 37. Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> liczą głoski w nazwach zdjęć, łączą zdjęcia z odpowiednimi liczbami, rozwiązują rebusy, czytają wyrazy, zaznaczają na niebiesko litery ł, Ł w wyrazach.
<ul style="list-style-type: none"> Prezentowanie wykonanych prac. Dzieci siedzą w kole. Kolejno wychodzą na środek i prezentują swoje prace. Wspólnie z N. starają się policzyć, ile kwiatów jest w danej kompozycji. Wskazują tę, w której jest najwięcej kwiatów, i tę, w której jest najmniej kwiatów. 	

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Piłka w górę*.
Piłka.
Dzieci stoją w kole. Wybrane dziecko za pomocą wyliczniki wchodzi do środka koła z piłką. Na sygnał N. rzuca piłkę wysoko w górę, wykrzykując imię kolegi lub koleżanki z grupy. Wybrane dziecko wbiega do środka i łapie piłkę. Jeśli mu się uda, zajmuje miejsce w środku. Jeśli nie, dziecko, które rzucało piłkę, rzuca kolejny raz.
- Wycieczka w okolice przedszkola. Poznanie charakterystycznych cech krajobrazu występującego wczesną wiosną. Dzieci obserwują krajobraz, jaki jest wczesną wiosną, i mówią, co świadczy o przyścisaniu wiosny.

III

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Tulipany na grządkach*.
Szarfy w kolorach żółtym i czerwonym (w jednym kolorze dla każdego zespołu), skakanka, grzechotka.
N. dzieli dzieci na dwa zespoły, wykorzystując szarfy w kolorach czerwonym i żółtym. Na środku sali (ogrodu) układa skakankę. Tworzy w ten sposób w ogrodzie dwie grządki – jedną oznacza szarfą w kolorze żółtym, a drugą – szarfą w kolorze czerwonym. Dzieci poruszają się po sali w rytm wygrywany przez N. na grzechotce. Na przerwę w grze dzieci (tulipany) ustawiają się jedno za drugim na swoich grządkach. Wygrywa zespół, którego wszyscy członkowie wcześniej wykonali zadanie – ustawili się na swoich grządkach.
- Wykonanie kolorowanki wodnej *Tulipany*.
Dla każdego dziecka: wyprawka, kolorowanka wodna Tulipany, pojemnik z wodą, pędzelek.

<p>Karta pracy, cz. 4, nr 31</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – łączą rysunki, których nazwy rozpoczynają się tą samą głoską, – kolorują wybrane rysunki, – czytają z N. wyraz łopata, układają obok taki sam wyraz z liter odszukanych wśród naklejek. 	<p>Wiosenne kwiaty – obrazek na piasku</p> <p>Dla każdego dziecka: papierowa tacka, nasiona fasoli, łupinki po orzechach pistacjowych, kasza jęczmienna, ryż, piasek.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – układają na piasku, umieszczonym na papierowej tacce, obrazek, np. z nasion fasoli, łupinek orzechów pistacjowych, kaszy jęczmiennej, ryżu. Nadają swoim pracom nazwy.
<p>Wiosenne kwiaty – obrazek na piasku</p> <p>Dla każdego dziecka: papierowa tacka, nasiona fasoli, łupinki po orzechach pistacjowych, kasza jęczmienna, ryż, piasek.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – układają na piasku, umieszczonym na papierowej tacce, obrazek, np. z nasion fasoli, łupinek orzechów pistacjowych, kaszy jęczmiennej, ryżu. Nadają swoim pracom nazwy. 	<p>Karta pracy, cz. 4, nr 38</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – łączą liniami zdjęcia z ich nazwami, – czytają wyrazy, – kreślą kształty liter pisanych ł, ła w powietrzu, na dywanie, na plecach kolegów/koleżanek, – piszą litery ł, ła po śladach, a potem – samodzielnie.

Marzec, tydzień 4

Dzień 2

Wiosenne przebudzenia

Pierwsze kwiaty wiosny

Przykładowy zapis w dzienniku

<p>I. Układanie puzzli przedstawiających przebiśniegi.</p> <p>Kolorowanie rysunków według wzoru.</p>	<p>Czytanie zdań. Dokonywanie ich oceny logicznej. Czytanie sylab, dokonywanie syntezy, czytanie wyrazów. Utrwalanie liter ł, ła.</p>
<p>Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28.</p>	
<p>II.1. <i>Szukamy oznak wiosny</i> – słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego <i>Oznaki wiosny</i>. Cele: zachęcenie do obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie wiosną, wiązanie ich z aktualną porą roku; wzbogacanie wiedzy na temat pierwszych kwiatów wiosny; rozwijanie umiejętności uważnego słuchania.</p>	<p>Czytanie ze zrozumieniem.</p>
<p>Rysowanie szlaczków.</p>	<p>Czytanie ze zrozumieniem.</p>
<p>2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.</p> <p>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem wspinania się – <i>Wielka woda</i>. Zabawa w szukanie kolorów.</p>	
<p>III. Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – <i>Wyścig z piłką</i>. Wydzieranka <i>Krokus</i> – rozwijanie sprawności manualnej. Utrwalanie nazw pierwszych kwiatów wiosny. Układanie i rozwiązywanie zagadek. Nauka kolejnych zwrotek piosenki <i>Nareszcie wiosna</i>. Ćwiczenia odpężające – <i>Łąka wiosną</i></p>	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, II 2, II 3, II 4, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- zachęcanie do obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie wiosną, wiązanie ich z aktualną porą roku,
- wzbogacanie wiedzy na temat pierwszych wiosennych kwiatów,
- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania oraz **czytania ze zrozumieniem**,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia i wskazuje charakterystyczne, pierwsze oznaki wiosny,
- rozpoznaje i nazywa pierwsze wiosenne kwiaty,
- wymienia oznaki wiosny, o których była mowa w tekście,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Układanie puzzli przedstawiających przebiśniegi.

Wyprawka, puzzle *Przebiśniegi* (dla każdego dziecka).

Dzieci odszukują w wyprawce kartę przedstawiającą przebiśniegi. Opisują wygląd przebiśniegów. Następnie wypychają puzzle, po czym ponownie składają obrazek w całość.

Wiosenne kwiaty – kolorowanie rysunku	Karta pracy, cz. 4, nr 39
<p>Zdjęcia dowolnych, pierwszych wiosennych kwiatów, dla każdego dziecka: obrazek do kolorowania (przedstawiające ten sam kwiat co na zdjęciu), kredki.</p> <p>N. układa na stole zdjęcia przedstawiające pierwsze wiosenne kwiaty, a obok nich obrazki do kolorowania, przedstawiające te same kwiaty. Dzieci kolorują obrazki kwiatów według wzoru.</p>	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają zdania, – oceniają, czy zdania są prawdziwe, – zaznaczają w tabeli właściwe okienka, – czytają sylaby, dokonują syntezy i odczytują całe wyrazy, – piszą litery ł, Ł po śladach, a potem – samodzielnie.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28 (przewodnik, cz. 4, s. 89).

II

Zajęcia 1. Szukamy oznak wiosny – słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Oznaki wiosny*.

- Zabawa na powitanie.
Dzieci mówią *dzień dobry* w następujący sposób: *dzień* – uderzają dłońmi o kolana, *do* – uderzają dłońmi o podłogę, *bry* – klaszczą.
- Wprowadzenie do tematu.
N. zachęca do rozwiązania zagadki I. Fabiszewskiej, która wyjaśni dzieciom, o jakiej porze roku będą rozmawiali na dzisiejszych zajęciach.

*Bociany z podróży wracają,
wokół kwiaty rozkwitają.
Motyle pojawiły się na łące,
ale dni nie są jeszcze gorące. (wiosna)*

- Czytanie ze zrozumieniem tekstu wyrazowo-obrazkowego (6-latk). Odnajdywanie w tekście słów potwierdzających nadejście wiosny.

Książka (s. 53) dla każdego dziecka.

N. proponuje dzieciom przeczytanie w książce tekstu, który wyjaśni im, po czym można poznać, że już nadeszła wiosna. Dzieci otwierają książkę na wskazanej stronie. Czytają tekst wyrazowo-obrazkowy (6-latk), który 5-latk uzupełniają, podając nazwy obrazków. Następnie odnajdują w tekście fragmenty mówiące o pierwszych oznakach wiosny. Kolejno je wymieniają.

- Słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Oznaki wiosny*.

Książka (s. 54–55) dla każdego dziecka.

N. zachęca do wysłuchania opowiadania, w którym są zawarte informacje o tym, jakie oznaki wiosny zauważyli na spacerze z dziadkiem Ada i Olek. Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce i słuchają opowiadania.

– Wstawajcie, śpiochy! – budził dziadek Olka i Adę. – Mamy już wiosnę! Od dzisiaj mamy tyle samo dnia co nocy, a od jutra dzień będzie coraz dłuższy, a noc coraz krótsza... Aż do wakacji!

– Wiosna, a spać się chce! Jestem senny – wiosenny!

– Nie marudź, wstawaj szybko, a nie pożałujesz! I ty Ada, też!

– A mogę dośnić do końca moją bajeczkę?
 – Dobrze, daję wam piętnaście minut na obudzenie i wyjście z łóżka!
 Po piętnastu minutach dzieci były na nogach, myły buzie i ręce w umywalce, czyściły zęby.
 – Ubierajcie się, wychodzimy!
 – A co będziemy robić? – spytała Ada.
 – Wyruszamy na poszukiwanie wiosny!
 – A jak wygląda wiosna? – spytała Ada.
 – Za chwilę ją zobaczysz!

Ada wyobraziła sobie wiosnę jako panią w zielonej sukni, z wiankiem na głowie, niosącą koszyk pełen kwiatów. Olek rozglądał się, szukając zwiastunów wiosny.
 – Ja tu widzę tylko zimę! Wszędzie śnieg, drzewa są gołe, bez liści, gdzie tu wiosna?
 – Tak myślisz? Rozejrzyj się, patrz uważnie, to zobaczysz wiosnę!

Nagle Ada się zatrzymała.
 – O, jakie ładne, białe kwiatki! Wyrastają ze śniegu!
 – To przebiśniegi! Widzisz, Olku, Ada pierwsza zauważyła wiosnę!
 – O, a tam takie fioletowe kwitną! Ale ich dużo!
 – To są przylaszczki! Dwa punkty dla Ady!

Ada, dumna, rozglądała się wszędzie.
 – O, jeż wyłazi spod gałęzi!
 – Obudził się ze snu zimowego!
 – O, bazie rosną na wierzbie!
 – Brawo, Olku, to też oznaki wiosny!

Na polu, między płatami topniejącego śniegu, zieleniło się coś jak trawa.
 – O zielone rośliny! – zawołał Olek.
 – To wschodzi ozimina – zboże zasiane jesienią, które przezimowało na polu!
 – O, leć jaskółki!
 – Brawo! Jedna jaskółka nie czyni wiosny, ale całe stadko – tak! – powiedział dziadek.
 – Jedna jaskółka mogła przezimować w norce u kreta, razem z Calineczką! – stwierdziła Ada.
 – Wiosną niedźwiedzie budzą się z zimowego snu, wychodzą głodne ze swojej gawry i szukają tłustych małych dziewczynek do jedzenia! – zażartował Olek.
 – Ale mnie nie zje, bo powiem, że jestem niesmaczna! – powiedziała Ada, ale na wszelki wypadek rozglądała się dookoła.
 – Ada, nie słuchaj go, tu nie ma niedźwiedzi! Co najwyżej mogły się obudzić borsuki i chomiki!
 – Ale one nie jedzą dzieci? – upewniła się Ada.
 – Z tego co wiem, to nie! – uśmiechnął się dziadek.

Dzieci usłyszały głośny dźwięk dochodzący z nad podmokłych łąk.
 – Co tak hałasuje? – zdziwił się Olek.
 – To żuraw! Jego klangor niesie się na wiele kilometrów!
 – Żurawie przyleciały?
 – Już miesiąc temu! Zawsze przylatują, zanim zacznie się wiosna!
 – O, bociany, bociany, bociany – zawołała Ada.
 Wysoko na niebie krążyły bociany. Wracaly do swoich gniazd.
 – No, to już możemy być pewni, że wiosna nadeszła! – powiedział dziadek.

- Rozmowa na temat opowiadania.

Książka (s. 54–55) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce. Czytają tekst umieszczony pod ilustracjami (6-latki). Odpowiadają na pytanie: *Jakie oznaki wiosny widzieli Olek i Ada na wiosennym spacerze z dziadkiem?* Wskazują na obrazku odpowiednie szczegóły.

- Zabawa ruchowa *Zwiastuny wiosny*.

Krażki, obrazki przedstawiające pierwsze zwiastuny wiosny, np.: bazie na gałęziach, kwitnące forsycje, przebiśniegi, krokusy, motyle, bociany, odtwarzacz CD, nagranie muzyki w rytmie marsza.

Dzieci stoją z boku sali. N. rozkłada krażki. Prosi dzieci, aby się odwrócili. Umieszcza pod krażkami obrazki przedstawiające pierwsze zwiastuny wiosny, np.: bazie na gałęziach, kwitnące forsycje,

przebiśniegi, krokusy, motyle, bociany. Włącza nagranie muzyki w rytmie marsza. Dzieci spacerują pomiędzy krążkami. Na przerwę w nagraniu muzyki szukają zwiastunów wiosny – dwoje wybranych przez N. dzieci zagląda pod wybrane krążki (każde dziecko zagląda pod jeden krążek). Jeśli znajdują obrazki, pokazują je wszystkim dzieciom i nazywają przedstawione na nich zwiastuny wiosny. Jeśli obrazki nie zostaną znalezione, N. wybiera kolejne dzieci. Zabawa trwa do chwili, aż wszystkie obrazki przedstawiające zwiastuny wiosny zostaną znalezione.

Karta pracy, cz. 4, nr 32	Karta pracy, cz. 4, nr 40
Dzieci: – czytają tekst z N.,	Dzieci: – czytają tekst,
– nazywają kwiaty, podają ich charakterystyczne cechy, – rysują po śladzie, nie odrywając kredki od kartki, kolorują rysunki.	

Karta pracy, cz. 4, nr 33	Karta pracy, cz. 4, nr 41
Dzieci: – czytają tekst z N.,	Dzieci: – czytają tekst,
– nazywają ptaki, opisują ich wygląd,	
– kontynuują szlaczek z poprzedniej karty.	– piszą po śladach poznanych liter, odczytują wyrazy.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14 (przewodnik, cz. 4, s. 71).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem wspinania się – *Wielka woda*. Dzieci biegają po wyznaczonym terenie w różnych kierunkach. Na hasło: *Wielka woda*, odnajdują w ogrodzie podwyższone miejsce (np. dowolną zabawkę), które pozwoli im nie zamoczyć nóg, i na nie wchodzić. Na hasło: *Niebezpieczeństwo minęło* – kontynuują bieg.
- Zabawa w szukanie kolorów.
Pojemnik lub pudełko, wycięte z papieru małe kółeczka w kolorach, np.: zielonym, czerwonym, niebieskim, żółtym, pomarańczowym, czarnym.
N. układa w dowolnym miejscu w ogrodzie pudełko z wyciętymi z papieru małymi kołami. Każdemu dziecku wręcza podpisaną kopertę. Dzieci szukają (i gdzie), wyjmują koło w odpowiednim kolorze i umieszczają w swojej kopercie. Po zakończeniu zabawy sprawdzają z pomocą N., jakiego koloru jest w ogrodzie najwięcej, czyli jakiego koloru kół udało się dzieciom najwięcej zgromadzić w kopertach.

III

- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Wyścig z piłką*.
Dwie małe piłki, dwie chorągiewki.
N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Każdy zespół staje w rzędzie. N. wręcza pierwszemu dziecku z każdego rzędu małą piłkę. Dziecko wkłada piłkę między nogi. Skacząc obunóż, porusza się do wyznaczonego przez N. miejsca, np. chorągiewki stojącej naprzeciwko każdego rzędu. Stara się, aby piłka nie wypadła na podłogę. Kiedy dziecko dotrze do celu, okrąży chorągiewkę, bierze piłkę do ręki i jak najszybciej wraca do swojego zespołu. Przekazuje piłkę kolejnemu dziecku i zabawa toczy się według tych samych zasad. Wygrywa rząd, który wcześniej wykona zadanie.
- Wydzieranka *Krokus* – rozwijanie sprawności manualnej.
Kolorowe zdjęcia przedstawiające krokusy (w różnych kolorach: białym, żółtym, fioletowym), dla każdego dziecka: biała kartka, szablon krokusa, ołówek, papier kolorowy, klej, kredki.
N. układa na stole zdjęcia przedstawiające krokusy (w różnych kolorach, np.: białym, żółtym, fioletowym). Dzieci opisują ich wygląd. N. zwraca uwagę na fakt, że krokus nie boi się śniegu ani mrozu. Gdy nie ma słońca, a leży śnieg, krokusy tylko leciutko przez niego przebijają. Gdy jest słońce, rozwijają swoje kwiaty. Wyjaśnia, że krokusy są pod ochroną. Układa przed dziećmi białe kartki, szablony krokusa, ołówki, papier kolorowy, klej, kredki. Dzieci odrysowują na kartce szablon, drą papier kolorowy na małe części, a następnie wypełniają nimi kontur krokusa. Na koniec wycinają kwiat.
- Utrwalanie nazw pierwszych wiosennych kwiatów. Układanie i rozwiązywanie zagadek.
Obrazki przedstawiające pierwsze wiosenne kwiaty.

Dzieci siedzą w kole. N. umieszcza w pudełku zdjęcia przedstawiające pierwsze wiosenne kwiaty. Chętne dziecko losuje jedno zdjęcie. Nie pokazuje go pozostałym dzieciom. Układa zagadkę o przedstawionym na zdjęciu kwiatku. Dzieci próbują odgadnąć jego nazwę.

- Nauka kolejnych zwrotek piosenki *Nareszcie wiosna* (przewodnik, cz. 4, s. 88).
- Ćwiczenie odprężające – *Łąka wiosną*.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki relaksacyjnej.

Dzieci przechodzą do leżenia na plecach. Słuchają muzyki relaksacyjnej. Nabierają powietrza nosem, równocześnie unosząc ręce w górę, następnie wypuszczają powietrze ustami, a ręce opuszczają do pozycji wyjściowej.

- Ćwiczenie kształtujące poczucie rytmu – *Wiosna*.

Tamburyn.

Dzieci swobodnie biegają w dowolnych kierunkach w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w muzyce N. recytuje tekst B. Formy w wymyślonym przez siebie rytmie. Dzieci starają się go powtórzyć.

*Wiosna, wiosna, pachnąca, radosna,
do nas dziś przybyła, kwiaty rozrzuciła.*

Dzieci powtarzają proponowany tekst, stosując różne natężenie głosu, w tempie wolnym, szybkim.

Marzec, tydzień 4

Dzień 3

Wiosenne przebudzenia

Szukamy wiosny w parku

Przykładowy zapis w dzienniku

I. *Wiosna w obrazach* – wypowiedanie się na temat reprodukcji malarskiej Claude`a Moneta *Wiosna*. Opisywanie ogólnego tonu dzieła. Wskazywanie na obrazie ciepłych barw i zimnych barw. Słuchanie nagrania utworu A. Vivaldiego *Cztery pory roku. Wiosna*. Rysowanie inspirowane muzyką. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28.

II.1. *Wiosna idzie przez park* – praca z obrazkiem, inspirowana wierszem B. Formy *Nadeszła wiosna*. Cele: dostrzeganie zmian zachodzących w przyrodzie w związku z nadejściem wiosny, utrwalanie nazw roślin występujących wiosną w parku, tworzenie sytuacji sprzyjających rozwijaniu mowy.

2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawy przy piosence *Nareszcie wiosna*.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem spostrzegawczości – *Gramy w zielone*. Wsluchiwanie się w odgłosy wiosny. Rozpoznawanie i nazywanie usłyszaných dźwięków.

III. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Z kwiatka na kwiatek. Zabawa z wiosną* – odtwarzanie rytmu za pomocą sylwet kwiatów. Rysowanie po śladach. Kolorowanie rysunku.

Wypowiadanie się na temat rozwoju bociana.

Odczytywanie wyrazów.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- dostrzeganie zmian zachodzących w przyrodzie w związku z nadejściem wiosny,
- utrwalanie nazw roślin charakterystycznych dla środowiska parku,
- rozwijanie umiejętności poruszania się w przestrzeni (w rytmie muzyki),
- wyrabianie reakcji na zmiany tempa.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- odszukuje na obrazku oznaki wiosny i je nazywa,
- wymienia nazwy roślin i zwierząt charakterystycznych dla środowiska parku,
- uczestniczy w zabawie przy piosence,
- reaguje na zmiany tempa.

Przebieg dnia

I

- **Wiosna w obrazach** – wypowiedzianie się na temat reprodukcji malarskiej Claude`a Moneta *Wiosna*. Opisywanie ogólnego tonu dzieła. Wskazywanie na obrazie ciepłych barw i zimnych barw.
Wyprawka, reprodukcja malarska Claude`a Moneta Wiosna dla każdego dziecka.
Dzieci wyjmują z wyprawki kartę. Przyglądają się jej uważnie. Określają ogólny ton przedstawionego dzieła sztuki oraz zastosowaną gamę barw. Starają się odgadnąć, jaką porę roku przedstawił autor. Uzasadniają swoje zdanie. Wskazują na obrazie ciepłe barwy i zimne barwy.
- Słuchanie nagrania utworu A. Vivaldiego *Cztery pory roku. Wiosna*. Rysowanie inspirowane muzyką.
Nagranie utworu A. Vivaldiego Cztery pory roku. Wiosna, pozyskanego przez N., kredki, kartki.
Dzieci leżą na dywanie. Zamykają oczy. Słuchają nagrania utworu A. Vivaldiego *Cztery pory roku. Wiosna*, wyobrażając sobie obrazek, jaki chciałyby narysować. Opisują nastrój utworu. W zależności od uczuć, jakie wzbudziła w nich muzyka, rysują na kartce dowolny obrazek, dobierając odpowiedni kolor kredek (kolory ciepłe, jeśli muzyka wzbudzała pozytywne uczucia; kolory zimne, jeśli muzyka była według nich smutna).
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28 (przewodnik, cz. 4, s. 89).

II

Zajęcia 1. *Wiosna idzie przez park* – praca z obrazkiem, inspirowana wierszem B. Formy *Nadeszła wiosna*.

- Powitanie.
Dzieci witają się z N., wypowiadając rymowanekę i wykonując następujące ruchy: *Grzecznie się witamy* – kłaniają się sobie wzajemnie, w *kółeczku siadamy* – siadają w kole. *Plecy prostujemy* – prostują plecy, *nogi krzyżujemy* – siadają skrzyżnie.
- Słuchanie wiersza B. Formy *Nadeszła wiosna*.

*Spojrzał w okno mały Paweł,
a w ogrodzie wiosna,
świeżą trawkę, przebiśniewi
w koszu nam przyniosła.
Obudziła pąki kwiatów
w parku i w ogrodzie.*

*Zapomnijcie, moi mili,
o śniegu i chłodzie.
Pożyczyła od słońca
garść ciepłych promieni,
gdy ogrzeje nimi ziemię,
świat się zazieleni.*

- Rozmowa na temat wiersza.
N. pyta: *Jaką porę roku dostrzegł za oknem Paweł? Jakie zmiany w przyrodzie przyniosła wiosna?* Dzieci wymieniają oznaki wiosny przedstawione w wierszu.

☰ Karta pracy, cz. 4, nr 34–35 ☰ Karta pracy, cz. 4, nr 42–43 ☰

Dzieci:	
– przyglądają się obrazkowi, wypowiadają się na jego temat,	
– odszukują wśród naklejek kolorowe, kółeczka,	– odszukują wśród naklejek liczb od 1 do 10,
– nakleją naklejki na odszukanych na obrazku oznakach wiosny (np. lecące bociany, szpak na drzewie, kwitnąca wierzba, kwitnąca leszczyna, krokusy, kępki trawy, podbiał, sasanki, zawilce, kra na rzece)	
– rysują szlaczek po śladzie.	

☰ Karta pracy, cz. 4, nr 35 ☰ Karta pracy, cz. 4, nr 43 ☰

Dzieci:
– rysują szlaczek po śladzie, a potem – samodzielnie.

- Zabawa ruchowa *Wiosenny taniec*.
Szyfonowa chustka dla każdego dziecka, odtwarzacz CD, nagranie utworu A. Vivaldiego Cztery pory roku. Wiosna pozyskane przez N.
N. rozdaje dzieciom szyfonowe chustki. Włącza nagranie utworu A. Vivaldiego *Cztery pory roku. Wiosna*. Dzieci wykonują improwizacje taneczne według własnych pomysłów.

- Rozpoznawanie i nazywanie pierwszych oznak wiosny. Utrwalanie poznanych liter (6-latki). Budowanie zdań poprawnych pod względem gramatycznym.

Kolorowy wianek, dwa koszyki, obrazki przedstawiające np. pierwsze wiosenne kwiaty, ptaki, np.: bociana, szpaka, skowronka, pąki na drzewach, symbole pogody oraz małe kartoniki, na których są zapisane wyrazy, np.: sasanka, krokus, trawa, zawilec, skowronek.

N. za pomocą wyliczniki wybiera jedno dziecko, które będzie Wiosną. Wiosna siada na krzeselku przed dziećmi, na głowę zakłada kolorowy wianek. Dzieci kolejno podchodzą do Wiosny i pytają: *Co nam przynosisz, Wiosno?* Wiosna odpowiada: *Tu obrazki mam. Weź i zobacz sam.* Wyciąga w stronę dziecka rękę, w której trzyma koszyk. Dziecko losuje jeden obrazek z pierwszego koszyka (5-latek) i wyjaśnia dzieciom, co jest na nim przedstawione, budując poprawne pod względem gramatycznym zdanie (np. *Wiosna przyniosła nam krokusy*), lub losuje jeden obrazek z drugiego koszyka i czyta wyraz, a następnie układa z nim zdanie (6-latki).

- Utrwalanie nazw drzew i krzewów występujących wiosną w parku.

Zdjęcia drzew najczęściej spotykanych w parku (np.: klonu, kasztanowca, brzozy, dębu), zdjęcie kwitnącej forsycji, zdjęcia krzewów, które można spotkać w parkach (np.: bukszpanu, jaśminowca, śnieguliczki białej).

N. pyta: *Gdzie był Olek na wycieczce?* Układa przed dziećmi zdjęcia drzew najczęściej spotykanych w parku, które mają już liście. Pyta: *Jakie drzewa rosną w parku?* Dzieci wymieniają nazwy drzew i odszukują odpowiednie zdjęcia. N. pyta: *Jak wczesną wiosną wyglądają te drzewa? Czy są takie jak na obrazku? Czym się różnią?* Następnie pokazuje zdjęcie kwitnącej forsycji. Prosi o podanie nazwy rośliny. Pyta: *Czy forsycja to drzewo czy krzew? Po czym można odróżnić drzewo od krzewu? Jak wygląda forsycja wczesną wiosną?* Następnie pokazuje dzieciom zdjęcia innych krzewów, które rosną w parkach. Podaje ich nazwy i opowiada o nich ciekawostki. Dzieci opisują wygląd krzewów.

Bukszpan to roślina znana od bardzo dawna. Ma skórzaste ciemnozielone liście, a od kwietnia do maja zdobią go żółto-białe kwiaty. Bardzo często bukszpan jest przycinany w różne, bardzo ciekawe wzory. Nadaje się na obwódki, labirynty i żywopłoty.

Jaśminowiec jest krzewem liściastym, który kwitnie na biało późną wiosną i latem. Pięknie pachnie. Jego kwiaty nie są jednak zbyt chętnie odwiedzane przez pszczoły. Zdecydowanie bardziej lubią one bukszpan.

Śnieguliczka biała jest krzewem bardzo wytrzymałym na mrozy i suszę. Ma cienkie gałązki i ciemnozielone liście (od spodu jaśniejsze). Kiedy jej biało-różowe kwiaty przekwitną, pojawiają się białe kuliste owoce, które pozostają na gałązkach prawie całą zimę. Dla człowieka są one trujące.

- Rozpoznawanie odgłosów wiosny.

Nagrania odgłosów wiosny, np.: rechotania żab, klekotania bociana, śpiewu ptaków.

N. włącza nagrania, na których są różne odgłosy wiosny. Dzieci rozpoznają je, nazywają, naśladują słyszane dźwięki.

- Porównywanie pąków na gałęziach drzew.

Dla każdego dziecka: koperta, w której jest umieszczony obrazek przedstawiający gałązkę drzewa z pąkami, np. z bzu, z buka, z brzozy, kartki, kredki, kartoniki z liczbami (dla 6-latków)

N. rozdaje dzieciom koperty, w których są umieszczone obrazki przedstawiające gałązki drzew z widniejącymi na nich pąkami. Dzieci liczą pąki na gałęziach. 5-latki rysują na kartkach tyle kropek, ile jest pąków na gałęziach (do 6), a 6-latki układają kartoniki z odpowiednimi liczbami pod obrazkami. Następnie porównują liczbę pąków, wskazują, gdzie jest ich najwięcej, a gdzie – najmniej. Porównują wielkość pąków.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawy przy piosence *Nareszcie wiosna*.

- Zabawa z piosenką *Nareszcie wiosna* (przewodnik, cz. 4, s. 88).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Nareszcie wiosna*.

Dzieci ustawiają się w dwóch grupach, w rozsypane, po przeciwnych stronach sali.

*Przyszła do nas wiosna – słoneczna, radosna,
budzi kwiaty, budzi drzewa, ze skowronkiem śpiewa.
Powitała ptaki, bo właśnie wróciły,
gdy się tylko dowiedziały,*

*Wiosennym deszczykiem kaczeńce podlewa
i przygląda się radośnie listeczkom na drzewach.*

*Teraz budzi żabki, pszczoły i chrabąszcze,
tańczy razem z motylami na kwitnącej łące.
Woła do niedźwiedzia: Wstawaj, misiu, wstawaj!*

Już wiosenne kwiaty kwitną, zielenieje trawa.

I dzieci łaskocze słońca promieniami,

Chodźcie, dzieci, chodźcie, dzieci, z wiosną się pobawić.

Dzieci:
swobodnie biegają w rozsypce na środku sali,
zwracają się przodem do N.,
stojąc blisko siebie, tworzą pary,
poruszają się w podskokach: raz w lewą,
raz w prawą stronę, że już nie ma zimy.
zwracają się przodem do N., naśladują
padający deszcz, robią daszek nad oczami,
spoglądają raz w lewą, raz w prawą stronę,
tworzą cztery koła, miarowo maszerują po nich,

wykonują zwrot tyłem do koła, ręce wyciągają
przed siebie,
wykonują ruchy obrazujące nawoływanie,
maszerują w miejscu, miarowo klaszcząc,
wykonują zwrot przodem do środka koła, ręce
unoszą w górę, poruszają nimi w nadgarstkach,
obracają się wokół siebie w lewą, następnie
w prawą stronę.

- *Dzieci na spacerze – wyrabianie reakcji na zmiany tempa.*

Marakasy.

Przed rozpoczęciem zabawy N. wspólnie z dziećmi utrwała zdania związane z nadchodzącą porą roku – wiosną. Podczas ich prezentacji zwraca uwagę na prawidłową dykcję. Wypowiada zdania coraz głośniejsze lub coraz ciszej.

Kiedy deszcz wiosenny pada, rosną kwiaty, rośnie trawa.

Słoneczko promykami ziemię ogrzewa, zielenieje trawa, zielenieją drzewa.

Każde dziecko o tym pamięta: gdy nastaje wiosna, budzą się zwierzęta.

Dzieci wyruszają na wiosenny spacer – maszerują w rytmie marakasów. Kiedy akompaniament staje się szybszy, *pada wiosenny deszcz* – zatrzymują się, naśladują rękami spadające krople deszczu, równocześnie wypowiadając zdanie: *Kiedy deszcz wiosenny pada, rosną kwiaty, rośnie trawa*. Ponownie maszerują. Kiedy akompaniament staje się wolny, zatrzymują się i wypowiadają w wolnym tempie zdanie: *Słoneczko promykami ziemię ogrzewa, zielenieje trawa, zielenieją drzewa*. Powracają do marszu. Kiedy usłyszą tremolo, zatrzymują się i recytują w umiarkowanym tempie słowa: *Każde dziecko o tym pamięta: gdy nastaje wiosna, budzą się zwierzęta*. Zabawę powtarzamy kilka razy. Recytację można połączyć z tupaniem, klaskaniem.

- Ćwiczenie oddechowe – *Wiosenne kwiaty*.

Kolorowe papierowe kwiaty, bębenek.

Na środku sali N. rozrzuca kolorowe papierowe kwiaty. W rytmie bębna dzieci maszerują między nimi. Na sygnał – mocne uderzenie – każde dziecko podnosi najbliższy leżący kwiatek i go wącha. Wciąga powietrze nosem, wypuszcza ustami.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem spostrzegawczości – *Gramy w zielone*.
N. wyznacza teren do zabawy. Dzieci stoją w rozsypce obok N. N. pyta: *Grasz w zielone?* Dzieci odpowiadają: *Gram*. N. pyta: *Masz zielone?* Dzieci odpowiadają: *Mam*. Następnie biegną do miejsca w ogrodzie, w którym dostrzegą zielony kolor, i zatrzymują się przy nim. Wygrywa dziecko, które jako pierwsze dotknie czegoś w zielonym kolorze. Obowiązuje zasada, że można dotknąć tego samego zielonego przedmiotu lub tej samej zielonej rośliny tylko raz.
- Wsluchiwanie się w odgłosy wiosny. Rozpoznawanie i nazywanie usłyszanych dźwięków.
Dzieci stają obok N. w luźnej gromadce. Zachowują ciszę. Wsluchują się w dźwięki, jakie słychać w ogrodzie. Rozpoznają je i nazywają. Wybierają dźwięk, który wydał im się najbardziej interesujący. Uzasadniają swoje zdanie.

III

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Z kwiatka na kwiatek*.

Krażki w różnych kolorach.

N. rozkłada na sali, w niewielkiej odległości od siebie, kolorowe krażki (kwiaty). Dzieci (motyle) przefruują z kwiatka na kwiatek (nie mogą dotknąć podłogi, muszą przejść bezpośrednio z jednego krażka na drugi). Na jednym kwiatku może znajdować się tylko jeden motyl.

- *Zabawa z wiosną* – odtwarzanie rytmu za pomocą sylwet kwiatów.

Wycięte z papieru sylwety pierwszych wiosennych kwiatów (po kilka takich samych papierowych kwiatów), pudełko, trójkąt.

N. ustawia na stole pudełko, w którym znajdują się sylwety pierwszych wiosennych kwiatów. Wygrywa na trójkącie dowolny rytm. Dzieci odtwarzają rytm za pomocą sylwet kwiatów. N. przypomina, że przerwę między dźwiękami zaznaczamy, odsuwając od siebie sylwety kwiatów. Następnie rytm wygrywa chętne dziecko i zabawa toczy się dalej.

Karta pracy, cz. 4, nr 36

Karta pracy, cz. 4, nr 44

Dzieci:	
– rysują po śladach,	
– kolorują rysunki,	
– opowiadają, jak rozwijał się bocian,	– słuchają wypowiedzi 5-latków o rozwoju bociana, opowiadają ciekawostki na jego temat (jeśli je znają),
– słuchają wyrazów czytanych przez 6-latki, wskazują w nich pierwszą głoskę.	– czytają wyrazy.

Marzec, tydzień 4

Dzień 4

Wiosenne przebudzenia

Wiosna budzi zwierzęta

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Rozwijanie wyobraźni twórczej – zabawa w kręgu *Motylek*. Uzupełnianie figur geometrycznych. Nazywanie i kolorowanie figur.

Utrwalanie nazw pierwszych wiosennych kwiatów. Opisywanie kolejnych etapów rozwoju krokusa.

Rozwiązywanie krzyżówki. Utrwalanie poznanych liter. Odczytywanie hasła. Ćwiczenia grafomotoryczne.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28.

- II.1. *Wiosenne spacerunki Wiosny* – inscenizacja wiersza A. Widzowskiej *Wiosenna pobudka*. Cele: określanie zmian zachodzących w życiu zwierząt i wiązanie ich z aktualną porą roku, przewyższanie lęku i nieśmiałości przed wystąpieniami publicznymi, rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna *Berek tunelek*. Spacer w okolice przedszkola. Zwracanie uwagi na wiosenne prace w ogrodzie i używane do tego celu narzędzia.

- III. Zabawa orientacyjno-porządkowa *Obudź się, nadeszła wiosna*.

Wskazywanie obrazków do podanej przez N. głoski.

Odszukiwanie wyrazów ukrytych w podanych nazwach.

Rozpoznawanie i nazywanie narzędzi ogrodniczych.

Rozpoznawanie pierwszej głoski.

Łączenie obrazków z ich nazwami.

Instrumentacja piosenki *Nareszcie wiosna*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, IV 1, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 18

Cele ogólne

- określanie zmian zachodzących w życiu zwierząt i wiązanie ich z aktualną porą roku,
- przezwyciężanie lęku i nieśmiałości przed wystąpieniami publicznymi,
- rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- podaje nazwy zwierząt; wyjaśnia, jak zwierzęta spędzają wiosnę,
- odgrywa scenki teatralne z użyciem rekwizytów,
- rysuje takie same znaki,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Rozwijanie wyobraźni twórczej – zabawa w kręgu *Motylek*. Dzieci siedzą w kręgu. Wyobrażają sobie, że trzymają w dłoniach motylka (dłonie mają złączone). Wskazane przez N. dziecko wypowiada słowa: *Motylek, motylek wyleci za chwilę*. Powoli, delikatnie rozchyła dłonie i wypuszcza motylka. Następnie zabawę kontynuuje dziecko siedzące po jego prawej stronie.

<p>Karta pracy, cz. 4, nr 37</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nazywają kwiaty przedstawione na rysunkach, kolorują wybrane, – opowiadają, jak rozwijał się krokus.	<p>Niedokończone figury</p> <p>Dla każdego dziecka: kartka, na której narysowana niedokończona figura geometryczna, np. brakuje jednego boku, narysowana jest tylko część krawędzi boku.</p> <p>N. rozdaje dzieciom kartki z narysowanymi niedokończonymi figurami geometrycznymi. Dzieci dorysowują brakujące części figur, nazywają je, kolorują i wycinają. Wkładają do jednego pudełka. Po zakończeniu pracy wszystkie dzieci budują z figur wspólną budowlę. Nadają jej nazwę.</p>
--	--

<p>Niedokończone figury</p> <p>Dla każdego dziecka: kartka, na której jest narysowana niedokończona figura geometryczna, np. brakuje jednego boku, narysowana jest tylko część krawędzi boku.</p> <p>N. rozdaje dzieciom kartki z narysowanymi niedokończonymi figurami geometrycznymi. Dzieci dorysowują brakujące części figur, nazywają je, kolorują i wycinają. Wkładają do jednego pudełka. Po zakończeniu pracy wszystkie dzieci budują z figur wspólną budowlę. Nadają jej nazwę.</p>	<p>Karta pracy, cz. 4, nr 45</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwiązują krzyżówkę, nakleją litery odszukane wśród naklejek, tworzące nazwy obrazków, – odczytują hasło, – kolorują rysunek kwiatka – rozwiązanie krzyżówki, – piszą po śladach poznanych liter, czytają.
---	---

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28 (przewodnik, cz. 4, s. 89).

II

Zajęcia 1. *Wiosenne spacerunki pani Wiosny* – inscenizacja wiersza A. Widzowskiej *Wiosenna pobudka*.

- Zabawa na powitanie. Dzieci siedzą w kole. Kolejno wypowiadają pierwszą sylabę imienia kolegi, którego chcą powitać. Mówiąc, wstają, np. *Witam Ka...* (rola). Dziecko, którego imię rozpoczyna się na tę sylabę, dopowiada brakującą część swojego imienia, odpowiada na powitanie, mówiąc: *Witam Cię*, i również wstaje. Wyimienia pierwszą sylabę imienia kolejnego dziecka. Zabawa kończy się, gdy wszystkie dzieci zostaną powitane (czyli stoją w kole).

- Inscenizacja wiersza A. Widzowskiej *Wiosenna pobudka*.
Pacynki, kukielki lub sylwety misia, motyla, borsuka, jeża, świstaka, bociana, gęsi, kukulki, skowronka, jaskółki, sasanki, krokusa, bazi, pierwiosnka, teatrzyk.

N. przedstawia inscenizację wiersza A. Widzowskiej *Wiosenna pobudka*, wykorzystując pacynki, kukielki lub sylwety pani Wiosny, zwierząt, roślin.

Wiosna obudziła misia.

Motyl mu na nosie przysiadł.

– Wstań, niedźwiadku! Podaj łapkę.

Zdejmij futro, szal i czapkę!

– Aaaaaa! – miś ziewnął, wyszedł z jamy.

– Cześć, motylku nakrapiany.

Obudziłeś już borsuka?

Bo już wiosna do drzwi puka!

Borsuk wachał kwiat sasanki

i z krokusów robił wianki.

– Zaraz włożę je na głowę

pięknej pani borsukowej!

Obudziły się świstaki,

przyleciały śliczne ptaki:

boćki, gęsi i kukulki.

– Fruń, skowronku, po jaskółki!

Kwitną baze i pierwiosnki:

– Chcemy słonka! Chcemy wiosny!

Wtem zaspany jeź nadchodzi.

– Gdzie jest... zima? O co chodzi...?

- Rozmowa na temat inscenizacji. Samodzielne odgrywanie scenek przez dzieci.
N. pyta: *Kogo obudziła wiosna?* Proponuje dzieciom samodzielne odgrywanie scenek. Dzieci wybierają sobie role. Następnie odgrywają miniscenki, wykorzystując kukielki, pacynki lub sylwety.
- *Spacer z panią Wiosną* – utrwalanie wiadomości na temat zwyczajów zwierząt.

Kolorowy wianek, kolorowe koła, skakanki, zdjęcia: niedźwiedzia, pszczoły, żaby, jeża, borsuka, motyla cytrynka.

N. z pomocą dzieci układa ze skakanek drogę. Po obu jej stronach układa kolorowe koła. Pod koła wkłada zdjęcia zwierząt tak, aby dzieci nie widziały (pod ostatnim kołem ukrywa zdjęcie motylka cytrynka). Wybiera za pomocą wyliczanki dziecko, które będzie Wiosną. Pozostałe dzieci siedzą przed drogą (ważne, aby miały ją przed sobą). N. wskazuje miejsce, gdzie zaczyna się droga. Wiosna, przystrojona w wianek, rozpoczyna wędrówkę po świecie. Tam gdzie dostrzeże pierwsze koło, zatrzymuje się, mówi, po której stronie drogi leży koło, wyjmując spod niego zdjęcie zwierzęcia, podaje jego nazwę, określa sposób spędzania przez nie zimy i podaje nazwę miejsca jego zimowego snu, np. *To jest niedźwiedź. Wiosna obudziła niedźwiedzia, który spał w gawrze*. Następnie Wiosna wybiera swojego następcę, który kontynuuje spacer tą samą drogą. (Ważne jest, aby zdjęcie motylka cytrynka zostało odkryte na końcu). N. uzupełnia wypowiedzi dzieci, podając ciekawostki na temat zwierząt, które zbudziły się z zimowego snu.

- Zabawa ruchowa *Motyl w ogrodzie*.
Po dwie kolorowe chusty (po dwie takiego samego koloru) lub kolorowa krepina dla każdego dziecka, krążki w kolorach chust, odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki tanecznej.

N. rozdaje dzieciom po dwie chusty w takim samym kolorze (lub kawałki krepiny). Na sali (ogrodzie) rozkłada krążki w kolorach chust – to kwiaty. Dzieci (motyle) fruwać po ogrodzie przy dźwiękach muzyki. (N. zwraca uwagę na to, że obydwie skrzydła motyla muszą się poruszać w takim samym tempie). Na przerwę w muzyce motyle przysiadają na kwiatku w kolorze swoich skrzydeł. Siedząc na kwiatkach, motyle wypowiadają następujące słowa: *W ogrodzie lata mały motylek, który na kwiatkach siada co chwilę*.

- Zapoznanie z motylkiem cytrynką.

Duży obrazek/duże zdjęcie motyla, talerzyk, cytryna.

N. umieszcza na tablicy duży obrazek/duże zdjęcie motyla cytrynka. Dzieci opisują jego wygląd. Wyjaśniają pochodzenie nazwy. N. daje dzieciom do powąchania plasterki cytryny na talerzu.

Samica motyla cytrynka jest biała, z żółtawozielonkawym odcieniem, a samiec ma kolor jaskrawo żółty. Jego skrzydła pachną cytryną. Cytrynek zimą drzemie, zagrzebany w zeschniętych liściach. Dlatego właśnie jego pełna nazwa brzmi latolistek cytrynek. Wiosenne słońce ogrzewa liście i motyl się budzi. Jeśli temperatura powietrza spadnie, znowu zrobi się zimno, cytrynek wraca pod suche liście. Wyjdzie z nich wtedy, kiedy będzie cieplej. Po zimowej drzemce od razu jest gotowy do lotu. Niewiele motyli tak potrafi.

- Zapoznanie ze stadiami rozwoju motyla.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta F, nożyczki.

Dzieci przygotowują kartę z wyprawki, wycinają obrazki. Przyglądają się obrazkom. Omawiają z pomocą N. poszczególne stadia rozwoju motyla (jaja, larwa – inaczej gąsienica, poczwarka, dorosły motyl).

Motyl cytrynek żyje kilka miesięcy. Samiczka składa jajeczka i na początku lipca (kiedy dzieci mają wakacje) pojawią się młode motyle. Nie lubią one jednak upałów, więc w środku lata zapadają w drzemkę. Najpierw jednak nabierają sił, pijąc nektar z kwiatów. Budzą się pod koniec lata (kiedy dzieci wracają po wakacjach lub idą do szkoły), znowu zbierają nektar z kwiatów, aby nabrać sił, i latają do listopada. Potem ponownie chowają się w suchych liściach i zapadają w zimową drzemkę, aż do przyjścia wiosny.

Karta pracy, cz. 4, nr 38

Karta pracy, cz. 4, nr 46

Dzieci:

- rysują po prawej stronie taki sam znak, jaki znajduje się po lewej stronie,
- rysują po śladach.

Karta pracy, cz. 4, nr 39

Karta pracy, cz. 4, nr 47

Dzieci:

- rysują na kołach po prawej stronie takie same linie, jakie są na kołach po lewej stronie,
- rysują po śladach.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14 (przewodnik, cz. 4, s. 71).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Berek tunelek*.

N. wyznacza teren do zabawy. Za pomocą wyliczniki wybiera jedno dziecko, które będzie berkiem. Wydaje sygnał do rozpoczęcia zabawy. Berek stara się dotknąć ręką biegnące dzieci. Dotknięte dziecko zostaje zaczarowane – staje nieruchomo, z nogami w rozkroku. Odczarowanie następuje wtedy, gdy inne dziecko przejdzie pod jego nogami. Wtedy może wrócić do zabawy. N. stara się dość często zmieniać dzieci pełniące rolę berka.

- Spacer w okolicy przedszkola. Zwrócenie uwagi na wiosenne prace w ogrodzie i używane do tego celu narzędzia.

Dzieci podczas spaceru w okolicach przedszkola przyglądają się wiosennym pracom, które ludzie wykonują w ogrodach. Jeśli to możliwe, rozmawiają z nimi. Obserwują, jakich narzędzi używają do wykonania poszczególnych czynności.

III

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Obudź się, nadeszła wiosna*.

Szary: zielone, żółte, niebieskie, czerwone (dla każdego zespołu szary w jednym kolorze), kolorowy wianek.

N. dzieli dzieci na zespoły według kolorów szarf (zielone – żaby, żółte – pszczoły, niebieskie – jeże, czerwone – niedźwiedzie). Zwierzęta zajmują wyznaczone przez N. miejsce na sali – *śpią, bo jeszcze trwa zima*. N. wybiera jedno dziecko, które jest Wiosną, i zakłada mu na głowę wianek. Wiosna podchodzi kolejno do zwierząt, np. do niedźwiedzi, dotyka ich – *budzi z zimowego snu*. Niedźwiedzie poruszają się po całej sali w charakterystyczny dla siebie sposób, obok spacerującej między nimi Wiosny. Kiedy Wiosna odchodzi na bok, niedźwiedzie wracają na wyznaczone miejsce i znowu zasypiają. W podobny sposób Wiosna budzi kolejno pszczoły, żaby i jeże. Może także obudzić za jednym razem więcej zwierząt, np. pszczoły i żaby, albo wszystkie zwierzęta. Sygnałem dla zwierząt do powrotu w wyznaczone miejsce jest odejście Wiosny (staje z boku sali).

Wskazywanie obrazków do podanej głoski

Odszukiwanie wyrazów ukrytych w podanych nazwach

Obrazki, na których znajdują się np. krokus (rok), tulipan (pan), sasanki (sanki), stokrotki (sto), listek (lis).

N. układa na stole obrazki związane z wiosną oraz kartoniki, na których są napisane ich nazwy.

Dzieci odszukują obrazek, którego nazwa rozpoczyna się na podaną przez N. głoskę. Wypowiadają słowo głośno.

Dzieci odnajdują wśród kartoników nazwę obrazka, którą wcześniej wypowiedziały 5-latk. Odszukują w nazwie obrazka ukrytą inną nazwę i ją odczytują.

- Wyszukiwanie obrazków przedstawiających narzędzia ogrodnicze. Utrwalanie ich nazw.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta B (napisy: **widły, grabie, motyka, łopata, sekator, pazurki**), karta C (obrazki do napisów), nożyczki.

Dzieci wyszukują wśród przedstawionych na kartach obrazków te, na których widnieją narzędzia ogrodnicze i wycinają je. Wskazują narzędzia, które udało im się zaobserwować podczas spaceru.

Dzieci kolejno nazywają narzędzia ogrodnicze przedstawione na obrazkach. Rozpoznają i głośno wymieniają pierwszą głoskę w każdej nazwie.

Dzieci łączą obrazki, na których są przedstawione narzędzia ogrodnicze, z ich nazwami – układają napisy pod obrazkami.

- Instrumentacja piosenki *Nareszcie wiosna* (przewodnik, cz. 4, s. 88).

Marakasy, trójkąty, kastaniety, szynele, bębenek, tamburyny.

Zwrotka I – marakasy

Zwrotka II – trójkąty

Zwrotka III – kastaniety

Zwrotka IV – szynele

Zwrotka V – bębenek

Zwrotka VI – tamburyny

- Zabawa rozwijająca swobodę ruchów w przestrzeni – *Spotkanie z wiosną*.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki o pogodnym charakterze.

Do nagrania muzyki o pogodnym charakterze dzieci wykonują dowolne improwizacje ruchowe obrazujące wypowiedziane przez N. zdania.

Idzie pani wiosna – drzewa pokrywają się listkami, rosną trawa i kwiaty.

Z gawry wychodzą niedźwiedzie.

Fruną pszczoły.

Słychać świergot ptaków, które szukają miejsca na swoje gniazda.

Nad stawem rechoczą żaby.

Marzec, tydzień 4

Dzień 5

Wiosenne przebudzenia

Wiosenne symetrie

Przykładowy zapis w dzienniku

- Leniwa ósemka* – rysowanie w powietrzu motyla metodą Dennisona. Rysowanie leniwych ósemek na papierze. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28.
1. *W poszukiwaniu wiosennych symetrii* – zajęcia matematyczne. Cele: przybliżenie efektu odbicia i symetrii, dostrzeganie regularności w kształtach różnych przedmiotów i na zdjęciach zwierząt, rozwijanie umiejętności organizowania pola spostrzeżeniowego.
2. *Wiosenne kwiaty* – zajęcia artystyczno-techniczne. Cele: rozwijanie obustronnej koordynacji ruchowej i sprawności manualnej.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Toczymy piłkę*. Obserwowanie trawy w ogrodzie.
3. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *W poszukiwaniu miodu*. Rysowanie i odtwarzanie takiego samego wzoru na kartce w kratkę. Określanie kolejnych etapów działania – budowanie wieży z plastikowych kubków. Utrwalanie poznanej w bieżącym tygodniu piosenki i zabaw muzycznych.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- przybliżenie efektu odbicia i symetrii,
- dostrzeganie regularności w kształtach różnych przedmiotów i na zdjęciach zwierząt,
- rozwijanie obustronnej koordynacji ruchowej i sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dostrzega w lusterku efekt odbicia i symetrii,
- opisuje dostrzeżone w przedmiotach regularności, wskazuje taki sam element,
- wykonuje przestrzenną sylwetę tulipana.

Przebieg dnia

I

- *Leniwa ósemka* – rysowanie w powietrzu motyla metodą Dennisona. Dzieci (na wysokości oczu) wyciągają do przodu jedną rękę. Kciukiem kreślą koło – w lewą stronę do góry, do dołu, wracają do punktu wyjścia. Następnie kreślą drugie koło tą samą ręką, z tego samego punktu, w prawą stronę ku górze, do dołu i z powrotem do punktu wyjścia (rysują ósemkę). Oczy dzieci podążają za ruchem ręki. Ćwiczenie wykonujemy kilka razy: raz jedną ręką, raz drugą ręką, a także oburącz.
- Rysowanie leniwych ósemek na papierze.
Kolorowe paski krepiny, kartki z narysowanymi na nich wykropkowanymi ósemkami, kredki.
N. układa przed dziećmi wycięte z krepiny kolorowe paski oraz kartki z wykropkowanymi ósemkami. Dzieci rysują je po śladzie. Następnie układają na stołach takie same ósemki z krepiny. Rysują je na kartkach bez wzoru.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28 (przewodnik, cz. 4, s. 89).

II

Zajęcia 1. *W poszukiwaniu wiosennych symetrii* – zajęcia matematyczne.

- Przygotowanie.
Lusterka, tacki, zestaw kartoników o wymiarach pocztówki, z naklejoną na środku kolorową figurą geometryczną (prostokątem, kwadratem, trójkątem, trapezem, kołem).
N. ustawia krzeselka w szachownicę. Na każdym krzeselku kładzie tackę z lusterkiem i kartonikami, na których są naklejone kwadraty, prostokąty, trójkąty, koła i trapezy. Prosi dzieci o ustawienie się parami. Każda para podchodzi do wybranego krzeselka.
- Samodzielne wykonywanie zadań przez dzieci. Obserwowanie w lusterku efektu odbicia i symetrii. Nazywanie tego, co dzieci dostrzegły.
Lusterka – jedno dla każdej pary dzieci, tacki, zestaw kartoników o wymiarach pocztówki, z naklejoną na środku kolorową figurą geometryczną (prostokątem, kwadratem, trójkątem, trapezem, kołem).
Dzieci dobierają się w pary. Bawią się w dowolny sposób lusterkami i kartonikami z naklejonymi na nich figurami geometrycznymi. Wykorzystują wiedzę na temat zjawiska odbicia i symetrii, którą pozyskały podczas jesiennych zabaw lusterkiem.
- Dostrzeganie regularności w innych obiektach.
Zdjęcia: tulipana, parasola, gałązki świerka, motyla, biała kartka.
N. umieszcza na tablicy zdjęcia: motyla (najlepiej, aby był to zwiastun wiosny, czyli motyl cytrynek), parasola (przydatny wczesną wiosną z powodu częstej zmiany pogody), gałązki świerka (nie zmienia swojego wyglądu w kolejnych porach roku). N. przykłada białą kartkę do zdjęcia tak, aby zakryć jego połowę. Widać więc tylko połowę motyla, połowę parasola i połowę gałązki świerka. Zakrywa kolejno raz jedną połowę, raz drugą połowę. Dzieci je obserwują i dochodzą do wniosku, że są one takie same.
- Zabawa ruchowa *Znajdź drugą połowę swojego obrazka.*
Obrazek przecięty na pół, przedstawiający np. pająka, biedronkę, lalkę, motyla, parasol (dla każdego dziecka), dzwonki chromatyczne.
N. wręcza każdemu dziecku przecięty na pół obrazek. Dzieci poruszają się w rytm wygrywany przez N. na dzwoneczkach. Na przerwę w grze odnajdują osobę, która ma drugą połowę obrazka.

- Poszukiwanie w sali obiektów, w których można zaobserwować zjawisko symetrii.
Klocki w kształcie figur geometrycznych, pluszowe zabawki, np.: kot, pies, butelki, instrumenty muzyczne, garnki i sztuczne z kącika lalek.
Dzieci odnajdują w sali przedmioty, w których występuje zjawisko symetrii. Wskazują oś symetrii, czyli linię dzielącą obiekt na dwie równe części.
- Odnajdywanie symetrii i regularności na obrazkach.
Obrazki związane tematycznie z wiosną, między którymi znajduje się np. obrazek pajaca, żaby, budy dla psa, stokrotki, krokusa, przebiśniegu, pająka, kolorowy sznurek.
N. układa przed dziećmi różne obrazki związane tematycznie z wiosną, między którymi znajduje się np. obrazek pajaca, żaby, budy dla psa, stokrotki, krokusa, przebiśniegu, pająka. Dzieci wybierają te obrazki, w których dostrzegły symetrię i regularności. Opisują swoje spostrzeżenia. Dzielą obrazek na pół za pomocą kolorowego sznurka. Następnie zakrywają połowę obrazka kartką i sprawdzają, czy druga połowa jest na pewno taka sama.
- Układanie symetrycznych obrazków.
Tacki, piasek, różnorodny materiał do tworzenia kompozycji: guziki, kasztany, fasola, korale, figury geometryczne wycięte z papieru.
Dzieci siedzą przy stołach. N. dzieli dzieci na cztery zespoły. Na każdym stole ustawia tackę z piaskiem oraz różnorodny materiał, z którego można stworzyć kompozycje. Dzieci układają, np. z guzików, kasztanów, fasoli, symetryczne obrazki. Po zakończeniu pracy oglądają wzajemnie swoje prace i sprawdzają, czy zadanie zostało wykonane poprawnie.

Zajęcia 2. Wiosenne kwiaty – zajęcia artystyczno-techniczne.

- Wypowiedzi na temat obrazka.
Obrazek przedstawiający ogród wczesną wiosną.
N. umieszcza na tablicy obrazek przedstawiający ogród wczesną wiosną. Dzieci opisują jego wygląd, zwracając uwagę przede wszystkim na kwitnące w nim kwiaty.
- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.
N. proponuje dzieciom przygotowanie niespodzianki dla rodziców i ozdobienie szatni samodzielnie wykonanymi sylwetkami tulipanów. Wyjaśnia sposób wykonania pracy.
- Praca artystyczno-techniczna *Wiosenne kwiatki*.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 8, rurka do napojów, taśma klejąca, nożyczki.
Dzieci wypychają z karty poszczególne części tulipana. Przekładają końcówki rurek do napojów przez nacięte miejsca tak, jak widać na fotografii. Przyklejają liście tulipana do rurek taśmą klejącą.
- Wykonanie wystawki w szatni.
Dla każdego dziecka: zakrętka od butelki, plastelina, karteczka z imieniem.
Dzieci wspólnie z N. przygotowują w szatni wystawkę dla rodziców. Wypełniają nakrętkę od butelki plasteliną. Umieszczają w niej sylwetę tulipana. Układają kartoniki z imionami obok swoich kwiatków.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Toczmy piłkę*.
Piłka.
Dzieci stają na wyznaczonej przez N. linii. Kolejno toczą piłkę przed siebie tak, aby potoczyła się ona jak najdalej. Wspólnie z N. liczą krokami odległość. N. zapisuje wynik na kartce. Po wykonaniu zadania przez wszystkie dzieci N. ogłasza zwycięzcę, który zostaje nagrodzony brawami.
- Obserwowanie trawy w ogrodzie.
Lupy i szkła powiększające.
Dzieci obserwują źdźbła trawy w ogrodzie przedszkolnym, wykorzystując lupy i szkła powiększające. Opisują wygląd trawy, zastanawiają się, czy wygląda teraz inaczej niż zimą. Poszukują w trawie różnych zwierząt.

III

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *W poszukiwaniu miodu*.
Obręcz dla każdego dziecka, bębnek.
N. rozkłada na sali obręcze (dziuple). Dzieci (niedźwiedzie) wychodzą na spacer, poruszają się na czworakach między obręczami (dziuplami). Na hasło: *Miód, niedźwiedzie* zaglądną do najbliższej

dziupli – wchodzi do obręczy, stają na dwóch nogach, podnoszą obręcz dwiema rękami nad głowę i zagląдают do niej. Na hasło: *Miodu nie ma* – odkładają obręcz w to samo miejsce i kontynuują spacer.

Rysowanie na kartce w kratkę

Rysowanie na kartce w kratkę

Dla każdego dziecka: biała kartka w kratkę, kredki, flamastry.

N. dzieli białą kartkę A4 na 36 krutek. Oddziela jedną połowę kartki od drugiej wyraźną kreską (najlepiej flamastry). Dziecko rysuje na jednej połowie kartki dowolny wzór, kolorując np. 5 krutek. Następnie wymienia się kartką z kolegą, który na drugiej połowie kartki rysuje taki sam wzór.

N. dzieli kartkę w kratkę na pół kolorową kreską (np. flamastry). Dziecko rysuje na jednej połowie kartki dowolny wzór, kolorując np. 8 krutek. Następnie wymienia się kartką z kolegą, który na drugiej połowie kartki rysuje taki sam wzór.

- Określanie kolejnych etapów działania – budowanie wieży z plastikowych kubków.

Dla każdego dziecka: kolorowe plastikowe kubki, biała kartka, kredki.

Dzieci budują z plastikowych kubków wieże według własnych pomysłów (każde dziecko buduje jedną wieżę). Rysują taką samą wieżę na kartce (nie pokazują jej innym dzieciom). Zapamiętują kolejne etapy jej budowania. Następnie burzą swoje wieże. Dobierają się w pary. Podają swojemu partnerowi instrukcję słowną, na podstawie której tworzy on taką samą wieżę jak one, np. *Weź trzy niebieskie kubki. Ustaw je w jednym rzędzie, bardzo blisko siebie, do góry dnem. Weź dwa czerwone kubki. Ustaw je na niebieskich kubkach, dnem do dołu.* Po wykonaniu zadania dzieci sprawdzają na kartce, czy wieża została wykonana poprawnie. Następuje zmiana ról.

- Utrwalanie poznanej w bieżącym tygodniu piosenki (przewodnik, cz. 4, s. 88) i zabaw muzycznych.
- *Lubimy śpiewać* – rozpoznawanie melodii z płyty CD lub piosenek poznanych od początku roku, śpiewanych przez N. na dowolnych sylabach.

Odtwarzacz CD, nagrania poznanych piosenek lub melodii.

Kwiecień, tydzień 1

Dzień 1

Wiosenne powroty

Jajko i jego tajemnice

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Oglądanie albumów ze zwierzętami. Rozpoznawanie i nazywanie znanych dzieciom gatunków, które są jajorodne. Słuchanie ciekawostek na ich temat. *Memory geometryczne* – rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i pamięci. Słuchanie piosenki *Bocianek*. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29.

II.1. *Doświadczenia z jajkiem* – zabawy badawcze. Cele: zachęcanie do samodzielnych doświadczeń i wyciągania wniosków, zapoznanie z właściwościami jajka.

2. *Bocian w locie* – zajęcia plastyczne. Cele: poznanie i stosowanie różnych technik plastycznych.

2. Odkrywanie litery **j**: małej, wielkiej, drukowanej i pisanej. Układanie schematów i modeli słów *jajka, Jola*. Cele: rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słów o prostej budowie fonetycznej, rozpoznawanie i nazywanie małych liter i wielkich liter.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna *Ptaki i kot*. Obserwowanie zachowania ptaków w ogrodzie. Rozpoznawanie znanych dzieciom gatunków. Odnajdywanie zdjęć ptaków w albumie poświęconym ptakom.

III. Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – *Podaj jajko*. Układanie, pociętych na części, zdjęć ptaków.

Łączenie liniami rysunków, których nazwy rozpoczynają się tak samo. Układanie wyrazu **jajka** według wzoru.

Czytanie tekstu, wskazywanie po każdym przeczytanym zdaniu właściwych fragmentów obrazka. Utrwalanie liter **j, J**.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 4, IV 7, IV 8, IV 12, IV 18

Cele ogólne

- zachęcanie do samodzielnych doświadczeń i wyciągania wniosków,
- zapoznanie z właściwościami jajka,
- rozwijanie słuchu fonematycznego,
- rozpoznawanie i nazywanie małych liter i wielkich liter,
- poznawanie i stosowanie różnych technik plastycznych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- aktywnie uczestniczy w doświadczeniach, wyciąga wnioski,
- wymienia właściwości jajka,
- wymienia słowa rozpoczynające się głoską *j*; dzieli słowa na sylaby; wymienia głoski w słowach *jajka*, *Jola*; układa schematy i modele słów *jajka*, *Jola*; określa miejsca samogłosek i spółgłosek w słowach o prostej budowie fonetycznej,
- opisuje wygląd liter *j*, *J* oraz odtwarza ich kształty,
- wykonuje sylwetę bociana, stosując różne techniki plastyczne.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie albumów ze zwierzętami. Rozpoznawanie i nazywanie znanych dzieciom gatunków, które są jajorodne. Słuchanie ciekawostek na ich temat.
Albumy ze zwierzętami, zdjęcie, na którym widać pękniętą skorupkę, np. żółwia.
N. układa na stołach albumy ze zwierzętami i zdjęcie, na którym widać pękniętą skorupkę jajka, np. żółwia (zwierzę nie jest jeszcze widoczne). Zastanawia się, jakie zwierzę znajduje się w środku skorupki. Dzieci w albumie poszukują odpowiedzi na zadane pytanie. Wskazują inne zwierzęta, które wykluwają się z jajek. Słuchają ciekawostek na ich temat.
- *Memory geometryczne* – rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i pamięci.
Dla każdego dziecka: białe szablony figur geometrycznych (małych kwadratów i dużych kwadratów, prostokątów, trójkątów, kół), kredki.
N. układa na stole małe kartoniki – szablony figur geometrycznych (małych kwadratów i dużych kwadratów, prostokątów, trójkątów, kół) – oraz kredki. Dzieci biorą po białym kartoniku i na jego środku odrysowują jedną figurę geometryczną. Kolorują ją według własnego pomysłu. Następnie biorą drugi kartonik i wykonują identyczną figurę. W ten sam sposób odrysowują i kolorują wszystkie figury (występują one parami). Taka sama para figur geometrycznych może wystąpić więcej niż jeden raz, musi jednak różnić się od pierwszej pary kolorem. Po zakończeniu pracy dzieci układają kartoniki na stole tak, aby nie było widać, co one przedstawiają. Grają w *Memory geometryczne*. Zasady gry: dziecko odwraca jeden, wybrany kartonik i kładzie go na stole w tym samym miejscu, w którym leżał, ale tak, aby była widoczna umieszczona na nim figura geometryczna. Nazywa figurę, np. mały czerwony prostokąt. Następnie poszukuje pary, czyli takiego samego drugiego kartonika, odkrywając kolejny kartonik. Jeśli udało mu się znaleźć parę, zabiera obydwa kartoniki i losuje dalej. Jeśli nie udało mu się odnaleźć pary, obydwa kartoniki odwraca tyłem i umieszcza w tym samym miejscu. Kartoniki odkrywa kolejne dziecko. Zabawa kończy się, kiedy zostaną odnalezione wszystkie pary figur.
- Słuchanie piosenki *Bocianek* (śl. i muz. K. Gowik) w wykonaniu N. lub jej nagrania z płyty CD.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Bocianek*.

Po - wró - ci - ły już bo - cia - ny z da - le - kie - go lo - tu.

Peł - no te - raz tu, na łą - ce, te - go ich kle - ko - tu.

Ma - łe bo - cian - ki mo - cno do - ka - zu - ją

i ro - dzi - com z gnia - zda wy - la - tu - ją. A tu

kle, kle, kle, a tu kle, kle, kle. To bo - cia - nek wi - ta
kle, kle, kle, a tu kle, kle, kle. To bo - cia - nek w po - lu

wio - snę. A tu kle, kle, kle, a tu kle, kle, kle. Wszę - dzie
śnie - wa. A tu kle, kle, kle, a tu kle, kle, kle. Grze - je

kwia - ty ra - do - sne. A tu drze - wa.
sło - nko i wio - sen - nie szu - mią

1. Powróciły już bociany z dalekiego lotu.
Pełno teraz tu, na łące, tego ich klekotu.
Małe bocianki mocno dokazują
i rodzicom z gniazda wylatują.

Ref.: A tu kle, kle, kle, a tu kle, kle, kle.
To bocianek wita wiosną.
A tu kle, kle, kle, a tu kle, kle, kle.
Wszędzie kwitną ziola i kwiaty radosne.
A tu kle, kle, kle, a tu kle, kle, kle.
To bocianek w polu śpiewa.
A tu kle, kle, kle, a tu kle, kle, kle.
Grzeje słońko i wiosennie szumią drzewa.

2. Już bociany widać w gniazdach
przy polach i drogach.
Już po łąkach chodzą sobie
na swych długich nogach.
Małe bocianki, psotne i ciekawe,
już lądują z gniazda prosto w trawę!

Ref.: A tu kle, kle, kle...

3. Jak to dobrze, że wróciły takie miłe ptaki.
Będą sobie zajadały żabki i ślimaki.
Małe bocianki bardzo szybko rosną,
tak jak wszystkie dzieci rosną wiosną!

Ref.: A tu kle, kle, kle...

- Nawiązanie do tekstu piosenki *Bocianek*.

N. zadaje dzieciom pytania: *Jak wygląda i jak porusza się bocian? Czym się żywi? Gdzie można go spotkać?*

- Zaznaczenie kłaśnięciem refrenu piosenki.
- Ćwiczenia emisyjne na sylabach *kle, bo* oraz z wykorzystaniem wyrazów *kle-kot, bo-cia-nek*.
- Taktowanie w metrum dwudzielnym, połączone z marszem.
- Utrwalanie refrenu piosenki poprzez słuchanie śpiewu N. i powtarzanie fragmentów na zasadzie echa.
- Zabawa *Bociany* – reagowanie odpowiednim ruchem na dźwięki grane w tempie wolnym lub szybkim. Dzieci zajmują dowolne miejsca na środku sali. N. śpiewa w wolnym tempie piosenkę o bocianku. Dzieci wyciągają ręce na boki. Poruszają nimi powoli i mówią w wolnym tempie: *kle kle*, naśladują lot bocianów. Kiedy N. wykonuje piosenkę w tempie szybkim, dzieci maszerują w dowolnych kierunkach. Ręce wyciągają przed siebie i naśladują ruchy bocianich dziobów, równocześnie wypowiadając sylaby *kle, kle, kle*.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29.
Bębenek, trójkąt, krążek dla każdego dziecka.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Słońce – deszcz*.
N. rozkłada w sali krążki. Na uderzenie w bębenek i hasło: *Słonko świeci wesoło* – dzieci biegają między krążkami. Na uderzenie w trójkąt i hasło: *Deszcz pada, zrobmy koło* – podnoszą krążek, ustawiają się w kole i kładą krążek na głowie. Ponowny dźwięk bębena i hasło: *Słonko świeci wesoło* jest sygnałem do położenia krążka w dowolnym miejscu na podłodze i poruszania się biegiem między krążkami.
- Ćwiczenie tułowia – *Witamy powracające ptaki*.
Dzieci siedzą skrzyżnie w rozsypane. Krążki układają przed sobą. Dłonie splatają z tyłu. Na *raz* – starają się dotknąć czołem krążka – witają ptaki wracające z ciepłych krajów, na *dwa* – prostują się, podnoszą głowę do góry – rozglądają się, czy widać nadlatujące ptaki.
- Zabawa bieżna *Ptaki i gniazda*.
Dzieci układają krążki na podłodze. To ich gniazda. Każde dziecko (ptak) siedzi w swoim gnieździe (siada skrzyżnie na krążku). Przy dźwiękach bębena ptaki poruszają się pomiędzy gniazdami – *wylatują na poszukiwanie pożywienia*. Na przerwę w grze wracają do swoich gniazd. Siadają w nich skrzyżnie, prostują plecy, dłonie układają na kolanach.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Czapla*.
Dzieci spacerują po sali pomiędzy leżącymi na podłodze krążkami, wysoko unosząc nogi. Na hasło: *Czapla* – podnoszą krążek, stają na jednej nodze, a drugą, ugiętą w kolanie, podnoszą do góry. Układają krążek na kolanie i starają się utrzymać równowagę.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Szpaki na trawie*.
Dzieci (szpaki) poruszają się pomiędzy leżącymi na podłodze krążkami (kałużami). Stopy mają złączone. Skaczą lekko, cicho, sprężycie. Na sygnał N. – uderzenie w bębenek – zatrzymują się obok kałuży, wykonują siad skulny i piją wodę.
- Ćwiczenie uspokajające.
Dzieci maszerują po obwodzie koła. Krążki układają na głowie. Na *raz* – klaszczą w dłonie.

II

Zajęcia 1. Doświadczenia z jajkiem – zabawy badawcze.

- Zabawa na powitanie.
Dzieci siedzą w kole. N. podaje rękę dziecku siedzącemu po swojej lewej stronie, mówiąc jednocześnie: *Dzień dobry*. Dziecko odpowiada na powitanie i podaje rękę kolejnemu dziecku. Zabawa kończy się, kiedy powitanie dotrze do N.
- Wprowadzenie do tematu.
Obrazki przedstawiające zwierzęta, które wykluły się z jajka, np. kurę, bociana, pingwina, węża, wróbla.
Dzieci siedzą w kole. N. układa w środku koła obrazki przedstawiające zwierzęta, które wykluły się z jajka. Pyta: *Co łączy zwierzęta przedstawione na obrazkach?* Jeśli dzieci nie potrafią odpowiedzieć na pytanie, informuje, że wszystkie te zwierzęta wykluły się z jajka.
- Porównywanie jajek: surowego i ugotowanego. Opisywanie budowy jajka.
Plastikowy pojemnik, lignina, surowe jajko, ugotowane jajko, dwie szklanki, talerzyk.
N. układa w pojemniku wyłożonym np. ligniną surowe jajko i ugotowane jajko. Dzieci dotykają kolejno jajek, poruszają nimi, starając się porównać dźwięki, jakie wydają. Wskazują różnice. N. wprowadza oba jajka w ruch obrotowy. Dzieci obserwują jajka i wskazują to, które kręciło się szybciej. Zastanawiają się nad przyczyną.

Jajko surowe obraca się tylko przez chwilę, a potem się zatrzymuje. Dzieje się tak dlatego, że ma płynny środek, który porusza się wewnątrz skorupki w różne strony. Uniemożliwia to szybkie poruszanie się jajka.

Następnie N. rozbija surowe jajko. Oddziela żółtko od białka. Prosi, aby dzieci powiedziały, z czego składa się jajko (skorupka, białko, żółtko).

- Samodzielne doświadczenia z jajkiem.
N. zaprasza dzieci do samodzielnych doświadczeń z jajkiem. Dzieli dzieci na cztery zespoły. Każdy zespół zajmuje miejsce przy jednym stole. Dzieci kolejno wykonują następujące doświadczenia.
Cztery jajka surowe, cztery jajka gotowane, cztery przezroczyste miski lub słoiki z szerokim otworem.
- Dzieci badają zachowanie w wodzie jajka surowego i jajka gotowanego – wkładają jajko do plastikowej, przezroczystej miski lub słoika z szerokim otworem.
Cztery jajka surowe, sól, łyżki, woda, woda w dzbanku.
- Badają zachowanie jajka surowego w wodzie po dodaniu do niej soli. (Najpierw dzieci wlewają do słoika trochę wody, wkładają jajko, potem dosypują stopniowo około 10 łyżek soli, uzupełniają wodę, wlewając ją ostrożnie, po ściankach naczynia, i obserwują, co się dzieje).
Cztery jajka gotowane, butelka coca-coli, zaparzone i wystudzone herbata i kawa, plastikowe pojemniki (do wiania do nich coca-coli, kawy, herbaty, wody i umieszczenia w nich jajek), barwniki spożywcze.
- Badają, co dzieje się z ugotowanym na twardo jajkiem zanurzonym w coca-coli, herbacie, kawie, wodzie z dodanym do niej barwnikiem spożywczym (zanurzają w nich jajko).

Skorupka jajka zbudowana jest z wapnia, podobnie jak nasze zęby. Takie same przebarwienia jak na skorupkach jajek pozostają na naszych zębach, jeśli nieodpowiednio dbamy o higienę jamy ustnej i nie myjemy zębów.

Cztery jajka gotowane, sekundnik, np. w telefonie.

- Organizują w zespołach zawody. Wytypowane z zespołu dziecko kręci ugotowanym na twardo jajkiem. N. mierzy czas. Po zakończeniu zawodów ogłasza zwycięzcę.
Cztery jajka gotowane, tacki jednorazowe, nożyki plastikowe.
- Badają właściwości jajka ugotowanego na twardo: obierają jajko, kroją je plastikowym nożykiem na pół, nazywają poszczególne części jajka (skorupka, żółtko, białko), określają wygląd, smak, zapach. Porównują budowę jajek: surowego i gotowanego. Zastanawiają się, co się zmieniło i dlaczego.
- Porównywanie wielkości jajek różnych ptaków.

Zdjęcia przedstawiające kurę, przepiórkę, strusia oraz zdjęcia przedstawiające ich jajka.

Dzieci siedzą w kole. N. układa zdjęcia, na których znajdują się jajka: przepiórki, strusia, kury, oraz zdjęcia kury, przepiórki, strusia. Dzieci układają zdjęcia według wielkości jajek – od najmniejszego do największego. Następnie łączą w pary obrazki jajek z obrazkami odpowiednich ptaków.

Największym jajem u zwierząt lądowych jest jajo strusia czerwonoskórego. Może ważyć nieco ponad około 1,6 kg. Mieści się w nim około 25 jaj kurzych, a skorupa jest o 10 razy grubsza. Ugotowanie go na twardo zajmuje od 45 minut do około 2 godzin. Jednym z najmniejszych jaj ptasich jest jako koliberka hawańskiego.

Karta pracy, cz. 4, nr 40

Karta pracy, cz. 4, nr 48

Dzieci:	
– opowiadają, co dzieje się na obrazku,	
– czytają z N. tekst, mówiąc w odpowiednich miejscach nazwy obrazków,	– słuchają tekstu czytanego przez 5-latkę,
– słuchają tekstu czytanego przez 6-latkę,	– czytają tekst umieszczony pod obrazkiem,
– odpowiadają na pytania związane z przeczytanym przez 6-latkę tekstem: <i>Gdzie było gniazdo bociana? Ile jajek było w gnieździe? Do czego Olkowi była potrzebna lornetka?</i>	

Zajęcia 2. **Bocian w locie** – zajęcia plastyczne.

Dla każdego dziecka: krepina w kolorach: czarnym, czerwonym, białym, szablon bociana do odrysowania, klej, niebieska kartka, papier kolorowy, nożyczki.

- Wprowadzenie do tematu.
N. pyta: *Czyje gniazdo obserwowali Olek z dziadkiem? Jak wygląda bocian?* Dzieci opisują z pamięci wygląd bociana. N. umieszcza na tablicy zdjęcie bociana. Dzieci sprawdzają, czy wszystkie podane informacje na temat bociana były zgodne z prawdą.
- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.
N. proponuje dzieciom wykonanie sylwety leżącego bociana. Zapoznaje ze sposobem wykonania pracy. Przygotowuje na stołach potrzebne pomoce.
- Samodzielne wykonanie prac przez dzieci.
Dzieci odrysowują na niebieskich kartkach sylwetę bociana. Z krepiny formują małe kulki i wypełniają nimi wnętrze sylwety – nakleją je w odpowiednich miejscach (czerwone kulki na nogi i dziób, czarne na skrzydła, białe na pozostałą część bociana). Z kolorowego papieru wycinają paski i przyklejają na kartonie, tworząc ramkę. Dorysowują np. słońce, trawę.

Zajęcia 2. **Odkrywanie litery j: małej, wielkiej, drukowanej, pisanej.**

- Wyodrębnienie wyrazu podstawowego – **jajka**.
N. mówi dzieciom zagadkę I. Fabiszewskiej.
*Gdy skorupka pęknie, pisklę się wykluje.
Ale najpierw w gnieździe ptak je wysiaduje.*
(jajko)
- Analiza i synteza słuchowa słowa *jajka*.
Dzieci dzielą słowo *jajka* na głoski. Liczą, ile jest w słowie sylab, a ile głosek. Wymieniają kolejno wszystkie głoski. Następnie wymieniają inne słowa, w których głoskę *j* słychać na początku, na końcu oraz w środku słowa.
- Budowanie schematu słowa *jajka*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci układają tyle kartoników, ile sylab słyszą w słowie *jajka* – rozsuwają kartoniki i wymawiają głośno sylaby. Następnie układają tyle kartoników, ile głosek słychać w słowie; wymawiają głoski głośno, dotykając kolejno kartoników.
- Budowanie schematu słowa *Jola*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
N. wymawia, głoskując, imię dziewczynki: *J-o-l-a*. Informuje, że Jola jest koleżanką Olka z przedszkola. Wspólnie z nim chciałaby obserwować bocianie gniazdo. Dzieci dokonują syntezy i wymawiają słowo głośno. Następnie samodzielnie dzielą słowo *Jola* na sylaby oraz na głoski. Układają z kartoników schemat imienia.
- Budowanie modeli słów *jajka, Jola*.
Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci głośno wymieniają kolejne głoski w słowach. Określają, czy głoska *j* jest spółgłoską, czy samogłoską. Pod schematami słów zaznaczają miejsca głoski *j* niebieskimi kartonikami. Wskazują kolejne spółgłoski. Porównują liczbę samogłosek i spółgłosek w słowach.
- Odkrywanie liter **j, J**.
Dla każdego dziecka: czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki, litera i: mała, wielka.
N. umieszcza na tablicy modele słów *jajka, Jola*. Pokazuje literę **j**: małą, wielką. Dzieci określają jej wygląd. Umieszczają kartoniki z literą we właściwych miejscach pod swoimi modelami słów *jajka, Jola*. N. przypomina, że imiona rozpoczynają się wielką literą.
- Umieszczenie kartoników z poznanymi wcześniej literami we właściwych miejscach.
Kartoniki z poznanymi literami (dla każdego dziecka).

	<p>Dzieci umieszczają pod modelami słów kartoniki z odpowiednimi literami. Czytają wyrazy.</p> <ul style="list-style-type: none"> Wysłuchiwanie różnic między wyglądem liter i, j oraz wymową głosek <i>i, j</i>. <p>Kartoniki z literami: i, I, j, J.</p> <p>N. pokazuje dzieciom kartoniki z literami j, J oraz i, I. Dzieci odszukują różnice pomiędzy nimi. Następnie prosi o wskazanie, która głoska – <i>i</i> czy <i>J</i> – jest spółgłoską, a która – samogłoską. Dzieci uzasadniają swoją odpowiedź. Wymawiają głoski głośno – zwracają uwagę na występujące różnice.</p> <ul style="list-style-type: none"> Karty pracy, cz. 4, nr 48 (kontynuacja). Dzieci zwracają uwagę na podział słowa <i>jajka</i> na sylaby, na głoski oraz na samogłoski i spółgłoski. Karty pracy, cz. 4, nr 49. Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – dzielą na głoski nazwy zdjęć, rysują pod nimi tyle okienek, z ilu głosek składają się ich nazwy, – czytają sylaby i wyrazy, – zaznaczają na niebiesko litery j, J w wyrazach.
<ul style="list-style-type: none"> Prezentowanie wykonanych prac. Dzieci siedzą w kole. Dokonują prezentacji wykonanych prac. Nadają imiona swoim bocianom. Współuczestniczą w tworzeniu gazetki tematycznej. 	

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Ptaki i kot*.

Szarfa.

N. wybiera jedno dziecko, które będzie kotem. Oznacza je szarfą. Kot staje z boku wyznaczonego do zabawy miejsca – naprzeciwko N. Ptaki stoją za N. Na hasło: *Ptaki w ogrodzie* – dzieci (ptaki) rozkładają skrzydła i biegają po wyznaczonym terenie. Na hasło: *Kot w ogrodzie* – ptaki uciekają i w jak najszybszym tempie ustawiają się za N. Kot stara się złapać jak największą liczbę ptaków. Złapany ptak staje poza wyznaczonym do zabawy miejscem, obok N. – tworzy z nią płoć, za który nie może przedostać się kot.

- Obserwowanie zachowania ptaków w ogrodzie. Rozpoznawanie znanych dzieciom gatunków. Odnajdywanie zdjęć ptaków w albumie poświęconym ptakom.

Album o ptakach.

Dzieci obserwują ptaki w ogrodzie. Nazywają znane gatunki. Wskazują na te ptaki, które dopiero do nas przyleciały. Odnajdują zdjęcia ptaków w albumie. Sprawdzają, czy podały prawidłowe nazwy.

III

- Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – *Podaj jajko*.

Dwie łyżki, dwie piłeczki do ping-ponga, dwie szarfy.

N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Każdy zespół siada w kole. N. wybiera jedno dziecko w każdym zespole, oznacza je szarfą i wręcza mu łyżkę z ułożoną na niej piłeczką. Na sygnał N. dzieci podają łyżkę z piłeczką koledze siedzącemu po prawej stronie. Zwycięża zespół, w którym łyżka z piłeczką szybciej dotrze do dziecka oznaczonego szarfą.

<p>Karta pracy, cz. 4, nr 41</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – łączą liniami rysunki, których nazwy rozpoczynają się tak samo, kolorują wybrane rysunki, – czytają z N. wyraz jajka, układają obok taki sam wyraz z liter odszukanych wśród naklejek. 	<p>Co to za ptak? – składanie zdjęć ptaków w całość</p> <p>Dla każdego dziecka: pocięte na części zdjęcia ptaka, koperta.</p> <p>Dzieci układają pocięte na części zdjęcia przedstawiające ptaki.</p>
<p>Co to za ptak? – składanie zdjęć ptaków w całość</p> <p>Dla każdego dziecka: pocięte na części zdjęcia ptaka, koperta.</p> <p>Dzieci układają pocięte na części zdjęcia przedstawiające ptaki.</p>	<p>Karta pracy, cz. 4, nr 50</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają tekst, wskazując po każdym przeczytanym zdaniu właściwe fragmenty obrazka, – kreślą kształty liter pisanych j, J w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegów/koleżanek, – piszą litery j, J po śladach, a potem – samodzielnie.

Kwiecień, tydzień 1

Dzień 2

Wiosenne powroty Poznajemy budowę ptaka

Przykładowy zapis w dzienniku

- I.** Gromadzenie w kąciku książki czasopism dla dzieci. Wymienianie przez dzieci tytułów ulubionych czasopism lub ich reklamowanie. Porównywanie czasopism dla dzieci z czasopismami dla dorosłych. Słuchanie tekstów czytanych przez N.
- Przekształcanie trójkąta w sylwetę ptaka. Dorysowywanie brakujących elementów. Kolorowanie rysunku.
- Czytanie tekstu. Łączenie rymujących się wyrazów. Utrwalanie poznanych liter.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29.
- II.1.** *Co słyhać, panie Bocianie?* – słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zarembki *Ptaki*. Cele: wzbogacanie wiadomości na temat ptaków, rozbudzanie zainteresowań przyrodniczych oraz chęci obserwowania otaczającego świata, rozwijanie umiejętności czytania.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa *Bociany i bocianiątka*. Spacer w okolice przedszkola. Poszukiwanie budek lęgowych. Zwracanie uwagi na ich usytuowanie i budowę.
- III.** Zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Jajko w gnieździe*. *Odgłosy dzięcioła* – rozwijanie percepcji słuchowej. Wygrywanie rytmu na podstawie jego zapisu graficznego. *Budka lęgowa* – zabawy konstrukcyjne. Utrwalanie zwrotki i refrenu piosenki *Bocianek* poprzez osłuchanie. *Śpiew* – zbiorowy i indywidualny. Zabawa rozwijająca umiejętność koncentracji podczas działania – *Bociany i żabki*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 6, II 11, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat ptaków,
- rozbudzanie zainteresowań przyrodniczych oraz chęci obserwowania otaczającego świata,
- rozwijanie umiejętności czytania,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat wiosennych zwyczajów ptaków, ze szczególnym zwróceniem uwagi na bociana,
- wymienia charakterystyczne cechy budowy ptaka,
- czyta tekst umieszczony pod obrazkiem,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach ruchowych.

Przebieg dnia

I

- Gromadzenie w kąciku książki czasopism dla dzieci. Wymienianie przez dzieci tytułów ulubionych czasopism lub ich reklamowanie. Porównywanie czasopism dla dzieci z czasopismami dla dorosłych. Słuchanie tekstów czytanych przez N.

Czasopisma dla dzieci, dwa dowolne czasopisma dla dorosłych.

N. pokazuje dzieciom swoje ulubione czasopismo. Zapoznaje dzieci z jego tytułem. Informuje, dlaczego jest to jej ulubione czasopismo. Układa w kąciku książki czasopisma dla dzieci (dzień wcześniej może również umówić się z dziećmi, aby przyniosły do przedszkola swoje ulubione czasopisma). Prosi, aby opowiedziały o swoich ulubionych czasopismach (5-latkki) lub zachęciły innych do ich czytania (6-latkki). Następnie dzieci oglądają czasopisma: dla dorosłych i dla dzieci. Poszukują różnic między nimi. N. czyta dzieciom wybrane fragmenty ze wskazanych przez nie czasopism.

Magiczny trójkąt – przekształcanie trójkąta	Karta pracy, cz. 4, nr 51
<p>Dla każdego dziecka: trójkąt narysowany w środkowej części kartki, kredki.</p> <p>Dzieci wykorzystują narysowany na kartce trójkąt do stworzenia sylwety ptaka. Dorysowują brakujące elementy, wypełniając nimi całą powierzchnię kartki. Kolorują rysunek.</p>	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają wyrazy, – w każdej grupie łączą wyraz z lewej strony z wyrazem z prawej strony, który się z nim rymuje, – łączą luki w wyrazach z odpowiednimi literami, odczytują wyrazy, – piszą litery j, J po śladach, a potem – samodzielnie.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29 (przewodnik, cz. 4, s. 111).

II

Zajęcia 1. Co słyhać, panie Bocianie? – słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Ptaki*.

- Zabawa na powitanie.

Zdjęcie bociana.

Dzieci przekazują sobie w kole zdjęcie bociana. Wypowiadają takie słowa, jakie chciałyby mu powiedzieć na powitanie, np. *Witaj, bocianie. Ciesz się, że wróciłeś.*

- Słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Ptaki*.

Książka (s. 56–57) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce, słuchają opowiadania czytanego przez N.

Zadzwoń! babcia, ta, która mieszka pod miastem, na wsi, i powiedziała, że upiekła ulubione ciasteczka Ady. – Przyjedźcie do nas? – zapytała.

– No pewnie! – zapewniła Ada i dotąd namawiała rodziców, aż się zgodzili na wspólny wyjazd.

– Gdzie ciasteczka? – zapytała, gdy tylko zobaczyła babcie.

Olek nie był smakoszem ciasteczek, za to lubił towarzystwo dziadka. Odnalazł go w sadzie obok domu. Dziadek obserwował niebo przez lornetkę. Olek zadarł głowę. W oddali zobaczył jakieś drobne punkciki.

– Bociany wracają. Co za widok! – dziadek uśmiechnął się promiennie.

– Naprawdę?! – Olek rzucił się biegiem do samochodu po swoją lornetkę. Po chwili był już z powrotem. – Zdażyłem?! Jeszcze je widać?! – pytał zdyszany.

Trzeba wam wiedzieć, że lornetki przybliżają i powiększają obraz, więc widok był niezwykły. Olek tak bardzo zagapił się w niebo, że nawet nie zauważył Ady, która przybiegła za nim z własną malutką lornetką. Patrzył na szybujące po niebie bociany. Widział ich rozłożone skrzydła, długie, wyciągnięte szyje,

czerwone dzioby, a gdy poprawił ostrość, zobaczył nawet pojedyncze pióra w ogonach. Ptaki prawie nie poruszały skrzydłami, a jednak sunęły po niebie jak papierowe samoloty albo małe szybowce niesione wiatrem.

– Też chciałbym tak latać. Szkoda, że nie mam skrzydeł – westchnął.

Dziadek się uśmiechnął. – Ptaki mogą latać nie tylko dzięki skrzydłom. Ich waga też jest ważna. Są lżejsze niż my, bo mają lekkie dzioby i nieduże głowy. No i nie posiadają zębów, żeby mniej ważyć.

Na niebie było tłoczno jak na autostradzie. Nie tylko bociany wracały do domu na wiosnę. Leciały szpaki, pliszki i zięby. Jedne zawzięcie trzepotały skrzydełkami, inne machały nimi tylko od czasu do czasu.

– Mógłbym na nie patrzeć bez końca. Żałuję, że tak późno poświęciłem się obserwowaniu przyrody. Wierzcie mi, że jest to wyjątkowa przyjemność – mówił dziadek. – Nawet nie wiecie, co wyprawiają zwierzęta, gdy sądzą, że nikt ich nie widzi. Takich zabaw, psot i tańców nigdzie indziej nie zobaczycie.

Olka najbardziej zainteresowały zwierzęce psoty. – Pokażesz nam te psoty? – spytał.

– Oczywiście, wybierzemy się do lasu jutro z samego rana. Babcia pomoże nam przygotować kanapki i termos z ciepłą herbatą. Zabierzemy też mapę terenu i to, co najważniejsze dla obserwatorów przyrody...

– dziadek spojrzał pytająco na wnuki.

– Ciasteczka! – wykrzyknęła Ada.

Olek popatrzył na siostrę z politowaniem. – Lornetki – poprawił ją.

Ich głosy wywabily z domu tatę. Spojrzał w niebo na szybujące ptaki i westchnął, podobnie jak wcześniej

Olek: – Chciałbym latać jak ptaki.

– Lepiej nie. Musiałbyś wyrwać wszystkie zęby, a i tak byłbyś za ciężki – mądrze zauważył Olek.

– Głowę też masz za dużą – dodała Ada.

– Nie mówiąc o braku skrzydeł – dorzucił rozbawiony dziadek.

- Rozmowa na temat opowiadania.

Książka (s. 56–57) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce, odpowiadają na pytania: *Co robią ptaki wiosną? Kto to jest ornitolog?* Następnie czytają tekst umieszczony pod obrazkiem.

- Poznawanie budowy ptaka.

N. pyta: *Dlaczego ptaki umieją latać, a ludzie nie potrafią?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci.

Natura cały organizm ptaka wyposażyła w cechy, które umożliwiają mu latanie, np. kości ptaka są zupełnie inne niż kości innych zwierząt. Są dużo lżejsze, gdyż znajduje się między nimi wiele pustych przestrzeni. Ptaki nie mają zębów, co także zmniejsza ich ciężar ciała. Pokryte są piórami, które spełniają wiele funkcji. Ptak ma skrzydła, które wykorzystuje do radzenia sobie z oporem powietrza.

Karta pracy, cz. 4, nr 42	Karta pracy, cz. 4, nr 52–53
Dzieci: – czytają z N. nazwy części ciała bociana i wskazują je na zdjęciu, – dorysowują żabę i trawę, – rysują szlaczek po śladzie.	Dzieci: – czytają samodzielnie nazwy części ciała bociana: głowa, ogon , pozostałe nazwy czytają z N., – piszą po śladach poznanych liter, czytają tekst z N.

- Zabawa ruchowa *Bocian i wrony*.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki w rytmie marsza.

N. włącza nagranie muzyki w rytmie marsza. Dzieci maszerują w różnych kierunkach. Na przerwę w nagraniu N. podaje hasło: *Bocian*. Dzieci stają na jednej nodze, wyciągają przed siebie wyprostowane ręce, tworząc długi dziób, i mówią: *kle, kle, kle*. Na hasło: *Wrona* – dzieci wykonują przysiad i mówią: *kra, kra, kra*.

- Wskazywanie różnic w budowie ciała wybranych ptaków, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzioby. Porównywanie ptasich dziobów i rozpoznawanie ptaków po dziobach.

Zdjęcia ptaków, np.: wróbla, wrony, dzięcioła, bociana, orła.

N. układa na dywanie zdjęcia ptaków, np.: wróbla, wrony, dzięcioła, bociana, orła. Prosi, aby dzieci wymienili różnice w wyglądzie zewnętrznym ptaków, np. wielkość, ubarwienie, kształt kończyn, ogona, dzioba. Szczególną uwagę zwraca na dzioby. Pyta: *Jak myślicie, dlaczego ptaki mają różne dzioby?* Następnie prosi, aby dzieci wskazały, który ptak ma najdłuższy dziób, który – najkrótszy dziób, i taki,

który ich zadaniem jest najmocniejszy. Zapoznaje dzieci z ciekawostkami na temat ptaków. Zachęca do uważnego obserwowania życia ptaków.

Ptaki różnią się zewnętrzną wielkością, ubarwieniem, kończynami, ogonami i dziobami. Najmniejszym ptakiem na świecie jest koliber, a największym – struś afrykański. Najbardziej kolorowymi ptakami w Polsce są m.in. kraska, bażant, wilga, dzięcioł, szczygieł, sójka. Najdłuższy dziób ma pelikan australijski. Dzioby ptaków są dostosowane do rodzaju spożywanego pokarmu. Dziób wszystkożercy szpaka czy wrony jest niezbyt duży, ostry na końcu i przeważnie czarny. Dziób ziarnożercy, np. wróbla, jest krótki i szeroki. Służy do rozłupywania twardych nasion. Dziób owadożercy, np. jaskółki, jest podobny jest do dzioba ziarnożercy. Dzięki niemu ptak może łapać niewielkie owady. Dziób ptaków drapieżnych, np. orła, jest masywny i mocno zagięty. Umożliwia schwytywanie zdobyczy. Dziób ptaków, które kują w drewnie, jest średniego rozmiaru, ale na końcu bardzo ostry. Musi bowiem przekuć korę drzewa. Bocian zaś ma dziób długi, bo poluje na zwierzęta, które zamieszkują podmokłe łąki.

- *Do jakiego ptaka należy dziób?* – odgadywanie nazwy ptaka po kształcie dzioba.
Zdjęcia charakterystycznych dziobów, umieszczone w kopertach (dla każdego dziecka), zdjęcia ptaków – właścicieli dziobów.

Dzieci otrzymują w kopertach zdjęcia charakterystycznych dziobów (mogą to być dzioby ptaków z poprzedniego ćwiczenia). Odgadują, do których ptaków one należą. Następnie odnajdują wśród zgromadzonych na dywanie zdjęć odpowiedniego ptaka. Pokazują zdjęcia innym dzieciom. Wspólnie sprawdzają poprawność odpowiedzi.

- **Poznawanie zwyczajów bociana.**
N. nawiązuje do opowiadania. Pyta: *Czyje gniazdo chcieli obserwować Olek i dziadek? Jaki dziób ma bocian? Dlaczego dziób bociana jest taki długi? Co wiecie na temat bocianów?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci.

Bociany są gatunkiem chronionym w Polsce. Wracają z ciepłych krajów w marcu lub w kwietniu. Zamieszkują tereny, na których znajduje się dużo pól, lasów, łąk. Po przylocie natychmiast biorą się za przebudowę starego gniazda lub budują nowe. Najczęściej robią to w pobliżu siedzib ludzkich, np. na dachach, słupach, budynkach gospodarczych. Znoszą materiał, układają gałązki i pilnują, aby gniazda nie zajął inny bocian. Kiedy gniazdo jest gotowe, samica składa jaja. Wysiada je na zmianę z samcem. Kiedy jeden ptak jest w gnieździe, drugi zajmuje się zdobywaniem pożywienia. Bociany jedzą wyłącznie zwierzęta, np.: pasikoniki, dżdżownice, ślimaki, gryzonie, małe ryby, węże, krety, łasice, gronostaje, młode zające i pisklęta ptaków. Żaby wcale nie są ich ulubionym pokarmem.

Karta pracy, cz. 4, nr 43

Karta pracy, cz. 4, nr 53

Dzieci: – oglądają zdjęcia,	
– opowiadają o tym, co robi bocian (bocian lecący, karmiący, bocian na łące, bocian jedzący mysz lub węża),	– słuchają wypowiedzi 5-latków na temat zdjęć,
– słuchają tekstu czytanego przez 6-latkę,	– czytają tekst umieszczony obok zdjęć,
– rysują po śladach drogę żabki do stawu, – rysują szlaczek po śladzie, a potem – samodzielnie.	– czytają tekst wyrazowo-obrazkowy znajdujący się pod zdjęciami.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15.

Piłka dla każdego dziecka, tamburyn.

- **Wprowadzenie.**
Dzieci dobierają się w pary i razem maszerują przy dźwiękach tamburynu. N. rozdaje piłki.
- **Toczenie piłki do partnera.**
Jedno dziecko z pary leży na brzuchu, trzymając piłkę w dłoniach przed sobą. Partner siedzi na piętach około 2 metrów przed kolegą, przodem do niego. Pierwsze dziecko podnosi łokcie nad podłogę i odepchnięciem toczy piłkę do kolegi.

- Rzut piłki do partnera.
Jedno dziecko leży na brzuchu, trzymając piłkę w dłoniach przed sobą. Partner siedzi w odległości około 2 metrów przed kolegą, przodem do niego. Dziecko trzyma piłkę, przenosi ją nad kark, unosząc łokcie nad podłogę, a następnie rzuca piłkę do partnera. Potem zamieniają się rolami.
- Podanie piłki bokiem.
Dzieci siedzą z nogami wyprostowanymi, w rozkroku, tyłem do siebie, w odległości około 0,5 metra. Jedno dziecko trzyma piłkę w dłoniach. W parach wykonują skręt tułowia (jedno dziecko w prawo, drugie w lewo) z przekazaniem piłki partnerowi. Następnie wykonują skręt tułowia w przeciwną stronę, z ponownym przekazaniem piłki.
- Rzucanie i łapanie piłki.
Dzieci chodzą po sali z piłką w dłoniach. Podrzucają piłkę w górę i starają się ją złapać.
- Toczenie piłki wokół siebie.
Dzieci siedzą z wyprostowanymi i złączonymi nogami. Każde z nich trzyma dłońmi piłkę leżącą na podłodze przy biodrach. Dzieci toczą piłkę po podłodze wokół bioder i wyprostowanych nóg. Po wykonaniu trzech okrążeń piłki w jedną stronę należy wykonać następne trzy okrążenia w stronę przeciwną.
- Utrzymywanie piłki na podudziach.
Dzieci leżą na plecach z nogami ugiętymi, uniesionymi nad podłogę. Na ustawionych poziomo podudziach kładą piłkę. Starają się jak najdłużej utrzymać piłkę na nogach.
- Podanie piłki dołem i górą.
Dzieci stoją tyłem do siebie w rozkroku, w odległości około 0,5 metra. Jedno dziecko trzyma w dłoniach piłkę. Dzieci unoszą ręce w górę, przekazując piłkę do rąk partnera, a następnie wykonują skłon tułowia w przód, przekazując piłkę między nogami w ręce kolegi.
- Żuki toczące kulki.
Dzieci chodzą na czworakach, popychając piłkę głową. Piłka powinna być popychana czołem.
- Podskoki z piłką trzymaną między kolanami.
Dzieci stoją z piłką trzymaną między kolanami. Utrzymując piłkę między kolanami, podskokami przesuwają się po sali.
- Marsz parami po kole.
Oddanie piłek.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Bociany i bocianiątka*.
Dzieci tworzą koło i podają sobie ręce. Dwoje dzieci to młode bociany, które wchodzą do środka koła (gniazda). Na sygnał N. bocianiątka starają się wydostać z gniazda. Dzieci tworzące koło (dorosłe bociany) nie pozwalają im, wykonując przysiad (bocianiątka są jeszcze za małe na samodzielne podróże). Jeśli mimo starań młodym bocianom uda się wydostać na zewnątrz, kolejne dzieci przejmują ich rolę.
- Spacer w okolice przedszkola. Poszukiwanie budek lęgowych. Zwrócenie uwagi na ich usytuowanie i budowę.
Obrazek przedstawiający budkę lęgową.
Przed wyjściem N. wyjaśnia dzieciom, na co mają zwrócić szczególną uwagę podczas spaceru. Pokazuje obrazek przedstawiający budkę lęgową. Zapoznaje z jej przeznaczeniem. Dzieci poszukują budek lęgowych dla ptaków w okolicy przedszkola lub na terenie ogrodu przedszkolnego. Zwracają uwagę na ich usytuowanie i budowę. Zastanawiają się, jakie jest ich znaczenie.

III

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Jajko w gnieździe*.
Pudełko tekturowe owinięte brązową krepiną, małe piłki dla każdego dziecka.
Dzieci stoją w kole. Każdemu dziecku N. wręcza małą piłkę (jajo kukułki). W środku koła ustawia tekturowe pudełko owinięte brązową krepiną – gniazdo. Dzieci (kukułki) starają się podrzucić *swoje jajko do gniazda innego ptaka*, czyli wrzucić piłkę do pudełka. Komu się uda, siada skrzyżnię w kole. Komu się nie uda, próbuje ponownie.
- *Odgłosy dzięcioła* – rozwijanie percepcji słuchowej.
Drewniana deseczka, drewniany patyczek, kartoniki z zapisanym graficznie rytmem.

N. układa na stole kartoniki z zapisanym graficznie rytmem (kreskami lub kropkami) oraz drewnianą deseczkę. Wybrane dzieci patrzą na kartonik i wystukują rytm, uderzając patyczkiem o deseczkę.

- *Budka lęgowa* – zabawy konstrukcyjne.

Klocki.

Dzieci budują z klocków budkę lęgową dla ptaka. Zwracają uwagę na to, aby była odpowiednio zbudowana. Wykorzystują wiedzę zdobytą podczas spaceru. Podają nazwę ptaka, dla którego zbudowały budkę.

- Utrwalanie zwrotki i refrenu piosenki *Bocianek* poprzez osłuchanie. Śpiew: zbiorowy i indywidualny (przewodnik, cz. 4, s. 110).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Bocianek*.

- Zabawa rozwijająca umiejętność koncentracji podczas działania – *Bociany i żabki*.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Bocianek*, tamburyn, kartoniki z narysowanymi żabkami.

Dzieci (bociany) zajmują miejsca na okręgu. Przed każdym dzieckiem znajduje się kartonik z narysowanymi żabkami (od jednej do pięciu). Kartoniki są odwrócone obrazkami do podłogi. Dzieci maszerują po okręgu w rytmie nagrania piosenki. Podczas przerwy w nagraniu muzyki przechodzą do siadu skrzyżnego i odwracają swoje kartoniki. N. uderza w tamburyn (raz lub kilka razy, od jednego uderzenia do pięciu). Wstają te dzieci, które na swoich kartonikach mają liczbę żabek odpowiadającą ilości uderzeń w instrument. Zabawę powtarzamy kilka razy, zmieniając liczbę uderzeń.

Kwiecień, tydzień 1

Dzień 3

Wiosenne powroty

Ptasie gniazda

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Oglądanie zdjęć przedstawiających lecące ptaki (sznurem, kluczem, gromadą). Układanie sylwet ptaków według wzoru przedstawionego na zdjęciu. Wyjaśnianie zjawiska tworzenia przez ptaki różnych formacji. Wspólne układanie bajki o wróbelku. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29.

II.1. *Poznajemy ptaki* – rozmowa na temat obrazków, inspirowana wierszem K. Datkun-Czerniak *Ptaszek opowiada*. Cele: wzbogacanie wiadomości na temat wybranych gatunków ptaków, rozumienie znaczenia ptaków dla środowiska, uświadamianie istnienia ochrony gatunkowej ptaków.

2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawy przy piosence *Bocianek*. Cel: nauka piosenki (zwrotki i refrenu).

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa *Ptasie podróże*. Umieszczenie na terenie ogrodu materiałów przydatnych ptakom do budowania gniazd. Obserwowanie zachowania ptaków.

III. Zabawa ruchowa z elementem spostrzegawczości – *Rozpoznaj swoje gniazdo*. Lepienie ptaków z plasteliny.

Uzupełnianie brakujących fragmentów zdjęcia poprzez wskazywanie jego odpowiedniej części.

Rozwiązywanie szyfru – odgadywanie nazw ptaków. Odszukiwanie zdjęć z ptakami. Łączenie zdjęć ptaków z ich nazwami. Rysowanie szlaczeków.

Zabawy przy piosence *Bocianek*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat wybranych gatunków ptaków,
- rozumienie znaczenia ptaków dla środowiska,
- uświadamianie istnienia ochrony gatunkowej,
- pamięciowe opanowanie zwrotki i refrenu piosenki,
- ćwiczenie koncentracji i szybkiej reakcji na ustalone sygnały.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa wybrane gatunki ptaków, podaje informacje na temat ich życia i zwyczajów,
- wyjaśnia znaczenie ptaków dla środowiska,
- wymienia ptaki będące pod ochroną,
- śpiewa piosenkę,
- reaguje odpowiednim ruchem na ustalone sygnały.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie zdjęć przedstawiających lecące ptaki (sznurem, kluczem, gromadą). Układanie sylwet ptaków według wzoru przedstawionego na zdjęciu. Wyjaśnienie zjawiska tworzenia przez ptaki różnych formacji.

Zdjęcia przedstawiające ptaki lecące kluczem, gromadą, dla każdego dziecka: koperta, małe sylwety ptaków przedstawionych na zdjęciach.

N. układa na stołach zdjęcia przedstawiające ptaki lecące sznurem, kluczem i gromadą. Wyjaśnia dzieciom, dlaczego tak się dzieje. Zwraca uwagę na współpracę ptaków, zwłaszcza tych lecących kluczem. Następnie rozdaje dzieciom sylwety ptaków umieszczone w kopertach. Prosi dzieci, aby ułożyły je na kartce według przedstawionego na zdjęciu wzoru, a następnie nazwały formację, którą utworzyły ptaki.

Ptaki lecące kluczem, np. żurawie, gęsi, mniej się męczą niż podczas samodzielnego lotu. Wykorzystują wiry powietrza i odpowiednio do nich poruszają skrzydłami. Ptak lecący z przodu najbardziej się męczy, więc ptaki często zmieniają się na swoich pozycjach.

- Wspólne układanie opowiadania o wróbelku.

Dyktafon, dla każdego dziecka: kartka, kredki.

Dzieci siedzą w kole. N. proponuje im wspólne ułożenie opowiadania o wróbelku. Mówi pierwsze zdanie, np. *W pewnym ogrodzie przedszkolnym w budce lęgowej zamieszkał wróbelek*. Dzieci kontynuują opowieść, wypowiadając po jednym zdaniu. N. nagrywa wszystkie wypowiedzi dzieci. Następnie przepisuje je na kartkę i głośno odczytuje. Dzieci nadają tytuł swojemu opowiadaniu. Wykonują do niego ilustracje. Tworzą swoją przedszkolną książkę.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29 (przewodnik, cz. 4, s. 111).

II

Zajęcia 1. **Poznajemy ptaki** – rozmowa na temat obrazków, inspirowana wierszem K. Datkun-Czerniak *Ptaszek opowiada*.

- Powitanie.

N. wita dzieci, które mają dzisiaj, np. dobry humor, jadły smaczne śniadanie, widziały w drodze do przedszkola lecące ptaki.

- Słuchanie wiersza K. Datkun-Czerniak *Ptaszek opowiada*.

*Zielenią się listki
na smukłej topoli
i ptaszek tam śpiewa.
Opowiada listkom
o swojej wędrownicy:
co widział, co słyszał
w obcych krajach, hen!*

*Ile przebył gór i mórz,
aby wreszcie wrócić już.
Bo tu jego dom,
tu kochane drzewa,
wśród gałęzi tutaj
najpiękniej się śpiewa!*

- Rozmowa na temat wiersza. Poznawanie drogi, którą pokonują ptaki podczas swoich wędrowek. Praca z mapą. Wyjaśnienie roli ptaków w życiu człowieka.

Kolorowy sznurek, mapa świata, taśma przezroczysta.

N. pyta: *O czym ptaszek opowiadał listkom? Dlaczego ptaki do nas wracają?* Rozkłada mapę świata. Pyta: *Gdzie zimują ptaki? Jaką drogę pokonują podczas wiosennych podróży?* Chętne dziecko, przy ewentualnej pomocy N., odszukuje na mapie Afrykę, gdzie zimują np. bociany, i Europę, a w niej Polskę. Pokazuje dzieciom, jaką drogę musiały pokonać ptaki, aby wrócić ponownie do naszego kraju.

Zaznacza czerwonym sznurkiem trasę przelotu ptaków. N. informuje dzieci o innych miejscach, w których zimują ptaki. Pokazuje je na mapie świata i oznacza innym kolorem sznurka trasy ich przelotu. Następnie pyta: *Jaką rolę odgrywają ptaki w życiu człowieka?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci.

Jaskółki zimują w Afryce i w tropikalnej części Azji. Żurawie spędzają zimę w Azji, w Afryce i na Półwyspie Iberyjskim. Skowronek zimuje w basenie Morza Śródziemnego i w Europie Zachodniej. Jerzyk zaś zimę przebywa w Afryce.

- Rozpoznawanie ptaków na obrazkach. Opisywanie charakterystycznych cech ptaków oraz zwyczajów związanych z ich migracją. Czytanie tekstu.

Książka (s. 58–59) dla każdego dziecka.

Dzieci otwierają książkę, przyglądają się uważnie ptakom przedstawionym na zdjęciach. Nazywają znane gatunki. Opisują wygląd ptaków, wskazując na ich charakterystyczne cechy. Kierując się kształtem dzioba, wymieniają rodzaj pożywienia ptaków. Czytają z pomocą N. nazwy ptaków oraz tekst umieszczony pod obrazkami (6-latki). N. informuje, że wszystkie przedstawione na obrazkach ptaki znajdują się w Polsce pod ochroną. Prosi o wyjaśnienie, co to znaczy. Zapoznaje dzieci z terminami wiosennych migracji. Informuje, że najwcześniej, bo czasem już w lutym, wracają do nas skowronki, żurawie, czajki i szpaki. Są one pierwszymi zwiastunami wiosny. Trochę później – w marcu – przylatują bociany i zięby. W kwietniu z radością witamy kukułkę. Najpóźniej wracają jerzyki i jaskółki – dopiero w maju.

- Poznawanie zwyczajów ptaków związanych z budowaniem gniazd.

Zdjęcia przedstawiające różne rodzaje gniazd, np. skowronka, bociana, jaskółki, jerzyka, oraz zdjęcia odpowiednich ptaków.

Dzieci siedzą w kole. N. umieszcza w środku koła zdjęcia przedstawiające różne rodzaje gniazd, np. skowronka, bociana, jaskółki, jerzyka, oraz zdjęcia odpowiednich ptaków. Pyta dzieci: *Co ptaki robią po powrocie z ciepłych krajów?* Następnie prosi, aby połączyły w pary zdjęcie ptaka oraz obrazek jego gniazda. Jeśli dzieci nie potrafią wykonać zadania, podaje ciekawostki o miejscu i sposobie budowy gniazda przez skowronka, jerzyka i ziębę. Informacje o jaskółce i bocianie stara się uzyskać od dzieci (były już omawiane). Po wysłuchaniu informacji o każdym ptaku dzieci ponownie wykonują zadanie. Jeśli za pierwszym razem udało im się poprawnie połączyć zdjęcie ptaka z obrazkiem przedstawiającym jego gniazdo, słuchają ciekawostek o gniazdowaniu ptaków i sprawdzają, czy nie popełniły pomyłki.

Skowronek to skromnie ubarwiony ptak, który pięknie śpiewa. Zamieszkuje pola uprawne, łąki i pastwiska. Gniazdo buduje bezpośrednio na ziemi, w płytkim dołku, który wyściela trawą, włosiem końskim i cienkimi korzonkami. Dobrze je ukrywa. Gdy wraca do gniazda, nigdy nie lądzuje w jego pobliżu. W ten sposób stara się, aby nikt nie podejrział, gdzie się ono znajduje. Jerzyk jest najlepszym lotnikiem wśród ptaków. Jest podobny do jaskółki, ale większy i ma brunatno-czarne ubarwienie. Prawie cały dzień spędza w powietrzu. Ma bardzo małe nogi, co sprawia, że trudno mu się chodzić po ziemi i ma trudności z wystartowaniem do lotu z ziemi. Gniazdo najczęściej buduje w szczelinie muru, pod dachem lub w dziupli. Jako materiału używa wełny, włosia, drobnych traw. Zięba ma wielobarwne upierzenie, a jej cechą charakterystyczną są dwa białe paski na skrzydłach. Gniazdo buduje w rozwidleniu gałęzi lub przy pniu, z mchu i traw.

- Zabawa ruchowa *Ptaki – do gniazd*.

Kolorowe krążki, tamburyn.

N. rozkłada na sali kolorowe krążki (gniazda). Gra na tamburynie. Dzieci (ptaki) biegają pomiędzy gniazdami. Na przerwę w grze *każdy ptak wraca do swojego gniazda* (dzieci stają na krążku).

- Zapoznanie z popularnymi przysłowiami związanymi z ptakami. Wyjaśnianie ich znaczenia. N. zapoznaje dzieci z przysłowiami, które są związane z ptakami. Prosi o ich wyjaśnienie. Uzupełnia wypowiedzi dzieci.

Gdy gęś dzika w marcu przybywa, ciepła wiosna bywa.

Jak przylecą żurawie, można bydło paść na trawie.

Widzisz bociana w wodzie, nie myśl o pogodzie.

Gdzie bocian na gnieździe siedzi, tam piorun nie uderzy.

Wybiera się jak sójka za morze.

Dzieci:	
– rysują po śladach – od zdjęcia ptaka do jego gniazda,	
– oglądają zdjęcia; opowiadają, jak ptak budo- wał gniazdo,	– słuchają wypowiedzi 5-latków o kolejnych eta- pach budowania gniazda, uzupełniają je o wła- sne doświadczenia i wiedzę,
– bawią się w kącikach zainteresowań.	– rysują szlaczki po śladach, a potem – samo- dzielnie.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawy przy piosence *Bocianek*.

- Utrwalanie refrenu piosenki *Bocianek* (przewodnik, cz. 4, s. 110).

Dzieci zajmują miejsca na okręgu.

A tu kle, kle, a tu kle, kle, kle.

To bocianek wita wiosnę.

A tu kle, kle, kle, a tu kle, kle, kle,

wszędzie kwitną zioła i kwiaty radosne.

A tu kle, kle, kle, a tu kle, kle.

To bocianek w polu śpiewa.

A tu kle, kle, kle, a tu kle, kle,

grzeje słonko i wiosenne szumią drzewa.

Dzieci powtarzają razem.

Wyznaczone dziecko mówi z równoczesnym klaskaniem.

Dzieci powtarzają razem.

Mówi kolejne dziecko z równoczesnym uderzeniem
dłońmi o kolana.

Dzieci powtarzają razem.

Mówi kolejne dziecko z równoczesnym klaskaniem.

Kolejne dziecko mówi z równoczesnym uderzeniem
dłońmi o kolana.

- Utrwalanie pierwszej zwrotki piosenki *Bocianek* na zasadzie echa.
- Nauka pozostałych zwrotek na zasadzie osłuchania.
- Ćwiczenie szybkiej reakcji na refren piosenki – *Bociany i żabki*.

Ob ręce, szablonu bocianów i żabek, po parze drewnianych klocków dla każdego dziecka.

Dzieci, podzielone na dwie grupy: bociany, żabki, zawieszają na sztychach odpowiednie szablony. N. śpiewa piosenkę. Dzieci zajmują miejsca na okręgu i słuchają. Kiedy usłyszą refren, wstają i dobie-
rają się w pary: bocian i żabka. Bociany zajmują miejsca w obręczach, w pozycji stojącej, uderzając
rytmicznie klockiem o klocek – naśladują klekot bociana. Żabki podskakują dookoła obręczy, równo-
cześnie kumkając. Zabawę powtarzamy kilka razy, zwracając uwagę, aby dzieci zamieniały się rolami.

- *Gdzie mieszkają bociany* – reagowanie na sygnały: ustne i dźwiękowe.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki wybranej przez N., talerze.

Dzieci (małe bociany) maszerują w rytmie muzyki z płyty CD, wybranej przez N.

Na sygnał – uderzenie w talerze – *małe bociany wracają do gniazda*, gromadzą się wokół N. (bocianie
mamy).

Na hasło: *Bociany są zmęczone* – dzieci przechodzą do leżenia na dywanie.

Na sygnał – dwa uderzenia w talerze – *wyspane bociany wychodzą na spacer* – dzieci spletają ręce
z tyłu, maszerują za N., unosząc wysoko kolana.

Na hasło: *Bociany stoją* – zatrzymują się, opuszczają ręce, próbują utrzymać równowagę, stojąc na
jednej nodze.

Na hasło: *Bociany klekoczą* – wypowiadają *kle, kle*, ręce dzieci naśladują otwieranie i zamykanie dzioba.

Na hasło: *Bociany biegną* – dzieci wyciągają ręce na boki, wykonują ruchy naśladujące ruchy skrzydeł
ptaka.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ptasie podróże*.

Szarfa.

N. wyznacza teren do zabawy. Jedno dziecko oznacza szarfą. Będzie ono stało na początku klucza. Dzieci (ptaki) poruszają się w dowolnych kierunkach. Na sygnał N., np. gwizdek, ustawiają się w wy-
mienionej przez N. formacji, np.: w kluczu, w gromadzie, w sznurze, i po chwili ponownie rozpoczyna-
ją lot.

- Umieszczenie na terenie ogrodu przedszkolnego materiałów przydatnych ptakom do budowania gniazd. Obserwowanie zachowania ptaków.

Materiały, które mogą być przydatne ptakom podczas budowania gniazd (np. wełna, piórka, koński włos).

Dzieci umieszczają na terenie ogrodu przedszkolnego, w miejscu oddalonym nieco od nich, np. na ogrodzeniu, materiały, które mogą być przydatne ptakom podczas budowania gniazd (np. wełnę, piórka, koński włos). Obserwują zachowanie ptaków.

III

- Zabawa ruchowa z elementem spostrzegawczości – *Rozpoznaj swoje gniazdo.*

Emblematy ze zdjęciami: bociana, jaskółki, zięby, skowronka, obrazki przedstawiające gniazda tych ptaków, odtwarzacz CD, nagranie muzyki do biegu, 4 obręcze.

N. dzieli dzieci na cztery zespoły: bociany, jaskółki, zięby, skowronki. Rozdaje dzieciom emblematy ze zdjęciami tych ptaków. Układa na sali cztery obręcze, do których wkłada obrazki przedstawiające gniazda tych ptaków. Włącza nagranie muzyki do biegu. Dzieci poruszają się między gniazdami. Na przerwę w nagraniu muzyki stają wokół swoich gniazd.

Ptaki – lepienie z plasteliny	Karta pracy, cz. 4, nr 55
<p>Dla każdego dziecka: plastelina, małe kolorowe piórka, brystol, nożyczki.</p> <p>Dzieci lepią z plasteliny sylwetę dowolnego ptaka. Ozdabiają ją kolorowymi piórkami. Wycinają ze sztywnego papieru kwadrat, prostokąt lub koła na podstawkę. Umieszczają na niej swojego ptaka.</p>	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odszyfrowują nazwy ptaków, nakleją pod szyfrem odpowiednie litery, – odszukują wśród naklejek zdjęcia ptaków i nakleją je obok ich nazw, – rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.
Karta pracy, cz. 4, nr 45	Ptaki – lepienie z plasteliny
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – łączą brakujące fragmenty, znajdujące się na dole karty z odpowiednimi ich miejscami na zdjęciu. 	<p>Dla każdego dziecka: plastelina, małe kolorowe piórka, brystol, nożyczki.</p> <p>Dzieci lepią z plasteliny sylwetę dowolnego ptaka. Ozdabiają ją kolorowymi piórkami. Wycinają ze sztywnego papieru kwadrat, prostokąt lub koło na podstawkę. Umieszczają na niej swojego ptaka.</p>

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Rysowanie po śladach rysunków jaskółek.	I. Wskazywanie różnic między monetami, i banknotami. Czytanie nominałów monet. Liczenie pieniędzy, naklejanie obok nich odpowiednich banknotów. Rozmianie pieniędzy na drobne, naklejanie obok nich odpowiednich zdjęć monet.
--	---

Rozpoznawanie, nazywanie i odrysowywanie sylwet ptaków. Wykonywanie cieni ptaków.
Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29.

II.1. *Leśny koncert* – zajęcia matematyczne z elementami ćwiczeń artykulacyjnych. Cele: rozwijanie umiejętności posługiwania się (w celowo stworzonych sytuacjach) liczebnikami w aspektach kardynalnym i porządkowym (5-lątka w zakresie 6, 6-lątka – w zakresie 10); porównywanie liczebności zbiorów; usprawnianie aparatu artykulacyjnego.

2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem skoku – *Wskocz i wróć*. Obserwowanie zachowania wróbla w ogrodzie. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat: *O czym myśli wróbelek*.

III. Zabawa ruchowa rozwijająca refleks i koncentrację uwagi – *Kukulka podrzuca jajko*. Ćwiczenia słownikowe – układanie zdań. Liczenie słów w zdaniach. Rozpoznawanie, którego ptaka brakuje – ćwiczenie spostrzegawczości. Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *Bocianek*. Nauka kolejnych zwrotek piosenki. Ćwiczenie oddechowe – *Bocianie pióro*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15, IV 17, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie umiejętności posługiwania się (w celowo stworzonych sytuacjach) liczebnikami w aspektach kardynalnym i porządkowym w zakresie 6, w zakresie 10,
- porównywanie liczebności zbiorów,
- usprawnianie aparatu artykulacyjnego,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- liczy elementy zbioru, podaje prawidłowy wynik,
- poprawnie stosuje nazwy liczebników porządkowych w zakresie 6, w zakresie 10,
- układa zadania z treścią do samodzielnie ułożonego zapisu działania matematycznego,
- naśladuje głosy ptaków,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Wycinanie zdjęć ptaków z dostępnych materiałów. Przygotowanie pomocy do zajęć. **Gazety, czasopisma, broszury, ulotki z ptakami, nożyczki dla każdego dziecka.** Dzieci wycinają z gazet, czasopism, broszur, ulotek zdjęcia ptaków. Przygotowują pomoce do zajęć matematycznych.

Karta pracy, cz. 4, nr 46	Ptaki i ich cienie
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rysują po śladach rysunków jaskółek (każdy rysunek innym kolorem), – podają nazwy ptaków umieszczonych na zdjęciach. 	<p>Dla każdego dziecka: dwie, wycięte ze zdjęć, sylwety wybranych ptaków, ołówki, kredki, kartki.</p> <p>N. układa przed dziećmi sylwety wybranych ptaków. Dzieci rozpoznają i nazywają ptaki. Wybierają dwie dowolne sylwety. Odrysowują je ołówkiem na kartkach – wykonują cienie ptaków. Po wykonaniu zadania przez wszystkie dzieci N. umieszcza sylwety ptaków na tacy, a dzieci wymieniają się kartkami z cieniami z kolegą siedzącym obok. Następnie układają na cieniach odpowiednie sylwety ptaków i podają ich nazwy.</p>

Ptaki i ich cienie	Karty pracy, cz. 4, nr 56–57
<p>Dla każdego dziecka: dwie, wycięte ze zdjęć, sylwety wybranych ptaków, ołówki, kredki, kartki.</p> <p>N. układa przed dziećmi sylwety wybranych ptaków. Dzieci rozpoznają i nazywają ptaki. Wybierają dwie dowolne sylwety. Odrysowują je ołówkiem na kartkach – wykonują cienie ptaków. Po wykonaniu zadania przez wszystkie dzieci N. umieszcza sylwety ptaków na tacy, a dzieci wymieniają się kartkami z cieniami z kolegą siedzącym obok. Następnie układają na cieniach odpowiednie sylwety ptaków i podają ich nazwy.</p>	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oglądają monety i banknoty o różnych nominałach, wskazują różnice między banknotami a monetami, – czytają nominały monet, – liczą pieniądze, nakleją obok nich zdjęcia monety lub banknotu o tej samej wartości, – rozmieniają pieniądze na drobne, nakleją obok nich odpowiednie zdjęcia monet, – nakleją zdjęcia monet według wzoru (rytmu) z poprzedniej karty.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29 (przewodnik, cz. 4, s. 111).

II

Zajęcia 1. *Leśny koncert* – zajęcia matematyczne z elementami ćwiczeń artykulacyjnych.

- Wprowadzenie do tematu. Wywołanie odpowiedniego nastroju.
Nagrania głosów ptaków (np.: bociana, kukułki, skowronka, szpaka, dzikich gęsi).
Dzieci leżą na dywanie z zamkniętymi oczami. N. włącza nagrania głosów ptaków (np.: bociana, kukułki, skowronka, szpaka, dzikich gęsi). Dzieci rozpoznają je, podają nazwy ptaków. Opowiadają o tym, co czują, kiedy słuchają ptasich koncertów.
- Określanie położenia ptaków na drzewie. Liczenie ptaków, samodzielne układanie pytań.
Sylweta drzewa wykonana z krepiny, z kilkoma gałęziami po obu stronach, zdjęcia ptaków, np.: wróbla, skowronka, jaskółki, szpaka, wrony, kukułki, napisane na kartonikach nazwy ptaków.
N. umieszcza na tablicy sylwetę drzewa. Na dywanie układa (odwrócone tyłem) zdjęcia ptaków, np.: wróbla, skowronka, jaskółki, szpaka, wrony, kukułki. Chętne dziecko wybiera jedno ze zdjęć. Pokazuje innym dzieciom, które podają nazwę ptaka. Następnie umieszcza zdjęcie na dowolnej gałęzi drzewa. (Dziecko, które odkryje zdjęcie bociana, umieszcza je obok drzewa). N. pod każdym zdjęciem umieszcza nazwę ptaka. Dzieci odczytują ją samodzielnie lub z pomocą N. Kiedy wszystkie sylwety zostaną już rozmieszczone na drzewie, N. pyta: *Na której gałęzi znajduje się skowronek? Ile ptaków siedzi na drzewie? Ile ptaków siedzi na drugiej gałęzi?* Dzieci mogą również samodzielnie zadawać pytania i wskazywać osobę, która udzieli na nie odpowiedzi.
- Zaproszenie na koncert. Przydzielenie ról.
6 obręczy, zdjęcia ptaków, np.: wróbla, skowronka, jaskółki, szpaka, wrony, kukułki (liczba ptaków poszczególnych gatunków musi być różna), opaski ze zdjęciami tych samych ptaków i kartoniki z ich nazwami, sylweta sroki.

N. układa w sali 6 obręczy, w których umieszcza zdjęcia tych samych ptaków co w poprzednim ćwiczeniu. Przygotowuje opaski na głowę ze zdjęciami ptaków. W imieniu sroki, której sylwetkę trzyma w ręce, zaprasza ptaki na koncert. Dzieci kolejno losują z pudełka kartoniki, na których są napisane nazwy ptaków. Odczytują je, samodzielnie lub z pomocą N., i odkładają na bok. Następnie wybierają odpowiednią opaskę i siadają dookoła obręczy, w środku której znajduje się zdjęcie adekwatne do wylosowanej nazwy.

- Ustalanie i porównywanie liczebności ptaków poszczególnych gatunków.

Opaski ze zdjęciami ptaków, np.: wróbla, skowronka, jaskółki, szpaka, wrony, kukułki, koperty, w których są umieszczone kartoniki z kropkami od 1 do 6 lub kartoniki z liczbami od 1 do 10, obręcz.

Sroka zaprasza do udziału w koncercie. Wcześniej jednak prosi o sprawdzenie, ile ptaków poszczególnych gatunków zgłosiło swój udział. Dzieci liczą ptaki w swoich zespołach, podają informacje sroce, a ona zapisuje je na kartce. Sroka podsumowuje, mówiąc np.: *Na koncert przybyło pięć wron, dwa wróble, cztery skowronki, jedna kukułka, trzy szpaki i sześć jaskółek.* (Wypowiedź sroki musi być zgodna ze stanem faktycznym). N. rozdaje dzieciom koperty, w których są umieszczone kartoniki z kropkami od 1 do 6 (5-latk) lub kartoniki z liczbami od 1 do 10 (6-latk). N. powtarza słowa sroki i prosi, aby dzieci w odpowiednim momencie podniosły do góry właściwy kartonik. N. pyta: *Których ptaków było najmniej? Których ptaków było najwięcej? Ile było razem wróbli i jaskółek? O ile mniej było szpaków niż wron?* itp. Dzieci w odpowiedzi unoszą kartoniki do góry. Następnie odkładają koperty do obręczy.

- *Ptasi koncert* – ustalanie, jakie dźwięki wydają poszczególne ptaki, liczenie dźwięków. Przestrzeganie ustalonej kolejności.

Nagrania głosów ptaków (np.: bociana, kukułki, skowronka, szpaka, dzikich gęsi), opaski ze zdjęciami tych samych ptaków dla każdego dziecka, kartoniki z kropkami od 1 do 6 lub kartoniki z liczbami od 1 do 10.

N. włącza nagrania głosów poszczególnych ptaków. Ustala z dziećmi, jakie dźwięki one wydają. Dzieci wstają, fruują dookoła obręczy, poruszając skrzydłami, naśladują dźwięki, np. wróbel – *ćwir*, kukułka – *ku-ku*, bocian – *kle*, wrona – *kra*, skowronek – *prrrit*, jaskółka – *kwilit*. (Dźwięki mogą być inne. Zależy to od decyzji dzieci). Sroka zaprasza ptaki na koncert. N. podnosi do góry jednocześnie kartonik z kropkami i kartonik z liczbą. Wypowiada nazwę ptaka. Ptaki kolejno śpiewają solo – wydają tyle odgłosów, ile wskazują kropki lub ile wskazuje liczba na kartoniku. Ptaki nie mogą wydać więcej dźwięków niż to zostało ustalone. Po zakończonej zabawie sroka organizuje koncert, podczas którego wskazane ptaki śpiewają swoją własną piosenkę (grupowo, bez ograniczeń dźwięków). W tym samym czasie mogą śpiewać dwa, trzy, cztery gatunki ptaków lub wszystkie ptaki razem. O tym, kto będzie śpiewał, decyduje sroka, wymieniając nazwę ptaka lub nazwy ptaków.

Karta pracy, cz. 4, nr 47

Układanie zdań matematycznych

Dzieci:

- otaczają jedną pętlą bociany, drugą pętlą jaskółki, następnie skowronki, a na końcu szpaki,
- porównują liczebność ptaków,
- nazywają ptaki przedstawione na zdjęciach, odszukują wśród naklejek zdjęcia ptaków i nakleją według podanego wzoru (rytmu).

Obręcze (w zależności od potrzeb), dla każdego dziecka: koperta z dziesięcioma zdjęciami ptaków, które dzieci wycinały rano (ważne, aby liczba ptaków każdego gatunku była różna, np. trzy wróble, cztery wrony, jeden bocian, dwa szpaki), kartoniki z liczbami od 1 do 10.

- Dzieci siedzą na dywanie wokół obręczy, tak jak w poprzednich ćwiczeniach. N. rozdaje koperty, w których znajduje się 10 zdjęć ptaków, i znaki matematyczne. Kartoniki z liczbami dzieci mają z poprzedniego ćwiczenia. Układają zdjęcia w dowolnej konfiguracji, a pod spodem zapisują to samo w postaci działań matematycznych, np. $3 + 4 = 7$. Układają zadanie matematyczne zgodne z zapisem. Sprawdzają sobie wzajemnie poprawność wykonania zadania.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15 (przewodnik, cz. 4, s. 118).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Wskocz i wróć*.

Dwie obręcze.

N. wyznacza linię startu. Dzieli dzieci na dwa zespoły, które ustawiają się w dwóch rzędach. Przed każdym rzędem układa w takiej samej odległości obręcz. Na sygnał N. pierwsze dziecko z każdego zespołu biegnie do obręczy, wskakuje do niej, wyskakuje i wraca jak najszybciej do swojego zespołu. Drugie dziecko może rozpocząć bieg dopiero wtedy, gdy pierwsze dziecko po powrocie dotknie jego ręki. Wygrywa ten zespół, który pierwszy pokona wyznaczoną trasę.

- Obserwowanie zachowania wróbli w ogrodzie. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat: *O czym myśli wróbelek?*

Dzieci obserwują zachowanie wróbli w ogrodzie. Słuchają ich głosu. Zastanawiają się, o czym może myśleć siedzący na gałęzi wróbelek.

III

- Zabawa ruchowa rozwijająca refleks i koncentrację uwagi – *Kukułka podrzuca jajko*.

Szarfa dla każdego dziecka, piłeczka do ping-ponga, tamburyn.

Dzieci układają na podłodze kółeczka z szarf. To gniazda. N. wybiera jedno dziecko, które jest kukułką. Kukułka nie ma gniazda, więc staje z boku. W ręce trzyma piłeczkę pingpongową (jajeczko). Pozostałe dzieci zajmują miejsca w gniazdach – stoją na krążkach. Kiedy N. gra na tamburynie, ptaki fruwać pomiędzy gniazdami, a kukułka stara się podrzucić jajko do gniazda nieobecnego ptaka. Kiedy ptak zobaczy, że kukułka znajduje się blisko jego gniazda, stara się jak najszybciej do niego wrócić. Może jednak przebywać w gnieździe tylko przez chwilę, po czym musi odlecieć w celu znalezienia pożywienia. Na przerwę w grze wszystkie ptaki wracają do swoich gniazd. Właściciel gniazda z jajkiem zostaje kukułką.

- Ćwiczenia słownikowe – układanie zdań. Liczenie słów w zdaniach.

Zdjęcia ptaków (dowolne).

N. układa na stole zdjęcia kilku ptaków. Dzieci wybierają jedno zdjęcie, które najbardziej im się podoba. Uzasadniają swój wybór. Następnie układają zdanie z nazwą ptaka, którego zdjęcie wybrały. Liczą słowa w zdaniu i je wyklaskują.

- Rozpoznawanie, którego ptaka brakuje – ćwiczenie spostrzegawczości.

Sylweta drzewa z rozłożystymi gałęziami (namalowana na kartce), zdjęcia ptaków, ewentualnie napisy, np. **wrona, sroka, bocian, kukułka, skowronek** (dla 6-latków).

N. układa na stole kartkę z namalowaną sylwetą drzewa z rozłożystymi gałęziami oraz zdjęcia czterech ptaków. Prosi, aby dzieci podały ich nazwy, a następnie zamknęły oczy. Zdejmuje z drzewa zdjęcie jednego z ptaków. Dzieci odgadują, który ptak odfrunął. Jeśli dzieci nie mają problemu z wykonywaniem zadania, N. może zwiększyć liczbę ptaków, które znajdują się na drzewie. W wersji dla 6-latków na drzewie zamiast zdjęć mogą znajdować się nazwy ptaków umieszczone na różnych gałęziach, np. **wrona, sroka, bocian, kukułka, skowronek**.

- Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *Bocianek* (przewodnik, cz. 4, s. 110).
- Nauka kolejnych zwrotek piosenki.
- Ćwiczenie oddechowe – *Bocianie pióro*.

Piórka: czerwone, białe, czarne (sztuczne) dla każdego dziecka, duży szablon bociana, szablon namalowanego bociana, umieszczony na tablicy, odtwarzacz CD, nagranie spokojnej muzyki.

N. zwraca uwagę na ubarwienie ptaka.

Podczas nagrania muzyki każde dziecko trzyma piórko. Układa je na otwartej dłoni i, dmuchając, wprawia w ruch. Na przerwę w nagraniu muzyki ozdabia swoim piórkiem szablon bociana umieszczony na środku sali. N. rozdaje dzieciom kolejne piórka. Zabawę powtarzamy do momentu, aż cały szablon zostanie pokryty piórkami.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Oglądanie i porównywanie jaj ptaków. Łączenie w pary zdjęcia ptaka ze zdjęciem przedstawiającym jego jajko. *Dokończ zdanie* – rozwijanie kreatywności, kończenie rozpoczętego zdania. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29.
- II.1. *Ptaki i ich pióra* – zajęcia prowadzone metodami aktywizującymi. Cele: wzbogacanie wiadomości na temat ptaków – utrwalanie koloru upierzenia wybranych gatunków ptaków oraz znaczenia piór w ich życiu, rozwijanie wrażliwości dotykowej.
2. *Album ptaków* – zajęcia plastyczne. Cel: rozwijanie sprawności manualnej – poznawanie sposobu wykonania pracy plastycznej za pomocą techniki wyszywania na papierze.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna *Czarodziej*. Słuchanie ptasich koncertów, rozpoznawanie ptaków po głosach.
- III. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Koty i ptak*. Malowanie akwarelami ptasich piór. Układanie i rozwiązywanie zagadek o ptakach. Utrwalanie zabaw muzycznych poznanych w ciągu całego tygodnia.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 1, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat ptaków – utrwalanie koloru upierzenia wybranych gatunków ptaków oraz znaczenia piór w ich życiu,
- rozwijanie wrażliwości dotykowej,
- rozwijanie sprawności manualnej – poznawanie sposobu wykonania pracy plastycznej za pomocą wyszywania na papierze.

Cele operacyjne

Dziecko:

- określa kolor upierzenia wilgi, wróbla, bociana, skowronka, jaskółki, gawrona, żurawia, wyjaśnia znaczenie piór w życiu ptaków,
- określa wrażenia wynikające z dotykania pióra,
- wykonuje pracę plastyczną z wykorzystaniem techniki wyszywania na papierze.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie i porównywanie jaj ptaków. Łączenie w pary zdjęcia ptaka ze zdjęciem przedstawiającym jego jajko.
Zdjęcia ptaków: drozda śpiewaka, bociana, jaskółki, wróbla, strusia, czubatki, i zdjęcia ich jaj.
N. pokazuje dzieciom zdjęcia ptaków i ich jaj, np.: drozda śpiewaka (jajo błyszczące, niebieskie, pokryte częściowo fioletowymi lub czarnymi plamami), bociana (białe), jaskółki (białe, z brązowo-rudymi plamkami), wróbla (zielonkawe, z szaro-brązowymi plamkami), strusia (białe, duże, trzeba je rozbijać młotkiem), czubatki (brązowo-żółte, w ciemniejsze plamy). Dzieci porównują między sobą wielkość, kształt i barwę jaj. Zastanawiają się, dlaczego są inne. Następnie samodzielnie lub z pomocą N. łączą zdjęcie ptaka z jego jajem.
- Dokończ zdanie* – rozwijanie kreatywności.
Dzieci siedzą w kole. Kolejno kończą zdanie: *Gdybym umiał latać, to...*
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29 (przewodnik, cz. 4, s. 111).

II

Zajęcia 1. Ptaki i ich pióra – zajęcia prowadzone metodami aktywizującymi.

- Powitanie.
N. wita dzieci, wypowiadając szepem słowa: *Dzień dobry, dzieci*. Dzieci odpowiadają również szepem na powitanie.
- Utrwalanie wiadomości na temat budowy ptaków.
Zdjęcia przedstawiające wilgę, wróbla, bociana, skowronka, jaskółkę, gawrona, żurawia.
N. umieszcza na tablicy zdjęcia przedstawiające wilgę, wróbla, bociana, skowronka, jaskółkę, gawrona, żurawia. Pyta: *Jak jednym słowem możemy nazwać przedstawione na zdjęciach zwierzęta? Jakie są charakterystyczne cechy ptaków? Czy różnią się ptaki między sobą? Dlaczego ptaki mają różne ubarwienie?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci.
- Porównywanie ubarwienia ptaków.
Zdjęcia przedstawiające wilgę, wróbla, bociana, skowronka, jaskółkę, gawrona, żurawia, dla każdego dziecka: kartka podzielona ołówkiem na 7 części (kratek), z naklejonymi w poszczególnych częściach cieniami ptaków przedstawionych na zdjęciach, kredki.
Dzieci siadają w półkolu. N. układa przed nimi białe kartki, podzielone ołówkiem na 7 części (kratek), i kredki. W każdej części kartki znajduje się cień ptaka, którego zdjęcie jest na tablicy. N. pyta: *Jak myślicie, który z ptaków przedstawionych na zdjęciach na tablicy ma najbardziej kolorowe piórka?* Dzieci próbują odgadnąć. Następnie N. proponuje zabawę. Wskazuje zdjęcie wybranego ptaka. Dzieci odnajdują jego cień i w odpowiedniej kratce stawiają kreskę takim kolorem kredki, jaki dostrzegą w jego upierzeniu, np. gawron – czarna kreska, skowronek – kreski szara i brązowa, bocian – kreski: biała, czarna, czerwona (w zależności od zdjęcia) itp. Następnie liczą kreski. Podają nazwę najbardziej kolorowego ptaka (odpowiedzi dzieci mogą się różnić).
- Poznawanie różnego rodzaju piór.
Pióra różnego rodzaju.
N. układa przed dziećmi różnego rodzaju pióra. Dzieci dotykają ich, pocierają nimi dłoń, policzki. Określają swoje wrażenia dotykowe. Opisują wygląd piór. Starają się zgadnąć, kto jest ich właścicielem. Następnie N. wręcza każdemu dziecku jedno pióro. Prosi, aby dzieci dokładnie przyjrzały się jego budowie. Wskazuje na piórku jego podstawowe części: stosinę, choraągiewkę i dutkę. Prosi, aby dzieci wskazały je na swoich piórkach.
Uwaga: Pióra muszą zostać przed zajęciami dokładnie umyte i osuszone, ewentualnie trzymane przez kilka godzin w zamrażalniku.
- Ćwiczenia oddechowe.
Piórko dla każdego dziecka.
Dzieci podrzucają piórka do góry i za pomocą wydychanego powietrza próbują utrzymać je jak najdłużej w górze. Następnie kładą się na dywanie na brzuchu, umieszczają piórko przed sobą i starają się dmuchać na nie jak najmocniej.
- Poznawanie znaczenia piór.
N. pyta: *Po co ptakom są potrzebne pióra?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci (np. do lotu, zabezpieczają przed zimnem, pomagają utrzymać się na wodzie, zabezpieczają przed drapieżnikami, pomagają chronić się przed zimnem, utrzymują stałą temperaturę ciała).
- Poznawanie wpływu zanieczyszczeń wód na ptasie pióra.
Pióra, 4 szklanki, olej, łyżki, obrazek przedstawiający zbiornik wodny zanieczyszczony np. ropą naftową.
N. umieszcza na tablicy obrazek przedstawiający zbiornik wodny zanieczyszczony np. ropą naftową. Pyta: *Co się stanie z ptakiem, który będzie pływał po takiej wodzie?* Zaprasza do wykonania doświadczenia. Dzieli dzieci na cztery zespoły. Na każdym stole ustawia szklankę z wodą, do której dzieci wlewają dwie łyżki oleju. Obserwują, co dzieje się z olejem. Wkładają piórko do wody w taki sposób, aby cała jego powierzchnia była zanurzona. Po wyjęciu z wody przyglądają się, jak wygląda piórko (jest posklejane). Starają się odpowiedzieć na zadane przez N. pytanie. N. uzupełnia wypowiedzi dzieci. Informuje, że pióra ptaka po zetknięciu z zanieczyszczoną wodą stają się ciężkie. Ptak nie może wtedy latać i gniew. Dlatego tak ważne jest, abyśmy dbali o czystość naszych wód.

Dzieci:

- rysują linie po śladach,
- rysują drogę w środku ścieżki.

Dzieci:

- rysują drogę do gniazda, które chcą obserwować Olek z dziadkiem,
- rysują drogę w środku ścieżki.

Zajęcia 2. Album ptaków – zajęcia plastyczne.

- Zapoznanie z tematem pracy.

Koperta dla każdego dziecka, zdjęcie ptaka i jego cień (czarny), biały karton z bloku technicznego.

N. proponuje dzieciom wykonanie albumów ptaków. Dzieci kolejno podchodzą do N. i losują z koperty zdjęcie ptaka. Następnie ze stolika wybierają jego cień (w czarnym kolorze), czyli szablon. Siadają z obrazkiem i szablonem do stołów, na których znajdują się białe kartony z bloku technicznego, kordonek lub wełna, mocny klej, farby, pojemnik z wodą, pędzle.

- Samodzielna praca dzieci.

Dla każdego dziecka: biały karton z bloku technicznego, kordonek lub wełna, mocny klej, farby, pojemnik z wodą, pędzel.

Dzieci odrysowują na kartonie sylwetę ptaka. Kolorowym grubym kordonkiem lub włóczką oklejają kontury. Następnie wypełniają sylwetę ptaka farbą, według wzoru. Na obrzeżach kartki wykonują ramkę.

- Porządkowanie miejsca pracy.

Dzieci odkładają ukończone prace do wyschnięcia. Porządkują miejsce pracy.

- Prezentowanie prac.

Prace wykonane przez dzieci.

Dzieci prezentują wyschnięte prace innym dzieciom. Wymieniają nazwę ptaka, który jest na obrazku. Nadają mu imię. Przy pomocy N. organizują w szatni wystawę prac.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Czarodziej*.

N. wyznacza teren i czas zabawy. Jedno dziecko jest czarodziejem, który ma zaczarować jak najwięcej biegających dzieci. Zaczarowane osoby stoją nieruchomo. Po upływie czasu przeznaczanego na zabawę dzieci liczą, ile osób zostało zaczarowanych. Następuje zmiana czarodzieja.

- Słuchanie ptasich koncertów. Rozpoznawanie ptaków po głosach.

Dzieci przysłuchują się w ogrodzie ptasim koncertom. Starają się rozpoznać ptaki po głosie. Naśladują głosy ptaków.

III

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Koty i ptak*.

N. wybiera jedno dziecko, które będzie ptakiem. Ptak siada na jednym końcu sali, a pozostałe dzieci (koty) – na drugim końcu sali, w wyznaczonym przez N. miejscu. Ptak ma zamknięte oczy. Koty skradają się na czworakach w jego kierunku. Kiedy ptak otworzy oczy, wszystkie koty nieruchomieją. Jeśli ptak dostrzeże, że kot się poruszył, to musi on wrócić na początkową linię. Kot, któremu udało się podejść i dotknąć ptaka, zajmuje jego miejsce.

- Malowanie akwarelami ptasich piór.

Dla każdego dziecka: białe piórko, farby akwarelowe, pojemnik z wodą, pędzel, kartka.

N. rozdaje dzieciom białe piórka. Na stołach przygotowuje przybory plastyczne. Dzieci układają piórka na kartkach i malują je akwarelami według własnych pomysłów. Starają się, aby piórka były bardzo kolorowe.

- Układanie i rozwiązywanie zagadek o ptakach.

Dzieci siedzą w kole. Chętne dziecko mówi zagadkę o wybranym ptaku. Wskazuje osobę, która ma udzielić odpowiedzi. Poprawne wykonanie zadania zostaje nagrodzone brawami.

- Utrwalanie zabaw muzycznych poznanych w ciągu całego tygodnia.
- Śpiew (zbiorowy i indywidualny) piosenek poznanych od początku roku.

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Wypowiadanie się na temat obrazków związanych ze świętami wielkanocnymi. Dzielenie się przeżyciami i doświadczeniami. Rozpoznawanie obrazka po opisie słownym. Wycinanie i przyklejanie zdjęć. Wykonanie albumu *Zwyczajnie wielkanocne*. Słuchanie piosenki *Wielkanoc*. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30.

II.1. *Zabawy kolorami* – zabawy badawcze. Cele: utrwalanie wiadomości na temat tradycji wielkanocnych, poszerzanie doświadczeń i wiadomości dotyczących tworzenia barw pochodnych.

2. *Pisanka wielkanocna* – zajęcia plastyczne. Cel: wzbogacanie doświadczeń plastycznych.

2. Odkrywanie litery **f**: małej, wielkiej, drukowanej, pisanej. Układanie schematów i modeli słów *farby*, *Franek*. Cele: rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słów o prostej budowie fonetycznej, rozpoznawanie i nazywanie małych liter i wielkich liter.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna z elementem współdziałania – *Przenieś piłkę*. Spacer w okolicy przedszkola. Zwracanie uwagi na wystrój sklepowych witryn. Rozpoznawanie i nazywanie motywów wielkanocnych.

III. Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Jajko*. Składanie w całość karty wielkanocnej.

Łączenie liniami rysunków, których nazwy rozpoczynają się tak samo. Kolorowanie rysunków. Układanie wyrazu **farby** według wzoru.

Czytanie tekstu. Odpowiadanie na pytania związane z przeczytanym tekstem. Utrwalanie liter **f**, **F**.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- utrwalanie wiadomości na temat tradycji wielkanocnych,
- poszerzanie doświadczeń i wiadomości dotyczących tworzenia barw pochodnych,
- rozwijanie słuchu fonematycznego,
- **poznawanie i nazywanie małych liter i wielkich liter**,
- wzbogacanie doświadczeń plastycznych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat tradycji malowania pisanek,
- miesza farby, uzyskując inne kolory; nazywa kolory ciepłe i kolory zimne,
- wymienia słowa rozpoczynające się głoską **f**; dzieli słowa na sylaby; wymienia głoski w słowach *farby*, *Franek*; układa schematy i modele słów *farby*, *Franek*; określa miejsca samogłosek i spółgłosek w słowach o prostej budowie fonetycznej,
- opisuje wygląd liter **f**, **F** oraz odtwarza ich kształty,
- ozdabia farbami papierową sylwetę jajka.

Przebieg dnia

I

- Wypowiadanie się na temat obrazków związanych ze świętami wielkanocnymi. Dzielenie się przeżyciami i doświadczeniami. Rozpoznawanie obrazków po opisie słownym. **Obrazki przedstawiające zwyczaje wielkanocne.** N. układa na stole obrazki. Dzieci wypowiadają się na ich temat. Dzielą się przeżyciami z domów rodzinnych. Opowiadają o zwyczajach, które są w nich pielęgnowane, i o przygotowaniach do świąt. Następnie N. wybiera jeden obrazek, ale nie informuje dzieci, który wybrał. Opowiada o nim. Dzieci

wskazują obrazek, o którym mówił N. W następnej kolejności o obrazku opowiada chętne dziecko. Wybiera osobę, która zgaduje, o jakim obrazku opowiadało dziecko.

- Wycinanie i przyklejanie zdjęć. Wykonanie albumu *Zwyczajnie wielkanocne*.

Różne czasopisma, inne materiały promocyjne, np.: ulotki, reklamy, nożyczki, dla każdego dziecka: kartka (najlepiej z bloku technicznego), klej, dziurkacz, wstążeczka.

Dzieci wycinają z dostępnych materiałów obrazki przedstawiające zwyczaje wielkanocne. Nakleją je na kartkę. Na krótszym boku kartki wykonują dziurkaczem dziurki. Przewlekają przez nie wstążeczkę i zawiązują. Wykonują album *Zwyczajnie wielkanocne*.

- Słuchanie piosenki *Wielkanoc* (sł. i muz. J. Kucharczyk) w wykonaniu N. lub jej nagrania z płyty CD.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Wielkanoc*.

Gdy przy - cho - dzi do nas wiosna, cie - pła, u - śmie - chnię - ta, to przy - cho - dzą
 ra - zem z wiosną wiel - ka - noc - ne świę - ta. Świę - ta, świę - ta, wiel - ka - noc - ne
 świę - ta. Świę - ta, świę - ta, wiel - ka - noc - ne świę - ta.

1. *Gdy przychodzi do nas wiosna,
 ciepła, uśmiechnięta,
 to przychodzi razem z wiosną
 wielkanocne święta.*

3. *Jest koszyczek ze święconką,
 w nim kilka pisanek,
 chleb, kielbasa, chrzan i jajka,
 cukrowy baranek.*

Ref.: *Święta, święta, wielkanocne święta.
 Święta, święta, wielkanocne święta.*

Ref.: *Święta, święta...*

2. *Barwne palmy wielkanocne
 pyszną się wazonie,
 jajka w różne piękne wzorki
 są przyozdobione.*

4. *W poniedziałek wielkanocny
 jest świetna zabawa.
 Śmigus-dyngus wszystkich wodą
 leje już od rana.*

Ref.: *Święta, święta...*

Ref.: *Święta, święta...*

- Rozmowa na temat tekstu piosenki.

Po wysłuchaniu piosenki N. zadaje, w formie śpiewanej, pytania dotyczące jej tekstu, a dzieci starają się odpowiedzieć w taki sam sposób. Zdania śpiewane przez N. mogą być bardziej rozbudowane. Odpowiedziami dzieci kierujemy w taki sposób, żeby zdania były krótkie i pełne treści.

- *O czym jest piosenka?*
- *Co to jest śmigus-dyngus?*
- *Jakie potrawy kładziemy na wielkanocnym stole?*
- *Jak wygląda pisanek?*
- Zaznaczanie na klawesach podczas śpiewu pierwszej miary taktu.

Klawesy.

- Nauka dwóch zwrotek i refrenu piosenki na zasadzie echa muzycznego.
- Powtarzanie refrenu kilka razy: głośno, cicho, coraz głośniej, coraz ciszej, na jednym dźwięku, zachowując prawidłowy rytm.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30.

Skanki, odtwarzacz CD, nagranie muzyki do biegu, szarfy i małe piłki dla każdego dziecka, dwie łyżki.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Kurczaki w koszyczku*.
N. układa na środku sali ze skakanek kształt dużego koszyka wielkanocnego. Dzieci (kurczaki) biegają po sali, dookoła koszyka, przy dźwiękach nagrania muzyki. Na przerwę w nagraniu muzyki wchodzą do środka koszyka wielkanocnego, przyjmują różne pozycje (według własnych pomysłów) i stoją nieruchomo.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Zabawy z jajkiem*.
Dzieci układają z szarf małe koła i stają przed nimi. N. wręcza każdemu dziecku małą piłeczkę (jajko). Na sygnał N. dzieci podnoszą piłeczki oburącz do góry, unoszą głowę i patrzą na piłeczki. Następnie układają je ostrożnie w środku koła ułożonego z szarf. Starają się, aby nogi przez cały czas wykonywania ćwiczenia były proste (nie ugięte w kolanach).
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Kurczaki i jajka*.
Piłki (jajka) leżą w środku kółek ułożonych z szarf. Dzieci (kurczaki) poruszają się ostrożnie na czworakach po całej sali, uważając, aby żadne jajko się nie zbiło, czyli nie zmieniło swojej pozycji. Jeśli tak się stanie, N. odkłada jajko (piłkę) na bok. Po zakończonej zabawie wspólnie z dziećmi liczy, ile *jajek zostało rozbitych*.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Wysięgi z jajkiem*.
Dzieci ustawiają się w dwóch rzędach. N. wręcza pierwszemu dziecku z każdego rzędu łyżkę, na której układa piłkę (jajko). Dzieci kolejno pokonują wyznaczoną przez N. drogę i przekazują łyżkę następnemu dziecku. Wygrywa rząd, w którym zawodnicy wykonali zadanie jako pierwsi.
- Ćwiczenie uspokajające.
Dzieci kładą się na podłodze. Umieszczają piłkę na swoim brzuchu. Oddychają głęboko i obserwują, jak piłka unosi się i opada. Jeśli piłka zsunie się z brzucha, podnoszą ją i kontynuują ćwiczenie.

II

Zajęcia 1. Zabawy kolorami – zabawy badawcze.

- Zabawa na powitanie.
Dzieci witają się z N., mówiąc rymowanąkę I. Fabiszewskiej i wykonując odpowiednie ruchy.

*Na raz nogą tupiemy – dzieci tupią,
na dwa w ręce klaszczemy – klaszczą,
na trzy się kłaniamy – kłaniają się,
na cztery ręką machamy – machają do siebie ręką.*

Karta pracy, cz. 4, nr 50

Karta pracy, cz. 4, nr 60

Dzieci:	
– opowiadają, co dzieje się na obrazku,	
– czytają z N. tekst pod obrazkiem, uzupełniając go nazwami obrazków,	– słuchają tekstu czytanego przez 5-latkę i N.,
– rysują szlaczek po śladzie.	– czytają tekst umieszczony pod obrazkiem.

- Rozmowa na temat przeczytanego tekstu.
N. pyta: *Czym Olek malował jajka? Jakiego koloru farby miał Olek?* Wyjaśnia, że kolory można podzielić na dwie grupy: ciepłe i zimne. Kolory ciepłe to takie, które kierują nasze myśli ku słońcu i ciepłu. Kolory zimne zaś przypominają nam wodę, chłód i niebo. Pyta: *O których kolorach używanych przez Olka możemy powiedzieć, że są ciepłe, a o których, że są zimne? Co mógł zrobić Olek, aby jego jajka były pomalowane na więcej niż cztery kolory?* Zaprasza do zabaw w mieszanie kolorów.
- Poszukiwanie kolorów, z których powstanie kolor zielony.
Dla każdego dziecka: podstawka do mieszania barw, pędzel, farby w kolorach: żółtym, czerwonym, niebieskim (najlepiej, aby były to farby w tubkach, bo łatwo je mieszać ze sobą).
N. przygotowuje na stołach pomoce plastyczne, w tym tylko trzy kolory farby: czerwony, niebieski, żółty. Informuje dzieci, że są to tak zwane kolory podstawowe, które można ze sobą mieszać. Prosi o zastanowienie się, z jakich kolorów może powstać kolor zielony. Dzieci mieszają ze sobą farby, a następnie informują N., z jakich kolorów udało im się go uzyskać.

- Graficzne przedstawienie sposobu uzyskiwania koloru zielonego.

Karton formatu A2, kredki.

N. układa na dywanie duży karton. Chętnie dziecko rysuje na nim, po lewej stronie, zieloną płamę, strzałkę, a po prawej stronie strzałki dwie plamy w kolorach żółtym i niebieskim. Wspólnie formułują zdanie: *Kolor zielony powstaje ze zmieszania kolorów żółtego i niebieskiego.*

- Zabawa ruchowa *W poszukiwaniu kolorów.*

Tamburyn.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie wygrywanym przez N. na tamburynie. Na przerwę w grze poszukują w sali przedmiotów, na których znajduje się wymieniony przez N. kolor, i stoją obok nich.

- Samodzielne doświadczenia dzieci. Mieszanie barw.

Dla każdego dziecka: kartka formatu A3, podstawka do mieszania barw, pędzel, farby w kolorach: żółtym, czerwonym, niebieskim (najlepiej, aby były to farby w tubkach, bo łatwo je mieszać ze sobą), kartoniki z liczbami od 1 do 10 (6-latk), kredki.

N. zachęca dzieci do samodzielnego poszukiwania sposobów uzyskiwania innych kolorów. Dzieci mieszają farby na kartce. Jeśli komuś uda się uzyskać inny kolor, informuje o tym N. i zapisuje przepis na kartonie. Informuje, czy jest to barwa ciepła, czy barwa zimna. Po zakończeniu pracy dzieci liczą, ile kolorów na ich kartce powstało ze zmieszania barw podstawowych. Układają kartonik z odpowiednią liczbą lub rysują w prawym dolnym rogu odpowiednią ilość kropek.

- Podsumowanie doświadczeń. Odczytanie wszystkich przepisów.

Dzieci stają dookoła kartonu. Wspólnie z N. odczytują wszystkie zapisane przepisy. N. umieszcza karton w widocznym miejscu w sali. Zachęca dzieci do korzystania z podpowiedzi podczas wykonywania kolejnych prac plastycznych.

Zajęcia 2. Pisanka wielkanocna – zajęcia plastyczne.

Dla każdego dziecka: farby w kolorach podstawowych: żółtym, czerwonym, niebieskim, pędzelek, wycięta z kartonu sylweta jajka.

Wprowadzenie do tematu.

N. pyta: *Czym Olek ozdabiał swoje jajka?* Następnie zachęca do samodzielnego ozdobienia farbami sylwety jajka wyciętej z papieru.

- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy. N. zapoznaje dzieci ze sposobem wykonania pracy. Zachęca do wykorzystania zdobytej podczas wcześniejszych zajęć wiedzy, dotyczącej możliwości uzyskiwania nowych kolorów z barw podstawowych.
- Samodzielne wykonywanie prac przez dzieci. Dzieci malują farbami sylwetę jajka według własnych pomysłów, wykorzystując wiedzę zdobytą na poprzednich zajęciach. Sprawdzają na kartonie zawieszonym w sali, jakich kolorów należy użyć, aby uzyskać nowe barwy.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery f: małej, wielkiej, drukowanej, pisanej.

- Wyodrębnienie wyrazu podstawowego – **farby**. N. pyta: *Co było potrzebne Olkowi do malowania jajek?*

- Analiza i synteza słuchowa słowa *farby*. Dzieci dzielą słowo *farby* na głoski. Liczą, ile jest w słowie sylab, a ile głosek. Wymieniają kolejno wszystkie głoski. Następnie wymieniają inne słowa, w których głoskę *f* słyszą na początku oraz w środku słowa.

- Budowanie schematu słowa *farby*.

Białe kartoniki dla każdego dziecka.

Dzieci układają tyle kartoników, ile sylab słyszą w słowie *farby* – rozsuwają kartoniki i wymawiają głośno sylaby. Następnie układają tyle kartoników, ile głosek słyszą w słowie; wymawiają głoski głośno, dotykając kolejno kartoników.

- Budowanie schematu słowa *Franek*.

Białe kartoniki dla każdego dziecka.

N. wymawia, głoskując, imię chłopca: *F-r-a-n-e-k*. Informuje, że jest to kolega z grupy przedszkolnej Olka. Dzieci dokonują syntezy i wymawiają słowo głośno. Następnie samodzielnie dzielą słowo na sylaby oraz na głoski. Układają z kartoników schemat imienia.

- Budowanie modeli słów *farby, Franek*.

Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.

	<p>Dzieci głośno wymieniają kolejne głoski w słowach <i>farby, Franek</i>. Określają, czy głoska <i>f</i> jest spółgłoską czy samogłoską. Pod schematami słów zaznaczają miejsca samogłosek czerwonymi kartonikami. Wskazują kolejną samogłoskę. Porównują liczbę samogłosek i spółgłosek w słowach.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odkrywanie liter f, F. Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki, litery f, F: mała i wielka dla każdego dziecka. N. umieszcza na tablicy modele słów <i>farby, Franek</i>. Pokazuje litery f, F: małą i wielką. Dzieci określają ich wygląd. Następnie umieszczają kartoniki z literami we właściwych miejscach pod swoimi modelami słów <i>farby, Franek</i>. N. przypomina, że imiona rozpoczynamy wielką literą. • Umieszczenie kartoników z poznanymi wcześniej literami we właściwych miejscach. Kartoniki z poznanymi literami dla każdego dziecka. Dzieci umieszczają pod modelami słów kartoniki z odpowiednimi literami. Czytają wyrazy farby, Franek. • Karty pracy, cz. 4, nr 60 (kontynuacja). Dzieci zwracają uwagę na podział słowa na sylaby, na głoski oraz na samogłoski i spółgłoski. • Karty pracy, cz. 4, nr 61. Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – dzielą nazwy zdjęć na głoski, liczą głoski, – wpisują pod zdjęciami liczbę głosek w ich nazwach, – czytają sylaby, – rozwiązują rebusy, – czytają wyrazy i zaznaczają w nich na niebiesko litery f, F.
<ul style="list-style-type: none"> • Prezentowanie wykonanych prac. Dzieci prezentują wykonane przez siebie prace. Wyjaśniają, których kolorów użyły więcej: ciepłych czy zimnych. Uzasadniają, dlaczego tak zrobiły. 	

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna z elementem współdziałania – *Przenieś piłkę*.
Dwie piłki, dwa małe kocyki lub chusty, np. szyfonowe.
N. wyznacza linie: startu i mety. Dzieli dzieci na dwa zespoły. Dzieci ustawiają się w parach. Na sygnał N. pierwsza para z każdego zespołu biegnie w kierunku miejsca wyznaczonego przez N. Między sobą trzyma za rogi chustę lub kocyk, na którym jest ułożona piłka. Po dotarciu do celu wraca jak najszybciej do swojego zespołu i przekazuje chustę lub kocyk z piłką następnej parze, która kontynuuje bieg. Dzieci starają się, aby piłka nie spadła na ziemię. Jeśli tak się stanie, muszą przystanąć, podnieść piłkę i dopiero wtedy kontynuować bieg. Wygrywa zespół, w którym zawodnicy szybciej wykonają zadanie.
- Spacer w okolicy przedszkola. Zwrócenie uwagi na wystrój witryn sklepowych. Rozpoznawanie i nazywanie motywów wielkanocnych.
Podczas spaceru dzieci zwracają uwagę na wystrój witryn sklepowych. Rozpoznają i nazywają motywy wielkanocne. Wybierają dekorację, która najbardziej im się podobała.

III

- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Jajko*.

Dwie piłeczki do ping-ponga, dwie drewniane łyżki, dwa koszyki.

Dzieci dobierają się w pary i stają w dwóch rzędach. N. wyznacza linie: startu i mety. Ustawia w wyznaczonych miejscach koszyki. Wręcza pierwszemu dziecku z każdego rzędu piłeczkę do ping-ponga i drewnianą łyżkę. Na sygnał N. dzieci toczą piłeczki po podłodze drewnianymi łyżkami do miejsca, w którym znajdują się koszyki. Następnie podnoszą piłeczki i umieszczają w koszykach. Wracają w jak najszybszym tempie do swoich zespołów i przekazują łyżki kolejnemu dziecku, które biegnie do koszyka, wyjmując z niego piłeczkę i toczy ją w kierunku swojego zespołu. Wygrywa zespół, którego zawodnicy szybciej wykonają zadanie.

<p> Karta pracy, cz. 4, nr 51</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – łączą liniami rysunki, których nazwy rozpoczynają się tak samo, – kolorują trzy wybrane rysunki, – czytają z N. wyraz farby i układają obok taki sam wyraz z liter odszukanych wśród naklejek. 	<p>Składanie w całość pocztówki wielkanocnej</p> <p>Dla każdego dziecka: koperta, a w niej kartka wielkanocna pocięta na części (według możliwości dzieci).</p> <p>N. wręcza dzieciom koperty, w środku których znajdują się pocięte na części kartki wielkanocne. Dzieci składają kartki w całość. Nazywają przedstawione na nich elementy.</p>
<p>Składanie w całość pocztówki wielkanocnej</p> <p>Dla każdego dziecka: koperta, a w niej kartka wielkanocna pocięta na części (według możliwości dzieci).</p> <p>N. wręcza dzieciom koperty, w środku których znajdują się pocięte na części kartki wielkanocne. Dzieci składają kartki w całość. Nazywają przedstawione na nich elementy.</p>	<p> Karta pracy, cz. 4, nr 62</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają tekst, odpowiadają na pytania związane z tekstem, – wpisują do okienek odpowiednie liczby, – kreślą kształty liter pisanych f, F w powietrzu, na dywanie, na plecach kolegów/koleżanek, – piszą litery f, F po śladzie, a następnie samodzielnie.

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Układanie rymów do obrazków.

Pisanki wielkanocne – ozdabianie papierowych sylwet jajek.

Rozwiązywanie krzyżówki. Naklejanie liter tworzących nazwy obrazków. Utrwalanie liter **f, F**.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30.

II.1. *Co słyszać w koszyku wielkanocnym?* – słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Wielkanocny koszyczek*. Cele: wzbogacanie wiadomości na temat tradycji wielkanocnych, rozwijanie mowy.

2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15. Cel: rozwijanie umiejętności wykonywania ćwiczeń według instrukcji słownej.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Zajęce na łące*. Rysowanie kredą kształtu jajka. Ozdabianie jajek dowolnymi wzorami lub szlaczkami literopodobnymi (6-latki).

III. Zabawa ruchowa rozwijająca umiejętność szybkiej reakcji na sygnał – *Kraszanki, do koszyków*. Układanie historyjki obrazkowej *Brzydkie kaczątko*. Opowiadanie baśni. Nadawanie tytułów poszczególnym obrazkom.

Układanie wyrazu **Wielkanoc** według wzoru.

Układanie nowych wyrazów z liter znajdujących się w wyrazie **Wielkanoc**.

Utrwalanie pierwszych dwóch zwrotek piosenki *Wielkanoc. Smutna melodia – wesoła melodia* – regowanie ruchem na zmiany charakteru melodii.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, II 7, III 2, III 3, III 4, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 6, IV 7, IV 8, IV 15

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat zwyczajów wielkanocnych,
- rozwijanie mowy,
- rozwijanie umiejętności wykonywania ćwiczeń według instrukcji słownej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat zwyczajów wielkanocnych,
- opowiada historyjkę, kierując się tekstem opowiadania,
- wykonuje ćwiczenia według instrukcji słownej.

Przebieg dnia

I

- Układanie rymów do obrazków.

Obrazki, na których są przedstawione różne elementy związane z Wielkanocą, np.: bazie, jajka, baranek, kurczaczek.

Dzieci losują obrazki, na których są przedstawione różne elementy związane z Wielkanocą, np.: bazie, jajka, baranek, kurczaczek. Wypowiadają głośno nazwy i układają do nich rymy.

Dla każdego dziecka: kredki, papier kolorowy, klej, nożyczki, flamastry, wycięta z papieru sylweta jajka.

Dzieci ozdabiają wycięte z papieru sylwety jajek według własnych pomysłów.

Dzieci:

- rozwiązują krzyżówkę – nakleją litery tworzące nazwy obrazków,
- odczytują hasło,
- piszą litery **f**, **F** po śladach, a potem samodzielnie.

- • Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30 (przewodnik, cz. 4, s. 133).

II

Zajęcia 1. Co słyhać w koszyku wielkanocnym? – słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Wielkanocny koszyczek*.

- Zabawa na powitanie.

Wycięte z papieru kolorowego sylwety jajek, na których z jednej strony znajduje się litera wchodząca w skład wyrazu **Wielkanoc**, a na drugiej stronie są kolorowe kropki (od 1 do 9) lub liczby.

Dzieci siedzą w kole. N. rozkłada sylwety jajek wycięte z papieru kolorowego. Na jednej stronie sylwety znajduje się litera, a na drugiej stronie są kolorowe kropki (od 1 do 9) lub liczby. Sylwety są ułożone tak, że nie widać znajdujących się na nich liter. Dzieci wskazują sylwety jajek w kolejności od najmniejszej do największej liczby kropek (5-latki) lub od najmniejszej do największej liczby (6-latki). Następnie odwracają sylwety na drugą stronę i odczytują hasło – **Wielkanoc** (6-latki).

- • Słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Wielkanocny koszyczek*.

Książka (s. 60–61) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce, słuchają opowiadania czytanego przez N.

Święta wielkanocne tego roku Olek i Ada wraz z rodzicami i dziadkami spędzali na wsi, w domu pradiadków. Stał tam pod lasem dom murowany. Dom miał strych i piwnice. A w domu tym był duży pokój z piecem kaflowym. A w pokoju stał stół okrągły, dębowy. A na stole obrus biały, haftowany cały. Na stole dębowym stał koszyczek wiklinowy. A w koszyczku wiklinowym, na serwetce leżały pisanki-kraszanki, wielkanocne malowanki. Obok pisanek-kraszanek stał cukrowy baranek, stał żółty kurczaczek, obok babka łaciata, gruba jak beczka, i sól w solniczce w kształcie jajeczka. Rosła rzeżucha zielona, wędzonka dobrze uwędzona nęciła psa i kota, myszkę i kunę zza płota.

Zawitał ksiądz do dzieci, koszyk z wikliny poświęcił. Kropidło w miseczce utopił, święconą wodą pokropił: pisanki-kraszanki,

cukrowego baranka,

kurczaczka z chorągiewką,

babkę z lukrową polewą,

chlebek pokrojony,

przy soli ułożony,

rzeżuchę zieloną,

wędzonkę uwędzoną –

wszystko pokropił wodą święconą!

Mieszkańcy koszyka, pokropieni wodą święconą, poczuli się jakby byli świętymi. Jakby aureola wyrosła nad nimi i uczyniła wszystkich świętymi! A potem zaczęli krzyczeć jeden na drugiego. Czy dla święconego nie ma nic świętego?

– My jesteśmy najważniejsze! – chełpiły się pisanki-kraszanki. – Przy wielkanocnym stole święteczni goście dzielą się nami i składają życzenia! Bez pisanek nie byłoby świąt wielkanocnych!

– Beee, to ja jestem najważniejszy! – zabeczał cukrowy baranek. – Jestem biały i słodki, jestem symbolem poświęcenia, ofiary za innych, dobroci i czystości! Beze mnie nie byłoby świąt wielkanocnych!

– Pi, pi, pi, to ja jestem najważniejszy! – pisał kurczaczek. – Jestem symbolem nowego życia, które po mrocznej zimie odradza się na nowo! Jak małe pisklęta, które wiosną wykluwają się z jaj!

– Wszyscy jesteście w błędzie! – huknęła babka. – Ja jestem najważniejsza, bo właśnie po mnie wyciągają się ręce stołowników! Beze mnie nie byłoby świąt wielkanocnych!

– Nieprawda, to my jesteśmy najważniejsi! – krzyknęli chleb i sól. – Gości zawsze wita się chlebem i solą. Bez nas nikt nie zapraszałby gości i nie byłoby prawdziwych świąt wielkanocnych!

– Co też wygadujecie! – zaperzyła się rzeżucha. – Z moich ziarenek wyrastają zielone łądźki, pełne witamin. Daję przykład innym roślinom, aby jak najszybciej zazieleniły się na polach, szybko rosły, dojrzewały i dawały obfity plon! Bez szybko budzącej się przyrody, bez rzeżuchy nie byłoby świąt wielkanocnych!

– Wszyscy mówicie nieprawdę! – ryknęła wędzonka. – Czy mogą być święta bez wędzonki? Beze mnie nie ma świąt wielkanocnych, nie ma żadnych świąt!

– Jak to, a Wigilia? – spytał baranek.

Wędzonka obraziła się i nie powiedziała nic więcej.

To, co później się działo, nie miało nic wspólnego ze świętami ani nastrojem świątecznym.

W koszyczku wiklinowym rozgorzała prawdziwa bitwa: nie tylko na słowa, ale na co się tylko dało. Milczeniem pomierzyli kto, co, czym i jak. Po zażartej kłótni nikt nie wyszedł z tej awantury cało.

Gdy dzieci weszły do pokoju, zobaczyły w koszyczku istne pobojowisko.

– Co tu się mogło stać?

– Kto to zrobił?

Pierwsze podejrzenie padło na kota. Ale kot siedział grzecznie na kanapie i lizał różowym języczkiem futerko. Nie wyglądał na sprawcę spustoszenia w koszyku.

Następnym podejrzanym był pies. Ale pies grzecznie spał w budzie i nie wchodził do domu.

Dzieci podejrzewały mysz, ale mysz zostawiłaby ślady ząbków na wędzonce. Dzieci pomyślały o kunie, ale okna i drzwi były zamknięte. Jak mogłaby się dostać do pokoju?

– Musimy naprawić zniszczenia! – postanowiły dzieci. Potłuczoną pisanek-kraszankę skleiły przezroczystym plasterkiem. Odlamany róg cukrowego baranka przykleiły scukurzonym miodem. Wyprostowały pogniecioną rzeżuchę. Pozbierały wysypaną sól i dokleiły kurczaczce urwany dziób. Przewróciły na drugą stronę wędzonkę, żeby nie było widać szkody. Poukładały równo porozrzucone kromki chleba. Jeszcze poprawiły koronkową serwetkę. Gdy świąteczni goście zasiedli przy stole, wszystko było w należytym porządku i ani śladu po niedawnej kłótni.

- Rozmowa na temat opowiadania.

Książka (s. 60–61) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce, opowiadają historyjkę. 6-latki czytają tekst umieszczony pod obrazkami. N. pyta: *Jak oceniacie zachowanie mieszkańców wielkanocnego koszyczka? Kto z nich miał rację?* Dzieci uzasadniają swoją odpowiedź.

- Zabawa ruchowa *Taniec kurcząt*.

Odtwarzacz CD, nagranie utworu M. Musorgskiego *Taniec kurcząt w skorupkach*.

N. włącza nagranie utworu M. Musorgskiego *Taniec kurcząt w skorupkach*. Dzieci wykonują własne improwizacje taneczne.

- Sprawdzanie zawartości koszyczka wielkanocnego. Nazywanie brakujących elementów.

Sylweta koszyczka wielkanocnego, pudełko, obrazki, na których znajdują się: pisanek, kurczaczek, cukrowy baranek z chorągiewką, wędzonka, rzeżucha, babka wielkanocna, chleb, sól.

N. umieszcza na tablicy sylwetę koszyczka wielkanocnego. Chętne dzieci losują z pudełka obrazki, na których znajdują się: pisanek, kurczaczek, cukrowy baranek, wędzonka, rzeżucha, babka wielkanocna (brakuje chleba i soli). Podają ich nazwy, a następnie umieszczają w koszyczku. Odgadują, czego brakuje. N. może przeprowadzić zabawę kilka razy, za każdym razem zmieniając brakujące elementy.

- Zapoznanie ze sposobem ozdabiania jajek wielkanocnych.

Sylwety lub jajka pomalowane na jeden kolor lub na różne kolory, dwie obręcze.

N. pokazuje dzieciom jednobarwne oraz ozdobione w różne wzory sylwety jajek lub jajka. Układa dwie obręcze. Prosi, aby dzieci podzieliły sylwety jajek na dwie grupy i ułożyły je w obręczach. Dzieci układają oddzielnie sylwety jajek jednobarwnych i jajek kolorowych. N. pyta: *Czym różnią się sylwety jajek? Jak nazywają się jajka pomalowane w różne wzory? Jak nazywają się jajka pomalowane na jeden kolor?* Pokazuje dzieciom na mapie świata lub na globusie miejsce, gdzie narodził się zwyczaj malowania jaj.

Najbardziej popularnym symbolem Wielkanocy jest jajko, oznaka rodzącego się życia. Jajka są nie tylko składnikiem wielu świątecznych potraw, ale także stanowią element dekoracyjny. Ozdabiane są różnymi technikami. Zwyczaj ten znany jest od starożytności. Narodził się w Persji. W zależności od techniki zdobienia malowane jajka mają różne nazwy. *Kraszanki* to jajka zabarwione na jeden kolor.

Są gotowane w różnych barwnikach, np.: w łupinach cebuli (barwią jajko na kolor brązowy), w soku z buraka (barwią jajko na kolor różowy). Pisanki mają różnobarwne ozdoby. Na skorupce rysuje się wzory roztopionym woskiem za pomocą np. igły lub szpilki, a następnie zanurza się jajko w barwniku. *Oklejanki* to jajka ozdobione np. przyklejonym papierem lub materiałem.

- Zabawa w skojarzenia – *Z czym kojarzy się Wielkanoc?*

Kartka, flamaster, zeszyt *Wymyślanki-nazywanki*.

Dzieci siedzą w kole. N. prosi, aby wymieniły wszystkie skojarzenia, jakie mają z Wielkanocą. Zapisuje je na kartce. Następnie prosi, aby wymyśliły inne nazwy dla tych świąt. Zapisuje je w zeszycie *Wymyślanki-nazywanki*.

Karta pracy, cz. 4, nr 52	Karta pracy, cz. 4, nr 64
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają nazwy z N., – wskazują odpowiednie obrazki, 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – słuchają nazw czytanych przez 5-latkę, – liczą, ile jest kropek w każdej kolumnie; skreślają nieprawidłowy wynik wraz z towarzyszącą mu literą, z pozostałych liter odczytują wyraz, – łączą obrazki z ich nazwami,
– kończą rysować kurczątka według wzoru, kolorują je.	
Karta pracy, cz. 4, nr 53	Karta pracy, cz. 4, nr 65
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kolorują rysunek, – ozdabiają jajka według własnych pomysłów, 	<ul style="list-style-type: none"> – piszą po śladach poznanych liter, czytają tekst i dopowiadają.
– kończą rysować koguciki według wzoru, kolorują je.	

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15 (przewodnik, cz. 4, s. 118).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Zająca na łące*.

Skakanki.

N. rysuje w ogrodzie lub układa, np. ze skakanek, rów (przeszkodę dla zajęczków). Dzieci (zająca) poruszają się po wyznaczonym przez N. miejscu do zabawy. Nie mogą jednak przejść przez rów. Część zajęczków jest po jednej stronie rowu, część po drugiej. Na hasło N.: *Uwaga, rów!* – zajęczki podchodzą do rowu i przeskakują przez niego obunóż na drugą stronę. Dalej zabawa toczy się według tych samych zasad.

- Rysowanie kredą kształtu jajka. Ozdabianie jajek dowolnymi wzorami (5-latki) lub szlaczkami literopodobnymi (6-latki).

Kolorowa kreda dla każdego dziecka.

Dzieci rysują na chodniku kształt jajka. Następnie ozdabiają je dowolnymi wzorami (5-latki) lub szlaczkami literopodobnymi (6-latki). Dzieci mogą również pomalować jajko na jeden kolor (wykonają kraszankę).

III

- Zabawa ruchowa rozwijająca umiejętność szybkiej reakcji na sygnał – *Kraszanki, do koszyków*.

Bębenek, dla każdego dziecka: kolorowa sylweta jajka w jednym z kolorów: czerwonym, zielonym, niebieskim, żółtym, małe obręcze w tych samych kolorach co sylwety jajek.

Dzieci otrzymują sylwety kolorowych jajek (kraszanki). N. rozkłada na podłodze małe obręcze (koszyki). Dzieci, w zależności od rytmu granego przez N. na bębenku, biegają, maszerują lub podskakują. Na przerwę w grze jak najszybciej zajmują miejsce w koszyku w tym samym kolorze co kraszanka. Zabawa się powtarza, a N. zmienia miejsce ułożenia obręczy.

- Układanie historyjki obrazkowej *Brzydkie kaczątko*. Opowiadanie baśni. Nadawanie tytułów poszczególnym obrazkom.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta I, nożyczki.

Dzieci przygotowują kartę z wyprawki, przedstawiającą historyjkę obrazkową *Brzydkie kaczątko*.

Wycinają obrazki i układają je według kolejności zdarzeń. Opowiadają baśń. Nadają tytuł poszczególnym obrazkom historyjki oraz całej historyjce. Zastanawiają się, co by zrobiły, będąc na miejscu brzydkiego kaczątka.

Układanie wyrazu według wzoru	Układanie wyrazów z rozsypanki literowej
<p>Dla każdego dziecka: koperta, rozsypanka literowa (litery wchodzące w skład wyrazu Wielkanoc), napis Wielkanoc.</p> <p>N. rozdaje dzieciom koperty z literami oraz napis Wielkanoc. Dzieci układają wyraz Wielkanoc według wzoru.</p>	<p>Dla każdego dziecka: koperta, rozsypanka literowa (litery wchodzące w skład wyrazu Wielkanoc), napis Wielkanoc.</p> <p>N. rozdaje dzieciom koperty z literami. Dzieci układają z liter wchodzących w skład wyrazu Wielkanoc nowe, krótkie wyrazy, np.: noc, koc, koniec, nic, lek.</p>

- Utrwalanie pierwszych dwóch zwrotek piosenki *Wielkanoc*. Osluchanie się z kolejnymi (przewodnik, cz. 4, s. 133).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Wielkanoc*.
- *Smutna melodia – wesoła melodia* – reagowanie ruchem na zmiany charakteru melodii.
Odtwarzacz CD, nagranie melodii wesołej i smutnej.
Dzieci maszerują po okręgu w rytmie bębna. Kiedy usłyszą nagranie melodii o smutnym charakterze, dobierają się w pary i maszerują z opuszczonymi głowami. Kiedy pojawia się nagranie melodii wesołej, dobierają się w czteroosobowe koła. Wykonują zwrot do ich środka, klaszczą, przeskakując z nogi na nogę.

Kwiecień, tydzień 2

Dzień 3

Wielkanoc
Kurczaki i jajka

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Wykonanie sylwety kurczaka.

Wycinanie zdjęć związanych z Wielkanocą. Układanie pod zdjęciami ich nazw według wzoru.

Wycinanie zdjęć związanych z Wielkanocą. Łączenie obrazków z ich nazwami.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30.

II.1. *Gdy skorupka jajka pęka* – historyjka obrazkowa z elementami ćwiczeń słownikowych. Cele: rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego, wzbogacanie wiedzy przyrodniczej, rozwijanie myślenia twórczego.

2. Zajęcia umuzykalniające. *Wielkanoc* – zabawy przy piosence.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna *Lis i kurczęta*. Rysowanie kredą kurczaka na chodniku.

III. Zabawa orientacyjno-porządkowa *Kury i kurczęta. Kraszanki w koszyku* – liczenie sylwet jajek. Rysowanie po śladach rysunku, kolorowanie według wzoru.

Kolorowanie po śladach drugiego rysunku.

Czytanie wyrazów.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego,
- wzbogacanie wiedzy przyrodniczej,
- kształtowanie poczucia rytmu,
- wyrabianie reakcji na określone sygnały.

Cele operacyjne

Dziecko:

- układa obrazki historyjki obrazkowej według kolejności zdarzeń, uzasadnia swoje zdanie,
- opisuje wygląd kury, koguta, kurcząta za pomocą określeń przymiotnikowych,
- porusza się rytmicznie przy muzyce,
- szybko reaguje na ustalone sygnały.

Przebieg dnia

I

- Wykonanie sylwety kurczaka.

Dla każdego dziecka: opakowanie po jajku z niespodzianką, czerwona kartka i żółta kartka, czerwona tekturka (na nożki), mocny klej (np. wikol), gotowe plastikowe sylwety oczu.

Dzieci przygotowują opakowania po jajkach z niespodzianką. Wycinają grzebyk oraz dziobek z czerwonego papieru, a ogonek i skrzydełka z żółtego papieru. Z czerwonej tektury wycinają nożki. (Jeśli wycięcie poszczególnych elementów sprawia dzieciom trudność, N. może przygotować ich szablon). Następnie przyklejają elementy płasko do jajka z niespodzianką. Kiedy klej wyschnie, odginają je, nadając formę przestrzenną. Dokleją oczy. Ustawiają wykonane sylwety kurczaków we wskazanym przez N. miejscu.

Układanie wyrazu według wzoru

Napisy: palma, baba, mazurek, pisanka, baranek. Dla każdego dziecka: wyprawka (karta B, karta C), nożyczki.

Dzieci przygotowują kartę B i kartę C z wyprawki. N. układa na stole napisy: **palma, baba, mazurek, pisanka, baranek.** Odczytuje je dzieciom. Dzieci wycinają z wyprawki, z karty C, zdjęcia związane z Wielkanocą. N. układa pod nimi ich nazwy. Następnie dzieci wycinają z wyprawki, z karty B, kartoniki z tymi samymi nazwami zdjęć. Układają (według wzoru) nazwy pod odpowiednimi zdjęciami.

Łączenie obrazków z ich nazwami

Dla każdego dziecka: wyprawka (karta B, karta C), nożyczki.

Dzieci przygotowują kartę B i kartę C z wyprawki. Wycinają z wyprawki, z karty C, zdjęcia związane z Wielkanocą, a z karty B – kartoniki z ich nazwami. Układają nazwy pod odpowiednimi zdjęciami.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30 (przewodnik, cz. 4, s. 133).

II

Zajęcia 1. *Gdy skorupka jajka pęka* – historyjka obrazkowa z elementami ćwiczeń słownikowych.

- Powitanie zabawą *Kury*.
Dzieci stoją w kole. Odliczają do sześciu i zapamiętują swoją liczbę. Następnie N. wymienia liczebniki, a dzieci, które mają ten numer, naśladują sposób poruszania się kury – podskakują na dwóch nogach, zamieniając się miejscami z innym dzieckiem.
- Rozwiązywanie zagadki I. Fabiszewskiej.
N. mówi zagadkę.

*Gdy skorupka pęka,
wychodzi z jajeczka.
Wygląda jak żółta
puszysta kuleczka. (kurczak)*

- Opisywanie kurczaka za pomocą określeń przymiotnikowych.
Odtwarzacz CD, nagranie dowolnego utworu w umiarkowanym tempie, maskotka wielkanocnego kurczaka.

Dzieci siedzą w kole. N. włącza nagranie dowolnego utworu w umiarkowanym tempie. Dzieci podają sobie maskotkę wielkanocnego kurczaka z rąk do rąk. Na przerwę w nagraniu muzyki N. w imieniu kurczaka pyta: *Jak wyglądam?* Dziecko, które trzyma w ręce kurczaka, podaje jego jedną charakterystyczną cechę, np.: miękki, żółty, puszysty. Następnie N. zadaje pytania, np.: *Co jem? Ile mam nóg? Jaki dźwięk wydaję? Co robię, kiedy się boję?*

- Umieszczanie sylwety kurczaka według instrukcji słownej.
Sylwety kurczaka wykonane rano przez dzieci, odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki do marszu. Dzieci przygotowują sylwety kurczaków wykonane w części I dnia. Maszerują po sali w rytm nagrania muzyki. Na przerwę w muzyce układają sylwety według poleceń N., np.: *przed sobą, za sobą, obok prawej nogi, między nogami, trzymają w lewej ręce, unoszą w górę, trzymając w prawej ręce.*

- Opisywanie różnic w wyglądzie kury i kurczaka.
Zdjęcie przedstawiające kurę i kurczęta. N. umieszcza na tablicy zdjęcie przedstawiające kurę i kurczęta. Dzieci liczą, ile kurcząt stoi obok kury. Pokazują wynik na palcach. Następnie wymieniają różnice w wyglądzie kury i kurczęcia.

- Opisywanie różnic w wyglądzie kury i koguta.
Nagrania głosów kury i koguta pozyskane przez N., zdjęcia przedstawiające kurę i koguta, napisy kura, kogut.

N. włącza nagrania głosów kury i koguta. Dzieci naśladowują głosy, rozpoznają je i podają nazwy zwierząt. N. układa na dywanie zdjęcia przedstawiające kurę i koguta oraz napisy **kura, kogut**. Dzieci przyporządkowują napisy do zdjęć i odczytują nazwy (6-latk). Następnie wymieniają różnice w wyglądzie kury i koguta, stosując określenia przymiotnikowe.

- Zabawa ruchowa *Rodzinne spotkania*.

Trójkąt.

Dzieci poruszają się po sali w rytm wygrywany przez N. na trójkącie. Na przerwę w grze dobierają się trójkami i wyznaczają sobie role: kurczaka, koguta i kury. W zależności od polecenia N. pieją wszystkie koguty, gdaczą kury lub popiskują kurczęta.

Karta pracy, cz. 4, nr 54	Karta pracy, cz. 4, nr 66
Dzieci: – oglądają obrazki, numerują je za pomocą kropek według kolejności, – opowiadają historyjkę, – nadają tytuł obrazkom oraz całej historyjce, – kończą ozdabiać jajka według wzoru, kolorują rysunki.	Dzieci: – oglądają obrazki, numerują je według kolejności,

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Wielkanoc – zabawy przy piosence.

- Zabawa wyrabiająca umiejętność płynnego poruszania się w rytm muzyki – *Zabawa kolorami*.
Dwa duże szablony kwiatów (żółty i czerwony), bębenek, odtwarzacz CD, nagranie muzyki o pogodnym charakterze i o charakterze ekspresyjnym, mały szablon kwiatka w kolorze żółtym lub czerwonym (dla każdego dziecka).

Na środku sali leżą, wycięte z brystolu, dwa duże szablony kwiatów (żółty i czerwony). Na każdym dużym szablonie leżą szablony małych kwiatów w ilości odpowiadającej liczbie dzieci. Dzieci maszerują po sali w rozsypcie, w rytmie bębna, w dowolnych kierunkach. Na hasło: *Zbieramy żółte kwiaty* – podchodzą do dużego żółtego szablonu. Każde dziecko podnosi mały kwiatek w kolorze żółtym. *Kwiatki tańczą* – dzieci wykonują improwizacje ruchowe do muzyki o pogodnym charakterze, prezentowanej przez N. z płyty CD. Zabawę powtarzamy. Dzieci wykonują dowolny taniec z kwiatami w kolorze czerwonym. Tym razem N. wybiera z płyty CD muzykę o charakterze ekspresyjnym.

- Ćwiczenie oddechowe – *Wiosenne kolory*.
Papierowe tacki, skrawki kolorowego papieru. Na środku stolika leżą przygotowane wcześniej kawałeczki kolorowego papieru. Dzieci starają się zdmuchnąć papierki na tacki znajdujące się poniżej krawędzi stolika. Dzieci wykonują ćwiczenie pojedynczo. Należy zwracać uwagę na powolny wydech (zgodny z możliwościami dziecka).

- Zabawa wyrabiająca reakcję na ustalone sygnały – *Idziemy w świat*.

Tamburyn.

Dzieci maszerują po sali w rytmie tamburynu, w parach, recytując tekst B. Formy.

*Jesteś ty, jestem ja,
w świat idziemy raz i dwa.
Tup, tup, tup, tralala,
niech ta podróż wiecznie trwa.*

Na sygnał – jedno klaśnięcie – dzieci tworzą duże koło.
 Na sygnał – dwa klaśnięcia – dzieci podają sobie ręce w parach.
 Na sygnał – trzy klaśnięcia – dzieci przechodzą do leżenia na plecach.

- Ćwiczenie umiejętności skupienia uwagi podczas działania – *Barwny kogucik*.
Odtwarzacz CD, nagranie dowolnego utworu, dla każdego dziecka: obręcz, szablon koguta wycięty z kolorowego brystolu, różne nasiona: fasoli, grochu, kawałki kolorowego papieru, plastelina, klej.
 Na środku sali są rozłożone obręcze. W każdej obręczy leżą duże szablony koguta (wycięte z kolorowego brystolu) oraz materiały do jego ozdabiania. Dzieci maszerują między obręczami w rytmie nagrania dowolnego utworu z płyty CD. Podczas przerwy w muzyce zajmują miejsca obok najbliższych leżących obręczy i ozdabiają w dowolny sposób znajdujące się w nich koguty. Zabawę powtarzamy kilka razy, zwracając uwagę, aby za każdym razem dzieci zajmowały miejsca obok innych obręczy. Na zakończenie dzieci ustawiają się za N. i wspólnie oglądają wykonane prace.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Lis i kurczęta*.
Szarfa.
 N. wyznacza teren do zabawy oraz miejsce, gdzie znajduje się kurnik – schronienie dla kurczaków. Wybiera jedno dziecko, które będzie lisem. Oznacza je szarfą. Lis stoi obok N. Dzieci (kurczaki) biegają w różnych kierunkach. Na hasło: *Lis się skrada* – kurczaki uciekają jak najszybciej do kurnika. Lis stara się złapać jak najwięcej kurczaków.
- Rysowanie kredą na chodniku.
Kolorowa kreda dla każdego dziecka.
 Dzieci rysują kolorową kredą na chodniku sylwetę kurczaka według wzoru, który pokazuje im N., lub według wymyślonego przez nie wzoru.

III

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Kury i kurczęta*.
Skakanki, zdjęcia zwierząt: koguta, kury, kurczaka.
 N. układa na podłodze ze skakanek koła (kurniki). W każdym kurniku stoi czworo dzieci: kogut, kura, dwa kurczaki (jeśli nie jest to możliwe, dzieci tworzą mniej liczne rodziny). N. podnosi do góry zdjęcie przedstawiające jedno ze zwierząt: koguta, kurę lub kurczaka (N. może podnieść więcej niż jedno zdjęcie). Dzieci poruszają się po sali w charakterystyczny dla tych zwierząt sposób. Na hasło: *Jastrząb* – jak najszybciej wracają do kurnika.
- *Kraszanki w koszyku* – liczenie sylwet jajek.
Dla każdego dziecka: obrazek przedstawiający kraszanki w koszyku (mogą być wycięte z kolorowego papieru i naklejone), wycięty z papieru prostokąt, na którym znajdują się naklejone koła w tych samych kolorach co kraszanki, kredki, dla 6-latków: kartoniki z liczbami od 1 do 10.
 Dzieci siedzą przy stole. N. wręcza każdemu dziecku obrazek przedstawiający kraszanki w koszyku i wycięty z papieru prostokąt, na którym znajdują się naklejone koła w tych samych kolorach co kraszanki. Dzieci rysują pod kołami tyle kropek, ile jajek w danym kolorze jest w koszyku (5-latki), lub układają pod kołami kartoniki z odpowiednimi liczbami (6-latki).

Karta pracy, cz. 4, nr 55

Karta pracy, cz. 4, nr 67

Dzieci:

– rysują po śladach pierwszego rysunku, kolorują rysunek,

– rysują po śladach drugiego rysunku,

– czytają wyrazy,

– ozdabiają rysunki jajek po prawej stronie tak, jak są ozdobione jajka po lewej stronie.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Oglądanie kart świątecznych, zwracanie uwagi na powtarzające się motywy świąteczne. Wykonanie karty świątecznej. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30.
- II.1. *Zabawy kartami świątecznymi* – zajęcia matematyczne. Cele: wzbogacanie wiadomości na temat zwyczajów wielkanocnych, rozwijanie sprawności rachunkowych.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15. Cel: rozwijanie umiejętności wykonywania ćwiczeń według instrukcji słownej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Czerwony parzy. Co słycać wiosną w trawie?* – obserwowanie życia toczącego się wiosną w trawie. Wystuchiwanie dźwięków.
- III. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Czujna kura. Porządki przedświąteczne* – porządkowanie kącików zainteresowań. Samodzielne formułowanie życzeń. Zachęcanie do wysyłania kart świątecznych do bliskiej rodziny i znajomych. Utrwalanie piosenki *Wielkanoc*. Zabawa kształcąca poczucie rytmu i tempa – *Papierowe kule*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, **IV 15**

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat zwyczajów wielkanocnych,
- rozwijanie sprawności rachunkowych,
- kształcenie umiejętności wykonywania ćwiczeń według instrukcji słownej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- formułuje życzenia poprawne pod względem gramatycznym,
- pokazuje na palcach wynik liczenia, układa działania matematyczne do wypowiedzianej słownie treści zadania,
- **koloruje odpowiednią liczbę prostokątów, wpisuje odpowiednie liczby i znaki, czyta zapisy,**
- oblicza działania i koloruje odpowiednio rysunek pisanki,
- wykonuje ćwiczenia według instrukcji słownej.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie kart świątecznych, zwracanie uwagi na powtarzające się motywy świąteczne.
Karty świąteczne z różnymi motywami.
Dzieci oglądają karty świąteczne związane z Wielkanocą. Odnajdują na nich motywy świąteczne (symbole), nazywają je. Następnie te same symbole wskazują na tablicy graficznej lub na dużym zdjęciu.
- Wykonanie karty świątecznej.
Dla każdego dziecka: kartka z bloku technicznego, kredki świecowe, farby plakatowe w ciemnych kolorach, zaostriżony patyczek lub dółtko.
Dzieci dokładnie kolorują całą powierzchnię kartki z bloku technicznego kredkami świecowymi w różnych kolorach. Następnie pokrywają kartkę farbą w ciemnym kolorze i odkładają do wyschnięcia. Po wyschnięciu wydrapują wzór, używając zaostriżonego patyczka lub dółtko.
N. zwraca uwagę na przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas posługiwania się ostrymi narzędziami.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30 (przewodnik, cz. 4, s. 133).

II

Zajęcia 1. Zabawy kartami świątecznymi – zajęcia matematyczne.

- Zabawa na powitanie.

Piłka.

Dzieci siedzą w kole. N. toczy piłkę do wybranego dziecka, mówiąc: *Z okazji nadchodzących świąt wielkanocnych życzę ci dużo zdrowia.* Dziecko odpowiada: *Dziękuję, wzajemnie* i toczy piłkę do innego dziecka, składając mu życzenia według własnego pomysłu, ale zawarte w jednym zdaniu.

- Podział dzieci na zespoły. Liczenie kart świątecznych.

Cztery duże koperty, po 10 kart świątecznych dla każdego z 4 zespołów.

N. dzieli dzieci na cztery zespoły. Każdemu zespołowi wręcza kopertę, w której znajduje się 10 kart świątecznych. (W zespole powinny być dzieci 5-letnie i 6-letnie. Jeśli nie jest to możliwe, N. ogranicza liczbę kart do 6 i tylko w tym zakresie organizuje różne zadania). Prosi, aby dzieci wyjęły zawartość koperty, ułożyły jedną kartę obok drugiej, policzyły karty (raz od prawej strony, raz od lewej strony) i pokazały wynik na palcach. N. zwraca uwagę na fakt, że – bez względu na kierunek liczenia – liczba kart się nie zmienia.

- Budowanie domów z kart świątecznych. Liczenie wykorzystanych w tym celu kart.

Po 10 kart świątecznych dla każdego z 4 zespołów.

Dzieci nadal pracują w zespołach. N. prosi je, aby zbudowały domy, wykorzystując jak największą liczbę kart, i policzyły, ile kart wykorzystwały w tym celu. Następnie dzieci porównują wyniki poszczególnych zespołów i wyłaniają zwycięzcę.

- Układanie z kart rytmu wygrywanego przez N.

Po 10 kart świątecznych dla każdego z 4 zespołów, bębenek.

N. wygrywa na bębnie prosty rytm. (N. przypomina, że przerwy między poszczególnymi dźwiękami należy zaznaczyć przez odsunięcie kart od siebie). Dzieci układają ten sam rytm, wykorzystując karty. Następnie członkowie zespołów wspólnie wyklaskują go lub wytupują. W dalszej kolejności rytmy mogą wygrywać liderzy zespołów dla innych, wskazanych przez siebie, zespołów.

- Układanie zadań. Wykonywanie działań matematycznych na konkretach (kartach świątecznych).

Po 10 kart świątecznych dla każdego z 4 zespołów, liczby od 1 do 10.

N. mówi dzieciom zadanie: *Mama postanowiła wysłać karty z życzeniami świątecznymi do babci Zosi, cioci Krysi, wujka Edka i pradziadka Adama.* Dzieci układają odpowiednią liczbę kart. *Niestety, zabrakło jej jednego znaczka. Odłożyła więc jedną kartę na bok i poszła do skrzynki pocztowej tylko z tymi, na których nakleiła znaczki. Ile kart mama wrzuciła do skrzynki pocztowej?* 6-latki układają działania matematyczne i je odczytują. 5-latki pokazują wynik na palcach. N. zachęca dzieci do samodzielnego układania i rozwiązywania zadań. Dziecko, które mówi treść zadania, wybiera również osobę, która ma udzielić odpowiedzi.

- Zabawa ruchowa *Świąteczne życzenia.*

Tamburyn.

Dzieci poruszają się po sali w rytm wygrywany przez N. na tamburynie. Na przerwę w grze podchodzą do siebie, podają sobie rękę i wypowiadają słowa: *Wesołych Świąt.*

<p>Karta pracy, cz. 4, nr 56</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczą pisanki po lewej i po prawej stronie, kolorują prostokąt przy tych pisankach, których jest więcej, – kończą rysować szlaczek według wzoru. 	<p>Karta pracy, cz. 4, nr 68</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczą pisanki, wpisują odpowiednie liczby i znaki, czytają zapisy,
<p>Karta pracy, cz. 4, nr 57</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kolorują rysunek pisanki według podanego kodu, – słuchają rymowanki mówionej przez N., a następnie powtarzają ją podczas kolorowania, – kończą rysować szlaczek według wzoru z poprzedniej karty. 	<p>Karta pracy, cz. 4, nr 69</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obliczają działania, kolorują odpowiednio rysunek pisanki,

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15 (przewodnik, cz. 4, s. 118).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Czerwony parzy*.

Piłka.

Dzieci stoją w kole. Wybrane dziecko rzuca piłkę do stojących w kole kolegów i wymienia kolory. Dzieci nie mogą złapać piłki, gdy wymieniony zostanie kolor czerwony.

- *Co słycać wiosną w trawie?* – obserwowanie życia toczącego się wiosną w trawie. Wysłuchiwanie dźwięków.

Lupy lub szkła powiększające.

Dzieci, wykorzystując lupy lub szkła powiększające, obserwują życie toczące się wiosną w trawie, np. przyglądają się mrówkom. Nasłuchują, czy z trawy dobiegają jakieś dźwięki. Starają się je zidentyfikować.

III

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Czujna kura*.

Trzy wycięte z papieru sylwety jajek.

Dzieci siedzą w kole. Są lisami. Wybrane przez N. dziecko zajmuje miejsce w środku koła. Jest kurą, która pilnuje swoich jajek (obok kury leżą trzy wycięte z papieru sylwety jajek). Kura ma zamknięte oczy. Wskazane przez N. dziecko (lis) skrada się cicho na czworakach w kierunku kury. Stara się wykraść jej jajko. Jeśli mu się to uda, zamienia się rolą z kurą. Jeśli jednak kura usłyszy jakiś dźwięk, wskazuje ręką w kierunku skradającego się lisa, a on wraca na swoje miejsce. Próbę wykradzenia jajka podejmuje inny, wskazany przez N., lis.

- *Porządki przedświąteczne* – porządkowanie kącików zainteresowań.

Ściereczki do wycierania kurzu.

Dzieci wspólnie z N. porządkują salę, np. ścierają kurze, segregują klocki, ustawiają zabawki, układają książki. N. wyjaśnia, że wykonywanie prac porządkowych jest jedną z tradycji.

- Samodzielne formułowanie życzeń. Zachęcanie do wysyłania kart świątecznych do bliskiej rodziny i znajomych.

Karty świąteczne wykonane przez dzieci w części I dnia.

N. nawiązuje do tradycji wysyłania kart świątecznych. Dzieci podejmują decyzję, do kogo chciałyby wysłać kartę. Kolejno formułują życzenia, które N. zapisuje na kartach wykonanych przez dzieci w części I dnia. Następnie pyta, co należy zrobić, aby karta trafiła do adresata (zaadresować, nakleić znaczek, wrzucić do skrzynki pocztowej). Zachęca, aby dzieci wspólnie z rodzicami wysłały kartę do wybranej osoby.

- Utrwalanie piosenki *Wielkanoc* (przewodnik, cz. 4, s. 133).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Wielkanoc*.

- Taktowanie połączone z marszem w miejscu, a następnie po okręgu, w metrum dwudzielnym.
- Zabawa kształcąca poczucie rytmu i tempa – *Papierowe kule*.

Dla każdego dziecka kula uformowana z szarego papieru.

N. śpiewa piosenkę *Wielkanoc*, dzięki czemu zadania mogą zostać wykonane w odpowiednim tempie, zgodnie z możliwościami dzieci.

Dzieci zajmują miejsca na okręgu, w siadzie skrzyżnym. Przed każdym dzieckiem leży papierowa kula.

Podczas pierwszej zwrotki dzieci rytmicznie podrzucają papierowe kule.

Podczas drugiej zwrotki turlają kule wokół siebie.

Podczas trzeciej zwrotki przerzucają kule z dłoni do dłoni.

Podczas czwartej zwrotki na *raz* biorą kule w dłonie, na *dwa* – przenoszą je między nogi dziecka siedzącego obok.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. *Pisanki, kraszanki, jajka malowane* – kultywowanie tradycji związanych z ozdabianiem jajek, rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej. *Szlaczki z kraszanek* – utrwalanie umiejętności dostrzegania regularności i kontynuowania rytmu. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30.
- II.1. *Przygotowania do świąt* – rozmowa inspirowana opowiadaniem B. Kosmowskiej *Pamiętnik Kasi*. Cele: utrwalanie wiadomości na temat zwyczajów wielkanocnych, porównywanie długości i wysokości przedmiotów.
2. *Kurczaczek wielkanocny* – praca plastyczna. Cele: rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa *Kwoka i jastrząb*. Obserwowanie drzew w ogrodzie przedszkolnym i porównywanie ich wysokości. Wybranie najwyższego drzewa.
- III. Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pisanki, kraszanki. Podobna, ale inna* – odnajdywanie różnic między dwoma sylwetami pisanek. Układanie symboli świąt wielkanocnych z kolorowych sznurków. Odwzorowywanie kształtu ułożonego przez wybrane dziecko. Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 13

Cele ogólne

- utrwalanie wiadomości na temat zwyczajów wielkanocnych,
- porównywanie długości i wysokości przedmiotów,
- rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- układa obrazki przedstawiające zwyczaje wielkanocne według kolejności przedstawionej w opowiadaniu, opowiada o nich,
- porównuje długość palm wielkanocnych, papierowych sylwet jajek oraz wysokość maskotek: baranków, kurczaków,
- wykonuje formę przestrzenną (sylwetę kurczątka).

Przebieg dnia

I

- *Pisanki, kraszanki, jajka malowane* – kultywowanie tradycji związanych z ozdabianiem jajek, rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.
Kolorowe flamastry (najlepiej markery wodoodporne), papier samoprzylepny, wydmuszki, gotowane jajka.
N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Jeden zespół wykonuje pisanki – dzieci rysują kolorowymi flamastrami, najlepiej markerami wodoodpornymi, wzory na wydmuszkach (linie w układzie pionowym, poziomym, linie skośne, fale, zygzaki lub inne dowolne wzorki i łączą je w szlaczki). Drugi zespół wykonuje kraszanki – dzieci oklejają gotowane jajka elementami wyciętymi z papieru samoprzylepnego w wybranych kolorach. Jeśli dzieci wyrażają zainteresowanie dalszą działalnością plastyczną, mogą malować również jajka farbami plakatowymi.
- *Szlaczki z kraszanek* – utrwalanie umiejętności dostrzegania regularności i kontynuowania rytmu.
Sylwety papierowych kraszanek.
N. układa przed dziećmi zestaw papierowych sylwet kraszanek. Rozpoczyna układanie szlaczka. Dzieci obserwują, zauważają rytm i go kontynuują. N. chowa jedną kraszankę. Dzieci mówią, której kraszanki brakuje i jak była ozdobiona.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30 (przewodnik, cz. 4, s. 133).

II

Zajęcia 1. Przygotowania do świąt – rozmowa inspirowana opowiadaniem B. Kosmowskiej *Pamiętnik Kasi*.

- Zabawa na powitanie – *Wełniana pisanka*.

Jajko ze styropianu, kłębek wełny.

Dzieci siedzą w kole. N. trzyma w ręce styropianowe jajko i kłębek wełny. Rozpoczyna nawijanie nitki na jajko, po czym przekazuje je do dziecka siedzącego po swojej prawej stronie. Dziecko kontynuuje nawijanie nitki i wręcza jajko swojemu sąsiadowi. Zabawa kończy się, gdy jajko wróci z powrotem do N. N. informuje, że nawijanie wełny na jajko jest jedną z metod jego ozdabiania.

- Stuchanie opowiadania B. Kosmowskiej *Pamiętnik Kasi*.

Obrazki lub zdjęcia przedstawiające wymienione w opowiadaniu zwyczaje świąteczne (święcenie palm, porządki przedświąteczne, święcenie pokarmów, śniadanie wielkanocne, śmigus-dyngus).

N. czyta opowiadanie, robiąc przerwy. Prosi dzieci o znalezienie właściwych obrazków ilustrujących dany fragment.

Sobota

Już niedługo Wielkanoc. Mama powiedziała, że jutrzejsza niedziela jest całkiem inna. Nazywa się ją Niedzielą Palmową. Nie wyjaśniła dlaczego. Za to obiecała, że wszystko się wyjaśni, gdy pójdziemy na przedświąteczny kiermasz.

Niedziela

Z wrażenia nie mogłam zasnąć. A kiedy wstałam rano, od razu wyjrzałam przez okno, żeby sprawdzić, ile palm wyrosło w naszym ogrodzie. Nie było żadnej!

Tata najpierw się śmiał z tych moich palm. Potem wytłumaczył, że tak się nazywa świąteczna ozdoba, którą kiedyś robiono z różnych gałązek. Dziś wypłata się palmy nawet z kolorowych słomek, traw i papierków. Zobaczyłam je na kiermaszu i bardzo mi się podobały. Jedną z nich kupiliśmy i została poświęcona. Mama uważa, że będzie chroniła nasz dom przed nieszczęściem albo złośliwymi sąsiadami. Czekamy z Krzysiem, kiedy palma zacznie działać cuda.

Poniedziałek

No i stało się! Palma wcale nie chroni przed nieszczęściem! Dziś mama ogłosiła wielkie porządki w całym domu! I jeszcze usłyszeliśmy, że sprzątanie jest świąteczną tradycją. To był dość męczący dzień, ale w naszym domu zapachniało wiosną.

Środa

Po południu przyszła pani Matysiak ze skargą, że Krzys i ja zostawiamy rowery pod jej furtką. Postawiliśmy je tam na chwilę i to była niesłuszna pretensja. Musieliśmy kupić złotą palmę!

Piątek

Mama powiedziała, że jest post, a my bardzo chcieliśmy zjeść na obiad spaghetti z sosem! Na szczęście wieczorem bawiliśmy się w malarzy jajek! To wielka frajda przygotować ładny koszyk ze święconką. Krzys patrzył z wielkim smutkiem na pęto kielbaski w koszyku. I żałował, że trzeba na nią poczekać aż do świątecznego śniadania.

Pierwszy dzień świąt

Znowu jest niedziela, ale już świąteczna! Dziś możemy leniuchować i jeść pyszne dania. Robimy to z radością. Z pysznych dań najbardziej cieszy się tata. A my z Krzysiem mniej, bo po smacznych ciastach nic już nie możemy zjeść! Najbardziej uroczyste było śniadanie. Założyłam swoją nową sukienkę. Nawet Krzys wyglądał tego dnia bardzo elegancko, jak powiedziała mama.

Poniedziałek

Tata mnie ostrzegał, abym uważała, idąc do Dorotki, bo choć nie pada deszcz, mogę nagle mieć mokrą sukienkę. Śmiałam się z taty. A już po chwili biegłam do domu, przemoczona do suchej nitki. Syn pani Matysiak i taki Robert z naprzeciwka wylali na mnie i moją nową sukienkę całe wiadro wody, krzycząc: – Śmigus-dyngus! Śmigus-dyngus!

Poskarżyłam się rodzicom, ale powiedzieli, że dziś jest lany poniedziałek. I tego dnia łatwo poznać, kto zna się na świątecznych zwyczajach, a kto nie!

– Można się oblewać wodą, ale delikatnie – powiedział tata.

– Kiedyś uważano, że obłana panienka szybciej wyjdzie za mąż, a jeśli się obraża, długo będzie szukała męża – dodała mama.

Pomyślałam, że tata ładnie oblał mamę wodą, skoro została jego żoną. I postanowiłam nigdy nie być żoną Roberta, choć Robert ma świetnego psa i siostrę Dorotkę, którą bardzo lubię. No... chyba że Robert nauczy się ładnie obchodzić święta!

CC-BY-3.0 http://www.epodreczniki.pl/reader/c/237696/v/3/t/student-canon/m/KL1_ORE_V9_WIO-SNA_1_3_28_140_p3

- Rozmowa na temat opowiadania. Układanie obrazków przedstawiających zwyczaje świąteczne według odpowiedniej kolejności.

Obrazki lub zdjęcia przedstawiające wymienione w opowiadaniu zwyczaje świąteczne (święcenie palm, porządki przedświąteczne, święcenie pokarmów, śniadanie wielkanocne, śmigus-dyngus).

N. prosi, aby dzieci opowiedziały o świątecznych zwyczajach, z zachowaniem odpowiedniej kolejności (święcenie palm, porządki przedświąteczne, święcenie pokarmów, śniadanie wielkanocne, śmigus-dyngus). Opisywanie wyglądu palm wielkanocnych.

Palmy wielkanocne wykonane z różnych materiałów.

N. pokazuje dzieciom palmy wielkanocne wykonane z różnych materiałów. Dzieci opisują ich wygląd, budując zdania poprawne pod względem gramatycznym.

- Porównywanie długości palm wielkanocnych.

Palmy wielkanocne wykonane z różnych materiałów, centymetr, dla każdego dziecka: kolorowy sznurek, nożyczki.

N. prosi, aby dzieci porównały między sobą długość palm wielkanocnych. Dzieci wykonują zadanie, wykorzystując kolorowe sznurki. Przykładają sznurek do palmy (przy każdej palmie leży sznurek w innym kolorze), odcinają odpowiednią długość sznurka i układają pod palmą. Następnie porównują długość sznurków i układają palmy w prawidłowej kolejności. N. pyta: *Gdybyśmy nie mieli sznurka, co ze znajdujących się w sali rzeczy moglibyśmy wykorzystać do zmierzenia długości palm?* (Przed rozpoczęciem zajęcia N. układa na stoliku miarkę krawiecką, nie informując o tym dzieci). Dzieci szukają w sali właściwych przedmiotów i podają swoje propozycje. Następnie wykorzystują je do ponownych pomiarów palm lub innych świątecznych elementów zgromadzonych przez N. Mogą mierzyć np. wysokość maskotek – baranków, kurczaków – oraz papierowych sylwet jaj.

- Zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń ortofonicznych – *Kwoka i kurczęta*.

Dzieci (kurczęta) poruszają się jedno za drugim za N. (kwoką). Idą drobnym krokiem w określony przez N. sposób: na palcach, na piętach, z rękami uniesionymi w górę lub opartymi na biodrach. Chicho popiskują: *pi, pi, pi, pi*.

Karta pracy, cz. 4, nr 58

Karta pracy, cz. 4, nr 70

Dzieci:

– przyglądają się tulipanom, wskazują różnice między nimi,

– kolorują tulipany,

– wskazują trzy najkrótsze tulipany i trzy najdłuższe tulipany,

– rysują po śladach rysunków tulipanów, kolorują je.

– numerują tulipany według wielkości: od najmniejszego do największego,

– rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.

Karta pracy, cz. 4, nr 59

Karta pracy, cz. 4, nr 71

Dzieci:

– kolorują po prawej stronie na rysunku te miejsca, które po lewej zaznaczone są kropkami,

– kolorują koła według wzoru.

– rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.

Zajęcia 2. Kurczaczek wielkanocny – praca plastyczna.

- Omawianie symboli wielkanocnych. Odnajdywanie ich na kartach świątecznych.

Karty świąteczne związane z Wielkanocą (ważne, aby znajdowały się na nich kurczaczek, zając, baranek).

N. pyta: *Jakie zwierzęta najbardziej kojarzą się wam z Wielkanocą?* Rozkłada przed dziećmi wielkanocne karty świąteczne. Dzieci odnajdują na kartach wymienione przez siebie zwierzęta. Zastanawiają

się, które zwierzę występuje na nich częściej: kurczątka, zajaczków czy baranek, i dlaczego są one symbolami Wielkanocy.

Trudno jest powiedzieć, który symbol Wielkanocy jest najważniejszy. Kurczak wykluwa się z jajka, które jest nierozdzielnie związane z Wielkanocą. Jajka malujemy, święcimy, wykorzystujemy do przygotowywania różnych potraw, dzielimy się nimi. Jajko jest oznaką nowego życia, odrodzenia, nowego początku. Baranek przypomina wszystkim o ważnych religijnych wydarzeniach, które miały miejsce podczas świąt Wielkiej Nocy. Zajaczków kojarzony jest z pochodzącą z Niemiec tradycją obdarowywania prezentami. Zgodnie z tym zwyczajem zajaczków w pierwszy dzień świąt chodzi z koszykiem i zostawia drobne upominki w domu lub w ogrodzie.

- Wyjaśnienie sposobu wykonania pracy *Kurczaczek*.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 19.

N. proponuje dzieciom wykonanie z papieru sylwety kurczaka. Dzieci wyjmują z wyprawki kartę do wycinania z kurczakami. N. wyjaśnia sposób wykonania pracy.

- Samodzielna praca dzieci.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 19, klej, nożyczki, naklejki.

Dzieci wycinają kształt tułowia kurczaka. Składają go wzdłuż szarych linii i sklejają w zaznaczonym miejscu. Wycinają głowę kurczaka i przyklejają we właściwym miejscu tak, jak to widać na fotografii. Odnajdują w naklejkach dziób, oczy i nóżki kurczaka. Nakleja je, kierując się fotografią, lub zgodnie ze swoim pomysłem.

- Przygotowanie wystawy wykonanych prac.

Dla każdego dziecka: wykonana przez nie praca, zielona krepina, taca plastikowa.

N. przygotowuje tace, które wspólnie z dziećmi wyklada zieloną krepiną (wcześniej krepinę można trochę przyciąć na końcach, aby bardziej przypominała wiosenną trawę). Dzieci ustawiają na tacach wykonane przez siebie prace. Przygotowują w szatni wielkanocną wystawę.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Kwoka i jastrząb*.

Dwie szarfy w różnych kolorach.

N. wybiera dwoje dzieci, które pełnią rolę kury i jastrzębia. Oznacza je szarfami w dwóch kolorach. Jastrząb staje po jednej stronie wyznaczonego do zabawy miejsca, kura – po drugiej stronie. Pozostałe dzieci (kurczęta) ustawiają się za kurą. Na sygnał N.: *Uwaga, jastrząb!* – jastrząb stara się dotknąć jak największej liczby kurczaków. Kura próbuje do tego nie dopuścić, rozkładając szeroko ręce (skrzydła) i przeszkadzając jastrzębiowi. Dotknięte dziecko staje z boku i obserwuje dalszy przebieg zabawy. Podczas powtórzenia zabawy następuje zmiana ról.

- Obserwowanie i porównywanie wysokości drzew w ogrodzie przedszkolnym. Wybranie najwyższego drzewa.

Dzieci spacerują po ogrodzie, patrzą w górę i próbują ocenić wysokość drzew. (Jeśli w ogrodzie nie ma drzew, dzieci mogą porównywać wysokość urządzeń terenowych). Każde dziecko wybiera jedno drzewo, które jego zdaniem jest najwyższe, i staje pod nim. Następnie dzieci sprawdzają, czy wszystkie wybrały to samo drzewo. Jeśli tak nie jest, zastanawiają się, dlaczego tak się stało i w jaki sposób można zmierzyć drzewo dokładnie.

III

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pisanki, kraszanki*.

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki w rytmie marsza, dla każdego dziecka: wycięta z papieru sylweta kraszanki i ozdobionej pisanki (można wykorzystać do zabawy prace wykonane przez dzieci).

Dzieci stoją w rozsypance. Każdemu dziecku N. wręcza wyciętą z papieru sylwetę pisanki lub kraszanki. Włącza nagranie dowolnej muzyki w rytmie marsza. Dzieci spacerują, witają się ze sobą i wymieniają sylwetami jajek. Na przerwę w nagraniu muzyki ustawiają się w dwa szeregi: z jednej strony pisanki, z drugiej – kraszanki. N. prosi w danym szeregu o odliczenie od lewej strony do prawej (jeśli dziecko 5-letnie ma trudność z liczeniem, N. lub dziecko 6-letnie udziela mu pomocy) i pyta wybrane dziecko: *Którą pisanką lub kraszanką jesteś w szeregu?*

- *Podobna, ale inna* – odnajdywanie różnic między dwoma sylwetami pisanek.

Pisanki wycięte z papieru i ozdobione (podobne do siebie, ale różniące się minimum sześcioma szczegółami), klocki.

N. układa przed dziećmi dwie sylwety pisanek. Dzieci przyglądają się im, a następnie wskazują różnice. Liczą, ile różnic udało im się znaleźć. Układają tyle samo klocków.

- Układanie z kolorowych sznurków symboli świąt wielkanocnych. Odwzorowywanie kształtu ułożonego przez wybrane dziecko.

Kolorowy sznurek dla każdego dziecka.

Dzieci siedzą w kole. N. rozdaje im kawałki kolorowych sznurków. Chętne dziecko wchodzi do środka koła i układa dowolny kształt, który kojarzy mu się z Wielkanocą. Pozostałe dzieci odgadują, co przedstawia, następnie układają taki sam kształt ze swoich sznurków. Potem do środka koła wchodzi inne dziecko.

- Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Dowolne instrumenty wybrane przez dzieci.

Dzieci są podzielone na cztery grupy. Każda grupa wykonuje po jednej zwrotce piosenki *Wielkanoc* (przewodnik, cz. 4, s. 133), grając na innym, wybranym przez siebie, instrumencie.

Kwiecień, tydzień 3

Dzień 1

**Wiosna na wsi
Gramy w zielone**

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Wyszukiwanie w książkach i czasopismach obrazków lub zdjęć przedstawiających zwierzęta z wiejskiego podwórka. Swobodne wypowiedzi na temat pobytu na wsi. Dzielnie się wrażeniami. *Gdzie ukrył się kot?* – rozwijanie sprawności manualnej i orientacji przestrzennej. Rozmowa na temat mieszkańców wiejskiego podwórka. Prezentacja piosenki *Podwórkowa awantura*. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31.

II.1. *W poszukiwaniu zieleni* – praca z obrazkiem. Cele: wzbogacanie wiedzy o środowisku przyrodniczym, rozwijanie mowy.

2. *W magicznym, zielonym świecie* – zajęcia plastyczne. Cel: rozwijanie sprawności manualnej i wyobraźni twórczej.

2. Odkrywanie litery **ż**: małej, wielkiej, drukowanej i pisanej. Układanie schematów i modeli słów *żaba, Żaneta*. Cele: rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słów o prostej budowie fonetycznej, rozpoznawanie i nazywanie małych liter i wielkich liter.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa, zręcznościowa *Złap ogonek*. Obserwowanie ptaków w ogrodzie. Rozpoznawanie i liczenie wron. Naśladowanie głosu wron.

III. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Sprytny piesek*. Komponowanie z figur geometrycznych obrazka *Zielone osiedle*.

Składanie w całość obrazka pociętego na części.

Czytanie tekstu ze zrozumieniem, utrwalanie litery **ż**.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 14, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiedzy o środowisku przyrodniczym,
- rozwijanie mowy,
- rozwijanie słuchu fonematycznego,
- **poznawanie i nazywanie małych liter i wielkich liter, rozwijanie umiejętności czytania ze zrozumieniem prostych tekstów,**
- rozwijanie sprawności manualnej i wyobraźni twórczej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- opisuje wygląd łąki wiosną oraz wygląd żaby, wyjaśnia znaczenie barwy ochronnej w życiu zwierząt,
- opowiada o obrazku, zachowując poprawność gramatyczną wypowiedzi,
- wymienia słowa rozpoczynające się głoską ż; dzieli słowa na sylaby; wymienia głoski w słowach *żaba*, *Żaneta*; układa schematy i modele słów *żaba*, *Żaneta*; określa miejsca samogłosek i spółgłosek w słowach o prostej budowie fonetycznej,
- opisuje wygląd liter *ż*, *Ż* oraz odtwarza ich kształty, czyta tekst,
- wykonuje pracę plastyczną na temat: *W magicznym, zielonym świecie*.

Przebieg dnia

I

- Wyszukiwanie w książkach i czasopismach obrazków lub zdjęć przedstawiających zwierzęta z wiejskiego podwórka. Swobodne wypowiedzi na temat pobytu na wsi. Dzielenie się wrażeniami.

Książki i czasopisma dla dzieci.

N. układa na stole różne książki i czasopisma dla dzieci. Dzieci wyszukują w nich obrazki lub zdjęcia przedstawiające zwierzęta z wiejskiego podwórka. Podają ich nazwy, wyróżniają w nazwach pierwszą głoskę (5- latki), dzielą nazwy na głoski (6- latki). Wypowiadają się na temat wrażeń i doświadczeń z pobytu na wsi.

- *Gdzie ukrył się kot?* – rozwijanie sprawności manualnej i orientacji przestrzennej.

Maskotka lub kukielka kota, karteczki z zadaniami do wykonania przez dzieci, np. *Podskocz pięć razy. Zrób siedem przysiadów. Zaklaszcz cztery razy, kłębek wełny.*

N. chowa w dowolnym miejscu w sali maskotkę lub kukielkę kota, do której jest przyczepiona karteczka z zadaniem do wykonania dla dziecka (np. *Podskocz pięć razy. Zrób siedem przysiadów. Zaklaszcz cztery razy*). Od miejsca ukrycia do środka sali jest rozciągnięta wełna. Kłębek leży w centralnym miejscu w sali. Chętne dziecko odnajduje kota, nawijając wełnę na kłębek i podążając jej śladem. Przy pomocy N. odczytuje napisane na kartce zadanie i je wykonuje. N. prosi, aby dzieci zamknęły oczy. Umieszcza obok maskotki kota kolejne zadanie i ponownie chowa maskotkę.

- Rozmowa na temat mieszkańców wiejskiego podwórka na podstawie zdjęć prezentowanych przez N. **Zdjęcia zwierząt z wiejskiego podwórka.**

- Prezentacja piosenki *Podwórkowa awantura* (sł. i muz. K. Gowik) w wykonaniu N. lub jej nagrania z płyty CD.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Podwórkowa awantura*.

1 d a B C F A
Wpa - dła na pod - wór - ko pa - ni ku - ra,

5 d a B C F A
zła i wście - kła jak gra - do - wa chmu - ra.

9 B d F A
I od ra - zu gło - śno krzy - czy: Ko, ko, ko, ko, ko, ko!

13 B d A
Tyl - ko mo - je kur - cząt - ko się li - czy!

17 **D** **A** **D** **h** **e** **A**
 Dzi - siaj na pod - wór - ku a - wan - tu - ra.

21 **D** **A** **D** **h** **e** **A**
 Pie - sek, św - in - ka, kac - ka, gą - ska, ku - ra

25 **D7** **G** **E7** **A7**
 kłó - cą się, o - jej, kłó - cą się, że hej,

29 **Fis** **h** **G** **D** **A** **D**
 któ - re dzie - cko jest ład - niej - sze, któ - re naj - pięk - niej - sze jest!

1. *Wpadła na podwórkę pani kura,
 zła i wściekła jak gradowa chmura.
 I od razu głośno krzyczy:
 – Ko, ko, ko, ko, ko, ko.
 Tylko moje kurczątko się liczy!*

Ref.: *Dzisiaj na podwórku awantura.
 Piesek, świnka, kaczka, gąska, kura
 kłóć się, ojej, kłóć się, że hej,
 które dziecko jest ładniejsze,
 które najpiękniejsze jest!*

2. *Pani Świnka biegnie już z chlewika.
 – Co mi pani tutaj dziś wytyka!
 – woła tak do kury matki.
 – Chrum, chrum, chrum, chrum, chrum, chrum.
 Moje dzieci śliczne są jak kwiatki!*

Ref.: *Dzisiaj na podwórku...*

3. *Leci kaczka, że aż gubi pióra.
 – To, co słyszę, to jest przecież bzdura!
 Kury, świnki są tak brudne,
 kwa, kwa, kwa, kwa, kwa, kwa.
 Moje dzieci są po prostu cudne!*

Ref.: *Dzisiaj na podwórku...*

- Rozmowa na temat piosenki.

Zdjęcia zwierząt występujących w piosence Podwórkowa awantura.

N. pyta:

- Z ilu zwrotek składa się piosenka?
  - O co kłóć się zwierzęta w piosence?
  - O jakich zwierzętach jest mowa w kolejnych zwrotkach?
  - Jak nazywamy mamę, tatę i dziecko w rodzinach zwierząt (ptaków) przedstawionych w piosence?
- N. prezentuje zdjęcia omawianych zwierząt.

- Ponowne słuchanie piosenki w wykonaniu N. Nauka refrenu na zasadzie echa muzycznego. Próby nucenia piosenki na sylabie *la*.

- Zabawa pobudzająco-hamująca *W zagrodzie*.
Szablony ptaków i innych zwierząt żyjących w wiejskiej zagrodzie, bębenek.
N. umieszcza przed sobą szablony mieszkańców wiejskiej zagrody. Dzieci maszerują w określonym kierunku po sali w rytmie bębena. Podczas przerwy w muzyce zatrzymują się i, klaszcząc, dzielą na sylaby nazwy prezentowanych kolejno przez N. zwierząt. Zabawa zostaje powtórzona kilka razy. Dzieci w coraz szybszym tempie dzielą słowa na sylaby, N. dodaje coraz większą liczbę szablonów.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31.

Bębenek, odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Podwórkowa awantura*.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Lis i kury*.
Jedno dziecko jest lisem. N. wyznacza miejsce, gdzie znajduje się kurnik. Siedzą w nim na grzędach (skrzyżnie, z wyprostowanymi plecami) pozostałe dzieci (kury). Na dźwięk bębena *kury opuszczają kurnik, wychodzą na podwórkę i jedzą ziarno* (w przysiadzie stukają palcem o podłogę). Na hasło: *Lis się skrada*, kury jak najszybciej wracają do kurnika. Kiedy lis złapie ustaloną liczbę kur, następuje zmiana ról.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Ogon pawia*.
Dzieci (pawie) stoją w rozsypanie. Unoszą w górę wyprostowane ręce. Ich dłonie stykają się wewnętrzną stroną. Na kłaśnięcie bardzo powoli opuszczają wyprostowane ręce: *paw rozkłada ogon*.
- Ćwiczenie z elementem równowagi – *Przestraszona kurka*.
Dzieci stają na jednej nodze i machają ramionami (skrzydłami) – *kurka przestraszyła się szczekającego pieska*.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Konie w stajni*.
Dzieci (konie) ustawiają się pod ścianą (w stajni) w szeregu, jedno obok drugiego. Na hasło: *Konie, na łękę* – wychodzą i spacerują po łące, skubiąc trawę. Na hasło: *Konie, do stajni* – wracają do stajni i ustawiają się w szeregu.
- Ćwiczenie uspokajające.
Dzieci maszerują przy piosence *Podwórkowa awantura*.

II

Zajęcia 1. *W poszukiwaniu zieleni – praca z obrazkiem*.

- Zabawa na powitanie.
N. proponuje dzieciom zabawę w zielone. Pyta: *Grasz w zielone?* Dzieci odpowiadają: *Gram*. N. pyta: *Masz zielone?* Dzieci odpowiadają: *Mam*, po czym pokazują na swoim ubraniu kolor zielony. (Jeśli ktoś nie ma na ubraniu koloru zielonego, wskazuje go na ubraniu innego dziecka). W następnej kolejności dzieci poszukują koloru zielonego w sali przedszkolnej, np. wśród zabawek.
- Wskazywanie w otoczeniu przyrodniczym wszystkiego, co ma kolor zielony.
Zdjęcia przedstawiające las i łąkę, napisane na kartonikach zdania: *Trawa jest zielona. Las jest zielony*.
N. prosi, aby dzieci zamknęły oczy i przypomniały sobie rzeczy, rośliny, zwierzęta, które są całe zielone. Po wysłuchaniu wszystkich przykładów pyta: *W jakiej porze roku jest najwięcej koloru zielonego?* Prosi o uzasadnienie odpowiedzi. *W jakim miejscu wiosną możemy najczęściej zobaczyć kolor zielony?* Umieszcza na tablicy zdjęcia lasu i łąki w porze wiosennej. Dzieci wypowiadają się na temat zdjęć. 6-latki czytają zdania: ***Trawa jest zielona. Las jest zielony***. Umieszczają je pod odpowiednimi zdjęciami.
- Rozpoznawanie na mapie świata terenów zielonych. Wskazywanie miejsc, gdzie jest ich najwięcej.
Mapa świata.
N. umieszcza na tablicy mapę świata. Pyta: *Jakim kolorem na mapie oznaczone są np. lasy, łąki, pola?* *W których miejscach świata jest najwięcej zielonych terenów?* Dzieci pokazują te miejsca na mapie, a N. podaje nazwy państw lub krain geograficznych, gdzie one występują. Zwraca uwagę na konieczność dbania o przyrodę.
- Rozwiązywanie zagadek – *Gra w zielone*.
Obrazki, na których jest przedstawione coś zielonego, np. żaba, groszek, liść, gąsienica.
Dzieci kolejno losują z pojemnika obrazki, na których jest przedstawione coś zielonego. Układają o tym zagadkę. Pozostałe dzieci próbują ją odgadnąć.

Dzieci:

- opowiadają, co dzieje się na obrazku,
  - wskazują na obrazku wszystko w kolorze zielonym,
  - zastanawiają się, dlaczego Ada boi się żaby,
  - opisują za pomocą określeń przymiotnikowych wygląd żaby,
– czytają z N. tekst pod obrazkiem, a dzieci uzupełniają go nazwami obrazków, – słuchają tekstu czytanego przez 6-latkę.	– słuchają tekstu czytanego przez 5-latkę, – czytają tekst umieszczony pod obrazkiem.

- Zabawa ruchowa *Żabki*.

Szarfy, bębenek.

N. rozkłada na sali szarfy (kwiaty). Dzieci (żabki) skaczą pomiędzy kwiatami, zgodnie z rytmem wygrywanym przez N. na bębenku. Na przerwę w grze każda *żabka wskakuje na kwiatek* i siedzi nieruchomo. N. (bocian) szuka żabek. Jeśli zauważy, że żabka się rusza, łapie ją. Złapana żabka odchodzi na bok i obserwuje dalszy przebieg zabawy.

- Zabawa *Gdzie ukryła się żabka?*

Sylwety kwiatów wycięte z kolorowego papieru (10 sztuk), sylweta żabki.

N. układa na dywanie 10 sylwet kwiatów wyciętych z kolorowego papieru. Dzieci odwracają się na drugą stronę. N. chowa pod wybranym kwiatem sylwetę żabki. Informuje dzieci, że żabka ukryła się np. pod piątym kwiatem z lewej strony. Wybrane dziecko wskazuje odpowiedni kwiat i odszukuje żabkę (N. różnicuje stopień trudności: dzieci 5-letnie otrzymują łatwiejsze zadania).

- Poznawanie roli barwy ochronnej w życiu zwierząt.

Zdjęcia zwierząt, które barwą i wzorem na ciele upodobniły się do środowiska, w jakim żyją (np. kameleon, pasikonika, rzekotki drzewnej, gąsienicy).

N. pyta: *Jak myślicie, dlaczego żabka ma kolor zielony? Jakie znacie jeszcze inne zwierzęta w kolorze zielonym? Co by było, gdyby żabka miała kolor czerwony?* Następnie pokazuje zdjęcia zwierząt, które barwą i wzorem na ciele upodobniły się do środowiska, w którym żyją (np. pasikonika, kameleona, rzekotki drzewnej).

Barwa ochronna ma na celu upodobnienie się zwierząt do środowiska, w jakim żyją. Czasem jest jedyną obroną przed wrogami. Pasikonik, mieszkawiec traw, jest cały zielony. Podobnie jak rzekotka drzewna, która żyje wśród liści. Gąsienicy zielony kolor pozwala z powodzeniem ukryć się na powierzchni liścia. Niedźwiedź polarny ma przez cały rok białą sierść. Wszystko, co go otacza, a więc śnieg i lód, jest także białe. Mistrzem kamuflażu jest gekon liścioogonowy, który ukrywa się przed drapieżnikami np. w Parku Narodowym na Madagaskarze.

Zajęcia 2. W magicznym, zielonym świecie – zajęcia plastyczne.**Dla każdego dziecka: zielona farba, pędzelek, kartka.**

- Rozwiązywanie zagadki I. Fabiszewskiej.
N. mówi zagadkę:
*Taki kolor mają liście,
taki kolor trawa ma.
Taki kolor ma też światło,
gdy po pasach idę ja.*
- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.
N. pyta: *O jakim kolorze była zagadka?* Proponuje dzieciom wykonanie pracy na temat: *W magicznym, zielonym świecie*. Przypomina, że każdy namalowany na kartce element musi mieć kolor zielony.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery ż: małej, wielkiej, drukowanej i pisanej.

- Wyodrębnienie wyrazu podstawowego – **żaba**.
N. pyta: *Jakie zwierzę Olek pokazywał Adzie na łące?* Dzieci odpowiadają: *Żabę*.
- Analiza i synteza słuchowa słowa *żaba*.
Dzieci dzielą słowo *żaba* na głoski. Liczą, ile jest w słowie *żaba* sylab, a ile głosek. Wymieniają kolejno wszystkie głoski. Następnie wymieniają inne słowa, w których głoskę ż słychać na początku, na końcu oraz w środku słowa. N. zwraca uwagę, że głoska ż na końcu wyrazu często jest słyszana jak głoska sz, np. w słowie *garaż*. Aby się przekonać, czy wybraliśmy dobre słowo, warto powiedzieć: *jeden garaż, dwa garaże*.
- Budowanie schematu słowa *żaba*.

- Samodzielne wykonanie prac przez dzieci. Dzieci malują na kartkach wymyślony przez siebie, magiczny, zielony świat. Starają się wypełnić całą powierzchnię kartki.

Białe kartoniki dla każdego dziecka.

Dzieci układają tyle kartoników, ile sylab słyszą w słowie *żaba*. Rozsuwają kartoniki i wymawiają głośno sylaby. Następnie układają tyle kartoników, ile głosek słyszą w słowie *żaba*; wymawiają głoski głośno, dotykając kolejno kartoników.

- Budowanie schematu słowa *Żaneta*.

Białe kartoniki dla każdego dziecka.

N. zapoznaje dzieci z dziewczynką o imieniu *Żaneta*, która mieszka w pobliżu domu dziadków. Wymawia, głoskując, imię dziewczynki *Ż-a-n-e-t-a*. Dzieci dokonują syntezy i wymawiają słowo głośno. Następnie samodzielnie dzielą słowo *Żaneta* na sylaby oraz na głoski. Układają z kartoników schemat imienia.

- Budowanie modeli słów *żaba*, *Żaneta*.

Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.

Dzieci głośno wymieniają kolejne głoski w słowach *żaba*, *Żaneta*. Określają, czy głoska *ż* jest spółgłoską czy samogłoską. Pod schematami słów zaznaczają miejsca głoski niebieskimi kartonikami. Wskazują inne spółgłoski. Porównują liczbę samogłosek i spółgłosek w słowach.

- Odkrywanie liter *ż*, *Ż*.

Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki, litery: *ż*, *Ż* – mała i wielka (dla każdego dziecka).

N. umieszcza na tablicy modele słów *żaba*, *Żaneta*. Pokazuje litery: *ż*, *Ż* – małą i wielką. Dzieci określają ich wygląd. Wskazują różnice pomiędzy literami *z* i *ż*, *Z* i *Ż*. Następnie umieszczają kartoniki z literami we właściwych miejscach pod swoimi modelami słów *żaba*, *Żaneta*. N. przypomina, że imiona rozpoczynają się wielką literą.

- Umieszczenie kartoników z poznanymi wcześniej literami we właściwych miejscach.

Kartoniki z poznanymi literami dla każdego dziecka.

Dzieci umieszczają pod modelami słów kartoniki z odpowiednimi literami. Czytają wyrazy.

- Karty pracy, cz. 4, nr 72 (kontynuacja).

Dzieci:

- zwracają uwagę na podział słowa *żaba* na sylaby, na głoski oraz na samogłoski i spółgłoski.

- Karty pracy, cz. 4, nr 73.

Dzieci:

- dzielą na głoski nazwy zdjęć, rysują pod nimi odpowiednią liczbę okienek,
- czytają sylaby i wyrazy,
- rozwiązują rebusy,
- czytają wyrazy, zaznaczają w nich kolorem niebieskim litery *ż*, *Ż*.

- Prezentowanie wykonanych prac.
Prace wykonane przez dzieci.
Dzieci kolejno wychodzą na środek i prezentują swoje prace. Opowiadają o tym, co namalowały.
Nadają swoim pracom tytuły.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa, zręcznościowa *Złap ogonek*.
Szarfy w dwóch kolorach.
N. wyznacza teren do zabawy. Dzieli dzieci na dwa zespoły. Każdy zespół wybiera lidera. N. rozdaje dzieciom szarfy w dwóch kolorach. Szarfy będą ogonkami. Dzieci mają umieścić je z tyłu tak, aby były widoczne. Zadaniem dzieci będzie zebranie w wyznaczonym przez N. czasie jak najwięcej ogonków należących do przeciwnego zespołu i przekazanie ich liderowi własnego zespołu, stojącemu z boku. Wygrywa zespół, który zbierze więcej ogonków.
- Obserwowanie ptaków w ogrodzie. Rozpoznawanie i liczenie wron. Naśladowanie głosu wron.
Dzieci obserwują ptaki odwiedzające ogród przedszkolny. Rozpoznają i liczą wrony. Naśladują ich głos. N. opowiada dzieciom ciekawostki na temat wron.

Wrony znane są jako bardzo mądre i sprytnie ptaki. Uczą się zarówno przez własne doświadczenia, jak i przez obserwowanie innych. Podobnie jak gawrony i kawki potrafią rozłupywać orzechy, zrzucając je na twarde podłoże. Zdarza się im zrzucić z wysoka także inne przedmioty, o których myślą, że mają w środku coś smacznego.

III

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Sprytny piesek*.
Szarfy, tamburyn.
N. układa na sali szarfy, tworząc z nich koła (budy dla psów). Liczba rozłożonych szarf jest o jeden mniejsza niż liczba dzieci. Jedno dziecko jest pieskiem bez budy. N. gra na tamburynie. Pieski wychodzą ze swoich bud i biegają po podwórku. Na przerwę w grze wracają do najbliższej budy. Dziecko bez domu stara się znaleźć budę.
- Komponowanie z figur geometrycznych obrazka *Zielone osiedle*.
Zielone kartki lub papier kolorowy, nożyczki, klej, trzy kartony A2, linijki.
N. dzieli dzieci na trzy zespoły. Przed każdy zespół układa duży karton. Dzieci wycinają z papieru kolorowego lub z zielonych kartek figury geometryczne. Do rysowania linii wykorzystują linijki. Następnie komponują z figur geometrycznych obrazek *Zielone osiedle*. Prezentują swoje prace przed innymi zespołami. Zastanawiają się, co by było, gdyby wszystko wokół miało kolor zielony.

Składanie obrazka w całość

Obrazek przedstawiający zwierzęta z wiejskiego podwórka (pocięty na części), koperty.
N. układa przed dziećmi koperty z pociętym na części obrazkiem przedstawiającym zwierzęta z wiejskiego podwórka. Dzieci składają obrazek w całość.

Karta pracy, cz. 4, nr 74

- Dzieci:
- czytają tekst umieszczony pod obrazkiem,
  - odpowiadają na zadawane przez N. pytania związane z przeczytanym tekstem, np. *Gdzie stoi kogut? Co robi indyk? Gdzie leży kot? Gdzie idą ptaki?*,
  - kreślą kształty liter pisanych **ż**, **Ż** w powietrzu, na dywanie, na plecach kolegów/koleżanek,
  - piszą litery **ż**, **Ż** po śladzie, a potem – samodzielnie.

Przykładowy zapis w dzienniku

<p>I. Kolorowanie rysunku przedstawiającego wiejskie podwórko.</p> <p>łączenie zdjęć z obrazkami, których nazwy rozpoczynają się tak samo. Odczytywanie z N. wyrazu żaba. Układanie wyrazu żaba według wzoru.</p> <p>Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31.</p> <p>Tworzenie wyrazów z sylab i ich odczytywanie. Utrwalanie litery ż.</p>	
<p>II.1. <i>Na wiejskim podwórku</i> – teatrzyk cieni na podstawie wiersza A. Widzowskiej <i>Kogutek</i>. Cele: wzbogacanie wiedzy na temat zwierząt hodowanych na wsi,</p> <p>usprawnianie aparatu artykulatoryjnego,</p> <p>utrwalanie zasad zachowania obowiązujących podczas oglądania przedstawienia.</p>	<p>rozwijanie umiejętności czytania,</p>
<p>2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.</p> <p>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – <i>Kto dalej?</i> Opukiwanie drzewa na różnej wysokości. Wsłuchiwanie się w odgłosy i ich opisywanie.</p>	
<p>III. Zabawa ruchowa z elementem pełzania – <i>Sprytny kotek. Zagubione jajko</i> – ćwiczenia oddechowe. Zabawy teatralne z użyciem sylwet zwierząt. Samodzielne odgrywanie scenek i prowadzenie dialogów. Oglądanie albumów przedstawiających konie. Słuchanie ciekawostek na temat koni. Ćwiczenia emisyjne. Słuchanie piosenki <i>Podwórkowa awantura</i>. Zabawa wyrabiająca szybką reakcję na ustalony sygnał – <i>Gąski i lis</i>.</p>	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, II 10, III 2, III 3, III 4, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiedzy na temat zwierząt hodowanych na wsi,
- usprawnianie aparatu artykulatoryjnego,
- **rozwijanie umiejętności czytania,**
- utrwalanie zasad zachowania obowiązujących podczas oglądania przedstawienia,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa zwierzęta z wiejskiego podwórka, poprawnie nazywa domy zwierząt hodowanych na wsi oraz rodzaj spożywanego przez nie pokarmu,
- słucha głosów zwierząt z wiejskiego podwórka i je naśladuje,
- czyta wyrazy i prosty tekst,
- przestrzega ustalonych zasad zachowania,
- bierze aktywny udział w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

Karta pracy, cz. 4, nr 61

Kolorowanie rysunku

Dzieci:

- łączą zdjęcia w kołach z obrazkami, których nazwy rozpoczynają się tak samo,
- czytają z N. wyraz **żaba**,
- układają taki sam wyraz z liter odszukanych wśród naklejek.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta M, kredki.
Dzieci kolorują rysunek przedstawiający wiejskie podwórko.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta M, kredki.
Dzieci kolorują rysunek przedstawiający wiejskie podwórko.

Dzieci:
– kolorują koła z sylabami tworzącymi dany wyraz na ten sam kolor,
– czytają sylaby, dokonują syntezy i odczytują wyrazy,
– piszą litery **ż**, **Ż** po śladach, a potem – samodzielnie.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31 (przewodnik, cz. 4, s. 156).

II

Zajęcia 1. *Na wiejskim podwórku* – teatrzyk cieni na podstawie wiersza A. Widzowskiej *Kogutek*.

- Zabawa na powitanie.
Dzieci podają sobie ręce w kole, wypowiadając słowa: *Witamy was* (podnoszą ręce do góry) *w ten wiosenny czas* (pochylają się w przód i kłaniają).
- Zaproszenie do teatru.
Bilety – kartoniki z różną liczbą figur geometrycznych (dla dzieci starszych mogą to być także kartoniki z liczbami) – dla każdego dziecka.
N. zaprasza dzieci do teatru. Rozdaje bilety – kartoniki z różną liczbą figur geometrycznych (dla dzieci starszych można wykorzystać kartoniki z liczbami). Dzieci zajmują miejsca na krzeselkach oznaczonych w taki sam sposób jak bilety, które otrzymały. N. przypomina zasady zachowania obowiązujące podczas oglądania przedstawienia. Prosi o ich przestrzeganie.
- Inscenizacja wiersza A. Widzowskiej *Kogutek*.

Sylwety do teatrzyku cieni (słońce, kogut, dwoje dzieci, kot, pies, dwie świnki, baran, krowa, dwie kaczki, dwie gąski, dwa kurczaki, budzik).

Wykorzystując sylwety zwierząt, N. przedstawia teatrzyk cieni na podstawie tekstu wiersza.

*Obudziło się słońeczko,
zaświeciło tuż nad rzeczką
i promyczkiem pać! kogutka.
– Wstawaj, śpiochu! Piej! Pobudka!
Dzieci wołają: – Wstawaj!
Lecz kogucik oczy mruży,
chciałby pospać trochę dłużej...
– Niech zwierzęta zbudzi kotek,
który słodko śpi za płotem.
Kot przeciąga się na ganku.
– Lubię miauczeć o poranku...
Jak nie piśnie: – Miauuu! Pobudka!
Na to przybiegł pies z ogródka.
Warknął: – Słyszę kocie piski!
Aż mi kość ucieła z miski!
Hau! Hau! To najlepszy budzik,
nawet świnki śpiochy zbudził!
Świnki wyszły na podwórze.
– My też chcemy śpiewać w chórze!
Miauczki, szczeki, kukuryki
zamieniamy w śliczne kwiki!
Wtem pojawił się kogucik.*

*– Proszę więcej się nie kłócić!
Kto jest mistrzem przebudzanek?
Niech rozstrzygnie pan baranek!
Baran rzekł:
– Przestańcie skrzeczeć!
Budzik może tylko beczeć!
Beeee! I beeee! Każdego ranka,
więc głosujcie na baranka!
Przydreptała krowka w łaty.
– Ja zamuczę!
Kto jest za tym?
Muuuu tak miłe jest dla uszka,
że obudzi w mig leniuszka!
Przyczłapały żółte kaczki,
białe gąski i kurczaczki.
Wszyscy chcą od rana gdać,
piszczeć, gęgać albo kwakać!
Dość miał kogut tego krzyku.
Zapiał głośno: – Kukuryyykuuu!
Wiecie, kto nas będzie budzić?
Zwykły elektryczny budzik.*

- Rozmowa na temat przedstawienia. Nazywanie domów poszczególnych zwierząt.
Zdjęcia zwierząt występujących w przedstawieniu (koguta, kota, psa, świni, barana, krowy, kaczki, gęsi, kurczaka).

N. pyta: *Jakie zwierzęta występowały w przedstawieniu? Jaki problem miały zwierzęta? Jakie zdanie miały zwierzęta na temat porannej pobudki? Jak zakończyła się ta historia?* Następnie dzieci kolejno losują z pojemnika zdjęcia zwierząt występujących w przedstawieniu. Wymieniają ich nazwy. N. pyta np.: *Gdzie mieszka krowa?* Dzieci odpowiadają. W ten sposób nazywają domy wszystkich zwierząt występujących w przedstawieniu.

- Łączenie sylwet zwierząt ze zdjęciami ich domów.

Zdjęcia: krowy, kury, konia, psa, napisy: obora, kurnik, stajnia, buda.

N. układa na dywanie zdjęcia: krowy, kury, konia, psa, oraz napisy: **obora, kurnik, stajnia, buda**. Dzieci układają sylwety zwierząt jedną pod drugą i podają nazwy zwierząt (5-latki). Układają obok zdjęć zwierząt nazwy ich domów (6-latki).

- Zabawa ruchowa *Odgłosy z wiejskiego podwórka*.

N. dzieli dzieci na cztery zespoły: konie (*ihaha*), krowy (*muuu*), kury (*ko, ko*), psy (*hau, hau*). Każdy zespół zajmuje wskazane przez N. miejsce (stajnia, obora, kurnik, buda). N. podaje nazwę zwierzęcia. Dzieci z wybranego zespołu wychodzą na środek, poruszają się w charakterystyczny dla tego zwierzęcia sposób i wydają odpowiednie odgłosy. Gdy N. podaje nazwę drugiego zwierzęcia, wracają do swojego domu, a na środek wychodzą kolejne dzieci.

Składanie obrazka w całość. Przeliczenie słów w zdaniu. Układanie zdań	Układanie zdań z rozsypanki wyrazowej. Odczytywanie zdań. Układanie zdań
<p>Dla każdego dziecka: koperta, a w niej zdjęcie przedstawiające dom zwierzęcia pocięte na części.</p> <p>N. wręcza każdemu dziecku kopertę, w której znajduje się pocięte na części zdjęcie przedstawiające dom zwierzęcia. Dzieci składają je w całość.</p> <p>Dzieci powtarzają zdania, które ułożyły dzieci 6-letnie; liczą w nich słowa, a wynik pokazują na palcach.</p> <p>Dzieci układają dowolne zdania, w których występuje nazwa wybranego domu zwierząt wiejskich.</p>	<p>Dla każdego dziecka: koperta, a w niej rozsypanka wyrazowa – przykłady wypowiedzi: Stajnia to dom konia. Kurnik to dom kur i koguta. Obora to dom krowy. Buda to dom psa.</p> <p>N. wręcza każdemu dziecku kopertę, w której znajduje się rozsypanka wyrazowa. Dzieci układają z niej zdania.</p> <p>Dzieci głośno odczytują zdania ułożone z rozsypanki wyrazowej.</p>

- Łączenie zdjęć zwierząt ze zdjęciami przedstawiającymi ich ulubione pokarmy.
Zdjęcia zwierząt z wiejskiego podwórka (np.: koguta, kota, psa, świni, barana, krowy, kaczki, gęsi, kurczaka, indyka), zdjęcia przedstawiające ulubione pokarmy zwierząt (np.: trawę, owies, kość, ziarna, ziemniaki – ten sam pokarm może być przysmakiem kilku zwierząt).
Dzieci układają obok zdjęć zwierząt obrazki przedstawiające ich ulubione pokarmy. Wypowiadają się na temat zwyczajów zwierząt, które zaobserwowały podczas swojego pobytu na wsi. Dzielą się z innymi swoimi doświadczeniami.

Karty pracy, cz. 4, nr 62–63	Karty pracy, cz. 4, nr 76–77
Dzieci: – oglądają obrazek, odszukują i nazywają przedstawione na nim zwierzęta,	Dzieci: – odszukują wśród naklejek nazwy: owce, krowy, konie, kury, indyk, kogut ; – nakleją je przy odpowiednich obrazkach zwierząt, – nazywają pozostałe zwierzęta,
– opowiadają, co dzieje się na obrazku,	
– słuchają tekstu czytanego przez N.	– czytają tekst,
– naśladowują głosy zwierząt z wiejskiego podwórka.	

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16.

Woreczek dla każdego dziecka, tamburyn, jedna ławeczka gimnastyczna lub dwie ławeczki gimnastyczne, tamburyn.

Dzieci maszerują po obwodzie koła, odbierają od nauczyciela woreczki.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa.
Dzieci biegną po sali w rytmie wystukiwanym na tamburynie przez N. Gdy instrument milknie, zatrzymują się, kładą woreczki na różnych częściach ciała, wymienianych przez N., np. na głowie, na barku, na karku, na ramieniu wyprostowanym w przód, w tył, w bok, na dłoni, na plecach, na klatce piersiowej, pod kolanem, na kolanie ugiętej nogi, na stopie. Przyjmują taką pozycję, by woreczek nie spadł (skłon głowy w przód, opad tułowia w przód, w tył, stanie na jednej nodze).
- Ćwiczenia szyi (z elementem zręczności).
Dzieci stoją, na głowach mają woreczki. Na sygnał N. zrzucają woreczki do dłoni ułożonych na wysokości pasa. W kolejnych powtórzeniach próbują chwytać woreczki jedną ręką, na zmianę – prawą, lewą.
Utrudnienie: ćwiczenie wykonują w marszu.
- Ćwiczenia wyprostne połączone z ćwiczeniami nóg.
Dzieci stoją, trzymają woreczki na głowach. Na sygnał N. wykonują przysiad podparty, starając się, by woreczki nie zsunęły się im na podłogę, i wracają do pozycji wyjściowej.
Utrudnienie: w przysiadzie wykonują obrót dookoła własnej osi i powrót do pozycji wyjściowej.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Zabawy kotka z myszką*.
Dzieci (kotki) ustawiają się w dowolnych miejscach sali, w pozycji na czworakach. Woreczki (myszki) leżą na podłodze przy ich dłoniach. *Kotki trącają myszki łapkami*, na zmianę: prawą, lewą. *Przestraszone myszki uciekają* – dzieci przesuwają woreczki ruchem ślizgowym do przodu, a *kotki usiłują dogonić myszki* – w pozycji na czworakach zbliżają się do woreczków. *Myszki ponownie uciekają* i zabawa toczy się dalej.
W zależności od liczby ćwiczących N. przygotowuje jedną ławeczkę gimnastyczną lub dwie ławeczki gimnastyczne.
- Ćwiczenia równoważne na ławeczce gimnastycznej (z zeskokiem).
Dzieci rozkładają woreczki na ławeczce, w odległości półtorej stopy od siebie. Ustawiają się w rzędzie przed ławeczką, przechodzą po niej pojedynczo, z ramionami wyciągniętymi w bok, przekraczając przybory. Zatrzymują się na końcu ławeczki i wykonują zeskok do przysiadu podpartego, po czym wracają na koniec rzędu.
Utrudnienie: przekraczają przybory z wysokim unoszeniem kolan, następnie przeskakują przez nie obunóż z asekuracją.
- Ćwiczenie z elementem rzutu – *Przerzuc na drugą stronę*.
Dzieci leżą w dwóch szeregach, twarzami do siebie. Pomiędzy szeregami jest ustawiona ławeczka gimnastyczna, w odległości dwóch metrów od głów ćwiczących. Dzieci trzymają w dłoniach woreczki, podnoszą ramiona nad podłogę i starają się przerzucić przybory na drugą stronę ławeczki. Ćwiczenie, poprzedzone sygnałem N., wykonuje, na zmianę, pierwszy szereg, a następnie – drugi szereg.
- Ćwiczenie stóp, z elementem równowagi.
Dzieci ustawiają się w dwóch szeregach, przodem do siebie. Pomiędzy szeregami jest ustawiona ławeczka gimnastyczna. Woreczki leżą na podłodze przy stopach dzieci. Na sygnał dzieci chwytają woreczki palcami jednej stopy i przenoszą je na ławeczkę. Palcami drugiej stopy zdejmują woreczki z ławeczki na podłogę.
- Ćwiczenie tułowia *Wioślarze*.
Dzieci siadają na ławeczce jedno za drugim, w siadzie okrocznym. Wykonują skłon tułowia w przód, przenoszą ramiona w tył, następnie przechodzą do skłonu w tył, przenoszą ramiona w przód. Po kilku powtórzeniach *zmęczeni wioślarze odpoczywają*. *Łódki kołyszą się na wietrze* – dzieci, z ramionami wyciągniętymi w bok, wykonują skłony tułowia w prawą i w lewą stronę.
- Ćwiczenie z elementem dźwignania.
Dzieci pomagają przenieść ławeczki gimnastyczne na miejsca.
- Ćwiczenia oddechowe.
Dzieci maszerują dookoła sali, unoszą woreczki trzymane w obu dłoniach przodem w górę, wykonując wdech, i opuszczają w dół – wykonując wydech.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Kto dalej?*
Pojemniki lub kartonowe pudełka, piłka.
N. wyznacza linie: startu i mety. Ustawia pojemniki lub kartonowe pudełka coraz dalej od linii startu. Dzieci ustawiają się na linii startu. Kolejno rzucają piłkę do pojemników lub pudełek. Jeśli trafią do pojemnika lub pudełka stojącego blisko, rzucają piłkę do pojemników znajdujących się coraz dalej. Warunkiem wykonania rzutu do pudełka stojącego dalej jest chociaż jeden celny rzut do pudełka stojącego bliżej. W jednej kolejce każde dziecko ma trzy rzuty. Wygrywa dziecko, które trafi do pudełka stojącego najdalej.
- Opukiwanie drzewa na różnej wysokości. Wsłuchiwanie się i opisywanie odgłosów.
Dzieci wsłuchują się w odgłosy uzyskane przez opukiwanie pnia drzewa na różnej wysokości. Przykładają ucho do pnia. Opisują dźwięki, starają się znaleźć ich rzeczywisty odpowiednik (zastanawiają się, co im przypominają te dźwięki).

III

- Zabawa ruchowa z elementem pełzania – *Sprytny kotek.*
Kolorowy sznurek.
N. umieszcza w sali sznurek (mniej więcej na wysokości kolan dziecka). Dzieci (koty) mają przejść pod sznurkiem (płotkiem) tak, aby go nie dotknąć. Jeśli dziecko dotknie sznurka, próbuje przejść kolejny raz.
- *Zagubione jajko* – ćwiczenia oddechowe.
Kartyony (zielony i brązowy), piłeczka do ping-ponga, słomka dla każdego dziecka.
N. układa na stole dwa kartony: zielony (symbolizuje trawę) i brązowy (kurnik). Na zielonym kartonie (trawie) kładzie piłeczkę do ping-ponga (jajko). Dziecko za pomocą słomki przenosi *jajko z trawy do kurnika* (podczas głębokiego wdechu piłeczka będzie trzymała się słomki).
- Zabawy teatralne z użyciem sylwet zwierząt. Samodzielne odgrywanie scenek i prowadzenie dialogów.
Zdjęcia zwierząt (koguta, kota, psa, świni, barana, krowy, kaczki, gęsi, kurczaka).
N. proponuje dzieciom samodzielne odgrywanie scenek teatralnych z wykorzystaniem sylwet zwierząt. Dzieci przygotowują przedstawienie *Tajemnice wiejskiego podwórka*. Ustalają dialogi, wymyślają piosenki, które mogą śpiewać zwierzęta, uzgadniają między sobą role, zwracają uwagę na odpowiednią modulację głosu i poprawną budowę zdań.
- Oglądanie albumu przedstawiającego konie. Słuchanie ciekawostek na temat koni.
Album przedstawiający konie różnych ras.
N. układa na stole album przedstawiający różne rasy koni. Czyta dzieciom ciekawostki na temat koni. Zapoznaje z nazwami ich umaszczenia, np.: kary, kasztan, gniady, wskazując jednocześnie odpowiednie konie na zdjęciach.
- Ćwiczenia emisyjne na sylabach: *chrum, chrum, ko, ko, kwa, kwa, hau, hau, gę, gę.*
- Słuchanie piosenki *Podwórkowa awantura*, w wykonaniu N. (przewodnik, cz. 4, s. 154).
Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki. Nauka drugiej zwrotki piosenki na zasadzie echa muzycznego.
- Zabawa wyrabiająca szybką reakcję na ustalony sygnał – *Gąski i lis.*
Odtwarzacz CD, nagranie melodii o pogodnym charakterze, tamburyn.
W wyznaczonym miejscu na środku sali mieszkają gąski. Z boku zajmuje miejsce lis. *Gąski wychodzą na ławkę* – dzieci spacerują po całej sali w rytmie melodii o pogodnym charakterze, wybranej przez N. Kiedy nastąpi przerwa w muzyce, N. wykonuje tremolo na tamburynie. Pojawia się dziecko lis. Gąski uciekają w wyznaczone miejsce. Kogo lis dotknie, ten zostaje złapany. Zajmuje miejsce na ławeczce z boku sali. Zabawę powtarzamy dotąd, aż lis złapie wszystkie gąski. Ostatnia gąska zostaje lisem.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Utrwalanie wiadomości o domach wybranych zwierząt. Poznawanie różnych przysłów związanych ze zwierzętami hodowanymi na wsi, wyjaśnianie ich sensu logicznego i znaczenia. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31.
- II.1. *Z wizytą na wsi* – słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Kaczęta, prosięta... konięta?*
Cele: utrwalanie nazw i wyglądu zwierząt z wiejskiego podwórka (dorosłych i młodych), rozwijanie umiejętności poprawnej odmiany rzeczowników i układania zdrobnień oraz umiejętności układania rymów; rozwijanie umiejętności opisywania wyglądu za pomocą przymiotników.
2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawy przy piosence *Podwórkowa awantura*. Cel: umuzykalnianie dzieci.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna *Wymiana*. Odszukiwanie małych piłek ukrytych w ogrodzie.
- III. Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Kury na grządkach. Zaginione zwierzątko* – rozwijanie spostrzegawczości słuchowej. *Czego brakuje?* – odnajdywanie różnic między obrazkami. Rozwiązywanie zagadek o zwierzętach z wiejskiego podwórka.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- utrwalanie nazw i wyglądu zwierząt z wiejskiego podwórka (dorosłych i młodych),
- rozwijanie umiejętności poprawnej odmiany rzeczowników i układania zdrobnień oraz umiejętności układania rymów,
- rozwijanie umiejętności opisywania wyglądu zwierząt za pomocą przymiotników,
- ćwiczenie słuchu muzycznego,
- pamięciowe opanowanie piosenki.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa zwierzęta z wiejskiego podwórka (dorosłe i młode),
- poprawnie odmienia rzeczowniki, układa rytmy i zdrobnienia,
- opisuje wygląd zwierząt za pomocą określeń przymiotnikowych,
- moduluje głosem, zmieniając jego wysokość,
- śpiewa piosenkę.

Przebieg dnia

I

- Utrwalanie wiadomości o domach wybranych zwierząt.
Dwie kostki: jedna oklejona z wszystkich stron zdjęciami zwierząt (np.: krowy, konia, kury, psa, bocią, myszy), a druga – nazwami ich domów (np.: obora, stajnia, kurnik, buda, gniazdo, norka).
N. pokazuje dwie kostki: jedna jest oklejona z wszystkich stron zdjęciami zwierząt, a druga – nazwami ich domów. Dzieci siedzą w kole i kolejno rzucają kostką (5-latki rzucają kostką ze zdjęciami zwierząt, a 6-latki – kostką z nazwami ich domów). Nazywają wylosowane zwierzę, jego dom oraz naśladowują głos (5-latki) lub odczytują nazwę domu; zgadują, kto w nim mieszka, naśladowują głos zwierzęcia.
- Poznawanie różnych przysłów związanych ze zwierzętami hodowanymi na wsi. Wyjaśnianie ich sensu logicznego i znaczenia.
Kartoniki, na których są zapisane przysłowia związane ze zwierzętami; zdjęcia zwierząt, o których jest mowa w przysłowia.
Dzieci siedzą w kole. N. układa zdjęcia zwierząt oraz kartoniki, na których są napisane związane z nimi przysłowia, np.: *Nie dla psa kielbasa. Wierny jak pies. Skrobie jak kura pazurem. Zamienił byka na indyka. I w sto koni nie dogoni.* Dzieci 6-letnie kolejno wchodzą do środka koła, odczytują przysłowia

i układają kartoniki na dywanie. Dzieci 5-letnie wybierają zdjęcie zwierzęcia, o którym jest mowa w przysłowiu, i umieszczają je obok kartonika z zapisanym przysłowiem. Następnie wspólnie starają się odgadnąć sens logiczny i znaczenie przysłowia. N. uzupełnia wypowiedzi dzieci.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31 (przewodnik, cz. 4, s. 156).

II

Zajęcia 1. Z wizytą na wsi – słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Kaczęta, prosięta... konięta?*

- Powitanie.
N. prosi, aby dzieci przywitały się z koleżankami i kolegami za pomocą dowolnie wybranego przez siebie gestu – bez użycia słów.

- Słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Kaczęta, prosięta... konięta?*
Książka (s. 62–65) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce i słuchają opowiadania czytanego przez N.

Olek, Ada i dziadkowie odwiedzili ciocię Anielę. Ciocia mieszka na wsi, daleko od miasta. Ma tam własne gospodarstwo. Olek był kiedyś u cioci i zaprzyjaźnił się ze żrebakiem. Nie mógł się doczekać, kiedy zobaczy go ponownie. Ada jechała tam po raz pierwszy. Cieszyła się, że będzie mogła głaskać i karmić zwierzęta, które hoduje ciocia. Kiedy tylko stanęła na podwórku, wykrzyknęła:

– Mogę pogłaskać owieczkę?

Ciocia zatrzymała ją w ostatniej chwili. – Lepiej nie, to baran z twardymi rogami, nie lubi głaskania.

Ada zrobiła krok w tył, ale już po chwili biegła przez podwórko.

– Olek! Ciocia ma łabędzie! – piszczała zachwycona.

– Oj, Ado, Ado, to nie łabędzie! To gęsi!

Olek aż za brzuch się złapał. Gęsi rozbiegły się w cztery strony świata, za to gąsior wyciągnął długą szyję, zasyczał groźnie i złapał dziobem za sznurowadło u buta Ady.

– Ty łobuzie, nie strasz mi gości – skarciła go ciocia. Wzięła Adę za rękę. – Chodźmy do kurnika. Zobaczysz kury i malutkie kurczęta. Jest też gęś z gąsiętami i kaczka z kaczętami. Będziesz mogła je głaskać bez problemów.

Olek skrzywił się. Wolałby od razu pobiec do żrebaka. Dziadek musiał się tego domyślić, bo powiedział:

– Ada pójdzie z ciocią, babcia odpocznie w domu po podróży, a my zajrzemy do stajni. Do koni i żrebaków. Kiedy po godzinie wszyscy wrócili do domu, dzieci zasypały babcie opowieściami o swoich przygodach.

– Żrebak się do mnie uśmiechnął! Poznał mnie! Pokazał wszystkie zęby w uśmiechu i zawołał „I-haa!” To na pewno znaczyło „dzień dobry!” – mówił uradowany Olek.

– A mnie pocałowało prosię – chwaliła się Ada.

Ciocia potwierdziła. Gdy Ada pogłaskała wszystkie dwadzieścia kurcząt, dziesięć gąsiąt i pięć kacząt, poszły do chlewni. „Tutaj są świnię z prosiętami”, przedziła ją ciocia. Wzięła jedno różowe prosię na ręce i podsunęła Adzie do pogłaskania. Prosię, niewiele myśląc, trąciło Adę noskiem w policzek i chrząknęło. Ada była zachwycona. Potem odwiedziła owce z owieczkami i barankami. Nie odważyła się jednak na ich pogłaskanie, chociaż ciocia zapewniała, że owcze dzieci, nawet te z małymi różkami, nie są groźne. Później, już razem z dziadkiem i Olkiem, poszli do obory, do krów i cieląt. Co się tam wydarzyło, tego dzieci nie opowiedziały. Zdradzę wam w tajemnicy, że jedna z krów pacnęła Adę ogonem w nos.

– Nic nie mówicie o krowach? – zdziwiła się babcia.

– Bo krowie ogony brzydko pachną – wyjaśniła Ada, krzywiąc się przy tym okropnie. – A wiesz, czego się dziś nauczyłam? – pospiesznie zmieniła temat. – Posłuchaj: dziecko kury to kurczątko, gęsi – gąsiątko, kaczki – kaczątka, świnki – prosiątko, konia – koniętko, a krowy – krowiątko – wyliczyła.

Ciekawe, dlaczego ciocia, dziadkowie i Olek śmiali się długo i głośno.

- Rozmowa na temat opowiadania.

Książka (s. 62–65) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się obrazkom w książce i opowiadają o wizycie Olka i Ady na wsi. Czytają tekst umieszczony pod obrazkami (6-latk).

- Zabawa ruchowa *Koniki*.

Tamburyn.

Dzieci (koniki), w zależności od rytmu wygrywanego przez N. na tamburynie, *idą stępa* (powoli, wysoko unosząc nogi), *poruszają się kłusem* (biegną na palcach, ale jeszcze nie za szybko), *galopem*

(biegną szybko, na całych stopach). Podczas poruszania się kłaskają językiem – naśladują odgłos uderzania końskich kopyt o ziemię.

- Dobieranie zdjęć zwierząt w pary. Układanie zdrobnień do nazw młodych zwierząt.
Zdjęcia dorosłych zwierząt, np.: świni, kozy, kaczki, kury, klaczy, krowy, owcy, oraz ich dzieci, np.: prosięcia, kozłęcia, kaczątko, kurczętka, źrebięta, cielęcina, jagnięta.
N. układa w środku koła zdjęcia dorosłych zwierząt oraz ich dzieci. Prosi, aby dzieci dobrały zwierzęta w pary: mama i jej dziecko. Chętne dzieci wychodzą na środek i wykonują polecenie. Podają nazwę dorosłego zwierzęcia i jego potomstwa. N. prosi dzieci o ułożenie zdrobnień do nazw młodych zwierząt, np.: *prosię, prosiątka, prosiaczek*.
- Wymyślanie przez dzieci krótkich rymowanek do podanych zdrobnień nazw młodych zwierząt. Dzieci wymyślają krótkie rymowanki do podanych przez N. nazw młodych zwierząt, np. *Prosiątka bardzo polubiło żółte kurczątko. Cielątka to bardzo miłe zwierzątka. Kaczątko wygląda jak niewiniątka. Cielaczek nosi biało-czarny kubraczek.* (Pierwszą, przykładową rymowankę wypowiada N. Zdania nie muszą być poprawne pod względem logicznym, mogą być śmieszne). Jeśli dzieci mają problem z układaniem krótkich rymowanek, układają rymy tylko do zdrobnień, np. *jagniątko – słoniątko*.
- Opisywanie młodych zwierząt za pomocą określeń przymiotnikowych.
Pudełko lub pojemnik, zdjęcia młodych zwierząt.
Dzieci losują z pudełka zdjęcia młodych zwierząt. Opisują je, używając określeń przymiotnikowych, np. *prosię jest różowe, gładkie, niewinne, śmieszne.*

Karta pracy, cz. 4, nr 64

Karta pracy, cz. 4, nr 78

Dzieci:

– łączą zdjęcia mam ptaków hodowanych na wsi z obrazkami ich dzieci,

– słuchają zdań czytanych przez 6-latkę,

– czytają z N. wyrazy **tak, nie**,

– czytają zdania,

– piszą **x** pod wyrazem **tak**, jeśli zdanie jest prawdziwe,

– pisze **x** pod wyrazem **nie**, jeśli zdanie jest fałszywe.

Karta pracy, cz. 4, nr 65

Karta pracy, cz. 4, nr 79

Dzieci:

– łączą zdjęcia dorosłych zwierząt z wiejskiego podwórka ze zdjęciami ich dzieci,

– przypominają sobie, że te zwierzęta to ssaki,

– nazywają mamy i ich dzieci,

– kończą rysować kurki według wzoru, a potem je kolorują.

– kończą rysować koguciki według wzoru, a potem je kolorują.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawy przy piosence *Podwórkowa awantura*.

- Ćwiczenie umiejętności modulowania głosem – zmiany jego wysokości i natężenia – *Mówimy szepciem*.

Talerze.

Dzieci maszerują zgodnie z rytmem śpiewanej przez N. piosenki *Podwórkowa awantura* (przewodnik, cz. 4, s. 154). Podczas przerwy w muzyce N. uderza w talerze. Dzieci zwracają się twarzami do N., która wypowiada w wybrany przez siebie sposób nazwę zwierzęcia. Dzieci starają się ją powtórzyć, np.:

kogut – głośno, wysoko,

kura – cicho, nisko,

krowa – szeptem,

kaczka – pierwsza sylaba nisko, druga wysoko; raz cicho, raz głośno.

- Nauka kolejnych zwrotek piosenki *Podwórkowa awantura*.
- *Szukam mamy* – wyrabianie reakcji na ustalone sygnały.
Szablony z emblematami zwierząt (mama, tata, dziecko), do zawieszenia na szyi przez dzieci, obrazki (zdjęcia) rodzin zwierząt żyjących w wiejskiej zagrodzie, kastaniety.
Przed rozpoczęciem zabawy należy utrwalić nazwy zwierząt.

Dzieci są podzielone na trzy grupy: I – mamy, II – ojcowie, III – dzieci. Na szyjach mają zawieszone odpowiednie szablony. Każda grupa zajmuje wyznaczone wcześniej miejsce w sali. Na hasło: *Spacer* – zwierzęta maszerują w dowolnych kierunkach, w rytmie kasztanietów.

Na hasło: *Rodzina* – dobierają się w trójki, zgodnie z emblematami. Poruszają się w małych kołach, w rytmie kasztanietów, naśladując głosy zwierząt przedstawionych na emblematkach.

Na hasło: *Mama i dziecko* lub *Tata i dziecko* – dobierają się w pary zgodnie z emblematami. Poruszają się w małych kołach, w rytmie kasztanietów, naśladując głosy zwierząt przedstawionych na emblematkach.

- *Ścieżka w ogrodzie* – rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej.

Skakanki, bębenek.

Przez środek sali N. wyznacza ścieżkę za pomocą skakanek. Gra na bębnieku.

Dzieci swobodnie biegną wyznaczoną ścieżką. Na przerwę w muzyce i jedno uderzenie w bębenek zatrzymują się i wykonują powolne krążenia głową: najpierw w jedną stronę, następnie w drugą stronę. Ponownie biegną. Kiedy usłyszą dwa uderzenia, przechodzą do przysiadu i zwijają się w kłębki. Ponownie biegną. Na sygnał, trzy uderzenia w bębenek, w podskokach obracają się wokół siebie.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Zamiana*.

Gwizdek.

N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Wyznacza dwie linie. Każdy zespół ustawia się w szeregu na wyznaczonej przez N. linii. Na sygnał N. – gwizdek – oba zespoły zamieniają się miejscami. Wygrywa ten zespół, którego uczestnicy szybciej ustawili się na linii.

- Odszukiwanie małych piłek ukrytych w ogrodzie.

Małe piłki.

Przed wyjściem do ogrodu N. ukrywa w nim kilka małych piłek. Ogłasza konkurs na ich odnalezienie. Informuje dzieci, jaka powierzchnia ogrodu może być objęta poszukiwaniami. Po zakończeniu zadania wspólnie z dziećmi wyłania i nagradza zwycięzcę.

III

- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Kury na grządkach*.

Szarfy.

N. układa szarfy w rzędzie, jedna pod drugą. Są to grządki. Pod grządkami ustawiają się dzieci (kury). Skaczą obunóż pomiędzy grządkami.

- *Zaginione zwierzątko* – rozwijanie spostrzegawczości słuchowej.

Zabawka dźwiękowa (dowolne zwierzę).

Dzieci siedzą w jednym końcu sali, odwrócone tyłem do N. Zamykają oczy. N. chowa w dowolnym miejscu sali zabawkę dźwiękową – dowolne zwierzę. Dziecko odnajduje zabawkę, kierując się wydanymi przez nią odgłosami.

- *Czego brakuje?* – odnajdywanie różnic między obrazkami.

Obrazki przedstawiające wiejskie podwórko, różniące się szczegółami.

Dzieci odnajdują różnice pomiędzy dwoma obrazkami przedstawiającymi wiejskie podwórko. Wypowiadają się na ich temat.

- Rozwiązywanie zagadek o zwierzętach z wiejskiego podwórka.

Dzieci siedzą w kole. Chętne dziecko wypowiada zagadki o zwierzętach z wiejskiego podwórka, podając ich charakterystyczne cechy. Osoba, która poda prawidłowe rozwiązanie, układa kolejną zagadkę.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. *Nawijamy wełnę* – rozwijanie sprawności manualnej. Nawijanie wełny na kłębek. Samodzielne mierzenie długości wełny. Wykonanie makiety *W wiejskiej zagrodzie*. Lepienie zwierząt z plasteliny. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31.
- II.1. *Co nam dają zwierzęta* – rozmowa inspirowana wierszem E. Stadtmüller *Śniadanie*. Cele: zapoznanie ze znaczeniem zwierząt hodowlanych w życiu człowieka, rozwijanie wrażliwości dotykowej, usprawnianie narządów mowy.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16. Cel: zachęcanie do dbania o sprawność fizyczną.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z piłką – *Podwórkowa siatkówka*. Obserwowanie cienia, jaki rzucają drzewa. Sprawdzanie, czy cień zawsze znajduje się w tym samym miejscu. Wyjaśnienie tego zjawiska.
- III. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Bocianie łowy*. Zabawa w tropiciela – rozpoznawanie śladów zwierząt wiejskich za pomocą dotyku. *Co tu nie pasuje?* – rozwijanie umiejętności uogólniania. Rozpoznawanie niepasujących obrazków. Zabawa przy piosence *Podwórkowa awantura*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 13, IV 18

Cele ogólne

- zapoznanie ze znaczeniem zwierząt hodowlanych w życiu człowieka,
- rozwijanie wrażliwości dotykowej,
- usprawnianie narządów mowy,
- zachęcanie do dbania o sprawność fizyczną.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wyjaśnia znaczenie zwierząt hodowlanych w życiu człowieka; podaje przykłady wykorzystania wełny, włosia końskiego, piór, jajek, mleka,
- określa charakterystyczne cechy wełny,
- naśladuje głosy zwierząt, tworzy improwizacje wokalne,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- *Nawijamy wełnę* – rozwijanie sprawności manualnej. Nawijanie wełny na kłębek. Samodzielne mierzenie długości wełny.
Dwa kłębki wełny.
N. tworzy dwa trzyosobowe zespoły. Wręcza liderom kłębki z wełną. Dzieci rozwijają z nich tyle samo wełny. Mierzą wełnę w następujący sposób: dwoje dzieci ustawia się po przeciwległych stronach sali (na tej samej linii). Jedno z nich trzyma kłębek wełny. Dziecko z kłębką rozwija wełnę, którą trzecie dziecko doprowadza do rąk drugiego dziecka i z powrotem do pierwszego. Kiedy odpowiednia ilość wełny będzie rozwinięta, na sygnał N., np. klaśnięcie, dziecko trzymające kłębek wełny rozpoczyna nawijanie jej na kłębek. Pozostałe dzieci dopingują swoich zawodników. Wygrywa ten, kto pierwszy zwinie wełnę.
- Wykonanie makiety *W wiejskiej zagrodzie*. Lepienie zwierząt z plasteliny.
Dla każdego dziecka: plastelina, tektura lub sztywny karton, krepa: zielona i niebieska, nożyczki, klej, papier kolorowy.
N. zachęca dzieci do wykonania makiety *W wiejskiej zagrodzie*. Dzieci oklejają tekturę zieloną krepią. Lepią z plasteliny sylwety zwierząt z wiejskiego podwórka. Zastanawiają się, w którym miejscu je

umieścić. Wykonują inne, potrzebne elementy wiejskiego podwórka (np.: płot, koryto dla świnek, staw dla kaczek, drzewa, kwiaty) według własnych pomysłów.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31 (przewodnik, cz. 4, s. 156).

II

Zajęcia 1. Co nam dają zwierzęta – rozmowa inspirowana wierszem E. Stadtmüller *Śniadanie*.

- Wprowadzenie. Rozpoznawanie głosów zwierząt z wiejskiego podwórka.
Nagrania głosów zwierząt z wiejskiego podwórka pozyskane przez N.
N. włącza nagrania głosów zwierząt z wiejskiego podwórka. Dzieci nazywają rozpoznane zwierzęta.
N. zaprasza na wspólną wycieczkę na wieś.
- Słuchanie wiersza E. Stadtmüller *Śniadanie*.
Obrazek przedstawiający wiejskie podwórko.
N. recytuje wiersz, wskazując umieszczony na tablicy obrazek.

*Jedźmy na wieś – daję słowo,
że tam można podejść zdrowo.
Już od rana białą rzeką
wysmienite płynie mleko.
Płynie do nas wprost od krowy,
serek z niego będzie zdrowy.*

*Kura chwali się od rana:
– Zniosłam jajko, proszę pana!
Proszę spojrzeć – to nie bajka.
Wprost od kury są te jajka!
Jeszcze tylko kromka chleba
i do szczęścia nic nie trzeba.*

- Rozmowa na temat wiersza.
Zdjęcia zwierząt z wiejskiego podwórka, np.: krowy, kury, indyka, gęsi, koguta, świni, konia, kartoniki ze zdaniem: Krowa daje mleko. Kura znosi jajka.

N. pyta: *Dlaczego autor wiersza zachęca do wyjazdu na wieś? Czym chwaliła się kura? Jakże jeszcze inne zwierzęta można spotkać na wiejskim podwórku?* Następnie układa na dywanie zdjęcia zwierząt, które można spotkać na wsi. Prosi o wybranie tych, o których jest mowa w wierszu (5-latk), i ułożenie ich obok pozostałych, jedno pod drugim. Potem układa kartoniki, na których znajdują się zdania: **Krowa daje mleko. Kura znosi jajka.** Dzieci (6-latk) odczytują je i układają pod odpowiednimi obrazkami.

- Określanie znaczenia zwierząt dla człowieka.
Zdjęcia zwierząt z wiejskiego podwórka, np.: krowy, kury, indyka, gęsi, koguta, świni, konia.
N. wskazuje leżące przed dziećmi zdjęcia zwierząt (z poprzedniego ćwiczenia) i pyta: *Jak myślicie, po co ludzie hodują zwierzęta (np.: kury, gęsi, kaczki, konie)?* (Pytania zadaje kolejno). N. uzupełnia wypowiedzi dzieci. Zwraca uwagę na konieczność opiekowania się zwierzętami.

- Rozpoznawanie pochodzenia wybranych produktów i sposobów ich wykorzystania.
Kłębek wełny, jajko, opakowanie po mleku, poduszka z pierza, pędzel, zdjęcia: krowy, konia, owcy, kury, gęsi, żółte koła wycięte z papieru (5 sztuk) – na każdym kole znajduje się jeden z wybranych napisów: mleko, jaja, pióra, wełna, włos koński, długie, żółte prostokąty (promyki) wycięte z papieru, flamaster.

Dzieci siedzą w kole. N. umieszcza na stoliku kłębek wełny, jajko, opakowanie po mleku, poduszkę, pędzel oraz zdjęcia: krowy, konia, owcy, kury, gęsi. Prosi, aby dzieci połączyły w pary produkty ze zdjęciami zwierząt, od których pochodzą. Następnie układa w środku koła żółte koło (słońce) wycięte z papieru, na którym widnieje napis **mleko** (napis odczytują 6-latk). Pyta: *Co możemy zrobić z mleka?* Dzieci podają propozycje. N. zapisuje odpowiedzi na promyku (żółtym pasku). Dzieci umieszczają promyk przy sylwecie słońca. W ten sam sposób N. omawia z dziećmi wykorzystanie wełny, włosa końskiego, jaj, gęsich piór. Na końcu dzieci porównują sylwety 5 słoneczek. Odpowiadają na pytanie: *Słońce z jakim napisem ma największą liczbę promyków?* Poszukują słoneczka z największą liczbą promyków.

- Zabawa ruchowa *Co to za zwierzę?*
Dla każdego dziecka kartonik z narysowanym fragmentem zwierzęcia żyjącego na wsi (np. narysowaną głową, ogonem).

Dzieci siedzą w kole. N. wręcza każdemu z nich kartonik z narysowanym fragmentem zwierzęcia żyjącego na wsi (nie mogą siedzieć obok siebie dzieci z obrazkami takich samych zwierząt). Dzieci rozpoznają i nazywają zwierzęta. Na hasło N.: np. *Gęsi i koguty*, dzieci z fragmentami obrazków tych zwierząt zamieniają się miejscami, wydając charakterystyczne dla nich głosy i poruszając się w odpowiedni sposób.

- Poznawanie właściwości wełny.

Kłębki wełny różnego rodzaju, produkty wykonane z wełny, np.: sweter, czapka, szalik, kamizelka.

Dzieci siedzą w kole. N. układa w środku koła kłębki wełny różnego rodzaju. Dzieci dotykają ich, porównują, określają cechy wełny. N. pokazuje produkty wykonane z wełny, np.: sweter, czapkę, szalik, kamizelkę. Dzieci dotykają ich, porównują je, poszukują wełny, z której zostały wykonane. Wskazują odpowiedni kłębek.

Karta pracy, cz. 4, nr 66	Karta pracy, cz. 4, nr 80
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rysują po śladach od zwierząt do produktów, które dzięki nim otrzymujemy, – nazywają zwierzęta i produkty, – kolorują rysunki, 	
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśniają, z czego są otrzymywane produkty przedstawione na zdjęciach. 	<ul style="list-style-type: none"> – rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.
Karta pracy, cz. 4, nr 67	Karta pracy, cz. 4, nr 81
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – słuchają tekstu czytanego przez 6-latkę, 	
<ul style="list-style-type: none"> – oglądają obrazki, 	
<ul style="list-style-type: none"> – patrzą kolejno na obrazki i mówią, jakie czynności wykonuje się na wsi, – nazywają narzędzia służące do pracy w ogrodzie. 	<ul style="list-style-type: none"> – słuchają wypowiedzi 5-latków na temat obrazków, – rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16 (przewodnik, cz. 4, s. 163).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z piłką – *Podwórkowa siatkówka.*

Kolorowy sznurek, piłka.

N. rozciąga kolorowy sznurek np. pomiędzy drzewami lub przyrządami terenowymi. Dzieli dzieci na dwa zespoły. Dzieci przerzucają do siebie piłkę ponad sznurkiem w taki sposób, aby członkowie drugiego zespołu mogli ją złapać. N. liczy, ile razy udało się dzieciom rzucić i złapać piłkę.

- Obserwowanie cienia, jaki rzucają drzewa. Sprawdzanie, czy cień zawsze znajduje się w tym samym miejscu. Wyjaśnienie tego zjawiska.

Dzieci przyglądają się cieniom, jakie rzucają poszczególne drzewa w ogrodzie. Odnajdują najdłuższy cień. Starają się zapamiętać jego kształt i miejsce (mogą obrysować cień, zaznaczyć go kredą lub ułożyć kontur ze skakanek). Podczas poobiedniego pobytu w ogrodzie sprawdzają, czy cień znajduje się w tym samym miejscu. Zastanawiają się nad przyczyną zmian.

III

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Bocianie łowy.*

Szarfy dla każdego dziecka, odtwarzacz CD, nagranie muzyki do marszu.

N. układa w sali szarfy (gniazda). Dzieci (bociany) poruszają się pomiędzy gniazdami w rytm muzyki do marszu. Na przerwę w muzyce wracają do gniazda, stają w nim na jednej nodze, wyciągają wyprostowane ręce do przodu. Naśladują klekotanie bociana, uderzając dłonią o dłoń i wymawiając sylaby: *kle, kle, kle.*

- Zabawa w tropiciela – rozpoznawanie śladów zwierząt wiejskich za pomocą dotyku.

Dla każdego dziecka: plastelina, ziarna: słonecznika, ziela angielskiego, fasoli (dla każdego dziecka), zdjęcia ze śladami kury, kaczki, konia.

N. układa na stole zdjęcia przedstawiające odciski śladów kury, kaczki, konia. Dzieci oglądają je, porównują, rozpoznają i nazywają. Wykonują odciski śladów zwierząt w plastelinie: kury – z nasion słonecznika, kaczki – z ziela angielskiego, konia – z fasoli. Następnie N. organizuje zawody na najlepszego tropiciela. Chętne dzieci kolejno zamykają oczy i rozpoznają za pomocą dotyku, do jakiego zwierzęcia należą poszczególne ślady. Za każdy poprawnie rozpoznany ślad dzieci otrzymują jeden punkt (np. klocek). Po zakończeniu zawodów dzieci liczą punkty. N. ogłasza zwycięzcę lub zwycięzców.

- *Co tu nie pasuje?* – rozwijanie umiejętności uogólniania. Rozpoznawanie niepasujących obrazków. **Obrazki zwierząt, np.: świni, kaczki, lwa, żrebaka, cielęcia, krowy.**
Dzieci siedzą w kole. N. układa obrazki zwierząt (np. trzy dorosłe zwierzęta i jedno młode). Dziecko wskazuje obrazek, który nie pasuje do pozostałych, i uzasadnia swój wybór.
- Zabawa przy piosence *Podwórkowa awantura* (przewodnik, cz. 4, s. 154).
Dzieci są ustawione w parach na okręgu, zwrócone twarzami do jego środka.
N. wyznacza: kurę, świnkę, kaczkę, psią mamę, gąskę i gospodynię. Ustala sposób wykonywania przez dzieci odpowiednich ruchów do tekstu. Wszystkie dzieci śpiewają piosenkę poza taktami od 12. do 16.
Zwrotka I
Takty 1.–3. – wybrane dziecko (kura) wchodzi do środka koła.
Pozostałe dzieci miarowo maszerują w miejscu.
Takt 4. – kura zatrzymuje się w bezruchu, pozostałe dzieci klaszczą dwa razy w dłonie.
Takty 5.–7. – kura naśladuje uderzanie pięściami w piersi.
Pozostałe dzieci miarowo maszerują w miejscu.
Takt 8. – kura zatrzymuje się w bezruchu, pozostałe dzieci klaszczą dwa razy w dłonie.
Takty 9.–10. – dzieci przechodzą do lekkiego rozkroku i energicznie wskazują kurę, która rozgląda się, robiąc groźną minę.
Takty 11.–15. – kura samodzielnie wykonuje fragment piosenki.
Takt 16. – kura zatrzymuje się w bezruchu, pozostałe dzieci klaszczą dwa razy w dłonie.
Refren:
Takty 17.–20. – dzieci w parach podają sobie ręce i obracają się w małych kołach w prawą stronę.
Takty 21.–24. – dzieci obracają się w małych kołach w lewą stronę.
Takty 25.–26. – zatrzymują się, maszerują w miejscu, na *dwa* w takcie 26. wykonują klaśnięcie.
Takty 27.–28. – maszerują w miejscu, na *dwa* w takcie 28. wykonują klaśnięcie.
Takty 29.–34. – maszerują w miejscu, na końcu wykonują trzy klaśnięcia.
Pozostałe zwrotki wykonują tak samo jak pierwszą zwrotkę. Jedynie soliści zmieniają ruchy, naśladując zwierzątko, o którym jest mowa w danej zwrotce.

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Kopiowanie, rysowanie i wycinanie sylwet zwierząt. Przygotowanie pomocy do zajęć.	
Słuchanie wiersza. Odszukiwanie na ilustracji wymienionych w wierszu zwierząt. Kolorowanie ilustracji. Rysowanie owieczek według wzoru, kolorowanie rysunków.	Tworzenie kompozycji ze stempli.
Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31.	
II.1. <i>Na wiejskim podwórku</i> – zajęcia matematyczne inspirowane wierszem W. Chotomskiej <i>Kaczki siedmioraczki</i> . Cele: utrwalanie nazw liczebników w aspektach kardynalnym i porządkowym, rozwiązywanie prostych zadań matematycznych, układanie i rozwiązywanie działań matematycznych, utrwalanie przeliczania w zakresie 6.	
	utrwalanie liczb i znaków: +, -, =, >, <.
2. <i>Łaciata krówka</i> – praca techniczna. Cele: rozwijanie umiejętności tworzenia kompozycji przestrzennych.	
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Wyścig zaprzęgów</i> . Obserwowanie liści na drzewach i na krzewach. Porównywanie kształtu i wielkości liści, rysowanie kształtów liści kredą. Odnajdywanie rośliny, która ma najwięcej liści.	
III. Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – <i>Piłka pod kolanami</i> . <i>Taniec z piórkami</i> – obserwowanie i naśladowanie gestów (werbalizacja spostrzeżeń).	
Rysowanie drogi owieczek do zagrody.	Rysowanie za pomocą strzałek drogi owieczek do zagrody. Określanie kierunku poruszania się owieczek.
Rysowanie owieczek według wzoru, kolorowanie rysunku. Utrwalanie piosenki <i>Podwórkowa awantura</i> i zabaw muzycznych z całego tygodnia.	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 1, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 14, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- utrwalanie nazw liczebników w aspektach kardynalnym i porządkowym,
- rozwiązywanie prostych zadań matematycznych,
- układanie i rozwiązywanie działań matematycznych, utrwalanie liczb i znaków: +, -, =, >, <,
- rozwijanie umiejętności tworzenia kompozycji przestrzennych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- poprawnie używa liczebników w aspektach kardynalnym i porządkowym,
- rozwiązuje proste zadania matematyczne, wynik pokazuje na palcach lub rysuje na kartce za pomocą kropek,
- rozwiązuje zadania matematyczne, układa do nich poprawne działania i je odczytuje,
- tworzy przestrzenną sylwetę krowy.

Przebieg dnia

I

- Kopiowanie, rysowanie i wycinanie sylwet zwierząt. Przygotowanie pomocy do zajęć.
Albumy i książki przedstawiające zdjęcia zwierząt z wiejskiego podwórka, dla każdego dziecka: kalka techniczna, ołówek, nożyczki.

N. układa na stole książki lub albumy, w których znajdują się zdjęcia zwierząt z wiejskiego podwórka. Dzieci kopiują sylwety zwierząt za pomocą kalki technicznej. Następnie rysują je na kartonie i wycinają. Przygotowują pomoce do zajęć.

Karta pracy, cz. 4, nr 68	Tworzenie kompozycji ze stempli
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – słuchają wiersza, – odszukują wymienione zwierzęta na ilustracji, – kolorują ilustrację, – kończą rysować owieczki według wzoru i je kolorują. 	<p>Dla każdego dziecka: kartka, stemple z figurami geometrycznymi.</p> <p>Dzieci tworzą na kartkach dowolne kompozycje ze stempli przedstawiających różne figury geometryczne. Opowiadają o swoich dziełach. Nadają im tytuły.</p>

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31 (przewodnik, cz. 4, s. 156).

II

Zajęcia 1. Na wiejskim podwórku – zajęcia matematyczne inspirowane wierszem W. Chotomskiej *Kaczki siedmioraczki*.

- Powitanie.
Dzieci stoją w kole, wypowiadają krótką rymowanąkę: *Uklonem się witamy (kłaniają się). Na zajęcia zapraszamy*. Następnie siadają skrzyżnie w kole.
- Słuchanie wiersza W. Chotomskiej *Kaczki siedmioraczki*.
N. recytuje wiersz.

*Były sobie kaczki,
kaczki przedszkolaczki.
Pierwsza zobaczyła
na krzaczkach ślimaczki.
Weszła między krzaczki –
i szukajcie kaczki.
Druga chciała złowić
na wędkę szczupaczka.
Chlupnęło! Plusnęło! –*

*i gdzie jest ta kaczka?
Trzecia kaczka wiozła
na tacze kabaczki.
Kabaczki – bęc! – z taczki –
i nie widać kaczki.
Teraz głośno kwaczą
kaczki przedszkolaczki:
– Ten, kto nas odnalazł,
dostanie buziaczki!*

- Odnajdywanie ukrytych sylwet kaczek.
Krepina: brązowa i niebieska, wycięte z papieru sylwety: czterech krzewów, ślimaka, taczek z kabaczkami, sześciu kaczek.

Dzieci odwracają się tyłem do N. i zamykają oczy. N. układa na brązowej krepinie, np. po jej prawej stronie, sylwety czterech dowolnych krzewów (pod każdym z nich umieszcza sylwetę kaczki, a na jednym – dodatkowo sylwetę ślimaka), po lewej stronie formuje z niebieskiej krepiny staw (ukrywa pod nim sylwetę kaczki), a pośrodku umieszcza sylwetę taczek z kabaczkami (pod nią również ukrywa sylwetę kaczki). Dzieci przypominają sobie tekst wiersza i odnajdują ukryte kaczki. Układają je jedna obok drugiej. N. pyta: *Gdzie schowała się pierwsza kaczka? Co chciała zrobić druga kaczka? Co wiozła na tacze trzecia kaczka?* Następnie prosi, aby pokazały, która kaczka jest np. trzecia, pierwsza, druga.

- Odnajdywanie pozostałych sylwet kaczek. Utrwalanie nazw liczebników porządkowych.
Krepina: brązowa i niebieska, wycięte z papieru sylwety: czterech krzewów, ślimaka, taczek z kabaczkami, sześciu kaczek, dla każdego dziecka: kartoniki z liczbami od 0 do 10 i znakami matematycznymi: +, -, =, >, < (dla dziecka 6-letniego), koperta.

N. rozdaje dzieciom 6-letnim koperty, w których są umieszczone kartoniki z liczbami od 0 do 10 oraz znakami matematycznymi: +, -, =, >, <. Dzieci wyjmują zawartość kopert i układają przed sobą. N. informuje wszystkie dzieci, że pod pozostałymi krzaczkami (krzewami) również ukryły się kaczki. Wskazane przez N. dzieci odnajdują je i układają obok tych, które znalazły wcześniej. Liczą, ile jest razem kaczek (5-latki), układają działanie matematyczne do przedstawionej sytuacji: $3 + 3 = 6$ (6-latki). Następnie N. prosi, aby dzieci wskazały piątą kaczkę, czwartą kaczkę itp.

- Rozwiązywanie zadań matematycznych. Obliczanie wyników.

Utrwalanie przeliczania w zakresie 6	Utrwalanie liczb i znaków: =, +, -, >, <
<p>Sześć sylwet kaczek, trzy sylwety gęsi, kartki i kredki w dwóch kolorach dla każdego dziecka 5-letniego, kartoniki z liczbami od 0 do 10 i znakami matematycznymi: +, -, =, >, < (dla każdego dziecka 6-letniego).</p> <p>N. układa obok sylwet kaczek trzy sylwety gęsi.</p>	
<p>Dzieci liczą, ile jest kaczek i ile jest gęsi. Rysują na kartkach kredką w jednym kolorze tyle kropek, ile jest kaczek, a kredką w drugim kolorze tyle kropek, ile jest gęsi. Określają, których zwierząt jest więcej i o ile.</p>	<p>Dzieci liczą, ile jest kaczek i ile jest gęsi. Układają pod sylwetami zwierząt kartoniki z odpowiednimi liczbami oraz ze znakiem > lub <. Odczytują zapis: <i>6 jest mniej niż 9</i> lub <i>9 jest więcej niż 6</i>.</p>
<p>Koperta i dwa wycięte z papieru prostokąty (dla każdego dziecka), sylwety zwierząt, które dzieci wycięły rano (5-latki – po 6 sylwet zwierząt dla każdego dziecka, a 6-latki – po 10 sylwet zwierząt dla każdego dziecka), kartoniki z liczbami od 0 do 10 i znakami matematycznymi: +, -, =, >, < (dla każdego dziecka 6-letniego).</p> <p>N. rozdaje dzieciom koperty z dwoma wyciętymi z papieru prostokątami i sylwetami zwierząt, które dzieci wykonały w części I dnia. (Dzieci mogą również pracować w jednorodnych wiekowo zespołach). Dzieci wyjmują zawartość kopert i układają przed sobą. N. prosi, aby tak rozłożyły na prostokątach (zagrodach) sylwety zwierząt, aby w każdym było ich tyle samo.</p>	
<p>Po zakończeniu zadania dzieci pokazują na palcach, ile jest zwierząt w pierwszej zagrodzie, a ile – w drugiej zagrodzie.</p>	<p>Po zakończeniu zadania dzieci liczą zwierzęta w zagrodach i układają równanie: $5 = 5$. Odczytują zapis: <i>Pięć równa się pięć</i>.</p>
<p>Dwa wycięte z papieru prostokąty (dla każdego dziecka), sylwety zwierząt, które dzieci wycięły rano (5-latki – po 6 sylwet zwierząt dla każdego dziecka, a 6-latki – po 10 sylwet zwierząt dla każdego dziecka), kartoniki z liczbami od 0 do 10 i znakami matematycznymi: +, -, =, >, < (6-latki), kartka, i kredki dla dzieci 5-letnich.</p> <p>N. mówi dzieciom zadanie: <i>Z pierwszej zagrody uciekło dwoje zwierząt. Ile zwierząt jest teraz w obu zagrodach?</i> Dzieci odkładają na bok dwie sylwety zwierząt i liczą.</p>	
<p>Rysują tyle kropek, ile zwierząt jest w obu zagrodach.</p>	<p>Układają do zadania działanie matematyczne: $5 - 2 = 3$. Odczytują zapis.</p>
<p>Dzieci mogą proponować do wykonania inne zadania matematyczne z wykorzystaniem sylwet zwierząt. 5-latki pokazują wynik na palcach, a 6-latki układają działania matematyczne i je odczytują.</p>	
Wyobraźnia czyni cuda – tworzenie obrazka	Karta pracy, cz. 4, nr 82
<p>Dla każdego dziecka: karton z naklejonym kawałkiem wełny, kredki.</p> <p>N. wręcza dzieciom karton z naklejonym kawałkiem wełny. Dzieci dorysowują do niego różne elementy. Tworzą obrazek według własnego pomysłu. Nadają mu tytuł.</p>	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – układają zadania do przedstawionych sytuacji, – piszą odpowiednie liczby i znaki, – wpisują brakujące liczby.

Zajęcia 2. Łaciata krowka – zajęcia artystyczno-techniczne.

- Rozpoznawanie głosu krowy.
Nagrania głosów różnych zwierząt z wiejskiego podwórka pozyskane przez N.
N. włącza nagrania z głosami różnych zwierząt z wiejskiego podwórka. Jeśli dzieci usłyszą głos krowy, klaszczą w ręce.
- Krowie przysmaki – rozmowa na temat ulubionego pokarmu krowy.
Zdjęcia krów ras: czarno-białej, czerwono-białej, czerwonej, simentalskiej.
N. umieszcza na tablicy zdjęcia różnych ras krów. Pyta: *Czym różnią się krowy? Co jedzą krowy?* Zapoznaje dzieci z ciekawostkami na temat krów. Następnie dzieci kładą się na dywanie i naśladują przeżuwanie trawy przez krowę.

Obecnie w Polsce hoduje się kilka ras krów. Do najbardziej rozpowszechnionych ras należą: rasa czarno-biała, rasa czerwono-biała, rasa czerwona i rasa simentalska. Osobniki rasy simentalskiej żyją bardzo długo i są odporni na różne choroby. Rasa ta występuje jednak rzadko. Najwięcej jest krów rasy czarno-białej, chociaż jako pierwsza pojawiła się w naszym kraju krowa rasy czerwonej. Krowy najbardziej lubią jeść zielone, świeże rośliny. Wiedzą, które są najlepsze. Po jedzeniu odpoczywają, a potem przeżuwiają to, co zjadły. Kładą się wtedy na trawie.

- Praca techniczna *Łaciata krowka*. Wyjaśnienie sposobu wykonania pracy.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 21.

N. prosi, aby dzieci wyjęły z wyprawki kartę nr 21. Wyjaśnia sposób wykonania pracy.

- Samodzielna praca dzieci.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta nr 21, klej, nożyczki, naklejki.

Dzieci wycinają elementy z karty. Składają kształt krowy, zaginając go w miejscach zaznaczonych szarą linią. Przyklejają ogon we właściwym miejscu, kierując się instrukcją fotograficzną. Odszukują w naklejkach krowie łaty w kolorze czarnym. Nakleją je w wybranych przez siebie miejscach. Nadają imiona swoim krowom.

- Przygotowanie wystawy wykonanych prac.

Prace wykonane przez dzieci, karteczki, na których są zapisane imiona krów.

Dzieci robią w szatni wystawę dla rodziców z prac wykonanych podczas zajęć. Obok każdej krowy N. umieszcza karteczkę z jej imieniem.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wyścig zaprzęgów*.

N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Dzieci dobierają się w zespołach parami, tworząc zaprzęgi – jedno dziecko jest koniem, drugie woźnicą. Zaprzęgi stoją na wyznaczonych przez N. liniach jeden obok drugiego. Na hasło N.: *W drogę*, zaprzęgi poruszają się w różnych kierunkach. Na hasło: *Koniec trasy*, zaprzęgi jak najszybciej wracają na swoje miejsca i stają tak, jak na starcie – jeden obok drugiego. Zwycięża ten zespół, w którym wszystkie zaprzęgi szybciej stanęły na linii.

- Obserwowanie liści na drzewach i na krzewach. Porównywanie kształtów i wielkości liści, rysowanie kształtów liści kredą. Odnajdywanie rośliny, która ma najwięcej liści.

Kolorowa kreda dla każdego dziecka.

Dzieci obserwują liście na drzewach i na krzewach. Porównują ich wielkości i kształty. Rysują kształty liści kolorową kredą na chodniku. Odnajdują roślinę, która ma najwięcej liści. N. podaje jej nazwę oraz zapoznaje dzieci z ciekawostkami na jej temat.

III

- Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – *Piłka pod kolanami*.

Mała piłka.

Dzieci siedzą w siadzie skulnym na obwodzie koła. Na sygnał N. wskazane dziecko podaje pod kolanami piłkę do dziecka siedzącego po swojej prawej stronie, następnie to dziecko podaje piłkę dalej. Zabawa kończy się, kiedy piłka dotrze do dziecka, które rozpoczynało zabawę. N. mierzy czas jednego okrążenia piłki. Przy powtórzeniu zabawy dzieci próbują uzyskać lepszy czas.

- Taniec z piórkami* – obserwowanie i naśladowanie gestów (werbalizacja spostrzeżeń).

Nagranie muzyki w rytmie walca, po dwa sztuczne piórka dla każdego dziecka.

Dzieci stoją w kole. N. rozdaje każdemu dziecku dwa sztuczne, kolorowe piórka. Włącza nagranie dowolnej muzyki w rytmie walca. Trzymając w każdej dłoni kolorowe piórko, pokazuje dzieciom różne taneczne ruchy. Dzieci je naśladują. Na zakończenie tańca masują piórkiem swoje przedramiona, dłonie, policzki i nos.

Karta pracy, cz. 4, nr 69

- Dzieci:
- rysują drogę owieczek do zagrody,
  - mówią, która owieczka ich zdaniem ma najbliższą, a która najdalej do zagrody,

– kończą rysować owieczki według wzoru, kolorują je.

Karta pracy, cz. 4, nr 83

- Dzieci:
- rysują za pomocą strzałek drogę owieczek do zagrody,
  - określają kierunki ich poruszania się,

- Utrwalanie piosenki *Podwórkowa awantura* (przewodnik, cz. 4, s. 154) i zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Oglądanie albumów i książek tematycznych. Rozwijanie zainteresowań przyrodniczych. Szukanie odpowiedzi na pytanie: *Co zagraża przyrodzie?* Praca z globusem – *Oceany i kontynenty na Ziemi*. Odnajdywanie dużych akwenów na modelu Ziemi. Rozwijanie sprawności manualnej. Słuchanie piosenki *Dbajmy o przyrodę*. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32.
- II.1. *Czysta woda zdrowia doda* – rozmowa inspirowana wierszem J. Papuzińskiej *Chora rzeka*, połączona z eksperymentowaniem. Cele: kształtowanie świadomości ekologicznej oraz nawyków proekologicznych.
2. *Ziemia przyszłości* – kolaż. Praca w dwóch zespołach. Cel: wzbogacanie doświadczeń plastycznych poprzez zastosowanie techniki kolażu.
2. Odkrywanie litery **h**: małej, wielkiej, drukowanej i pisanej; rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter.
- Zabawy na świeżym powietrzu: sprawdzenie pogody – ubieranie się odpowiednio do warunków pogodowych. Spacer. Rozwijanie zainteresowań stanem czystości najbliższego środowiska. Obserwowanie miejsc czystych ekologicznie oraz takich, gdzie widać niszczycielski wpływ ludzi. Zachęcanie do aktywności badawczej. Dzielenie się swoimi wrażeniami. Zorganizowanie obchodów Dnia Ziemi. Zabawy przy muzyce, np. z wykorzystaniem chusty animacyjnej. Zaproszenie do wspólnej zabawy dzieci z innych grup.
- III. Zabawa ruchowa przy muzyce – *Kropłe deszczu*. Rozwijanie słuchu fonematycznego. Rozpoczęcie prac nad powstaniem poradnika przyrodnika. Słuchanie piosenki *Dbajmy o przyrodę*. Zabawa wyrabiająca szybką reakcję na ustalony sygnał słowny lub muzyczny – *Sadźmy drzewa*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- kształtowanie świadomości ekologicznej,
- odkrywanie litery **h**: małej, wielkiej, drukowanej i pisanej,
- rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter – małych i wielkich, drukowanych i pisanych,
- wzbogacanie doświadczeń plastycznych poprzez zastosowanie techniki kolażu.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat znaczenia wody w przyrodzie, podaje sposoby jej oszczędzania, poznaje informacje na temat zanieczyszczeń zawartych w wodzie i ich wpływu na środowisko,
- wymienia głoski w słowach *herbata, Henryk*; układa schematy i modele słów *herbata, Henryk*; określa miejsca spółgłoski **h** w słowach o prostej budowie fonetycznej,
- opisuje wygląd liter **h, H** oraz odtwarza ich kształty,
- wykonuje pracę z wykorzystaniem poznanej techniki – kolażu.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie albumów i książek tematycznych. Rozwijanie zainteresowań przyrodniczych. Szukanie odpowiedzi na pytanie: *Co zagraża przyrodzie?*
Albumy przyrodnicze i książki tematyczne.
Dzieci w małych grupach oglądają zgromadzone albumy przyrodnicze. Rozpoznają i nazywają środowiska przyrodnicze, takie jak np. łąka, las. Rozmawiają ze sobą na temat zwierząt i roślin żyjących w tych środowiskach. Porównują ze sobą te środowiska. Poszukują odpowiedzi na pytanie: *Co zagraża przyrodzie?*
- Praca z globusem – *Oceany i kontynenty na Ziemi*. Odnajdywanie dużych akwenów na modelu Ziemi. Rozwijanie sprawności manualnej.
Globus, dla każdego dziecka: karton z czarno-białą konturową mapą Ziemi, kredki.

Dzieci odszukują na globusie lądy i zbiorniki wodne, w tym duże akweny, takie jak Ocean Atlantycki. Zastanawiają się, czego jest więcej: lądu czy wody. Po zakończeniu obserwacji kolorują na czarno-białej konturowej mapie Ziemi kontynenty i oceany: kontynenty – na żółto, brązowo i zielono (Antarktydę pozostawiają białą), oceany – na niebiesko.

- Słuchanie piosenki *Dbajmy o przyrodę* (sł. i muz. J. Kucharczyk) w wykonaniu N. lub jej nagrania z płyty CD.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Dbajmy o przyrodę*.

1 G C G C e C
Gdzieś na Dro-dze Mle-cznej w U - kła - dzie Sło - necz - nym jest na - sza pla - ne - ta

4 G F C G C
- Zie - mia. A na tej pla - ne - cie mie - szka - ją lu - dzie, zwie -

7 a C G F G
rzę - ta, ro - śli - ny i drze - wa. I od nas, lu - dzi, za -

10 C a d G C d G
le - ży, czy Zie - mia to mie - jscę pię - kne i czy - ste. Czy stoń - ce świe - ci, śpie -

14 C A d G C C7 F C
wa - ją pta - ki, czy do - brze tu ży - je się wszy - stkim. Ref: Kie - dy bę - dę du - ży,

18 G C d G C C7
bę - dę dbał o Zie - mię, że - by tu - taj by - ło pię - kniej i zie - le - niej.

21 F C G C G C
Że - by lu - dzie ży - li w śro - do - wi - sku czy - stym, i by - li ra - do - śni,

24 G C F C G C
zdro - wsi i szczę - śli - wsi. Dbaj - my więc o Zie - mię, dbaj - my o przy - ro - dę,

27 d G C C7 F C
niech po - wie - trze za - wsze bę - dzie czy - ste, zdro - we i prze - jrzy - ste wo - dy

30 G C F C G C
w rze - kach i je - zio - rach. Dbaj - my o to dla nas i przy - szłych po - ko - leń!

1. *Gdzieś na Drodze Mlecznej w Układzie Słonecznym jest nasza planeta – Ziemia.
A na tej planecie mieszkają ludzie,
zwierzęta, rośliny i drzewa.*

*I od nas, ludzi, zależy, czy Ziemia
to miejsce piękne i czyste.
Czy słońce świeci, śpiewają ptaki,
czy dobrze tu żyje się wszystkim.*

- Ref.: *Kiedy będę duży, będę dbał o Ziemię,
żeby tutaj było piękniej i zieleniej.
Żeby ludzie żyli w środowisku czystym
i byli radosni, zdrowsi i szczęśliwsi.*

*Dbajmy więc o Ziemię, dbajmy o przyrodę,
niech powietrze zawsze będzie czyste, zdrowe
i przejrzyste wody w rzekach i jeziorach.
Dbajmy o to dla nas i przyszłych pokoleń! (2 x)*

Parlando:

*Od nas też zależy, jak będzie na Ziemi,
choć jesteśmy mali, już tak dużo wiemy!
Śmieci segregujemy, wodę oszczędzamy!
O naszą planetę dbajmy! O naszą planetę dbajmy!*

*I od nas, ludzi, zależy, czy Ziemia
to miejsce piękne i czyste.
Czy słońce świeci, śpiewają ptaki,
czy dobrze żyje się tu wszystkim.*

- Ref.: *Kiedy będę duży, będę dbał o Ziemię,
żeby tutaj było piękniej i zieleniej.
Żeby ludzie żyli w środowisku czystym
i byli radosni, zdrowsi i szczęśliwsi.*

*Dbajmy więc o Ziemię, dbajmy o przyrodę,
niech powietrze zawsze będzie czyste, zdrowe
i przejrzyste wody w rzekach i jeziorach.
Dbajmy o to dla nas i przyszłych pokoleń! (2 x)*

- Rozmowa na temat piosenki.
  - Z ilu zwrotek składa się piosenka?
  - Czy melodia piosenki jest wesoła, czy smutna?
  - O jakiej planecie jest mowa w piosence?
  - Jak wygląda nasza planeta?
  - W jaki sposób musimy o nią dbać?

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32.

Krażki: zielony i czerwony.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Samochody, do myjni*.
Dzieci są samochodami. Biegają w jednym kierunku, zwracając uwagę na to, aby nie potrącać innych. Gdy N. uniesie zielony krążek, *samochody jadą* – dzieci naśladują odgłosy jadących samochodów. Gdy N. podniesie czerwony krążek, *samochody wjeżdżają do myjni* – dzieci zatrzymują się i milkną.
- Zabawa bieżna *Drzewa i wiewiórki*.
Dzieci dobierają się parami: jedno z nich jest drzewem, drugie – wiewiórką. *Drzewa rosą, kołyszą się w jedną, w drugą stronę* – dzieci wykonują skłony w prawo, w lewo. *Wiewiórki biegają*. Na hasło:

Człowiek! – wiewiórki chowają się – szukają swojego drzewa i stają za nim. Podczas kolejnego powtórzenia hasła *drzewa zmieniają miejsca*, a wiewiórki muszą jak najszybciej odnaleźć swoje drzewo. N. powtarza zabawę, a dzieci w parach zamieniają się rolami.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Podlej kwiaty*.
Dzieci dzielą się na dwie grupy – kwiaty i ogrodników. *Kwiaty rosna* – dzieci powoli podnoszą się z przysiadu podpartego, unoszą ramiona, po czym opadają, wykonują skłon w przód. Wtedy ogrodnicy naśladują czynność podlewania kwiatów. N. prosi dzieci o zmianę ról i powtarza zabawę.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Omiń ślimaka*.
Dzieci maszerują. Na sygnał dźwiękowy wykonują przeskok obunóż w przód.
- Ćwiczenie uspokajające i odprężające – *Na spacerze w lesie*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła, starając się cicho stawiać stopy. Wdychają powietrze nosem, z jednoczesnym unoszeniem ramion, a wydychają ustami, z jednoczesnym opuszczaniem ramion.

II

Zajęcia 1. *Czysta woda zdrowia doda* – rozmowa inspirowana wierszem J. Papuzińskiej *Chora rzeka*, połączona z eksperymentowaniem.

- Zabawa na powitanie.
N. wita dzieci, mówiąc: *Witam tych, którzy lubią pić wodę gazowaną, wodę niegazowaną, sok*. Dzieci, które czują się powitane, wykonują obrót dookoła własnej osi, podskakują i trzy razy klaszczą w dłonie.
N. pyta dzieci, co jest podstawowym składnikiem napojów, które wymieniła we wcześniejszej zabawie. Następnie zaprasza dzieci do zabawy w rozwiązywanie zagadek.
- Zagadki słuchowe. Rozpoznawanie dźwięków wydawanych przez wodę.
Nagrania dźwięków towarzyszących np. nalewaniu i wylewaniu wody, przelewaniu wody, spuszczeniu wody w toalecie, nalewaniu wody do wanny, drobnemu deszczowi, ulewie pozyskane przez N.
N. odtwarza nagrania dźwięków. Dzieci wsłuchują się w odgłosy, próbują je rozpoznać i nazwać. N. pyta dzieci, jakie napoje mają wodę w swoim składzie. Dzieci swobodnie wypowiadają się na zadany temat. Następnie N. zaprasza dzieci do przekonania się, co lubią pić Olek, Ada i ich rodzice.

Karta pracy, cz. 4, nr 70

Karta pracy, cz. 4, nr 84

Dzieci:

– mówią, co się dzieje na obrazku,

– słuchają nazw podzielonych na małe cząstki (głoski) i mówią całe słowa,
– odczytują z N. tekst wyrazowo-obrazkowy,
– rysują szlaczek po śladzie.

– słuchają wypowiedzi 5-latków,

– czytają tekst.

- Rozmowa na temat znaczenia wody w przyrodzie.
Spryskiwacz do roślin, butelka z wodą (ze szczelnie zakręconym korkiem), zdjęcia przedstawiające powódź i suszę, napis **woda.**
Dzieci siedzą w kole z zamkniętymi oczami. N. rozpyla nad nimi wodę ze spryskiwacza do roślin. Prosi dzieci o opisanie ich doznań. Następnie pyta dzieci: *Komu i czemu jest potrzebna woda? Co się dzieje w przyrodzie, gdy wody jest za dużo lub za mało?* Dzieci przekazują sobie niepełną butelkę z wodą, ze szczelnie zakręconym korkiem. Balansują nią i odpowiadają kolejno na zadane przez N. pytanie. Następnie N. pokazuje zdjęcia przedstawiające powódź i suszę. Wprowadza do czytania całościowego wyraz **woda** i przyklepia go do tablicy tematycznej. Dzieci odczytują wyraz całościowo. Wyróżniają głoskę w nagłosie. Mówią, ile głosek słyszą w tym słowie. N. pyta dzieci, co wiedzą na temat wody. N. uzupełnia wypowiedzi dzieci. Przekazuje ciekawostki na temat wody.

Woda to związek chemiczny, który może występować w stanie ciekłym, gazowym (para wodna) i stałym (lód). Woda jest niezbędnym składnikiem pokarmowym dla wszystkich organizmów na Ziemi. Bez wody człowiek przeżyje znacznie krócej niż bez jedzenia. Dla roślin i zwierząt niebezpieczne są okresy długotrwałych opadów i powodzi, a także suszy, które często zdarzają się wiosną i latem. Woda może być słona lub słodka. Słoną wodę zawierają oceany, w których jest zgromadzona większa część wody występującej na Ziemi. Słodkiej wody dostarczają nam głównie rzeki i jeziora. W wielu przypadkach słodka woda musi być najpierw uzdatniona, aby mogła być wykorzystana do bezpośredniego użytku przez człowieka, np. do picia i do mycia się.

N. pyta dzieci: *Czy każdą wodę można pić? Co może świadczyć o tym, że woda jest czysta lub brudna?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Zaprasza do wysłuchania wiersza.

- Wysłuchanie wiersza J. Papuzińskiej *Chora rzeka*.

*Śniła się kotkowi rzeka,
wielka rzeka pełna mleka...*

Tutaj płynie biała rzeka.

Jak tu pusto!

Drzewo uschło...

Cicho tak –

ani ptak, ani ważka, ani komar, ani pąk,

ani gad, ani płaz, ani ślimak,

ani żadna wodna roślina,

ani leszcz, ani płoć, ani pstrąg,

nikt nie żyje tutaj,

bo rzeka jest zatruta.

Straszy napis: „ZAKAZ KĄPIELI”.

Mętny opar nad wodą się bieli.

Chora rzeka nie narzeka, tylko czeka...

- Rozmowa na temat wiersza.

N. pyta dzieci: *Co się śniło kotkowi? Jakiego koloru była rzeka? Dlaczego rzeka była biała? Co działa się z przyrodą przy białej rzece? Dlaczego w takiej rzece nie wolno się kąpać? Na co może czekać rzeka?*

- Część badawcza. Poznawanie wiadomości na temat zanieczyszczeń zawartych w wodzie i ich wpływu na środowisko.

Cerata, słoik z wodą z kałuży, miska, czysta woda, olej, piórko, szklane naczynie, słoik, gaza, woda zanieczyszczona kamykami, patyczkami, trawą i piaskiem, zdjęcie przedstawiające oczyszczalnię ścieków.

- Dzieci siedzą w półkolu. N. układa na dywanie ceratę. Następnie organizuje serię eksperymentów.
- Badanie wody z kałuży.

N. pokazuje dzieciom słoik z wodą z kałuży. Dzieci oglądają wodę, obserwują, co w niej pływa. Mówią, jaka jest ta woda. N. pyta dzieci: *Skąd się bierze woda w kałuży? Dlaczego woda w kałuży jest zanieczyszczona?* Informuje dzieci, że padający deszcz łączy się z zanieczyszczeniami z powietrza (np. z dymem wydobywającym się z kominów) i opada na ziemię. Wyjaśnia pojęcie *kwaśny deszcz* i jego negatywny wpływ na środowisko.

Kwaśnymi deszczami nazywamy opady atmosferyczne o odczynie kwaśnym. Kwasy tworzą się w wyniku reakcji wody z utrzymującymi się w powietrzu zanieczyszczeniami i gazami, takimi jak: tlenki azotu, dwutlenek węgla i dwutlenek siarki, powstałymi m.in. w wyniku spalania paliw, produkcji przemysłowej czy wybuchów wulkanicznych.

- Badanie wody zanieczyszczonej olejem.

N. wlewa do miski czystą wodę, a następnie trochę oleju. Dzieci obserwują, jak olej utrzymuje się na powierzchni wody. Następnie N. zanurza w misce pióro i je wyjmuje. Dzieci obserwują, jak olej osadził się na piórze. N. pomaga im dojść do wniosku, że olej pływa na powierzchni, ponieważ jest lżejszy od wody. Pióro po wyjęciu z wody zmieszanej z olejem jest posklejane. N. wyjaśnia dzieciom, że oceany i rzeki, na których powierzchni pływają zanieczyszczenia oleiste, takie jak np. ropa naftowa, są niebezpieczne dla zwierząt, zwłaszcza ptaków. Ich pióra skleja się i robią się cięższe, co uniemożliwia latanie i ptaki giną.

- Oczyszczanie wody.

N. ustawia na ceracie słoik bez wieczka, z umocowaną na jego wierzchu gazą (filtrem), oraz szklane naczynie z wodą zanieczyszczoną kamykami, patyczkami, trawą i piaskiem. Przelewa zanieczyszczoną wodę do słoika. Dzieci obserwują, jak zanieczyszczenia zatrzymują się na gazie. Dochodzą do wniosku, że filtr zatrzymuje zanieczyszczenia – oczyszcza wodę.

N. mówi dzieciom, że ludzie dostrzegli niekorzystny wpływ zanieczyszczonej wody na środowisko i postanowili ją oczyszczać. Wyjaśnia znaczenie słowa *ściek*. Pokazuje na zdjęciu oczyszczalnię ścieków i przekazuje podstawowe informacje na temat jej działania.

- Burza mózgów: *W jaki sposób możemy chronić wodę?* Wprowadzenie karty oszczędzania wody.

Karton, mazak, zdjęcie przedstawiające oczyszczalnię ścieków.

N. pyta, jak dzieci rozumieją słowo *oszczędzanie*. Wyjaśnia to pojęcie. Następnie N. kładzie przed dziećmi karton. Pyta: *Co możemy robić, aby nie zabrakło wody? W jaki sposób możemy oszczędzać wodę?* Dzieci podają swoje propozycje, a N. zapisuje je na kartonie.

Przykłady sposobów oszczędzania wody:

- gromadzenie wody deszczowej i podlewanie nią roślin w ogrodzie,
- branie prysznicu zamiast kąpeli w wannie,
- dokręcanie kranu przed wyjściem z łazienki,
- wprowadzenie liczników do mierzenia zużycia wody i płacenie za zużytą wodę,
- budowanie oczyszczalni ścieków.

N. mówi dzieciom także o organizowaniu przez ludzi akcji propagujących oszczędzanie wody, takich jak, np. Światowy Dzień Wody ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne ONZ, którego podstawową ideą jest uświadomienie ludziom, jak ważna jest prawidłowa gospodarka wodą dla życia na Ziemi.

Następnie N. zachęca dzieci do oszczędzania wody. Wprowadza kartę oszczędzania wody. Umawia się z dziećmi, że po każdym wyjściu wszystkich dzieci z łazienki jedno z nich na specjalnej karcie postawi znak na potwierdzenie, że kran przy zlewach są dobrze zakręcone – tak aby nie kapiała z nich woda. Pod koniec tygodnia dzieci sprawdzą wyniki.

(Uwaga: na podobnej zasadzie N. może wprowadzić w kolejnych dniach inne karty, np. kartę oszczędzania światła czy papieru).

- Ćwiczenie relaksacyjne *Masaż wodny*.

N. prosi dzieci, aby usiadły w kole i obróciły się w prawo. Snuje opowieść o wodzie. Dzieci rysują palcem na plecach kolegi kropki, kreski: pionowe, poziome, linie faliste, stukają opuszkami palców itp. Na koniec wykonywania masażu dzieci naśladują *strząsanie wody z rąk*.

- Powtarzanie popularnej rymowanki *Czysta woda zdrowia doda*. Wypicie wody.

Woda niegazowana z butelki, kubeczki jednorazowe.

Dzieci kilkakrotnie powtarzają słowa rymowanki: *Czysta woda zdrowia doda*, z podziałem na sylaby. Rytmicznie klaszczą, tupią, wykonują podskoki.

Na koniec zajęć N. zaprasza dzieci do wypicia wody. Dzieci podchodzą do stolika i piją wodę niegazowaną z kubeczków jednorazowych. Chętne dzieci opowiadają o wrażeniach odczuwanych wewnątrz organizmu po wypiciu wody.

Zajęcia 2. Ziemia przyszłości – kolaż. Praca w dwóch zespołach.

Nagranie muzyki elektronicznej (ponurej) oraz relaksacyjnej, mała piłka, zdjęcia z czasopism lub z internetu przedstawiające piękne miejsca na Ziemi i miejsca zanieczyszczone, dla każdego zespołu: arkusz białego brystolu formatu A3, czarno-białe gazety, kolorowe czasopisma, mazaki i flamastry, węgiel rysunkowy, kolorowy papier, bibuła, ścinki materiałów, klej żelowy, farby plakatowe, pędzle.

- Słuchanie muzyki. Ekspresja słowna: *Co czeka Ziemię?*

Dzieci siadają w kręgu na dywanie. N. prosi je, aby wyobraziły sobie, jak według nich może wyglądać nasza planeta w przyszłości. Następnie prosi dzieci o położenie się na dywanie i zamknięcie oczu. Włącza kolejno nagrania dwóch gatunków muzyki. Po jej wysłuchaniu dzieci podają sobie z rąk do rąk małą piłkę i kolejno wypowiadają swoje skojarzenia. N. zadaje dodatkowe pytania, np.: *Z czym kojarzyły się wam te nagrania muzyki? Co czuliście, słuchając każdej muzyki? Czy były to uczucia przyjemne, czy nieprzyjemne? Jaką Ziemię wyobrażaliście sobie podczas słuchania każdej muzyki?*

Zajęcia 2. Odkrywanie litery h: małej, wielkiej, drukowanej i pisanej.

- Wyodrębnienie wyrazu podstawowego – **herbata**.

N. pyta: *Co na obrazku pili Ada, Olek i tata?* (Karta pracy, cz. 4, nr 84).

- Analiza i synteza słuchowa słowa *herbata*. Dzieci dzielą słowo *herbata* na sylaby oraz na głoski. Liczą, ile jest w słowie *herbata* sylab, a ile głosek. Wyróżniają pierwszą głoskę. Następnie wymieniają inne słowa, w których głoskę *h* słyszą na początku, na końcu oraz w środku słowa.
- Budowanie schematu słowa *herbata*. **Białe kartoniki dla każdego dziecka.** N. prosi, aby dzieci ponownie podzieliły słowo *herbata* na sylaby, układając i rozsuwając w odpowiedni sposób białe kartoniki. Dzieci układają kartoniki, wyklaskują sylaby i jednocześnie je wymawiają. N. prosi, aby zsunęły kartoniki i głośno wypowiedziały całe słowo. Następnie dzieci układają tyle kartoników, ile głosek słyszą w słowie *herbata*; wymawiają głośno, dotykając kolejno kartoników.
- Budowanie schematu słowa *Henryk*. **Białe kartoniki dla każdego dziecka.**

- Oglądanie zdjęć przedstawiających różne miejsca na Ziemi.
N. przygotowuje zdjęcia przedstawiające różne miejsca na Ziemi – piękne, czyste oraz zanieczyszczone (zurbanizowane). Dzieci oglądają zdjęcia, wskazują te, które według nich przedstawiają piękno przyrody, oraz przedstawiające miejsca zniszczone przez ludzi, np.: zaśmiecony las, usychające drzewa. Określają, co im się podoba, a co nie i dlaczego.
- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.
N. proponuje wykonanie w dwóch zespołach pracy na temat: *Ziemia przyszłości*. Pokazuje dzieciom zgromadzony materiał. Zachęca, by najpierw rozplanowały na całej kartce wybrane przez siebie elementy krajobrazu i wykorzystały jak największą liczbę materiałów.
- Pierwszy zespół przedstawia planetę zanieczyszczoną – dzieci np. wrywają czarno-białe paski z gazet, przyklejają je na kartonie, dokleją fragmenty tkanin w ciemnych kolorach, a następnie rysują elementy flamastrami w ciemnych kolorach oraz węglem rysunkowym.
- Drugi zespół przedstawia planetę czystą – dzieci np. wrywają paski z papieru kolorowego i bibuły i przyklejają je na kartonie. Dokładają ścinki materiałów oraz zdjęcia roślin i zwierząt wydarte z kolorowych czasopism. Dorysowują elementy pastelami olejnymi lub farbami w jasnych kolorach.
- Wykonanie prac.
Dzieci wykonują prace. Wyrażają w nich własne wyobrażenia. Podczas pracy N. rozmawia z nimi na temat tego, co właśnie wykonują.

N. wymawia, głoskując, imię chłopca: *H-e-n-r-y-k*. Dzieci dokonują syntezy i wymawiają słowo głośno. Następnie samodzielnie dzielą słowo *Henryk* na sylaby oraz na głoski. Układają z kartoników schemat imienia.

- Budowanie modeli słów *herbata*, *Henryk*.
Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.

Dzieci głośno wymieniają kolejne głoski w słowach *herbata*, *Henryk*. Określają, czy głoska *h* jest spółgłoską, czy samogłoską (wymawiają ją długo i krótko). Pod schematami słów zaznaczają miejsca głoski *h* niebieskimi kartonikami. Wskazują pozostałe spółgłoski. Pozostałe głoski oznaczają czerwonymi kartonikami. To samogłoski. Kolejno je wybrzmiewają. Porównują liczbę samogłosek i spółgłosek w słowach.

- Odkrywanie liter **h**, **H**.

Dla każdego dziecka: czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki, litery **h, **H**: mała i wielka.**

N. umieszcza na tablicy modele słów *herbata*, *Henryk*. Pokazuje litery **h**, **H**: małą i wielką. Dzieci określają ich wygląd. Następnie umieszczają kartoniki z literami **h**, **H** we właściwych miejscach pod swoimi modelami słów *herbata*, *Henryk*. N. przypomina, że imiona rozpoczynają się wielką literą.

- Umieszczenie kartoników z poznanymi wcześniej literami we właściwych miejscach.

Kartoniki z literami: **a, e, r, n, b, t, y, k (dla każdego dziecka).**

- Dzieci układają kartoniki z poznanymi już wcześniej literami: **a, e, r, n, b, t, y, k** pod modelami słów *herbata*, *Henryk*.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Wszystko wodne*.
Kartoniki z liczbami: **2, 4, 6, 8, 10.**

N. pokazuje kartoniki z liczbami. Dzieci naśladują czynności:

na: **2** – pływanie, **4** – mycie się, **6** – padający deszcz, **8** – bieganie po płytkiej wodzie, **10** – chodzenie z parasolką.

- Karty pracy, cz. 4, nr 85.

Dzieci:

- dzielą na głoski nazwy zdjęć,
- rysują pod zdjęciami odpowiednią liczbę okienek,
- odczytują sylaby i wyrazy,
- rozwiązują rebusy,
- odczytują wyrazy, łącząc sylaby,
- odczytują wyrazy i zaznaczają w nich na niebiesko litery **h**, **H**.

	<ul style="list-style-type: none"> • Karty pracy, cz. 4, nr 86. Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – odczytują tekst, – kreślą kształty liter pisanych h, H w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegów/koleżanek, – piszą po śladach liter h, H, a potem – samodzielnie.
<ul style="list-style-type: none"> • <i>W galerii</i> – omówienie prac. Prace wykonane przez dzieci. N. (z pomocą dyżurnych) organizuje wystawę. Przypina prace na tablicy w szatni, w kąci dla rodziców. Wszyscy podziwiają prace. N. zwraca szczególną uwagę na te z nich, w których autorzy wykorzystali różnorodne środki plastycznego wyrazu oraz zawarli jak najwięcej elementów. Dzieci dokonują oceny swojej pracy i pracy kolegów. Wypowiadają się na temat: <i>Który obraz Ziemi podoba ci się bardziej? Dlaczego?</i> 	

Zabawy na świeżym powietrzu

- Ubieranie się odpowiednio do warunków pogodowych.
Termometr zaokienny.
Przed wyjściem na świeże powietrze N. zapoznaje dzieci z prognozą pogody. Dzieci sprawdzają pogodę za oknem i odczytują temperaturę na termometrze zaokiennym. W szatni ubierają się odpowiednio do pogody.
- Spacer. Rozwijanie zainteresowań stanem czystości najbliższego środowiska. Obserwowanie miejsc czystych ekologicznie oraz takich (jeśli wystąpi taka możliwość), gdzie widać niszczycielski wpływ ludzi. Zachęcanie do aktywności badawczej. Dzielenie się swoimi wrażeniami.
Lupy, szkła powiększające.
N. przypomina zasady bezpiecznego zachowania obowiązujące podczas spaceru. Dzieci spacerują w pobliżu przedszkola. Obserwują stan czystości najbliższego środowiska. Następnie obserwują rośliny i zwierzęta, wykorzystując lupy i szkła powiększające. N. zwraca uwagę na znajdujące się przy drodze pojemniki na odpady. Zatrzymuje się w wybranych miejscach i rozmawia z dziećmi na temat możliwości chronienia przyrody, np. nieniszczenia roślin (niełamania gałęzi drzew, niedeptania trawników, klombów).
- Zorganizowanie obchodów Dnia Ziemi.
- Zabawy przy muzyce, np. z wykorzystaniem chusty animacyjnej. Zaproszenie do wspólnej zabawy przedszkolaków z innych grup.
Chusta animacyjna, odtwarzacz CD, wybrane nagrania do np. zabaw z chustą Klanzy.
Dzieci zapraszają do wspólnej zabawy przedszkolaków z innych grup. Proponują zabawy przy muzyce, np. z wykorzystaniem chusty animacyjnej.

III

- Zabawa ruchowa przy muzyce – *Kropie deszczu.*
Odtwarzacz CD, nagranie spokojnej muzyki.
N. włącza nagranie spokojnej muzyki i opowiada dzieciom o słonecznej pogodzie. Dzieci spacerują po sali. N. informuje je o chmurach i padającym deszczu i zatrzymuje muzykę. Dzieci kucają i stukają każdym palcem prawej, a następnie lewej dłoni o podłogę, powtarzając słowa: *kap, kap, kap.*

Karta pracy, cz. 4, nr 71	Karta pracy, cz. 4, nr 87
Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – mówią, co słychać na początku nazw obrazków, – obok każdego dwóch obrazków w szeregu rysują trzeci, którego nazwa rozpoczyna się tak samo (tą samą głoską), – czytają z N. wyraz herbata, – układają obok taki sam wyraz z liter odszukanych wśród naklejek. 	Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – słuchają wypowiedzi 5-latków, – rozwiązują krzyżówkę, – nakleją litery tworzące nazwy obrazków w odpowiednich miejscach, – piszą litery h, H po śladach, a potem – samodzielnie.

- Rozpoczęcie prac nad powstaniem poradnika przyrodnika.
Segregator, dziurkacz, kartki, zdjęcia, ilustracje i obrazy przedstawiające piękno i ochronę przyrody. Dzieci dokładają kartki z naklejonymi obrazkami do specjalnego segregatora. Uzupełniają poradnik w ciągu całego tygodnia o zdjęcia, ilustracje i obrazy przedstawiające sposoby ochrony przyrody.
- Słuchanie piosenki *Dbajmy o przyrodę* (przewodnik, cz. 4, s. 178).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Dbajmy o przyrodę*. Podczas ponownego słuchania piosenki dzieci zaznaczają kłaśnięciem pierwszą miarę taktu. Kiedy usłyszą refren, unoszą ręce w górę.
- Zabawa wyrabiająca szybką reakcję na ustalony sygnał słowny lub muzyczny – *Sadzimy drzewa*.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Dbajmy o przyrodę*. Dzieci swobodnie maszerują w rytmie nagrania piosenki. Podczas przerwy w muzyce zatrzymują się. N. w wymyślonym przez siebie rytmie wypowiada kilka razy słowa. Następnie wybiera dzieci, które powtarzają prezentowane słowa w określonym rytmie. W dalszej części zabawy wszyscy uczestnicy reagują ruchem, zgodnie z ustaleniami, na kolejne sygnały instrumentu:
  - miarowe uderzenia w rytmie ćwierćnut – *kopanie dołka*,
  - mocne uderzenia w rytmie półnut w tamburyn – *wkładanie nasionka drzewa do dołka i zasypywanie go*,
  - jedno krótkie uderzenie – *przejsie do przysiadu*,
  - tremolo – *z nasionek powoli rosną drzewa*,
  - cisza – swobodna pozycja stojąca, pozostanie przez chwilę w bezruchu.

Kwiecień, tydzień 4

Dzień 2

Dbamy o przyrodę

Jestem przyjacielem przyrody

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Przygotowanie dekoracji tematycznej. Przeglądanie broszurek i czasopism dotyczących ochrony przyrody. Opisywanie obrazków przedstawiających czyste środowisko i zanieczyszczone środowisko. Określenie emocji, jakie one wzbudzają. Zabawa relaksująca *Król ciszy*. Wydłużanie czasu koncentracji uwagi. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32.
- II.1. *Piękno przyrody* – wprowadzenie wiersza M. Buczkówny *Tylko jeden raz* do nauki na pamięć. Cele: rozumienie konieczności ochrony środowiska przyrodniczego, ćwiczenie pamięci, prezentowanie wyuczonego wiersza, poznawanie zasad szanowania przyrody i zachęcanie do ich przestrzegania.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna *Biegnij i kucnij. Mali ekolodzy*. Pielęgnowanie rabatki kwiatowej. Umieszczanie w ziemi tabliczki z napisem **Szanuj zieleń!** Podpatrywanie przez lupy zachowania drobnych zwierząt. Rozumienie konieczności szanowania przyrody. Zabawy swobodne w piaskownicy suchym piaskiem i mokrym piaskiem. Zachęcanie do lepienia babek. Porządkowanie miejsca zabawy po jej zakończeniu.
- III. Zabawa bieżna *Dbam o przyrodę*. Praca techniczna *Na zielonej trawce* – rozwijanie sprawności manualnej. Przejście po przedszkolu z Kodeksem przyjaciela przyrody. Skandowanie hasła – fragmentu wiersza A. Widzowskiej *Przyjaciele przyrody*. Zachęcanie dzieci z innych grup do przyjaznych zachowań wobec przyrody. Słuchanie piosenki *Dbajmy o przyrodę*. Zabawa rozwijająca koordynację słuchowo-ruchową – *Idą dzieci*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, II 1, II 6, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- rozumienie konieczności ochrony środowiska przyrodniczego,
- ćwiczenie pamięci, prezentowanie wyuczonego wiersza,
- poznawanie zasad szanowania przyrody i zachęcanie do ich przestrzegania,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat konieczności ochrony środowiska przyrodniczego,
- ćwiczy pamięć poprzez częste powtarzanie wiersza,
- wymienia sposoby ochrony przyrody,
- sprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne.

Przebieg dnia

I

- Przygotowanie dekoracji tematycznej. Przeglądanie broszurek i czasopism dotyczących ochrony przyrody. Opisywanie obrazków przedstawiających czyste środowisko i zanieczyszczone środowisko. Określenie emocji, jakie one wzbudzają.

Obrazki przedstawiające czyste środowiska i zanieczyszczone środowiska przyrodnicze, np.: las, łąkę, staw.

Dzieci swobodnie wypowiadają się podczas oglądania obrazków przedstawiających czyste środowiska i zanieczyszczone środowiska przyrodnicze, np.: las, łąkę, staw. Określają jakie emocje wzbudzają te środowiska. Wyróżniają szczegóły. N. zwraca uwagę dzieci na piękno przyrody, a także niszczytelką działalność człowieka. Na koniec dzieci wybierają obrazki i zawieszają je na tablicy tematycznej.

- Zabawa relaksująca *Król ciszy*. Wydłużanie czasu koncentracji uwagi.

Korona z papieru.

Dzieci siedzą w kręgu na dywanie, w pewnej odległości od siebie. Jedno dziecko zakłada na głowę papierową koronę – jest królem ciszy. Pozostałe dzieci siedzą przez określony czas w ciszy, a król chodzi spokojnie między nimi, obserwuje je, a następnie wybiera swojego następcę: osobę, która jego zdaniem zachowywała się najciszej. Przekazuje jej koronę i zabawa toczy się dalej.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32 (przewodnik, cz. 4, s. 179).

II

Zajęcia 1. Piękno przyrody – wprowadzenie wiersza M. Buczkówny *Tylko jeden raz do nauki na pamięć*.

- Zabawa na powitanie – *Relaks na łące*.

Zielone prześcieradło, nagrania odgłosów wydawanych przez mieszkańców łąki, np.: żaby, pszczoły, jaskółki, pasikoniki, świerszcze, żdźbło trawy, pozyskane przez N.

N. zaprasza dzieci na łąkę. Rozkłada zielone prześcieradło i prosi dzieci o wygodne ułożenie się na nim. Włącza nagrania z odgłosami wydawanymi przez mieszkańców łąki, np.: pszczoły, pasikoniki. Dzieci z zamkniętymi oczami wyobrażają sobie pobyt na łące. Na koniec N. delikatnie muska dzieci trawką.

- Przedszkolaki kolejno budzą się, siadają i opowiadają o swoich wyobrażeniach.

Karty pracy, cz. 4, nr 72–73

Karty pracy, cz. 4, nr 88–89

Dzieci:

- słuchają wiersza M. Buczkówny *Tylko jeden raz*,
- wymieniają nazwy zwierząt z wiersza,
- odpowiadają na pytanie: *Czy dostrzegasz piękno przyrody?*

N. kontynuuje rozmowę na temat wiersza. Pyta dzieci: *Dlaczego dla zwierząt kwitnie łąka i rośnie dla nich las? Co oznaczają słowa: Jak i ty – żyją tylko raz?* Dzieci wypowiadają się swobodnie. N. uzupełnia ich wypowiedzi. Wyjaśnia, że – podobnie jak ludzie – także rośliny i zwierzęta mają tylko jedno życie. Dlatego należy szanować przyrodę i każde żywe stworzenie.

- Zabawy rozwijające pamięć i spostrzegawczość. Kilkakrotne powtarzanie wiersza.

Obrazki przedstawiające zwierzęta z wiersza: mrówki, żaby, żmije, pszczołę, pająka, pająka, pasikonika, świerszcza, dżdżownicę, biedronkę, jaskółkę, pająka, pasikonika, świerszcza.

- *Ułóż w kolejności.*

N., począwszy od pierwszego zwierzęcia wymienionego w wierszu, zadaje pytania dotyczące wyglądu i sposobu życia poszczególnych zwierząt. Recytuje wiersz. Prosi dzieci o odszukiwanie obrazków wymienionych w nim zwierząt i układanie ich w jednej linii, w odpowiedniej kolejności. Następnie, wskazując kolejne obrazki zwierząt, prosi dzieci o wspólne powtarzanie wiersza. Zwraca uwagę, aby dzieci mówiły wiersz spokojnie, głośno i wyraźnie.

- *Czy się zgadza?*
N. prosi dzieci o zakrycie oczu dłońmi. W tym czasie zmienia ułożenie kilku obrazków zwierząt. Następnie pyta dzieci, czy wszystko się zgadza. Dzieci z pomocą N. ustalają kolejność występowania zwierząt w wierszu, potem patrzą na obrazki i ponownie recytują wiersz: N. recytuje początek wersu, a dzieci go kończą.
- *Ja układam, a wy mówcie.*
Przy trzecim powtórzeniu wiersza N. układa obrazki. Dzieci starają się wyrecytować poszczególne wersy wiersza samodzielnie.
- *Najpierw dziewczynki, potem chłopcy.*
Na koniec połowę wiersza recytują tylko dziewczynki, a drugą połowę – chłopcy.
- *Quiz Czy jestem przyjacielem przyrody?*

Zdania zapisane na zielonych sylwetach liści: klonu, kasztanowca, leszczyny, brzozy i jabłoni, obrazki uśmiechniętej minki i smutnej minki z wyprawki (wykorzystywane już wcześniej).

N. czyta zdania zapisane na zielonych sylwetach liści: klonu, kasztanowca, leszczyny, brzozy, jabłoni. Dzieci podnoszą obrazek z uśmiechniętą minką, jeśli zachowania względem przyrody są prawidłowe, a obrazek ze smutną minką, jeśli zachowania są niewłaściwe. Przykłady zdań:

Śmieci wyrzucamy byle gdzie.

Po umyciu rąk zakręcamy dokładnie kran.

Zużytą baterię wrzucamy do pojemnika na szkło.

Po zjedzeniu batonika papierek wyrzucamy do kosza.

Widząc ślimaka na chodniku, omijamy go.

Spacerując po parku, łamiemy gałązki i zrywamy kwiaty.

Zbierając makulaturę, ratujemy drzewa i oszczędzamy energię.

- *Burza mózgów* na temat: *W jaki sposób możemy dbać o przyrodę?* Ustalanie zasad Kodeksu przyjaciela przyrody.

Karton, mazak, napis Kodeks przyjaciela przyrody, tabliczka z napisem Szanuj zieleń!

N. pyta dzieci: *W jaki sposób możemy dbać o przyrodę?* Dzieci wypowiadają się. N. spisuje pomysły dzieci na dużym kartonie.

Przykłady zasad:

- *Śmieci wyrzucamy do kosza.*
- *Segregujemy odpady, wrzucając je do odpowiednich pojemników.*
- *Używamy toreb wielokrotnego użytku.*
- *Oszczędzamy papier.*
- *Nie łamiemy gałęzi.*
- *Chodzimy po chodnikach.*
- *Nie depczemy roślin.*
- *Nie zrywamy roślin, które są pod ochroną.*
- *Sadzimy drzewa i kwiaty.*

N. uzupełnia wypowiedzi, mówiąc, że można także brać udział w akcjach propagujących ochronę środowiska, takich jak np.: Sprzątanie świata, Dzień Ziemi, odgradzać tereny zielone, umieszczać tabliczki informujące innych, by szanowali zieleń. Wyjaśnia znaczenie słów *Szanuj zieleń!* Pokazuje tabliczkę. Wprowadza napis **Szanuj zieleń!** do czytania całościowego. Informuje dzieci, że po południu umieszczą tabliczkę w ogrodzie.

- *Zabawa ruchowa z elementem równowagi – Szanuj zieleń.*

Dwa długie paski zielonej krepiny, sylwety kwiatów i drobnych zwierząt.

N. układa w sali dwa długie paski zielonej krepiny (trawniki), pozostawiając między nimi wąską drózkę. Umieszcza na krepinie sylwety kwiatów i drobnych zwierząt. Dzieci przechodzą wąską drózką, stopa za stopą, uważając, aby nie nadepnąć na trawnik. N. zwraca im uwagę, aby pięta stopy wyprzedzającej dotykała palców stopy wyprzedzanej.

Karty pracy, cz. 4, nr 72–73

Karty pracy, cz. 4, nr 88–89

Dzieci zaznaczają na karcie zwierzęta z wiersza kolorowymi kółeczkami odszukаныmi wśród naklejek.

Zajęcia 2. Zajęcia gimnastyczne – zestaw nr 16 (przewodnik, cz. 4, s. 163).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Biegnij i kuczij*.
Dwie szarfy w jednym kolorze.
Dzieci stoją w luźnej gromadce na wyznaczonym terenie. N. wybiera dwóch goniących i wręcza im szarfy. Dzieci biegają w różnych kierunkach i starają się uniknąć złapania. Goniący starają się dotknąć uciekających dzieci. Nie mogą chwycić tego dziecka, które przykucnie.
- *Mali ekolodzy*.
Pielęgnowanie rabatki kwiatowej. Umieszczenie w ziemi tabliczki z napisem: **Szanuj zielen!** Podpatrywanie przez lupy zachowania drobnych zwierząt. Rozumienie konieczności szanowania przyrody.
Rękawice ochronne, tabliczka z napisem: Szanuj zielen!, lupy.
Dzieci pielęgnują rabatkę kwiatową (z wykorzystaniem rękawic ochronnych). Następnie umieszczają w ziemi tabliczkę z napisem: **Szanuj zielen!** Na koniec podpatrują przez lupy zachowania drobnych zwierząt, takich jak: mrówki, żuczki, biedronki. Rozmawiają na temat konieczności szanowania przyrody.
- Zabawy swobodne w piaskownicy suchym piaskiem i mokrym piaskiem. Zachęcanie do lepienia babek. Porządkowanie miejsca zabawy po jej zakończeniu.
Wiaderka, łopatki, grabki, konewki, foremki.
Dzieci bawią się suchym piaskiem. Wykorzystują wiaderka, łopatki i grabki. Następnie polewają piasek wodą z konewki. Lepią babki z piasku.

III

- Zabawa bieżna *Dbam o przyrodę*.
Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki w szybkim tempie.
Dzieci biegają swobodnie w rytm muzyki w jednym kierunku. Na przerwę w nagraniu muzyki zatrzymują się i naśladują wykonywanie czynności podanej przez wskazane dziecko, związanej z dbaniem o przyrodę, np.: kopanie grządek, podlewanie roślin. N. powtarza zabawę kilka razy.
- Praca techniczna *Na zielonej trawce*. Rozwijanie sprawności manualnej.
Dla każdego dziecka: kartka w kolorze zielonym, klej, nożyczki, sylweta kwiatka wycięta z kolorowego papieru.
Dzieci składają kartkę w kolorze zielonym na pół, formują rulon i go sklejają. Następnie wielokrotnie nacinają nożyczkami miejsce zgięcia, tworząc paski. Odginają niektóre paski, rozplaszczają je i przyklejają na nich sylwety kwiatów wycięte z kolorowego papieru. Gotowe prace ustawiają na parapetach.
- Przejście po przedszkolu z wykonanym wcześniej Kodeksem przyjaciela przyrody. Skandowanie hasła – fragmentu wiersza A. Widzowskiej *Przyjaciele przyrody*. Zachęcanie dzieci z innych grup do przyjaznych zachowań wobec przyrody.
Karton z Kodeksem przyjaciela przyrody, tamburyn, bębenek, kołatka, grzechotka.
Dzieci odwiedzają młodsze przedszkolaki z wykonanym na zajęciach Kodeksem przyjaciela przyrody. Na początku idą dzieci grające na tamburynie, bębenu, kołatce, grzechotce. W sali dzieci skandują hasło – fragment wiersza A. Widzowskiej *Przyjaciele przyrody*, a następnie odczytują zapisy kodeksu.
*My, przedszkolaki na ziemskiej kuli,
wiemy, że Ziemię trzeba przytulić,
zadbać o lasy, powietrze, wodę,
kwiaty, zwierzęta – całą przyrodę!*
- Prace pielęgnacyjne i porządkowe w kąci przyrody. Ustawianie roślin tak, by świeciło na nie słońce, podlewanie roślin, ścieranie kurzu z liści.
Konewka, szmatki do ścierania kurzu.
Dzieci ustawiają rośliny tak, by świeciło na nie słońce. Ścierają z liści kurz, podlewają kwiaty.
- Słuchanie piosenki *Dbajmy o przyrodę* w wykonaniu N. Próby wspólnego śpiewu fragmentów piosenki (przewodnik, cz. 4, s. 178).
- Zabawa rozwijająca koordynację słuchowo-ruchową – *Idą dzieci*.
Na polecenie N. dzieci zajmują dowolne miejsca na środku sali. Recytują wspólnie wiersz B. Formy *Idą dzieci*, obrazując go ruchem.

*Dzieci drogą maszerują,
czasem lekko podskakują.
Hop, wysoko, hop,
skok daleko, skok.*

*Kiedy marszu dosyć mają,
to do domu wnet wracają.
Hop, wysoko, hop,
skok wysoko, skok.*

*Rozglądają się ciekawie,
kto na skrzypcach zagrał w trawie.*

*A tak dylu-dylu da
pięknie konik polny gra.*

Dzieci:
maszerują w dowolnym kierunku,

wykonują dwa podskoki obunóż,
wykonują dwa skoki w przód,

robią w tył zwrot i maszerują w miejscu,

wykonują dwa podskoki obunóż,
a potem – dwa skoki w przód,

robią daszek nad oczami, spoglądają: raz w lewą stronę,
raz w prawą stronę,

naśladują grę na skrzypcach.

Kwiecień, tydzień 4

Dzień 3

Dbamy o przyrodę

Żabki, żaby, żabusie

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawa *Gdzie ukryła się żabka?* Kształtowanie umiejętności rozróżniania kierunków (prawa, lewa) oraz posługiwania się liczebnikami w aspekcie porządkowym. Ćwiczenia grafomotoryczne *Połącz zielone kropki*. Rozwijanie umiejętności manualnych oraz koordynacji wzrokowo-ruchowej. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32.
- II.1. *Poznajemy rozwój żaby* – historyjka obrazkowa połączona z ćwiczeniami matematycznymi. Cele: wzbogacanie wiadomości na temat żab i ich użyteczności, poznawanie cyklu rozwojowego żaby, rozwijanie rozumowania przyczynowo-skutkowego, stwarzanie sytuacji edukacyjnych wymagających liczenia, utrwalanie określeń związanych z położeniem przedmiotów w przestrzeni.
2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawy przy piosence *Dbajmy o przyrodę*. Cele: rozwijanie umiejętności łączenia prostych ruchów tanecznych ze śpiewem, rozwijanie reakcji na zmiany muzyki.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna *Bociani berek*. Prace w ogródku przedszkolnym: przygotowanie gleby do jutrzejszych zajęć, wyznaczenie terenu pod posadzenie sadzonki drzewa, przekopywanie ziemi. Zabawy swobodne z wykorzystaniem sprzętu sportowego. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa.
- III. Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Na zielonej łące*. Ćwiczenia spostrzegawczości wzrokowej – *Drzewo z ptakami*. Zabawy konstrukcyjne klockami w kolorze zielonym. Ogłoszenie konkursu na najwyższą zieloną wieżę. Porównywanie wysokości budowli. *Warto sprzątać* – wspólne wykonywanie prac porządkowych. Wykorzystanie klepsydy. Dostrzeganie efektów pracy.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 6, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat żab i ich użyteczności, poznawanie cyklu rozwojowego żaby,
- rozwijanie rozumowania przyczynowo-skutkowego,
- stwarzanie sytuacji edukacyjnych wymagających liczenia, utrwalanie określeń związanych z położeniem przedmiotów w przestrzeni,
- rozwijanie umiejętności łączenia prostych ruchów tanecznych ze śpiewem,
- rozwijanie reakcji na zmiany muzyki.

Cele operacyjne

Dziecko:

- podaje informacje na temat żab, ich wyglądu i pożyteczności; wymienia etapy rozwojowe żaby, wyjaśnia znaczenie ochronnego ubarwienia żaby,
- wypowiada się na temat związków przyczynowo-skutkowych zawartych w historyjce, układa obrazki historyjki zgodnie z kolejnością wydarzeń,
- posługuje się liczebnikami głównymi i liczebnikami porządkowymi, określa położenie przedmiotów w przestrzeni, stosując słowa: *w, na, pod, za, obok*,
- łączy proste ruchy taneczne ze śpiewem,
- reaguje odpowiednimi ruchami na zmiany akompaniamentu.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Gdzie ukryła się żabka?* Kształtowanie umiejętności rozróżniania kierunków (prawa, lewa) oraz posługiwania się liczebnikami w aspekcie porządkowym.

10 sylwet liści grążela (wyciętych z zielonego papieru), sylweta żabki.

N. układa na stoliku w jednym rzędzie 10 sylwet liści grążela wyciętych z zielonego papieru. Dzieci odwracają się w drugą stronę. W tym czasie N. chowa pod dowolnym liściem, np. piątym sylwetę żabki. Prosi dzieci o odwrócenie się z powrotem. Informuje, że żabka ukryła się np. pod piątym liściem z lewej strony. (W razie potrzeby wskazuje stronę dłonią). Wybrane dziecko wskazuje poszczególne liście, odlicza do pięciu, podnosi liść i powtarza: *Żabka ukryła się pod piątym liściem*.

- Ćwiczenia grafomotoryczne – *Połącz zielone kropki*. Rozwijanie umiejętności manualnych oraz koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Dla każdego dziecka: kartka, kolorowe flamastry.

Dzieci rysują na kartonie kolorowe kropki. Mogą użyć kolorowych flamastrów. Następnie wymieniają się kartkami z kolegą. Nie odrywając ręki od kartki, łączą linią tylko zielone kropki. N. może kontynuować zabawę, prosząc dzieci o łączenie kropek innego koloru.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32 (przewodnik, cz. 4, s. 179).

II

Zajęcia 1. *Poznajemy rozwój żaby* – historyjka obrazkowa połączona z ćwiczeniami matematycznymi.

- Powitanie zagadką słuchową połączoną z ćwiczeniami ortofonicznymi.

Nagranie odgłosów wydawanych przez żaby pozyskane przez N.

N. prosi dzieci o wsluchanie się w ciszę. Następnie odtwarza nagrania odgłosów wydawanych przez żaby. Prosi dzieci o ich rozpoznanie. Zachęca je do naśladowania wypowiedzianych przez nią (z różną intonacją) odgłosów żab, np.: *kum, kum, kum, rech, rech, rech, rebek, rebek, rebek*.

- Poznawanie i opisywanie wyglądu żaby. Gromadzenie informacji na temat różnych gatunków żab.

Obrazki lub zdjęcia przedstawiające różne zwierzęta, w tym żabę.

N. rozkłada przed dziećmi obrazki lub zdjęcia przedstawiające różne zwierzęta. Prosi chętne dziecko o wybranie obrazka żaby, a następnie opisanie jej wyglądu. Na koniec dzieci porównują wygląd żaby z wyglądem innego dowolnego zwierzęcia. N. pyta dzieci: *Czy wiedzą, dlaczego naśladowały odgłosy żab, wypowiadając różne słowa: rech, rebek, kum*. Naprowadza dzieci, by uzyskać odpowiedź, że różne odgłosy mogły wydawać np. żabki młodsze, starsze i najstarsze. Pyta dzieci, który ich zdaniem odgłos należy do młodej żabki, który do starszej, a który – do dorosłego osobnika. Dzieci dokonują wyborów i je uzasadniają. N. zaprasza dzieci do zapoznania się z cyklem rozwojowym żaby.

Karta pracy, cz. 4, nr 74

- Dzieci:
- słuchają, jak rozwija się żaba,
  - oglądają zdjęcia,
  - z pomocą N. odczytują tekst.

Karta pracy, cz. 4, nr 90

- Dzieci:
- opowiadają, jak rozwija się żaba,
  - piszą po śladach poznanych liter, czytają tekst.

- Żaby i ich znaczenie w przyrodzie. Poznawanie ciekawostek na temat żab.

Zdjęcia przedstawiające różne gatunki żab, np.: *żaby jeziorkowe, żaby wodne, żaby śmieszki, żaby moczarowe, żaby dalmatyńskie, żaby trawne*.

N. pokazuje dzieciom zdjęcie żaby i kontynuuje rozmowę na temat jej rozwoju. Pyta dzieci: *Gdzie żaba składa swoje jajeczka? Co powstaje z tych jajeczek? Jak wygląda kijanka? Czy jest podobna do żaby? Jak się zmienia?* Pyta dzieci, czy wiedzą, jakie znaczenie mają żaby w przyrodzie. Przekazuje ciekawostki na ich temat.

Żaby to rodzina płazów bezogonowych. W Polsce spotykamy żaby jeziorkowe, żaby wodne, żaby śmieszki, żaby moczarowe, żaby dalmatyńskie, żaby trawne. Mają długi język, którym łowią pożywienie. Charakterystycznym elementem ich budowy są też wydłużone tylne kończyny przystosowane do wykonywania skoków. Żaby lubią wygrzewać się na słońcu, częściowo zanurzone w wodzie lub na słonecznym brzegu. Gdy jest im gorąco – kąpią się. Jedzą owady (osy, muchy, mrówki...), pająki, małe ryby, ślimaki... Są pożywieniem jeży, dużo mniej chętnie jedzą je bociany (w czasie karmienia młodych zdarza im się łąpać żaby).

- Układanie obrazków historyjki zgodnie z kolejnością wydarzeń.

Powiększone obrazki historyjki z kart pracy, dotyczące etapów rozwojowych żaby.

N. tasuje powiększone obrazki historyjki z kart pracy (wykorzystywanych wcześniej) i rozkłada je na dywanie. Prosi dzieci, aby uważnie obejrzały obrazki i zastanowiły się, który obrazek ich zdaniem powinien być pierwszy, który drugi..., a który – na końcu. Dzieci układają obrazki i uzasadniają swoje zdanie. Następnie N. pyta, czy wszystkie dzieci zgadzają się z takim ułożeniem obrazków, czy można zamienić np. obrazek trzeci z obrazkiem szóstym. Dzieci wypowiadają się swobodnie. N. wyjaśnia, dlaczego obrazki muszą pozostać w takiej kolejności jak w kartach pracy. Przyczepia na tablicy obrazki historyjki zgodnie z kolejnością cyklu rozwojowego żaby.

- Nadanie tytułów poszczególnym obrazkom.

Dzieci wypowiadają się na temat sytuacji przedstawionych na poszczególnych obrazkach. N. zwraca uwagę na poprawne budowanie zdań. Zachęca dzieci do nadawania tytułu każdemu obrazkowi. Dzieci podają swoje propozycje. N. wybiera najlepsze zdania i prosi o ich powtórzenie z wyklaskiwaniem poszczególnych sylab.

- Opowiadanie o cyklu rozwojowym żaby własnymi słowami.

N. prosi chętne dziecko, aby rozpoczęło opowiadanie. W razie potrzeby wskazuje kolejno poszczególne obrazki. Może wybrać inne dzieci do kontynuowania opowiadania.

- Ćwiczenia matematyczne *Liczmy z żabkami*.

Dla każdego dziecka: koperta, a w niej po kilka sylwet żab każdego gatunku (np.: 6 żab jeziorkowych, 4 żabki wodne, 2 żabki trawne), kartony formatu A3, kartoniki z kropkami (od 1 do 6) – w układzie jak na kostce do gry, kartoniki z liczbami od 1 do 6 oraz znakami: +, =, zestaw sylwet żabek dla N.

Dzieci dzielą się na dwa zespoły: 5-latków i 6-latków, i siadają w dwóch kołach. Każde dziecko otrzymuje od N. karton A3 i układa go przed sobą. N. wręcza każdemu dziecku kopertę.

Dzieci:

- segregują żabki według gatunków i je nazywają; następnie liczą żabki każdego gatunku, posługując się liczebnikami głównymi; pokazują odpowiednią liczbę palców; przy każdym gatunku układają kartonik z odpowiednią liczbą kropek lub z odpowiednią liczbą (z odpowiednią liczbą kropek (5-latków) lub z odpowiednią liczbą (6-latków),
- rozwiązują podawane przez N. zadania z treścią.
N. przypina na tablicy sylwetki żabek i mówi treść zadań, np.:
• *Nad wodą bawiło się 5 żabek jeziorkowych. Doszła jeszcze jedna żabka. Ile żabek bawiło się razem?*
Dzieci liczą na palcach i układają na kartonie odpowiednio sylwetki żabek. Następnie dzieci 5-letnie pod sylwetkami żabek układają kartoniki z odpowiednią liczbą kropek, a dzieci 6-letnie – kartoniki z odpowiednimi liczbami i znakami. Po ułożeniu sylwet i kartoników N. sprawdza poprawność rozwiązania zadania, a następnie prosi dzieci o zdjęcie sylwet i kartoników i odłożenie ich na bok. Mówi kolejne zadanie:
• *Do stawu wskoczyły 2 żabki wodne. Dołączyły do nich jeszcze 4 żabki. Ile żabek pływało w stawie?*
• *W odwiedzinie do żabki trawnej przyszła jedna żabka tego samego gatunku. Ile żabek trawnych było razem?*

N. kontynuuje zabawę. Mówi dzieciom, aby podały propozycje własnych zadań, układając najpierw kartoniki z kropkami lub z liczbami, np. 4 i 2. Chętne dziecko układa do tych kartoników treść zadania, a pozostałe dzieci układają na swoich kartonach sylwetki żabek i odpowiednie kartoniki.

Na koniec dzieci układają w jednej linii sylwety wszystkich żabek. Liczą żabki w dostępnym dla siebie zakresie.

Następnie chowają sylwety i kartoniki do kopert i odkładają je w wyznaczone miejsce. Wyklaskują rytmicznie rymowankę K. Wilk: *Wiosna, wiosna zielona, dla żabek wymarzona.*

- Zabawa ruchowa ze śpiewem – *Żabki* (melodia popularna). Dzieci ilustrują treść piosenki gestami: pokazują dłonie, naśladują ruch skrzydeł (ręce ułożone w skrzydełka).

*Myśmy żabki, myśmy żabki,
my nie mamy nic ładnego:
jedna łapka, druga łapka,
skrzydełka żadnego.*

Karta pracy, cz. 4, nr 75

- Dzieci:
- oglądają obrazki,
  - słuchają wypowiedzi 6-latków,
  - dorysowują żabki w stawach tak, żeby w każdym stawie było ich sześć,

Karta pracy, cz. 4, nr 91

- Dzieci:
- oglądają sytuacje przedstawione na obrazkach,
  - układają zadania do obrazków,
  - wpisują odpowiednie liczby i znaki,

- kończą rysować żabki według wzoru, kolorują żabki.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawa przy piosence *Dbajmy o przyrodę.*

- Zabawa przy piosence *Dbajmy o przyrodę* (przewodnik, cz. 4, s. 178).
Ustawienie: w półkolu, z podziałem na cztery grupy.
Zwrotka 1.
Takty 1.–4. – pierwsza grupa wchodzi do środka, maszeruje po kole, w czwartym takcie dzieci powracają do pozycji wyjściowej.
Takty 5.–8. – druga grupa w podskokach przemieszcza się na środek, dzieci mają ręce uniesione w górę, kołyszą nimi w rytmie melodii.
Takt 8. – powracają do pozycji wyjściowej.
Takty 9.–13. – trzecia grupa zachowuje się tak samo jak w taktach 1.–4.
Takty 14.–17. – czwarta grupa zachowuje się tak samo jak w taktach 5.–8.
Refren:
Takty 17.–18. – dzieci maszerują do środka koła.
Takty 19.–20. – powracają do pozycji wyjściowej.
Takty 21.–24. – tworzą pary – wykonują obroty w podskokach wokół siebie.
Takty 25.–26. – co druga osoba maszeruje do środka koła, pozostałe dzieci klaszczą.
Takty 27.–28. – dzieci powracają do pozycji wyjściowej.
Takty 29.–30. – tworzą pary, wykonują obroty w podskokach wokół siebie.
Pozostałe zwrotki i refren tak samo jak podczas zwrotki pierwszej.
- Ćwiczenie oddechowe *Kulki z gazety*.
Kwadrat wycięty z gazety, o wymiarach 10 cm x 10 cm (dla każdego dziecka).
Dzieci zajmują miejsca na okręgu. Otrzymują kwadraty wycięte z gazet, o wymiarach 10 cm x 10 cm, i ugniatają z nich kulki. Następnie wdychają powietrze nosem i wydychają ustami, dmuchając w kulki z gazety leżące na podłodze. Starają się, aby kulki znalazły się jak najbliżej środka koła.
- *Segregujemy śmieci* – reagowanie na zmiany akompaniamentu.
Odtwarzacz CD, nagrania różnych rodzajów akompaniamentu, duże kartony pomalowane przez dzieci na kolory: żółty, niebieski, zielony, brązowy, szarfy w kolorach kartonów, różne rodzaje odpadów: gazety, małe butelki z grubego szkła (w celach zachowania bezpieczeństwa), tektura, plastikowe butelki, gałki.
- Dzieci są podzielone na grupy i oznaczone szarfami w kolorach odpowiadających kolorom kartonów. Dla każdego koloru jest wybrany inny rodzaj akompaniamentu z płyty CD.

Kolor:

żółty – odpady z plastiku,
niebieski – papiery, gazety, papierowe torebki,
zielony – słoiki, szklane butelki,
brązowy – resztki żywności, gałązki, liście.

W wyznaczonym miejscu na środku sali N. umieszcza zgromadzone odpady. W dowolnych miejscach rozkłada pomalowane wcześniej przez dzieci kartony (kontenery do segregacji).

N. gromadzi dzieci wokół siebie i rozpoczyna opowiadanie według B. Formy.

Znam przedszkole, które jest położone bardzo blisko lasu. Dzieci razem z panią chodzą tam często na wycieczki. Kilka dni temu zrobiło się bardzo ciepło.

– Dzisiaj pójdziemy na leśną polanę. Powitamy panią Wiosnę – oznajmiła pani podczas śniadania. Dzieci wesoło maszerują. Lecz co to? W lesie zamiast szumu drzew słychać szelest rozrzuconych reklamówek, worków i gazet. Na zielonej trawie leży pełno butelek i metalowych puszek.

– Kto to zrobił? Dlaczego ludzie nie dbają o miejsca, w których jest tak pięknie? – zawołała Agata.

– Musimy tutaj koniecznie posprzątać! – Marek jest bardzo przejęty.

– Macie rację – odezwała się pani, wyciągając z torby kolorowe worki i rękawiczki jednorazowe. – Byłam tutaj wczoraj. Bardzo mnie zasmucił ten widok. Dlatego postanowiłam, że razem coś wymyślimy. Proponuję zbierać śmieci, odpowiednio je segregując.

Wszyscy zabrali się do pracy. Już po chwili leśna polana wyglądała jak dawniej. Zebrane śmieci przyniesiono do przedszkola i umieszczono w odpowiednich kontenerach.

Dzieci przechodzą do pozycji stojącej. N. prezentuje jeden z wybranych akompaniamentów, np. dla grupy oznaczonej żółtymi szarfami. Dzieci wybierają odpowiedni rodzaj odpadów i umieszczają je w żółtym kartonie. Zabawa zostaje powtórzona. Zmiany akompaniamentu, zgodnie z ustaleniami, są sygnałem dla kolejnych grup dzieci, które umieszczają wybrane odpady w odpowiednich kartonach.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Bociani berek*.

Wstążka w kolorze czerwonym.

Dzieci stoją w kole. Po kolei wypowiadają sylaby wyliczanki: *Raz i dwa, raz i dwa, ra-zem z żab-ką skaczą ja*. Dziecko, które wypowie ostatnią sylabę, odchodzi na bok. Dziecko, które jako ostatnie wypowiedziało sylabę zostaje bocianem. Zawiązuje sobie czerwoną wstążkę. Pozostałe dzieci są żabkami. *Bocian goni żabki*. Przed złapaniem chroni żabkę kucnięcie. Jeśli jednak nie uda się jej kucnąć, bocian odprowadza ją na wyznaczone miejsce (do swojego gniazda). Ostatnia żabka wygrywa i teraz ona pełni rolę bociana. Zabawa się powtarza.

- Prace w ogródku przedszkolnym: przygotowanie gleby do jutrzejszych zajęć, wyznaczenie terenu pod posadzenie sadzonki drzewa, przekopywanie grządek łopatkami.

Łopatki.

Dzieci wybierają miejsce w ogrodzie pod posadzenie sadzonki drzewa. Przygotowują glebę, przekopują ziemię łopatkami.

- Zabawy swobodne z wykorzystaniem sprzętu sportowego. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa.

III

- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Na zielonej łące*.

Krażki lub szarfy w kolorze niebieskim, tamburyn.

N. układa w sali niebieskie krażki – staw. (Można wykorzystać również niebieskie szarfy). Wybiera jedno dziecko, które będzie bocianem. Pozostałe dzieci są żabkami. Bocian stoi z boku. Każda *żabka siedzi w stawie*, czyli na kraszku. Kiedy N. gra na tamburynie, *żabki skaczą wesoło po łące*. Na przerwę w muzyce *wchodzi bocian*. *Żabki muszą szybko wskoczyć do stawu*, czyli zając miejsce na najbliższym kraszku.

- Ćwiczenia spostrzegawczości wzrokowej – *Drzewo z ptakami*.

Obrazek przedstawiający drzewo, sylwety ptaków, liście wycięte z zielonego papieru.

N. pokazuje obrazek przedstawiający drzewo i sylwety ptaków. Dzieci nazywają ptaki. Przyglądają się im, zapamiętują je. N. odkłada i dokłada wybraną liczbę ptaków. Dzieci odgadują, jakie ptaki odleciały, a jakie przyleciały. Za każdy zapamiętany szczegół dziecko otrzymuje jeden papierowy zielony liść. Wygrywa ten, kto zbierze najwięcej liści.

- Zabawy konstrukcyjne klockami w kolorze zielonym. Ogłoszenie konkursu na najwyższą zieloną wieżę. Porównywanie wysokości budowli.
Różne rodzaje klocków w kolorze zielonym.
Dzieci gromadzą na środku sali wszystkie klocki w kolorze zielonym. N. ogłasza konkurs na najwyższą zieloną wieżę. Dzieci konstruują wieże. Na koniec N. wraz z dziećmi porównuje wysokość wszystkich budowli.
- *Warto sprzątać* – wspólne wykonywanie prac porządkowych w sali zabaw.
Szmatki, zmiotki i szufelki, klepsydra.
Dzieci wspólnie wykonują w sali zabaw prace porządkowe: posługując się szmatką, zmiotką i szufelką, ścierają kurze i zamiatają. N. wykorzystuje klepsydrę do odmierzenia czasu wykonywania porządków. Na koniec zwraca uwagę dzieci na efekty ich pracy.

Kwiecień, tydzień 4

Dzień 4

Dbamy o przyrodę

Co nam daje las

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Rozwijanie zainteresowań przyrodniczych. Oglądanie albumów na temat przyrody Polski. Porównywanie wyglądu przyrody w tak zwanym stanie dzikim oraz poddanej działalności człowieka. Rozsypanka obrazkowa *Leśne memory*. Poznanie informacji na temat różnorodności leśnej fauny i flory. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej. Ćwiczenia klasyfikacyjne. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32.
- II.1. *Co nam daje las?* – rozmowa inspirowana wierszem A. Widzowskiej *Strażnicy przyrody*. Cele: poznanie znaczenia drzew dla ludzi i środowiska; wzbogacanie słownictwa o nowe słowa; rozpoznawanie zwierząt i roślin charakterystycznych dla danego środowiska; gromadzenie informacji na temat przejawów działalności ekologicznej człowieka – tworzenia parków narodowych i rezerwatów przyrody; rozumienie konieczności szanowania przyrody i dbania o las.
  2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.
Zabawy na świeżym powietrzu: oglądanie drzewa wybranego do całorocznej obserwacji. Zabawa bieżna *Wiosenny berek i drzewa*. Prace w ogródku przedszkolnym – posadzenie sadzonki drzewa. Ćwiczenia oddechowe *Zapachy lasu*. Rysowanie patykiem na ziemi przekroju pnia drzewa.
- III. Zabawa ruchowa *Zwierzęta w lesie*. Rozmowa na temat lasu. Odnajdywanie brakujących elementów obrazka. Wykonywanie swobodnych rysunków. Wykorzystywanie obu stron kartki. Rozumienie konieczności oszczędzania papieru, a tym samym drzew. Zabawy swobodne z wykorzystaniem zabawek ekologicznych. Dowolne improwizacje muzyczne do piosenki *Dbajmy o przyrodę. Rapowane zagadki* – wyrabianie poczucia rytmu.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 18

Cele ogólne

- poznawanie znaczenia drzew dla ludzi i środowiska,
- wzbogacanie słownictwa o nowe słowa, rozpoznawanie zwierząt i roślin charakterystycznych dla danego środowiska,
- poznawanie informacji na temat przejawów działalności ekologicznej człowieka,
- rozumienie konieczności szanowania przyrody i dbania o las,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wyjaśnia rolę drzew w życiu ludzi i zwierząt,
- wyjaśnia znaczenie takich słów, jak *fauna, flora*; rozpoznaje i nazywa zwierzęta i rośliny charakterystyczne dla środowiska leśnego,

- poznaje przejawy działalności ekologicznej człowieka – tworzenie parków narodowych i rezerwatów przyrody,
- uzasadnia, dlaczego należy szanować przyrodę i dbać o las,
- sprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne.

Przebieg dnia

I

- Rozwijanie zainteresowań przyrodniczych. Oglądanie albumów na temat przyrody Polski. Porównywanie wyglądu przyrody w tak zwanym stanie dzikim oraz poddanej działalności człowieka.

Albumy przyrodnicze.

Dzieci wraz z N. przeglądają albumy przyrodnicze przedstawiające różne środowiska przyrodnicze Polski, ze szczególnym zwróceniem uwagi na lasy. Rozpoznają i nazywają występujące na zdjęciach zwierzęta i rośliny, w tym różne gatunki drzew. Poznają ciekawostki na ich temat. N. zwraca uwagę dzieci na wygląd przyrody w tak zwanym stanie dzikim oraz poddanej działalności człowieka. Dzieci porównują zdjęcia, określają różnice.

- Rozsypanka obrazkowa *Leśne memory*. Gromadzenie informacji na temat różnorodności leśnej fauny i flory. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej. Ćwiczenia klasyfikacyjne.

Obrazki przedstawiające np.: sarnę, dziką, wiewiórkę, jeża, kukułkę, lisa, zająca, wilka, sosnę, buk, brzozę, paproć, malinę leśną.

Na przykładzie dwóch obrazków, przedstawiających np. sarnę i drzewo, N. przybliża dzieciom pojęcia *fauna* i *flora*. Następnie układa przed dziećmi obrazki przedstawiające rośliny i zwierzęta, których środowiskiem życia jest las. Dzieci porządkują obrazki według ustalonego kryterium, np.: zwierzęta, rośliny. Następnie wymieniają nazwy przedstawicieli leśnej fauny i leśnej flory z podziałem na sylaby.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32 (przewodnik, cz. 4, s. 179).

II

Zajęcia 1. *Co nam daje las – rozmowa inspirowana wierszem A. Widzowskiej **Strażnicy przyrody**.*

- Zabawa słuchowa na powitanie – *Echo*. Rozwijanie spostrzegawczości słuchowej. Dzieci siedzą w kole. Wybrane dziecko zajmuje miejsce w środku i zamyka oczy. Uważnie słucha słów wypowiedzianych szeptem przez kolegów (związanych np. z omawianym tego dnia tematem), a następnie powtarza je ściszym głosem. Odgaduje, kto i co wypowiedział.
- Wprowadzenie do tematu zajęć. Rozwiązanie zagadki obrazkowej.

Obrazek przedstawiający las (zakryty), karton.

N. pyta dzieci, czy znają miejsce, w którym nie wolno hałasować. W razie trudności odkrywa część zawieszoną na tablicy obrazka. N. pyta: *Co jest przedstawione na obrazku? Co to jest las? Z czego wyrastają drzewa? Kiedy drzewa wytwarzają nasiona? Jak wyglądają nasiona drzew?*

- Poznawanie budowy drzewa. Słuchanie ciekawostek na temat drzewa wybranego gatunku – dębu. **Obrazki przedstawiające różne gatunki drzew, w tym obrazek dębu, sadzonka drzewa, żołędź, kasztan, szyszka z nasionami świerka, zdjęcie największego dębu w Polsce – Bolesława.**

N. omawia budowę drzewa, wskazując dąb na obrazku. (Jeśli jest to możliwe, pokazuje sadzonkę drzewa kupioną wcześniej w sklepie ogrodniczym). Dzieci obserwują korzenie drzewa, delikatnie dotykają pędu i liści. N. pyta: *Jakie części drzewa można wyróżnić? Mówi, jakie znaczenie mają poszczególne części rośliny dla jej wzrostu.* Dzieci porównują wygląd dębu z wyglądem innych drzew na obrazkach. Wskazują pień, korzenie, koronę. Omawiają różnice.

N. informuje dzieci, że drzewa wyrastają z niewielkich nasion. Następnie prosi wybrane dziecko o przyniesienie z kącika przyrody kilku nasion (np.: żołędzia, kasztana, szyszki z nasionami świerka). Układa je przed dziećmi, prosi o opisanie tych nasion i odgadnięcie, z którego drzewa pochodzą. Następnie N. wskazuje żołędzia i pyta dzieci, co wiedzą na temat dębu. Dzieci swobodnie się wypowiadają. N. uzupełnia wypowiedzi dzieci. Pokazuje zdjęcie największego dębu w Polsce i na jego przykładzie przekazuje ciekawostki na temat dębów.

Dęby są długowieczne. Ludzie chronią stare i okazałe drzewa, zaliczając je do pomników przyrody. Jednym z najstarszych dębów w Polsce jest dąb Bartek rosnący w pobliżu Kielc. Wiek tego dębu ocenia się na ponad 600 lat.

N. wyjaśnia dzieciom powiedzenie *Silny jak dąb*.

- Słuchanie wiersza A. Widzowskiej *Strażnicy przyrody*.

*Kuku, kuku! – echo niesie.
To kukułkę słysząc w lesie.
– Kuku, czekam! Kuku, dzieci!
Czy sprzątniecie swoje śmieci?
Płaczą sarny i jeżyki:
– Ach! Zamienią las w śmietniki!
Rudy lisek wyszedł z norki.
– Dzieci to są mądre stworki.
O! Zbierają już butelki
i zakrętki, i papierki.
Wiedzą, że ze szkiełka w lesie
straszny pożar się roznieśli!
Hyc! Wskoczył zając Kicek.
– Chcecie poznać tajemnicę?
Każdy maluch las szanuje*

*i porządku w nim pilnuje.
Wie, że drzewo i roślina
oczyszczają dym z kamina.
– Prawda – szepnął wilczek młody.
– Dzieci bronią swej przyrody.
Nikt nie goni nas z patykiem
i nie płoszy zwierząt krzykiem.
Po mrowiskach też nie skaczą.
Przecież wtedy mrówki płaczą!
Odezwała się sarenka:
– Pamiętaj o ziarenkach,
w zimie dokarmiają ptaki.
Lubią nas te przedszkolaki!
Cieszymy się więc do rozpuku
i śpiewajmy: Kuku, kuku!*

- Rozmowa na temat wiersza.

N. pyta dzieci: *Jaki ptak wydaje odgłosy: kuku, kuku? O co kukułka pytała dzieci? Co mówiły w wierszu poszczególne zwierzęta: sarny i jeżyki, lis, zając Kicek i mały wilczek? Z czego cieszyły się zwierzęta?*

N. kontynuuje rozmowę. Pyta dzieci: *Co można robić, a czego nie wolno robić, będąc w lesie? Dlaczego trzeba dbać o las? Czym dla zwierząt jest las? Dzieci wypowiadają się swobodnie i uzasadniają swoje zdanie. N. podsumowuje rozmowę. Wyjaśnia, że – podobnie jak ludzie – inne żywe stworzenia mają swoje domy. Domem dla wielu zwierząt, a także dla roślin, jest las. Zwierzęta, podobnie jak ludzie, nie lubią, gdy w ich domu ktoś zakłóca im spokój. Dlatego w lesie należy zachowywać się cicho i szanować przyrodę.*

- Szukanie odpowiedzi na pytanie: *Za co cenimy las?*

Karta pracy, cz. 4, nr 76

Karta pracy, cz. 4, nr 92

Dzieci:
– oglądają zdjęcia, mówią, za co cenimy las,
– słuchają wypowiedzi 6-latków,
– uczą się z N. rymowanki o zachowaniu w lesie,
– słuchają wypowiedzi 6-latków.

Dzieci:
– słuchają wypowiedzi 5-latków,
– odczytują, za co cenimy las,
– słuchają rymowanki o zachowaniu w lesie,
– mówią rymowankę z różnymi emocjami.

- Praca z mapą fizyczną Polski. Gromadzenie informacji na temat znaczenia drzew w przyrodzie.

Mapa fizyczna Polski.

Dzieci wskazują na mapie Polski duże skupiska zieleni – lasy, takie jak np.: Puszcza Białowieska, Puszcza Kampinoska, Świętokrzyski Park Narodowy, Tatrzański Park Narodowy. Z pomocą N. odnajdują park narodowy położony najbliżej miejsca ich zamieszkania. Poznają jego nazwę. N. pyta dzieci, jak rozumieją powiedzenie *Lasy to zielone płuca Ziemi*. Przekazuje dzieciom ciekawostki na temat lasów.

Lasy produkują tlen potrzebny do oddychania, zatrzymują także pył i kurz, oczyszczając powietrze. Drzewa iglaste (sosna, jodła, świerk) wydzielają olejki eteryczne, a z ich żywicy robi się syropy. Ludzie chronią lasy, tworząc parki narodowe i rezerваты przyrody. Parki narodowe to duże obszary leśne zachowane w stanie naturalnym, objęte ochroną prawną, które posiadają szczególną wartość przyrodniczą, naukową, krajobrazową i kulturową. Ludzie dbają też o to, aby drzew było jak najwięcej. Wymyślili np. Dzień Drzew. W ramach tego święta organizują akcję sadzenia drzew.

Po zajęciach dzieci włączają się do obchodów tego święta i sadzą w ogrodzie przedszkolnym przyniesioną na zajęcia sadzonkę drzewa.

- Improwizacje słowne na tematy: *Co by było, gdyby nie było drzew? Co czujesz, gdy widzisz złamane drzewo?*

Żołędź, kasztan.

Dzieci siedzą w kole. Przekazują sobie kolejno żołędzia i wypowiadają się na temat: *Co by było, gdyby nie było drzew? Gdy żołędź dojdzie do końca, N. wręcza dzieciom kasztan. Dzieci przekazują sobie kasztan w drugą stronę i wypowiadają się na temat: Co czujesz, gdy widzisz złamane drzewo?*

- Zabawa z chustą animacyjną – *Sprzątamy las*.

Chusta animacyjna, arkusz gazety, kolorowy sznurek, torebka foliowa, plastikowe pudełko, kosz (pojemnik).

Dzieci ustawiają się w kole i chwytają chustę animacyjną. N. opowiada o spacerze po lesie i znajdowanych tam odpadach. Dzieci krążą z chustą po kole: raz szybciej, raz wolniej, kucają, wstają, wchodzą pod chustę i nakrywają się nią, falują chustą, unoszą chustę, prostując ręce nad głową. W toku opowieści N. wymienia pierwszą głoskę z nazwy każdego znalezionej odpadu. Wybrane dzieci odszukują wskazane odpady na przygotowanym z boku stoliku i wrzucają na środek chusty. Po zebraniu wszystkich śmieci dzieci zbliżają się do siebie i wysypują wszystkie odpady do kosza (dużego pojemnika).

Karta pracy, cz. 4, nr 76

Karta pracy, cz. 4, nr 92

Dzieci:

- rysują po śladzie nie odrywając kredki od kartki.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16 (przewodnik, cz. 4, s. 163).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Oglądanie drzewa wybranego do całorocznej obserwacji.

Dzieci oglądają drzewo wybrane do całorocznej obserwacji, dostrzegają zmiany, jakie zaszły na nim od zimy. Omawiają jego wygląd i porównują z wyglądem innych drzew rosnących obok.

- Zabawa bieżna *Wiosenny berek i drzewa*.

Zielona wstążka, gwizdek.

N. wyznacza teren do zabawy. Dzieci, samodzielnie, poprzez dowolną wyliczankę, wybierają spośród siebie berka. N. wręcza mu zieloną wstążkę. Na sygnał N., np. gwizdek, dzieci rozbiegają się w różnych kierunkach. Berek stara się dotknąć wstążkę jak największą liczbę dzieci. Dotknięte dziecko zostaje zaczarowane. Staje nieruchomo z rękami wyciągniętymi w bok – jak drzewo. Odczarować może je inne dziecko, które podbiegnie i go dotknie. Odczarowane dziecko bierze udział w dalszej części zabawy. Po wyznaczonym czasie berek wybiera swojego następcę, przekazuje wstążkę i zabawa trwa dalej.

- Prace w ogródku przedszkolnym. Ćwiczenia oddechowe *Zapachy lasu*.

Łopata.

Dzieci wybierają miejsce w ogrodzie przedszkolnym na posadzenie sadzonki drzewa. Następnie ustawiają się w luźnej gromadce naprzeciw posadzonego drzewa, wykonują długi wdech nosem, a następnie wydech powietrza ustami. Mówią, czym może pachnieć las.

- Rysowanie patykiem na ziemi przekroju pnia (koła). Zaznaczanie coraz mniejszych kół – słoje. Przeliczenie liczby słoje, określanie wieku drzewa.

Dzieci rysują na ziemi koło kawałkiem odnalezionego w ogrodzie patyczka. Następnie zaznaczają w nim coraz mniejsze koła – słoje. Na koniec liczą słoje i określają wiek drzewa.

III

- Zabawa ruchowa *Zwierzęta w lesie*.

Dla każdego dziecka: emblemat przedstawiający wybrane zwierzę, jedna szarfa.

Dyżurni rozdają emblematy przedstawiające wybrane zwierzę oraz po jednej szarfy dla każdego dziecka. Dzieci formują z szarf koła – swoje domki. Na hasło: *Spacer!* dzieci, naśladowując sposób poruszania się zwierzęcia przedstawionego na emblemacie, spacerują po lesie i witają się z innymi dziećmi (zwierzętami). Na hasło: *Człowiek!* – chowają się w swoich domkach.

- Wykonywanie rysunków.

Dla każdego dziecka: kartka, kredki.

Dzieci wykonują rysunki na obu stronach kartki. N. zwraca im uwagę na konieczność oszczędzania papieru, a tym samym drzew.

- Zabawy swobodne z wykorzystaniem zabawek ekologicznych.

Drewniane klocki.

Dzieci swobodnie konstruują budowle z drewnianych klocków.

- Dowolne improwizacje muzyczne do piosenki *Dbajmy o przyrodę* (przewodnik, cz. 4, s.), na instrumentach muzycznych.

Instrumenty muzyczne.

- *Rapowane zagadki* – wyrabianie poczucia rytmu. N. prezentuje dzieciom zagadki B. Formy o tematyce ekologicznej. Dzieci, po rozwiązaniu zagadek, najpierw z pomocą N., następnie samodzielnie, próbują rapować ich teksty.

*Z dachu domu wystaje,
z niego czarny dym płynie,
wszyscy dobrze wiedzą,
że mowa o... (kominie)*

*Jest ich dużo w lesie,
na nich liście, gałęzie.
Szum ich o każdej porze
słychać w lesie wszędzie.
(drzewa)*

*Kiedy samochody
z miejsc nagle ruszą,
one z rury wydechowej
wydostać się muszą.
(spaliny)*

Kwiecień, tydzień 4

Dzień 5

Dbamy o przyrodę

Mali ekolodzy

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Ćwiczenia oddechowe połączone z liczeniem – *Kulki aluminiowe*. Rozwijanie koncentracji uwagi i sprawności manualnej. Zabawa *Zbieramy odpady*. Ćwiczenia manualne, rozwijanie spostrzegawczości i umiejętności odwzorowywania rytmu. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32.

II.1. *Segregujemy śmieci* – zabawy inspirowane opowiadaniem M. Strękowskiej-Zaremby *Kosz*. Cele: poznawanie znaczenia nowych słów: *ekolog, recykling*; kształtowanie nawyków proekologicznych; rozwijanie sprawności rachunkowych.

2. *Projekt torby ekologicznej* – malowanie na płótnie – zajęcia plastyczne Cele: rozwijanie umiejętności manualnych i wyobraźni.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Kule z gazet*. Zakopywanie odpadów biodegradowalnych w ogrodzie. Porządkowanie terenu ogrodu przedszkolnego.

III. Zabawa ruchowa z elementem skłonu – *Wyrzuć śmieci!* Ćwiczenie dużych grup mięśniowych. Wypowiadanie się na temat właściwych i niewłaściwych zachowań względem przyrody. Rozwijanie drobnych mięśni dłoni – rysowanie po śladach.

Zielnik – praca plastyczno-techniczna inspirowana wierszem A. Onichimowskiej.

Rozegranie gry planszowej: dzielenie nazw na głoski, naśladowanie odgłosów wybranych zwierząt, wymienianie elementów pogody charakterystycznych dla wiosny, podawanie nazw zwierząt z koszyka wielkanocnego.

Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia. Śpiew, zbiorowy i indywidualny, piosenek poznanych od początku roku.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 5, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- poznawanie znaczenia nowych słów: *ekolog, recykling*,
- kształtowanie nawyków proekologicznych,
- rozwijanie sprawności rachunkowych,
- rozwijanie umiejętności manualnych i wyobraźni.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wyjaśnia znaczenie słów: *ekolog, recykling*,
- wymienia oznaczenia pojemników przeznaczonych do segregowania odpadów oraz rodzaje odpadów i je segreguje,
- rozpoznaje przedmioty, przelicza je i segreguje według podanej cechy,
- maluje na płótnie wzór według własnego pomysłu.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenia oddechowe połączone z liczeniem – *Kulki aluminiowe*. Rozwijanie koncentracji uwagi i sprawności manualnej.

Miseczki, folia aluminiowa dla każdej pary dzieci.

N. prosi dzieci o dobranie się w pary. Każda para otrzymuje jedną miseczkę i arkusz folii aluminiowej. Dzieci dzielą się między sobą folią. Rozdzierają folię na fragmenty i formują z nich kulki różnej wielkości. Następnie umieszczają wszystkie kulki w miseczce. Jedno dziecko silnym dmuchnięciem wydmuchuje kulki z miseczki. Dzieci wspólnie zbierają kulki i je liczą. Ustalają, które z nich zebrało więcej kulek, a następnie wrzucają kulki z powrotem do miseczki. W kolejnej rundzie kulki wydmuchuje partner.

- Zabawa *Zbieramy odpady*. Ćwiczenia manualne, rozwijanie spostrzegawczości i umiejętności odwzorowywania rytmu.

Zdjęcie szpikulca do zbierania odpadów z ziemi, pojemnik, dla każdego dziecka: podkładka, kolorowa plastelina, wykałaczki, kartoniki z wzorem, np.: koło czerwone, koło zielone, koło niebieskie, koło czerwone itd.

N. pokazuje dzieciom zdjęcie szpikulca do zbierania odpadów z ziemi. Wyjaśnia, do czego służy ten przedmiot. Dzieci, na podkładkach, formują kulki z kolorowej plasteliny i nabijają je na wykałaczki według wzoru na kartoniku, np.: koło czerwone, koło zielone, koło niebieskie, koło czerwone... itd. N. sprawdza poprawność odtworzenia wzoru, a następnie prosi dzieci o zsunięcie kulek – śmieci – do pojemnika.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32 (przewodnik, cz. 4, s. 179).

II

Zajęcia 1. Segregujemy śmieci – zabawy inspirowane opowiadaniem M. Strękowskiej-Zaremby Kosz.

- Powitanie zabawą *Witam tych, którzy...*

Dzieci stoją w kole. N. wypowiada słowa powitania. Dzieci, które czują się powitane, wykonują wskazane przez N. ruchy, np.: machają do siebie ręką, a następnie zamieniają się miejscami, wykonując podskoki jak zające. Przykłady powitań: *Witam tych, którzy lubią czyste powietrze, nie deptają trawników, oszczędzają wodę* itp.

- Słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby Kosz.

Książka (s. 66–67) dla każdego dziecka.

Dzieci otwierają książki i słuchają opowiadania czytanego przez N.

Naprzeciwko budynku szkoły, między wysokimi blokami leżał park miejski. Wiosną zielenił się pośród białych budynków jak morze o połyskliwych wodach. W samym środku parku była fontanna, a dookoła niej stały ławki dla zmęczonych spacerowiczów. Obok jednej z ławek znajdował się kosz na śmieci. Nie różnił się niczym od innych koszy w parku. Wisiał na metalowym stojaku, więc czasami, gdy wiał silny wiatr, kołysał się, zgrzytając cicho.

Pewnego słonecznego dnia Grzesiek i Piotrek wracali ze szkoły przez park. Grzesiek poczęstował kolegę gumą do żucia. Piotrek podziękował. Obaj odwinęli gumy, ale tylko Grzesiek wrzucił papieraek do kosza, Piotrek zaś rzucił swój na chodnik. Rozległo się nieprzyjemne zgrzytnięcie, jednocześnie coś błysnęło przed oczami Piotrka. Wydawało się mu, że kosz spojrział na niego groźnymi, węzowymi ślepiami. Chłopiec zajrzał nawet do środka, żeby sprawdzić, czy w koszu nie ukryło się jakieś zwierzę. Na dnie leżał tylko papieraek wrzucony przez Grześka.

– *Czego tam szukasz?* – zdziwił się kolega.

– *Własnego rozumu* – Piotrek zażartował sam z siebie.

W ciągu kolejnych dni przechodziło obok kosza wiele osób. Większość z nich postępowała ze swoimi śmieciami jak Grzesiek, ale niestety, byli i tacy śmieciarze jak Piotr. Nawet nie patrzyli, gdzie rzucają papierki, kartony czy butelki. Ania, ładna brunetka z zadartym nosem, rzuciła karton po soku w krzaki za koszem. Wojtek, wysoki jak koszykarz, rzucił torebkę po orzeszkach pod nogi. Jeden pan w krzakiastych spodniach wrzucił foliową torebkę między kwiaty na rabatce. Kosz zgrzytał raz po raz, ale kto by się przestraszył zgrzytających zawiasów zwykłego kosza na śmieci.

Nocą jednak wszystkim, którzy śmiecili w parku, przyśnił się kosz. Łypał na nich zimnymi oczami, zrywał się z metalowego stojaka i zmieniał ich sny w przerażające koszmary. Panu w krzakiastych spodniach przyśniło się, że ogromna, sprasowana kula śmieci wielkości piętrowego budynku toczy się wprost na niego, a on nie może się ruszyć. Wojtka, wysokiego jak koszykarz, sen uwięził w labiryncie, którego jedyne wyjście zasypały zwaly śmieci. Anię, ładną brunetkę z zadartym nosem, oblaży śliskie larwy owadów, które wysypały się z przepastnego kosza z jej snu. To było straszne przeżycie! Kosz ze snu Piotra zmienił się w gigantyczną, włochatą stonogę. Jej przerażająca paszcza rozwarła się nagle, Piotrek wrzasnął: „Ratunku!” i spadł z łóżka na twardą podłogę.

Sny powtarzały się wielokrotnie. Osoby, które zaśmiecały park, zapamiętały je na bardzo długo i nigdy więcej nie wyrzucały śmieci pod nogi, w trawę czy w krzaki. Nawet wtedy, gdy w parku wymieniono kosze na nowe, nie chcieli ryzykować i zawsze wrzucały śmieci tam, gdzie ich miejsce. Każdy śmieć przypominał im koszmarne sny, których mogli uniknąć, gdyby dbali o czystość i porządek.

- Rozmowa na temat opowiadania.

Książka (s. 66–67) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce i opowiadają, co robili ludzie ze śmieciami w parku. Z pomocą N. odczytują wypowiedzenia: *Ale bałagan, ale brudno. Nikt tu nie dba o to, żeby odpady były na swoim miejscu. Wstyd! Tak nie robimy! Teraz w parku każdy odpad trafia w odpowiednie miejsce. Oby tak było dalej!* Następnie liczą na palcach, z ilu słów składa się każde wypowiedzenie, i podają ich liczbę. Mówią, które z nich jest najdłuższe, a które – najkrótsze. N. pyta także: *Ile koszy na śmieci znajdowało się w parku? Co wyobrażały sobie osoby spacerujące po parku?*

N. pyta dzieci, jak można nazwać osobę, która dba o środowisko. Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Wyjaśnia znaczenie słowa *ekolog*.

Ekolog to specjalista w dziedzinie ochrony przyrody. To osoba, która żyje w zgodzie z naturą, dba o środowisko, o zużycie wody i energii, segreguje odpady.

N. zaprasza dzieci do zabawy w ekologów, podczas której poznają kolejny sposób chronienia przyrody.

- Określanie kolorów pojemników na poszczególne odpady. Rozwiązywanie zagadek dotykowych *Co to jest?*

Trzy kosze, worek, kolorowe kartki, w tym w kolorach: niebieskim, żółtym i zielonym, gazeta, plastikowy kubek, puszka, słoik, napisy: papier, plastik, metal, szkło, klej.

N. wnosi do sali trzy kosze. Dzieci wybierają spośród kolorowych kartek leżących na stoliku kartki w kolorach: niebieskim, żółtym i zielonym. N. prosi wybrane dzieci o przyklejenie na każdym koszu jednej kartki: żółtej, zielonej, niebieskiej. Odwołuje się do spostrzeżeń dzieci ze spaceru (w poniedziałek), podczas którego obserwowały m.in. pojemniki na odpady. Pyta, czy dzieci widziały pojemniki w takich kolorach i czy wiedzą, do czego one służą.

N. prosi wybrane dzieci o wyjęcie z worka jednego przedmiotu i odgadnięcie, co to jest. Dzieci kolejno wkładają rękę do worków i zgadują, co chwyciły, po czym kładą na stoliku wyjęte przedmioty: gazetę, plastikowy kubek, puszkę i słoik. N. pyta, z jakiego materiału są wykonane poszczególne przedmioty. Następnie wprowadza do czytania całościowego wyrazy: **papier, plastik, metal, szkło**. Prosi dzieci o przyporządkowanie napisów do odpowiednich pojemników i ich naklejenie: na żółtą kartkę napisu **plastik i metal**, na zieloną – **szkło**, na niebieską – **papier**.

- Zabawa w segregowanie śmieci.

Cztery torby, różne przedmioty: z plastiku, metalu (np. zszywki i spinacze), papieru i szkła, magnes, trzy kosze oznaczone napisami: papier, plastik, metal, szkło (napisy: plastik, metal na jednym koszu), skórki od banana, gryzki po jabłkach, baterie, ubranie.

N. przynosi cztery torby wypełnione różnymi przedmiotami z plastiku, metalu, papieru i szkła (najlepiej w każdej torbie inne). Następnie dzieli dzieci na 4 zespoły. Wręcza każdemu zespołowi po jednej torbie. Dzieci w każdym zespole wysypują zawartość swojej torby i zastanawiają się, jak podzielić odpady. Segregują je na 4 stosiki (plastik, metal, papier, szkło). Aby sprawniej wybrać zszywki i spinacze, N. wręcza zespołom magnesy i pokazuje, jak łatwo można oddzielić te przedmioty. Następnie dzieci przeliczają odpady każdego rodzaju. Kolejno podają ich liczbę i wrzucają je do odpowiednich pojemników. N. zwraca uwagę, że kartonowe i plastikowe opakowania przed wrzuceniem powinny być najpierw zgniecione, aby w koszu mogło się zmieścić więcej odpadów.

Na koniec zabawy N. pokazuje dzieciom przyniesione przez siebie odpady, których nie można wrzucić do żadnego pojemnika (odpady organiczne, baterie oraz ubrania). Układa je na środku sali i pyta dzieci, czy wiedzą, co należy zrobić z takimi śmieciami. Dzieci próbują znaleźć odpowiedź. N. informuje, że:

- stare ubrania wrzuca się do pojemników na niepotrzebną odzież,
- baterie należy odnieść do punktu odbioru sprzętu elektrycznego i elektronicznego, do specjalnych pojemników w wyznaczonych miejscach, gdyż są bardzo szkodliwe dla środowiska i należy je utylizować (wyjaśnia to pojęcie) w specjalnych miejscach,
- takie odpadki, jak skórki od banana czy ogryzki po jabłkach, to tak zwane odpady biodegradowalne (wyjaśnia to pojęcie), które należy wrzucać do specjalnych pojemników. Najlepiej jednak byłoby zakopać je w ziemi, gdzie się rozłożą i użyżnią glebę. N. informuje dzieci, że wezmą te odpadki do ogrodu i zakopią w wyznaczonym miejscu.

- Zabawa w formie opowieści ruchowej *Mali ekolodzy*.

Kartki w kolorach: niebieskim, żółtym i zielonym, nagranie odgłosów ptaków pozyskane przez N.

N. zawiesza w trzech miejscach sali kartki w kolorach: niebieskim, żółtym i zielonym. Następnie zaprasza dzieci na spacer do parku. Włącza nagranie i snuje opowieść, podczas której dzieci nasłuchują śpiewu ptaków, uśmiechają się, podskakują, spacerują, a następnie pochylają się, przykucają, naśladują zbieranie napotkanych śmieci (N. wymienia jakich) i wrzucanie ich do odpowiednich pojemników (N. wymienia kolory kartek – pojemników, do których dzieci podchodzą), a także sadzenie wyrwanych roślin, zbieranie złamanych gałązek, porządkowanie rozgrzebanego mrowiska itp.

Karta pracy, cz. 4, nr 78

Karta pracy, cz. 4, nr 94

Dzieci:

- odpowiadają na pytania: *Dlaczego powinniśmy segregować śmieci? Czy słyszałeś o recyklingu?*,
- odczytują z N., co wrzucamy do przedstawionych pojemników,
- próbują wyjaśnić znaczenie znaków,
- słuchają rymowanki.

- Rozmowa na temat recyklingu.

Gazeta, plastikowy kubek, puszka, słoik.

N. pyta dzieci: *Co daje nam segregowanie śmieci? Czy znacie pojęcie recykling?* Następnie wyjaśnia, co dzieje się z posegregowanymi odpadami. Bierze do ręki po jednym przedmiocie każdego rodzaju, np.: gazetę, plastikowy kubek, puszkę i słoik, i przekazuje informacje na temat tego, co dzieje się dalej z każdym z tych odpadów. Informuje, że są to surowce wtórne. Ludzie segregują je, gdyż mogą wyprodukować z nich nowe przedmioty.

Recykling to proces ponownego wykorzystania odpadów – wykonywanie nowych rzeczy ze starych. Jeśli zbierzemy razem odpady szklane lub metalowe, to po przerobieniu znów będą szkłem lub metalem.

N. zachęca dzieci do segregowania odpadów w domu.

Karta pracy, cz. 4, nr 78

Karta pracy, cz. 4, nr 94

Dzieci:

- rysują przed pojemnikami na śmieci odpowiednie przedmioty.

Zajęcia 2. Projekt torby ekologicznej – malowanie na płótnie – zajęcia plastyczne.

- Wprowadzenie do tematu. Rozwiązanie zagadki.

Obrazek przedstawiający torbę (zakryty), napis torba.

N. odkrywa część obrazka. Dzieci odgadują, że na obrazku jest przedstawiona torba. N. prezentuje napis **torba** do czytania (6-latk) i czytania całościowego (5-latk) i zawiesza go na tablicy. Dzieci wysłuchują głoski w nagłosie i w wygłosie i odczytują wyraz. N. pyta: *Do czego służy torba? Czy dzieci chodzą z rodzicami na zakupy? Jakich toreb używają wtedy ich rodzice?* Dzieci swobodnie się wypowiadają.

- Zaprezentowanie różnych rodzajów toreb. Omówienie ich zalet i wad.

Jednorazowa reklamówka, torba papierowa, torba wielokrotnego użytku, np. z płótna.

N. prosi dzieci o opisanie zgromadzonych toreb i ustalenie, które z nich są przyjazne dla środowiska, a które nie. Prosi o uzasadnienie swojego zdania.

Jednorazowe reklamówki (np. do pakowania produktów w supermarketach) nie są przyjazne dla środowiska. Podczas zakupów najlepiej wykorzystywać torby wielokrotnego użytku, to znaczy takie, które są wykonane z wytrzymałego materiału, np. torby papierowe i torby z tkanin (lnu i bawełny).

- Symbole ekologiczne.

Sylwety wybranych przez N. symboli ekologicznych.

N. prezentuje dzieciom symbole ekologiczne. Pyta dzieci, czy wiedzą, dlaczego właśnie te elementy wybrano jako symbole ekologiczne. Dzieci swobodnie wypowiadają się i uzasadniają swoje zdanie.

- Zapoznanie z różnymi wzorami na torbach.

Torby z różnymi wzorami.

N. pokazuje dzieciom torby z różnymi wzorami i symbolami. Pyta: *Co jest przedstawione na tych torbach?* Dzieci porównują torby z zielonymi elementami przypiętymi na tablicy flanelowej. N. pyta dzieci: *Jakie symbole ekologiczne wy byście zaproponowały?* Dzieci podają przykłady. N. informuje je, że za chwilę samodzielnie wykonają projekt torby ekologicznej.

- Zabawa ruchowa *Powiedz i zrób.*

N. wypowiada różne zdania. Dzieci je powtarzają, a następnie wykonują podane w nich czynności, np.: *Ania wyrzuca śmieci. Tomek zakręca kran.*

- Projektowanie wzoru.

Dla każdego dziecka: kartka, ołówek.

Dzieci projektują najpierw wzór (kontur) ołówkiem na kartce.

- Zapoznanie z techniką malowania na płótnie. Malowanie wzoru.

Dla każdego dziecka: kartka z bloku technicznego, formatu A4, z przymocowanym zszywkami płótnem (najlepsze jest delikatne płótno bawełniane lub lniane, można wykorzystać niepotrzebne prześcieradło lub gazetę), pędzel, farby akrylowe lub plakatowe.

Dzieci:

- siadają do stolików, na których wcześniej dyżurni rozłożyli potrzebne pomoce (N. zapoznaje dzieci z techniką malowania na płótnie),
- za pomocą pędzli maczanych w farbie przenoszą wzór (kontur) z kartki na płótno,
- uzupełniają pracę, wypełniając kontur farbą.
- Porządkowanie miejsc pracy. Wystawa projektów i wspólne omówienie prac. Dzieci porządkują miejsca pracy. N. układa ich dzieła na stoliku. Dzieci stoją wokół stolika i podziwiają prace. Po kolei wypowiadają się na temat przedstawionego przez siebie projektu – symbolu. Na koniec N. organizuje dla rodziców w szatni wystawę prac wykonanych przez dzieci.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Kule z gazet.*

Kosz, arkusze gazety dla każdego dziecka.

Dzieci otrzymują od N. arkusze gazety. Formują z nich kule i celują nimi do kosza.

- Zakopanie odpadów biodegradowalnych w ogrodzie. Porządkowanie terenu ogrodu przedszkolnego.

Skórki od banana, ogryzki po jabłkach, rękawiczki ochronne, worki, grabie.

N. wraz z dziećmi zakopuje odpady biodegradowalne (np.: skórki od banana i ogryzki po jabłkach) w wyznaczonym wcześniej miejscu. Następnie zaprasza dzieci do prac porządkowych. Dzieli je na

małe grupy. Każdej grupie przydziela inne zadanie, wręcza rękawiczki ochronne i worki. Dzieci zbierają kamienie, opakowania, drobne papierki i patyki. Znoszą worki w wyznaczone miejsce. Na koniec pobytu w ogrodzie grabią trawnik. Przed powrotem do przedszkola składają sprzęt w ustalonym miejscu, wynoszą worki z zebranymi śmieciami do śmietnika.

III

- Zabawa ruchowa z elementem skłonu – *Wyrzuć śmieci!* Ćwiczenie dużych grup mięśniowych. Dzieci maszerują w różnych kierunkach. Co kilka kroków wykonują skłon i naśladują podnoszenie śmieci. Na hasło N.: *Wyrzuć śmieci!* dzieci odliczają, wykonują jeszcze trzy kroki, podnoszą kolejne śmieci, po czym prostują się i naśladują wrzucanie śmieci do kosza.

Karta pracy, cz. 4, nr 77

Karta pracy, cz. 4, nr 93

Dzieci:

- opowiadają, co robią dzieci przedstawione na obrazkach,
- odszukują wśród naklejek wyrazy: **tak, nie**; wyraz **tak** przyklejają na tych obrazkach, gdzie dzieci postępują właściwie, a **nie** – gdy niszczą przyrodę,
- rysują po śladach.

Karta pracy, cz. 4, nr 79

Zielnik – praca plastyczno-techniczna

Dzieci:

- słuchają, o czym czyta N.,
- słuchają, co mówi o sobie mniszek pospolity,
- odszukują wśród naklejek zdjęcia i nakleją je w odpowiednich miejscach,
- mówią jak rozwija się mniszek wskazujący odpowiednie zdjęcia,
- słuchają wiersza A. Onichimowskiej *Zielnik*.

Czasopisma, nożyczki, kartki, zszywacz, zszywki.

Dzieci wycinają z czasopism obrazki przedstawiające różne rośliny, w tym te, o których była mowa w wierszu, i przyklejają je na kartkach. Wyszukują różnice i podobieństwa w wyglądzie roślin. N. spina kartki zszywkami.

Zielnik – praca plastyczno-techniczna

Karta pracy, cz. 4, nr 96

Czasopisma, nożyczki, kartki, zszywacz, zszywki. Dzieci wycinają z czasopism obrazki przedstawiające różne rośliny, w tym te, o których była mowa w wierszu, i przyklejają je na kartkach. Wyszukują różnice i podobieństwa w wyglądzie roślin. N. spina kartki zszywkami.

Dzieci grają z kolegami w grę planszową.

- Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.
- Śpiew, zbiorowy i indywidualny, piosenek poznanych od początku roku.

Notatki

Notatki

Notatki

Notatki

Notatki
